

ANNUAL REPORT 2022

รายงานประจำปี 2565

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

VISION

วิสัยทัศน์

“ดินแดนแห่งการค้นพบ
ความมหัศจรรย์ของ
วิทยาศาสตร์”

MISSION

พันธกิจ

๕๕ สร้างแรงบันดาลใจให้ทุกคน
สนุกกับการ ค้นพบ เรียนรู้ตลอดชีวิต
ด้วยความมหัศจรรย์ของ
วิทยาศาสตร์ ๑๑

สารบัญ

01 สารจากผู้บริหาร

- 1.1 สารจากประธานกรรมการองค์การ
พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ
PAGE 6
- 1.2 สารจากผู้อำนวยการองค์การพิพิธภัณฑ์
วิทยาศาสตร์แห่งชาติ
PAGE 7

03

ประวัติและ
การพัฒนาองค์กร

- 3.1 ประวัติความเป็นมา
PAGE 63
- 3.2 วิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์
PAGE 69
- 3.3 โครงสร้างองค์กร
PAGE 73
- 3.4 การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล
PAGE 74

04

ผลการดำเนินงาน
ปีงบประมาณ
2565

- 4.1 ผลงานเด่นประจำปี
PAGE 82
- 4.2 โครงการศูนย์นวัตกรรมแห่งอนาคต
(Futurium)
PAGE 91
- 4.3 กิจกรรมสำคัญประจำปี
PAGE 93
- 4.4 นิทรรศการและกิจกรรมที่จัดขึ้นในรอบปี
PAGE 108
- 4.5 สิ่งมีชีวิตที่ค้นพบใหม่
PAGE 167
- 4.6 งานบริการทางวิชาการ
PAGE 172
- 4.7 สถิติผู้ใช้บริการ
PAGE 180
- 4.8 การเผยแพร่ความรู้ผ่านสื่อ
PAGE 181
- 4.8 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ
ทั้งในและต่างประเทศ
PAGE 185

05

การบริหารจัดการองค์กร

- 5.1 การดำเนินงานด้านการ
กำกับดูแลกิจการที่ดี
PAGE 196
- 5.2 การบริหารสิทธิของหน่วยงานใน
กำกับดูแล
PAGE 206
- 5.3 การกำกับดูแลการปฏิบัติตาม
กฎเกณฑ์ ของ อพวช.
PAGE 211
- 5.4 การมุ่งเน้นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
และลูกค้า
PAGE 214
- 5.5 การแข่งขันทางการตลาดที่เป็นธรรม
PAGE 224
- 5.6 การดำเนินการด้านการพัฒนา
อย่างยั่งยืนของ อพวช.
PAGE 227
- 5.7 รายงานการปฏิบัติงานตาม
แนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดี
PAGE 234
- 5.8 สภาพธุรกิจ แผนงานทางธุรกิจ
และกลยุทธ์
PAGE 244
- 5.9 การบริหารความเสี่ยง และการ
ควบคุมภายใน อพวช.
PAGE 250
- 5.10 การบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัล
PAGE 256
- 5.11 การบริหารจัดการความรู้และ
นวัตกรรม
PAGE 264

02

คณะผู้บริหารและบทบาทหน้าที่

- 2.1 คณะกรรมการองค์การพิพิธภัณฑ์
วิทยาศาสตร์แห่งชาติ
PAGE 10
- 2.2 คณะผู้บริหารองค์การพิพิธภัณฑ์
วิทยาศาสตร์แห่งชาติ
PAGE 26
- 2.3 บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของ
คณะกรรมการองค์การพิพิธภัณฑ์
วิทยาศาสตร์แห่งชาติ
PAGE 42
- 2.4 การประชุมคณะกรรมการองค์การ
พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ
และคำตอบแทน
PAGE 46
- 2.5 นโยบายและการจ่ายค่าตอบแทนของ
ผู้บริหารระดับสูง
PAGE 60

06

รายงานของผู้สอบบัญชี

- 6.1 รายงานผลการดำเนินงานของ
คณะกรรมการตรวจสอบ
PAGE 270
- 6.2 รายงานของผู้สอบบัญชี
PAGE 274
- 6.3 งบแสดงฐานะทางการเงิน
PAGE 277
- 6.4 หมายเหตุประกอบงบการเงิน
PAGE 283
- 6.5 ปัญหา/อุปสรรค
และข้อเสนอแนะ
PAGE 297

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ส่วนที่

PART 1

สารจากผู้บริหาร

สารจากประธานกรรมการ

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ

S

สำหรับองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ (อพวช.) ในปี 2565 ที่ผ่านมานับเป็นปีแห่งการสร้างรากฐานองค์กรให้เติบโตในระยะยาว ทั้งด้านการพัฒนาบริการ นิทรรศการ และกิจกรรมใหม่ รวมทั้งการสร้างแบรนด์ใหม่ เพื่อเสริมศักยภาพการให้บริการและสร้างภาพลักษณ์ที่ทันสมัยให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่เข้าถึงง่ายผ่านแพลตฟอร์มต่าง ๆ กระจายโอกาสการเรียนรู้ให้ทั่วถึง สำหรับคนทุกเพศทุกวัย ภายใต้วิสัยทัศน์ “ดินแดนแห่งการค้นพบความมหัศจรรย์ของวิทยาศาสตร์” ยังคงเป็นสถานที่สร้างแรงบันดาลใจให้กับทุกคนได้สนุกกับการค้นพบและเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยมีการสร้างสรรค์นวัตกรรมการเรียนรู้ ทั้งรูปแบบของกิจกรรมการเรียนรู้ทางออนไลน์และออนไลน์ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในสังคม และสนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ

นอกเหนือจากการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ อพวช. ยังได้ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานอย่างยั่งยืนในมิติต่าง ๆ โดยนำกรอบการทำงานอย่างยั่งยืนมาเป็นส่วนหนึ่งของแผนการกำกับดูแลกิจการที่ดี เพื่อตอบสนองความคาดหวังและคำนึงถึงผลกระทบต่อผู้ใช้บริการและผู้มีส่วนได้เสียทุกส่วน ควบคู่กับความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เราเติบโตไปด้วยกันได้อย่างสมดุลและยั่งยืน

ในนามของคณะกรรมการ อพวช. ขอขอบคุณ ผู้บริหาร พนักงาน และทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ สนับสนุนการดำเนินงานขององค์การด้วยดีเสมอมา สามารถบริหารจัดการและรับมือกับวิกฤตที่เข้ามาได้อย่างดีเยี่ยมจนก้าวข้ามทุกความท้าทาย พร้อมที่จะฟื้นคืนสู่ความแข็งแกร่ง เติบโตอย่างยั่งยืนกับโฉมใหม่ของอพวช. “ดินแดนแห่งการค้นพบความมหัศจรรย์ของวิทยาศาสตร์” ให้ก้าวไปสู่องค์กรแห่งความยั่งยืน เพื่อสร้างประโยชน์ให้กับสังคมและประเทศชาติต่อไป

(ศาสตราจารย์ สิริฤกษ์ ทรงศิวิไล)

ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
ประธานกรรมการองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ

สารจากผู้อำนวยการ

องค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

ปี 2565 เป็นปีแห่งการก้าวอย่างที่สำคัญของ อพวช. เนื่องจากเป็นปีแรกของการขับเคลื่อนองค์กรภายใต้แผนวิสาหกิจ อพวช. ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2565 - 2569) โดยในแผนวิสาหกิจฉบับนี้ อพวช. กำหนดให้ ปี 2565-2566 เป็นช่วงเวลาแห่งการสร้างรากฐานให้แข็งแกร่งพัฒนาคนพัฒนาระบบการบริหารจัดการและพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการ เพื่อการเป็น “ดินแดนแห่งการค้นพบความมหัศจรรย์ของวิทยาศาสตร์” ตามวิสัยทัศน์ที่ชาว อพวช. ได้ร่วมกันกำหนดขึ้น การเดินทางตามเส้นทางนี้เต็มไปด้วยความท้าทายอย่างยิ่ง โดยเฉพาะการบริหารจัดการภายใต้บริบทของวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) อันเนื่องมาจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 รวมถึงสถานการณ์ต่าง ๆ ของโลกและประเทศไทยที่ยากจะคาดการณ์ แม้ว่าในปี 2565 อพวช. ยังบริหารงานในเชิงรุก ทั้งในเรื่องการหารายได้ การพัฒนานวัตกรรมสำหรับในพิพิธภัณฑ์ การสร้างเครือข่าย ฯลฯ แล้ว อพวช. ได้ให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยง การกำกับดูแลกิจการที่ดี และการปรับตัวสู่องค์กรดิจิทัลควบคู่ไปด้วยเสมอ เพื่อให้มั่นใจว่าองค์กรจะบรรลุเป้าหมายได้ตามแผนที่วางไว้

ผมต้องขอขอบคุณเพื่อนพนักงานและลูกจ้าง รวมทั้งคณะกรรมการ อพวช. ทุกท่านสำหรับความมุ่งมั่นในการปฏิบัติการกิจและพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง พลังที่ทุกคนได้ทุ่มเทให้กับองค์กรตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาได้รับคำชื่นชมจากผู้รับบริการตลอดจนหน่วยงานต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก ผมภูมิใจกับวัฒนธรรมขององค์กรและเชื่อมั่นว่าเราจะทำได้ดีขึ้นในทุก ๆ ปี

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รวิน ระวีวงศ์)

ผู้อำนวยการองค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

ส่วนที่
PART 2

คณะผู้บริหาร
และบทบาทหน้าที่

2

รายชื่อที่ปรึกษา คณะกรรมการ

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ

รองศาสตราจารย์
ดร. คุณหญิงสมนtha พรหมบุญ

นายสาคร ชนะไพฑูรย์

รองศาสตราจารย์
ดร. บังอร เบ็ญจาธิกุล

รายชื่อคณะกรรมการ

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ

1. ศ. นพ. สิริฤกษ์ ทรงศิวิไล ประธานกรรมการ
ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
2. ดร. นพ. ปฐม สวรรค์ปัญญาเลิศ กรรมการ
ผู้แทนกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
3. นางสาววิณา ลิ้มสวัสดิ์ กรรมการ
ผู้แทนกระทรวงการคลัง
4. นายวัลลพ สงวนนาม กรรมการ
เลขาธิการ กศน. ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ
5. รศ. ดร. ธณัฐคุณ มงคลอัศวรัตน์ กรรมการ
นายกสมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์
6. นายอภิสิทธิ์ ไส้ตรูไกล กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

7. นายพงศ์สุข หิรัญพฤกษ์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

8. นายสุเมธ ตั้งประเสริฐ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

9. นางสาวอ้นฟ้า เวชชาชีวะ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

10. รองศาสตราจารย์ พสุ เดชะรินทร์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

11. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รวิน ระวีวงศ์ กรรมการ และเลขานุการ
ผู้อำนวยการ อพวช.

รายชื่อที่ปรึกษาคณะกรรมการ องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ

รองศาสตราจารย์

ดร. คุณหญิงสมนทา พรหมบุญ

ประวัติการศึกษา

- ปริญญาโท-เอก สาขา Genetics, University of Hawaii, U.S.A.
- ปริญญาตรี สาขา Zoology, University of Wisconsin, U.S.A.

ตำแหน่งปัจจุบัน

- อธิการบดีวิทยาลัยเทคโนโลยีจิตรลดา
- กรรมการบริหารมูลนิธิสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา
- กรรมการบริหารมูลนิธิส่งเสริมโอลิมปิกวิชาการและพัฒนามาตรฐานวิทยาศาสตร์ศึกษา (สอวน.)
- สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.)
- ที่ปรึกษาคณะกรรมการบริหารโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์

ประวัติการทำงาน

- นายกสมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์
- อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- ประธานที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.)
- กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมการการอุดมศึกษา

E-mail

sumonta@swu.ac.th

รายชื่อที่ปรึกษาคณะกรรมการ องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ

นายสาคร ชนะไพฑูรย์

ประวัติการศึกษา

- ปริญญาโท พัฒนาการเศรษฐกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- ปริญญาตรี บริหารธุรกิจ (การตลาด) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ประกาศนียบัตรชั้นสูง การบริหารงานภาครัฐและกฎหมายมหาชน สถาบันพระปกเกล้า

ตำแหน่งปัจจุบัน

- ที่ปรึกษาคณะกรรมการองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ
- ที่ปรึกษาสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน) สนช.
- ที่ปรึกษาด้านการบริหารความเสี่ยงและการบริหารมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์ องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย

ประวัติการทำงาน

- รองผู้อำนวยการองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ
- ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาธุรกิจและการตลาด สำนักยุทธศาสตร์และแผน องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ
- หัวหน้ากองการตลาดและกองแผนงาน สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
- ผู้จัดการฝ่ายพัฒนาธุรกิจ บริษัท เฟอริไลน์ จำกัด (มหาชน)
- ผู้จัดการฝ่ายการตลาด บริษัท ส่งเสริมทราเวล จำกัด
- ที่ปรึกษากลุ่มโรงแรมเครือสมุยริโซเทล

E-mail

sakorn@nsm.or.th

รายชื่อที่ปรึกษาคณะกรรมการ องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ

รองศาสตราจารย์ ดร. บังอร เบ็ญจาธิกุล

ประวัติการศึกษา

- ปริญญาเอก ปรัชญาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ
- ปริญญาโท รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
- ปริญญาตรี ศิลปะศาสตรบัณฑิต สาขาการบริหารจัดการทั่วไป
- Graduate Certificate In Education (Research Preparation) จากมหาวิทยาลัยอิดิธ คอเวนท์ ประเทศออสเตรเลีย

ตำแหน่งปัจจุบัน

อธิการบดี มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

ประวัติการทำงาน

- รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
- ประธานพัฒนาฟุตบอลหญิงแห่งชาติ สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์
- กรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจกรุงเทพมหานคร สถานีตำรวจนครบาลธรรมศาลา

คณะกรรมการ

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ

ศ. นพ. สิริฤกษ์ ทรงศิวิไล

ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ประธานกรรมการ

(1 ตุลาคม 2563 – ปัจจุบัน)

อายุ

59 ปี (สิงหาคม 2506)

ตำแหน่งปัจจุบัน

ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและ
นวัตกรรม

E-mail

sirirurg@mhesi.go.th

ประวัติการศึกษา

- แพทยศาสตรบัณฑิต เกียรตินิยมอันดับหนึ่งเหรียญทอง คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล
- ปริญญาเอก ด้านวิทยาภูมิคุ้มกันระดับโมเลกุล จากมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ ประเทศอังกฤษ (ทุนมูลนิธิอานันทมหิดล เพื่อศึกษาต่อในประเทศอังกฤษ และสหรัฐอเมริกา)
- ระดับหลังปริญญาเอกด้านอณูชีววิทยาจากมหาวิทยาลัยโคโลราโด ประเทศสหรัฐอเมริกา

ประวัติการอบรม / ศึกษาดูงาน

- ประกาศนียบัตรด้านการบริหารสำหรับผู้บริหารระดับสูง จากมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ประเทศสหรัฐอเมริกา
- ประกาศนียบัตรขั้นสูงด้านการบริหารงานภาครัฐ และกฎหมายมหาชน (ด้านการบริหาร)

หลักสูตรกรรมการ

- Director Certification Program สถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- ประกาศนียบัตรขั้นสูงด้านการกำกับดูแลกิจการสำหรับกรรมการและผู้บริหารระดับสูงของรัฐวิสาหกิจและองค์กรมหาชน จากสถาบันพระปกเกล้า

ประวัติการทำงาน

- เลขาธิการคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
- ผู้อำนวยการศูนย์นาโนเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)
- ประธานสมาคมเอ็นนาโนเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

คณะกรรมการ

องค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

ดร. นพ. ปฐม สวรรค์ปัญญาเลิศ

ผู้แทนกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ประวัติการศึกษา

- ปริญญาโท-เอก Doctor of Public Health Johns Hopkins University, U.S.A.
- ปริญญาตรี แพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล
- เศรษฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- เทคโนโลยีบัณฑิต (วิทยาการสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช)

ประวัติการอบรม / ศึกษาดูงาน

- หลักสูตร Director Certification Program (DCP 265/2018) จัดโดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- อบรมเชิงปฏิบัติการ “การกำกับดูแลกิจการที่ดี”
- หลักสูตรนักบริหารระดับสูง รุ่นที่ 53 จัดโดยสำนักงาน ก.พ.
- หลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงการบริหารงานภาครัฐและกฎหมายมหาชน รุ่นที่ 13 จัดโดย สถาบันพระปกเกล้า
- หลักสูตรนักบริหารการยุติธรรมทางปกครองระดับสูง (บยป.) รุ่นที่ 6 วิทยาลัยการยุติธรรมทางปกครอง
- หลักสูตร Digital Transformation in the Government: Innovating Public Policy & Service
- หลักสูตรผู้นำการส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital CEO) รุ่นที่ 3
- อบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “Neuro Leadership for Innovative and Strategic Executives (NISE)” ภาวะผู้นำเชิงประสาทวิทยาศาสตร์สำหรับผู้บริหารเชิงนวัตกรรมและกลยุทธ์

ประวัติการทำงาน

- รองปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
- รองปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- ผู้ทรงคุณวุฒิด้านส่งเสริมสุขภาพ (นายแพทย์) (ด้านสาธารณสุข)
- รองเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา
- รองอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

คณะอนุกรรมการ

- ประธานอนุกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีและการนำองค์กร
- ประธานอนุกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานผู้อำนวยการ อพวช.

กรรมการ

(10 ตุลาคม 2560 – ปัจจุบัน)

อายุ

59 ปี (มกราคม 2506)

ตำแหน่งปัจจุบัน

อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์บริการ

E-mail

pathom@dss.go.th

คณะกรรมการ

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ

นางสาววีณา ลิมสวัสดิ์

ผู้แทนกระทรวงการคลัง

กรรมการ

(18 ตุลาคม 2561 - ปัจจุบัน)

อายุ

59 ปี (สิงหาคม 2506)

ตำแหน่งปัจจุบัน

ที่ปรึกษาด้านพัฒนาฐานภาษี
กรมสรรพากร กระทรวงการคลัง

E-mail

veena.lim@hotmail.com

ประวัติการศึกษา

- ปริญญาโท พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (การบัญชีบริหาร) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- ปริญญาตรี บัญชีบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ปริญญาตรี นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ประวัติการอบรม / ศึกษาดูงาน

- หลักสูตร Risk Management Program for Corporate Leaders (RCL) รุ่น 25/2021 จัดโดย สถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- หลักสูตร Director Certification Program (DCP) 294/2020 จัดโดย สถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- นักบริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม (นบส.1) รุ่นที่ 83
- นักบริหารระดับสูง : ผู้บริหารส่วนราชการ (นบส. 2) รุ่นที่ 11
- ศึกษาดูงานการบริหารและจัดการพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ เมืองเชียงใหม่ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนจีน

ประวัติการทำงาน

- ที่ปรึกษาด้านพัฒนาฐานภาษี
- รองอธิบดีกรมสรรพากร
- นิติกรเชี่ยวชาญ สำนักกฎหมาย
- สรรพากรภาค (ผู้อำนวยการสูง) สำนักงานสรรพากรภาค 10
- สรรพากรพื้นที่ (ผู้อำนวยการสูง) สำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 23
- สรรพากรพื้นที่ (ผู้อำนวยการสูง) สำนักงานสรรพากรพื้นที่เพชรบูรณ์

คณะกรรมการ

- ประธานอนุกรรมการปรับปรุงกฎหมาย ข้อบังคับและระเบียบของ อพวช.
- ประธานอนุกรรมการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน

การดำรงตำแหน่งในรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่น

กรรมการองค์การสุรา กรมสรรพสามิต

คณะกรรมการ

องค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

นายวัลลพ สงวนนาม

เลขาธิการ กศน. ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ

ประวัติการศึกษา

- ปริญญาโทศึกษาศาสตร์บัณฑิตการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ปริญญาตรีศึกษาศาสตร์บัณฑิตการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร

ประวัติการอบรม / ศึกษาดูงาน

- พัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจสำหรับผู้บริหารการศึกษา
- พัฒนาเป็นทีมวิทยากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนาความเข้มแข็งระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- การพัฒนาศักยภาพเชิงวิชาการด้านกฎหมายมหาชน
- พัฒนาเทคนิคบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์แนวใหม่
- สัมมนาเชิงปฏิบัติการ พัฒนานักบริหารระดับสูง กระทรวงศึกษาธิการ
- AHHA Education intensive Training Program with outstanding commitment and diligence

ประวัติการทำงาน

- ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
- ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ
- ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รักษาการในตำแหน่งผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
- ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
- รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รักษาการแทนเลขาธิการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

คณะอนุกรรมการ

กรรมการตรวจสอบ

กรรมการ

(10 กุมภาพันธ์ –
20 ธันวาคม 2565)

อายุ

59 ปี (มกราคม 2506)

ตำแหน่งปัจจุบัน

นักวิชาการศึกษา (ชำนาญการพิเศษ) รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา (ท้องฟ้าจำลองกรุงเทพ)

E-mail

wallop.sng@gmail.com

คณะกรรมการ

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ

รศ. ดร. ธนัฐคุณ มงคลอัศวรัตน์

นายกสมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์

กรรมการ

(1 มกราคม 2565 – ปัจจุบัน)

อายุ

66 ปี (30 มีนาคม 2499)

E-mail

thanuttkhul@cgi.ac.th,
thanuttkhul@gmail.com

ประวัติการศึกษา

- ปริญญาเอก Ph.D. สาขา Chemistry Queen's University UK
- ปริญญาโท วทม. สาขาเคมีอินทรีย์ มหาวิทยาลัยมหิดล
- ปริญญาตรี วทบ. สาขาเคมี มหาวิทยาลัยมหิดล

ประวัติการทำงาน

- นายกสมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ (ปัจจุบัน)
- ผู้ช่วยอธิการบดี สถาบันบัณฑิตศึกษาจุฬารักษ์ ราชวิทยาลัยจุฬารักษ์
- กรรมการมูลนิธิจุฬารักษ์
- กรรมการมูลนิธิสายธารในความอุปถัมภ์ของบริษัท เบทาโกร จำกัด
- รองประธานศูนย์ส่งเสริมโอลิมปิกวิชาการและพัฒนามาตรฐานวิทยาศาสตร์ศึกษาในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ (ส.อ.ว.น.) สาขาวิชาเคมี กรุงเทพมหานคร
- กรรมการประจำคณะวิทยาศาสตร์ ประเภทผู้ทรงคุณวุฒิ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ที่ปรึกษาคณะบดีคณะวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- กรรมการประจำคณะวิทยาศาสตร์ ประเภทผู้ทรงคุณวุฒิ มหาวิทยาลัยบูรพา
- กรรมการติดตามตรวจสอบและประเมินผลงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

คณะกรรมการ

อนุกรรมการจัดการความรู้และนวัตกรรม

คณะกรรมการ

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ

นายอภิสิทธิ์ ไส้ตรูไกล

ผู้ทรงคุณวุฒิ

กรรมการ

(16 มกราคม 2561 –
14 พฤษภาคม 2565)

อายุ

65 ปี (พฤษภาคม 2500)

ตำแหน่งปัจจุบัน

ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริม
เศรษฐกิจสร้างสรรค์
(องค์การมหาชน)

E-mail

apisit@tcdc.or.th

ประวัติการศึกษา

- ปริญญาโท ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (Master of Arts) สาขาการออกแบบอุตสาหกรรม สถาบันศิลปะและการออกแบบเบอร์มิงแฮม มหาวิทยาลัยเซ็นทรัลแลนด สหราชอาณาจักร
- ประกาศนียบัตรระดับบัณฑิตศึกษา, สาขาวิชาการระเบียบวิธีวิจัยทางศิลปะ, การออกแบบและสื่อ สถาบันศิลปะและการออกแบบเบอร์มิงแฮม มหาวิทยาลัยเซ็นทรัลแลนด สหราชอาณาจักร
- ปริญญาโท รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารรัฐกิจ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ปริญญาตรี ศิลปบัณฑิต สาขาการออกแบบผลิตภัณฑ์ คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ประวัติการอบรม / ศึกษาดูงาน

- Director Accreditation Program (DAP) 175/2020 จัดโดย IOD
- ศึกษาดูงานการบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ เมืองเชียงใหม่ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนจีน

ประวัติการทำงาน

- ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน)
- ที่ปรึกษาศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ
- ผู้อำนวยการศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ (TCDC) สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) สำนักนายกรัฐมนตรี
- รองผู้อำนวยการ สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ และ ผู้อำนวยการศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ
- ผู้อำนวยการฝ่ายศูนย์ความรู้สร้างสรรค์ ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ
- รองคณบดี คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

คณะอนุกรรมการ

- ประธานอนุกรรมการจัดการนวัตกรรม อพวช.
- กรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการ

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ

นายพงศ์สุข หิรัญพฤกษ์
ผู้ทรงคุณวุฒิ

กรรมการ

(16 มกราคม 2561 – ปัจจุบัน)

อายุ

44 ปี (มีนาคม 2521)

ตำแหน่งปัจจุบัน

กรรมการผู้จัดการ
บริษัท โชว์ไร้ขีด จำกัด

E-mail

pongsuk@shownolimit.com

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี สาขาการแสดงและกำกับการแสดง คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประวัติการอบรม / ศึกษาดูงาน

- Director Accreditation Program (DAP) 170/2020 จัดโดย IOD
- ศึกษาดูงานการบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ เมืองเชียงใหม่
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนจีน

ประวัติการทำงาน

- ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท โชว์ไร้ขีด จำกัด (SHOW NO LIMIT)
- เจ้าของเว็บไซต์ beartai.com ยูทูบเบอร์ และพรีกัร beartai
- พรีกัร ผู้จัดการแสดงด้านไอที และผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ด้านไอที
- ผู้อำนวยการจัดงาน Thailand Game Show มหกรรมเด็กเล่นเกมงานแสดงเทคโนโลยีเกมคอมพิวเตอร์ที่ใหญ่ที่สุดในประเทศ
- กรรมการ Event Management Association (EMA) สมาคมสร้างสรรค์การจัดงาน ก่อตั้งโดย 40 บริษัทอีเวนต์อแอกไนเซอร์ ชื่อนำของเมืองไทย
- พรีกัรรายการ TECH24 ทาง G Square สถานีเกมแห่งแรกในประเทศไทย (ผลิตรายการโดยบริษัท ทริคาสท์ จำกัด)
- พรีกัรและสร้างสรรค์รายการ “ซีเมนต์ไทย ไอทีจีเนียส” ทางโมเดิร์นไนน์ทีวี
- กรรมการ สมาคมผู้ดูแลเว็บไทย (Thai Webmaster Association)
- ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ บริษัท สแพลช เอ็นเตอร์เทนเมนต์ จำกัด
- Project Manager บริษัท ไออี อินเตอร์เทนเมนต์ จำกัด
- โปรดิวเซอร์รายการ IE Cyber Radio (วิทยุอินเทอร์เน็ต) Internet Jockey รายการ IE Cyber Radio

คณะกรรมการ

- อนุกรรมการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล
- อนุกรรมการจัดการนวัตกรรม อพวช.

คณะกรรมการ

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ

นายสุเมธ ตั้งประเสริฐ
ผู้ทรงคุณวุฒิ

กรรมการ

(1 มิถุนายน 2564 – ปัจจุบัน)

อายุ

45 ปี (พฤษภาคม 2520)

ตำแหน่งปัจจุบัน

กรรมการผู้จัดการ

บริษัท เด็ปธเฟิร์สท์ จำกัด

E-mail

sumet@depthfirst.co.th

ประวัติการศึกษา

- ปริญญาเอก ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ (PH.D. CANDIDATE) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาปรัชญาการเมือง มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ปริญญาโท บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล
- ปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ประวัติการอบรม / ศึกษาดูงาน

- หลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงการบริหารงานภาครัฐและกฎหมายมหาชน รุ่นที่ 12 วิทยาลัยการเมืองการปกครอง สถาบันพระปกเกล้า
- หลักสูตรประกาศนียบัตรผู้นำยุคใหม่ในระบอบประชาธิปไตย รุ่นที่ 2 วิทยาลัยการเมืองการปกครอง สถาบันพระปกเกล้า
- หลักสูตรพัฒนาสัมพันธ์ ระดับผู้บริหาร รุ่นที่ 17 กรมกิจการพลเรือนทหารบก ในกองบัญชาการกองทัพบก
- Software Project Management by Thammasat University
- e-logistics (B2B) Solution
- National Single Window : ออกแบบ message สำหรับ NSW และ Data Harmonize
- หลักสูตร Director Certification Program (DCP) รุ่นที่ 324
- หลักสูตรนักบริหารการงบประมาณระดับสูง (นงส.) รุ่นที่ 9

ประวัติการทำงาน

- กรรมการผู้จัดการ บริษัท เด็ปธเฟิร์สท์ จำกัด
- ที่ปรึกษารัฐกิจหรืออุตสาหกรรมดิจิทัลด้านฮาร์ดแวร์อิเล็กทรอนิกส์ และส่วนประกอบ สภาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทย
- ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการการสามัญประจำผู้แทนราษฎร
- วิทยากรพิเศษการพัฒนาทักษะทางคอมพิวเตอร์, วิชาการวางแผนกลยุทธ์ธุรกิจ วิชาการบริหารงานการพัฒนา Software
- นักวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ร่วมกับ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

คณะอนุกรรมการ

- ประธานอนุกรรมการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล
- ประธานอนุกรรมการพัฒนาธุรกิจและเครือข่าย

คณะกรรมการ

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ

นางสาวอ่อนฟ้า เวชชาชีวะ

ผู้ทรงคุณวุฒิ

กรรมการ

(1 มิถุนายน 2564 – ปัจจุบัน)

อายุ

52 ปี (กุมภาพันธ์ 2513)

ตำแหน่งปัจจุบัน

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (กพร.) สำนักนายกรัฐมนตรี

E-mail

onfa.v@opdc.go.th

ประวัติการศึกษา

- Master of Public Policy National Graduate Institute for Policy Studies (GRIPS), Japan
- Master of Science in Policy Economics University of Illinois at Urbana-Champaign, USA
- เศรษฐศาสตรบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติการอบรม / ศึกษาดูงาน

หลักสูตร Director Certification Program - DCP 323/2022 ของสถาบัน IOD

ประวัติการทำงาน

- เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน)
- รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
- รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
- ที่ปรึกษาประจำสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
- ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานสารสนเทศ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
- ผู้อำนวยการสำนักวิเคราะห์เรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

คณะกรรมการ

- ประธานกรรมการกิจการสัมพันธ์
- อนุกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานผู้อำนวยการ อพวช
- กรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการ

องค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

รองศาสตราจารย์พสุ เดชะรินทร์

ผู้ทรงคุณวุฒิ

กรรมการ

(1 มิถุนายน 2564 – ปัจจุบัน)

อายุ

54 ปี (พฤศจิกายน 2511)

ตำแหน่งปัจจุบัน

อาจารย์ คณะพาณิชยศาสตร์
และการบัญชี
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail

pasu@cbs.chula.ac.th

ประวัติการศึกษา

- ปริญญาเอก (การจัดการเทคโนโลยี) สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย
- ปริญญาโท บริหารธุรกิจ University of Colorado, Boulder ประเทศสหรัฐอเมริกา
- ปริญญาตรี บริหารธุรกิจ (การจัดการทั่วไป) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติการอบรม / ศึกษาดูงาน

- หลักสูตร Director Accreditation Program ของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- หลักสูตร Ethical Leadership Program (ELP) รุ่นที่ 23/2021 ของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- หลักสูตรของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) – Advanced Audit Committee Program (AACP) รุ่นที่ 44/2022

ประวัติการทำงาน

อาจารย์ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คณะกรรมการ

- ประธานกรรมการตรวจสอบ
- อนุกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานผู้อำนวยการ อพวช.

การดำรงตำแหน่งในรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่น

กรรมการอิสระ กรรมการตรวจสอบ

กรรมการกำกับความเสียหายธนาคารไทยพาณิชย์

คณะกรรมการ

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รวิน ระวิวงศ์
ผู้อำนวยการ อพวช.

กรรมการและเลขานุการ
(7 มกราคม 2565 – ปัจจุบัน)

อายุ
54 ปี (มิถุนายน 2511)

ตำแหน่งปัจจุบัน
ผู้อำนวยการองค์การพิพิธภัณฑ์
วิทยาศาสตร์แห่งชาติ

E-mail
rawin@nsm.or.th

ประวัติการศึกษา

- M.S., Ph.D. (Engineering Management), University of Missouri, USA
- วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (วิศวกรรมอุตสาหการ) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติการอบรม / ศึกษาดูงาน

- Director Certification Program (DCP) 252/2018 จัดโดย สถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- ดูงานการบริหารจัดการและพัฒนาโครงการและกิจกรรมของพิพิธภัณฑ์ ด้านนิเวศและธรรมชาติวิทยา (สิงคโปร์)
- ศึกษาดูงานการบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ เมืองเชียงใหม่ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนจีน

ประวัติการทำงาน

- ผู้เชี่ยวชาญระดับสูงด้านวิศวกรรม สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์
- ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรม มูลนิธิชัยพัฒนา
- คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

คณะกรรมการชุดย่อย

- อนุกรรมการปรับปรุงกฎหมาย ข้อบังคับและระเบียบ อพวช.
- อนุกรรมการจัดการความรู้และนวัตกรรม อพวช.
- อนุกรรมการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล อพวช.
- อนุกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีและการนำองค์กร
- อนุกรรมการพัฒนาธุรกิจและเครือข่าย
- อนุกรรมการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน

รายชื่อคณะผู้บริหาร

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ

1

2

3

4

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รวิน ระวีวงศ์
ผู้อำนวยการองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ

2. นายสุวรรค์ วงษ์ศิริ
รองผู้อำนวยการองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ

3. ดร.กรรณิการ์ เฉิน
รองผู้อำนวยการองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ

4. นายชนินทร วรรณวิจิตร
รองผู้อำนวยการองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ

5. นางจิตติมา โจนกร

ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบภายใน

6. นางสาวศิริรัตน์ เสริมวิฑูรย์

ผู้อำนวยการสำนักบริการกลาง และรักษาการผู้อำนวยการสำนักผู้อำนวยการ

7. นางสาวอุมารณ์ เครือคำวัง

ผู้อำนวยการสำนักวิชาการพิพิธภัณฑสถานศาสตร์

8. นางสาวนพรัตน์ เทพเทพา

ผู้อำนวยการสำนักวิชาการพิพิธภัณฑสถานชาติวิทยา

9. นางสาวจิรพัชรินทร์ อรรถจินดา

ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาธุรกิจและเครือข่าย

10. นางสาวพรินุช กัณหดิลก

ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาความตระหนักด้านวิทยาศาสตร์แห่งชาติ

11. นายถิรพงศ์ เกียรตินันท์

ผู้อำนวยการสำนักบริการผู้เข้าชม

12. นายอนันตกร ชัยนงาน

ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์

13. นายนิต บุนยเกียรติ

ผู้อำนวยการสำนักวิศวกรรมและการผลิตสื่อ

14. นายสุวิทย์ เปาณาเรียง

ผู้อำนวยการสำนักวิทยาศาสตร์สู่ชุมชน

คณะผู้บริหาร

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รวิน ระวิวงศ์

ผู้อำนวยการองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ

อายุ
54 ปี

E-mail
rawin@nsm.or.th

ประวัติการศึกษา

- M.S., Ph.D. (Engineering Management), University of Missouri, USA
- วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (วิศวกรรมอุตสาหการ) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติการอบรม / ศึกษาดูงาน

- Director Certification Program (DCP) 252/2018 จัดโดย สถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- ดูงานการบริหารจัดการและพัฒนาโครงการและกิจกรรมของพิพิธภัณฑ์ ด้านนิเวศและธรรมชาติวิทยา (สิงคโปร์)
- ศึกษาดูงานการบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ เมืองเชียงใหม่ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนจีน

ประวัติการทำงาน

- ผู้เชี่ยวชาญระดับสูงด้านวิศวกรรม สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์
- ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรม มูลนิธิชัยพัฒนา
- คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

คณะกรรมการชุดย่อย

- อนุกรรมการปรับปรุงกฎหมาย ข้อบังคับและระเบียบ อพวช.
- อนุกรรมการจัดการความรู้และนวัตกรรม อพวช.
- อนุกรรมการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล อพวช.
- อนุกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีและการนำองค์กร
- อนุกรรมการพัฒนาธุรกิจและเครือข่าย
- อนุกรรมการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน

คณะผู้บริหาร

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ

นายสุวรงค์ วงษ์ศิริ

รองผู้อำนวยการองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ

อายุ
57 ปี

E-mail

suwamong@nsm.or.th/
suwamongnsm@gmail.com

ประวัติการศึกษา

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เคมีเทคนิค) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วิทยาศาสตรบัณฑิต (เคมี) มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประวัติการอบรม/ศึกษาดูงาน

- วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) รุ่น 61 สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
- นักบริหารงบประมาณระดับสูง (นงส.) รุ่น 7 สำนักงานงบประมาณ
- นักบริหารการเงินการคลังภาครัฐระดับสูง (บงส.) รุ่น 2 สถาบันพัฒนาบุคลากรด้านการคลัง และบัญชีภาครัฐ (สพบ.) กรมบัญชีกลาง

ประวัติการทำงาน

- ที่ปรึกษาผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 ด้านการศึกษาและเทคโนโลยี
- คณะกรรมการ (ผู้ทรงคุณวุฒิ) ประจำศูนย์อนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
- คณะกรรมการ (ผู้ทรงคุณวุฒิ) ประจำอุทยานพฤกษศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
- คณะทำงานด้านกลยุทธ์ และพัฒนาองค์กรในการขับเคลื่อนเพื่อการยกระดับองค์กรด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศสำนักงานกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.)
- อนุกรรมการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล
- อนุกรรมการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน
- อนุกรรมการพัฒนาธุรกิจและเครือข่าย
- อนุกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีและการนำองค์กร
- อนุกรรมการปรับปรุงกฎหมาย ข้อบังคับและระเบียบ อพวช.

คณะผู้บริหาร

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ

ดร.กรรณิการ์ เจิน

รองผู้อำนวยการองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ

อายุ
55 ปี

E-mail

Ganigar.c@nsm.or.th

ประวัติการศึกษา

- ปริญญาตรี (การศึกษาตลอดชีวิต) คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- M.Sc. Engineering Management, University of Missouri-Rolla, Missouri, USA
- วทม. (ชีวเคมี) คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
- วทบ. (ชีวเคมี) คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติการอบรม / ศึกษาดูงาน

- หลักสูตรผู้นำการส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital CEO) รุ่นที่ 5 ระหว่างวันที่ 9 มิถุนายน – 17 กันยายน 2565 จัดโดยสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล
- หลักสูตรการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยสำหรับนักบริหารระดับสูง รุ่นที่ 24 (ปปร.24) จัดโดย สถาบันพระปกเกล้า ปี 2563
- หลักสูตรนักบริหารรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ รุ่นที่ 10 ระหว่างวันที่ 13 สิงหาคม – 26 พฤศจิกายน 2563 จัดโดยสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)
- หลักสูตรนักบริหารการงบประมาณระดับสูง (นงส.) รุ่นที่ 6 จัดโดย สำนักงานงบประมาณ ปี 2562
- หลักสูตร Museum Leadership Program จัดโดย Noyce Leadership Foundation, USA ปี 2558
- หลักสูตร ธรรมชาติของผู้บริหารระดับกลาง รุ่นที่ 10 จัดโดย สถาบันพระปกเกล้า ปี 2552
- หลักสูตร Science Communication จัดโดย British Council, UK, ปี 2548
- หลักสูตร Museum Management จัดโดย Deutsches Museum, Germany, ปี 2546

ประวัติการทำงาน

- ผู้จัดการฝ่ายบริหาร Allertech Co., Ltd., Thailand
- ผู้ประสานงานธุรกิจฝ่ายต่างประเทศ Chen's Brother Industries Corp., Taipei
- เจ้าหน้าที่โครงการฝ่ายวิเคราะห์นโยบายและแผน Caltex Oil Thailand Company Limited

การดำรงตำแหน่งในรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่น

- คณะกรรมการประจำสถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล มหาวิทยาลัยบูรพา ประเภทผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
- กรรมการบริหาร สมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ (ปี 2553 - ปัจจุบัน)
- สมาชิกสภาบริหารเครือข่ายพิพิธภัณฑ์/ศูนย์วิทยาศาสตร์ภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก (Executive Council Member of Asia Pacific Network of Science and Technology Centers (ASPAC) (ปี 2003 – 2010 และ ปี 2021-ปัจจุบัน)
- Vice President, Belt and Road International Science Education Consortium (BRISECC), China

คณะผู้บริหาร

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ

นายชนินทร วรรณวิจิตร

รองผู้อำนวยการองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ

อายุ
57 ปี

E-mail

chanintorn@nsm.or.th

ประวัติการศึกษา

- ปริญญาเอก ปรัชญาคุณวุฒิบัณฑิต วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการศึกษา
ปีการศึกษา 2559 (Science and Technology Education)
International programme สถาบันนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยมหิดล
(ทุนกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ)
- ปริญญาโท วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการศึกษา
(Science and Technology Education) International programme
สถาบันนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยมหิดล (ทุนกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ) (เดิม)
- ปริญญาตรี วิทยาศาสตรบัณฑิต (เคมี) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ปีการศึกษา 2528

ประวัติการทำงาน

- หัวหน้ากองพัฒนางานกิจกรรมและฝึกอบรม ระดับ 7 สำนักพัฒนาความตระหนัก
ด้านวิทยาศาสตร์
- ผู้อำนวยการกองพัฒนางานกิจกรรมและฝึกอบรม ระดับ 8 สำนักพัฒนาความ
ตระหนักด้านวิทยาศาสตร์
- ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการ ระดับ 8 สำนักโครงการพิเศษ
- รักษาการผู้อำนวยการสำนักโครงการพิเศษ
- ผู้อำนวยการสำนักโครงการพิเศษ ระดับ 9 องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์
แห่งชาติ
- รองผู้อำนวยการองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ
- คณะกรรมการ ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
- คณะทำงานดำเนินโครงการประเมินประสิทธิภาพเชิงนิเวศเศรษฐกิจ
(Eco-efficiency)
- คณะทำงานบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน
- คณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนการจัดซื้อจัดจ้างและการ
เบิกจ่ายเงิน
- อนุกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีและการนำองค์กร

ประวัติการอบรม/ศึกษาดูงาน

- หลักสูตร Leadership and Administration by Ontario Science Centre, CANADA. (ประกาศนียบัตร)
- หลักสูตร Science Edutainment and Science Museum Management by Questacon; The National Science and Technology Centre, Canberra, AUSTRALIA. (ประกาศนียบัตร)
- หลักสูตร Site Manager by Ontario Science Centre, CANADA. (ประกาศนียบัตร)
- อบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตรเครือข่ายภาครัฐต่อการท่องเที่ยว โครงการ
ข้าราชการไทยไร้ทุจริต คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ
- หลักสูตร " Energy Technology of the Future : The Thai-Indo-Finnish
Exhibition Development Workshop. (ประกาศนียบัตร)
- หลักสูตร " Branding and Thematic Content by Prof. Dr.Per-Edvin Persson. (ประกาศนียบัตร)
- สัมมนาวิชาการ เรื่อง บทบาทของผู้อำนวยการวิทยาศาสตร์กับการปฏิรูปการศึกษาไทย
: มหาวิทยาลัยศรีปทุม
- หลักสูตร โครงการฝึกอบรมผู้นำกลุ่มอาสาสมัครวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
(อสวท.) รุ่นที่ 1 : กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- Workshop on Exhibition DESIGN and Development : Edutainment Exhibit
: NSM.
- สัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง "การสื่อความเข้าใจทางวิทยาศาสตร์ผ่านละคร"
หัวข้อ ศิลปะการแสดง : คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และ
องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ
- Workshop on Creative Drama Workshop Programme by David Glass
Ensemble, organised by The British Council.
- Workshop on Active Teaching and Learning Approaches in Science,
organised by The British Council, Sheffield Hallam University and NSTDA.
- การศึกษาอบรม หลักสูตรประกาศนียบัตรธรรมาภิบาลของผู้บริหารระดับกลาง
รุ่นที่ 14 (ปกก. 14) สถาบันพระปกเกล้า ปีการศึกษา 2556
- อบรม พัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหาร สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง สถาบัน
วิชาการป้องกันประเทศ กองบัญชาการกองทัพไทย รุ่นที่ 10 (1 ทศวรรษ) ปี
การศึกษา 2561 เป็นประธานรุ่น พส.บ.ก.ท. รุ่นที่ 10 และนักศึกษาดีเด่น
- อบรม หลักสูตร นักบริหารการเงินการคลังภาครัฐระดับสูง (บงส.) รุ่นที่ 7 เป็น
รองประธานฝ่ายวิชาการ/และเป็นประธานกลุ่มหนึ่งเพียง ได้รับรางวัลผู้เข้ารับ
การอบรมดีเด่น ปี 2563 สถาบันพัฒนาบุคลากรด้านคลังและบัญชีภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง
- อบรมหลักสูตร การบริหารความมั่นคงสำหรับผู้บริหารระดับสูง สวป.มส.
SML รุ่นที่ 2 เป็นคณะกรรมการรุ่นฝ่ายวิชาการและเลขานุการ หน่วว ปี 2564
วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ในพระบรมราชูปถัมภ์
- อบรมหลักสูตร นักบริหารงบประมาณระดับสูง (บงส.) รุ่นที่ 9 ปี 2565 สำนัก
งบประมาณ

คณะผู้บริหาร

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ

นางจิตติมา โรจนกร

ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบภายใน

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประวัติการทำงาน

- ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบภายใน
- ผู้อำนวยการกองการเงินและบัญชี
- ผู้ชำนาญการ (ด้านบัญชี)
- รักษาการผู้อำนวยการกองการเงินและบัญชี
- หัวหน้างานบัญชี

อายุ
60 ปี

ประวัติการอบรม / ศึกษาดูงาน

- ระบบบริหารจัดการเพื่อสร้างมูลค่าเชิงเศรษฐศาสตร์ (Economic Value Management : EVM)
- การบริหารความเสี่ยง
- อบรมมาตรฐานการรายงานทางการเงินของไทยฉบับใหม่ (TFRS)
- การกำกับดูแลกิจการที่ดี
- ทบทวนแผนวิสาหกิจ อพวช. ฉบับที่ 5 (พ.ศ.2560-2564) และการบริหารยุทธศาสตร์ ให้เกิดผลสัมฤทธิ์
- ร่างแผนวิสาหกิจ อพวช. ฉบับที่ 5 (พ.ศ.2560 - 2564)
- การบริหารความเสี่ยงองค์กร
- การพัฒนานักบริหารระดับกลาง (Middle Manager)
- พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560
- Talent Management
- พรบ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์
- การวิเคราะห์อัตราค่าจ้างเพื่อวางแผนกำลังคน
- ประโยชน์ของการควบคุมภายในและการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน
- การจัดทำภาพลักษณ์และแนวคิดหลักของ อพวช. (Branding and Thematic)
- การบริหารความเสี่ยงด้วย Risk Map
- คุณธรรม จริยธรรมกับการปฏิบัติงาน
- การรายงานผลการดำเนินงานตามโครงการ
- การกำหนด KPIs ของตำแหน่งงาน
- การควบคุมภายในกับความสำเร็จของงาน
- ความขัดแย้งด้านผลประโยชน์
- การสื่อสารและภาวะผู้นำเพื่อการบริหารจัดการ
- การบริหารและการวางแผนเชิงกลยุทธ์เพื่อปรับตัวสู่ AEC
- การถ่ายทอดตัวชี้วัดและเป้าหมายขององค์กร
- ธรรมชาติขององค์กรและการป้องกันการทุจริตในองค์กร
- กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารสัญญาภายหลังผ่อนคลายสถานการณ์ฉุกเฉิน
- สัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การทบทวนแผนปฏิบัติการดิจิทัล ระยะ 3-5 ปี
- การบริหารจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจ
- การบริหารจัดการมูลค่าเชิงเศรษฐศาสตร์
- ศึกษาดูงานพิพิธภัณฑ์ต่างๆ ณ เขตปกครองพิเศษฮ่องกง
- ศึกษาดูงานพิพิธภัณฑ์ต่างๆ ณ เขตปกครองพิเศษมาเก๊า
- ศึกษาดูงานพิพิธภัณฑ์ต่างๆ ณ ประเทศสิงคโปร์

คณะผู้บริหาร

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ

นางสาวศิริรัตน์ เสริมวิฑูรย์

ผู้อำนวยการสำนักบริการกลาง

รักษาการผู้อำนวยการสำนักผู้อำนวยการ

อายุ
53 ปี

E-mail

sirirat_s@nsm.or.th

ประวัติการศึกษา

- บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร มหาวิทยาลัยพายัพ

ประวัติการอบรม / ศึกษาดูงาน

- การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน สำหรับนักบริหารระดับสูง (ก.พ.ร. 1) รุ่น 8 สำนักงาน ก.พ.ร.
- นักบริหารการเงินการคลังภาครัฐระดับสูง (บงส.) รุ่น 6 สถาบันพัฒนาบุคลากรด้านการคลังและบัญชีภาครัฐ (สพบ.) กรมบัญชีกลาง
- นักการคลังมืออาชีพ (นคอ) รุ่น 6 สถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง (สวค.)
- บริหารจัดการภาครัฐยุค 4.0 ผ่านนวัตกรรมบริการทางการเงินภาครัฐ คลัง 4.0

ประวัติการทำงาน

- ผู้อำนวยการสำนักบริหาร
- รักษาการผู้อำนวยการกองบุคลากร สำนักบริหาร
- ผู้อำนวยการกองการเงินและบัญชี สำนักบริหาร
- หัวหน้ากองการเงินและบัญชี สำนักบริหาร
- หัวหน้างานการเงิน

คณะผู้บริหาร

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ

นางสาวอุมารณ์ เครือคำวัง

ผู้อำนวยการสำนักวิชาการพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์

อายุ
48 ปี

E-mail

umaporn@nsm.or.th

ประวัติการศึกษา

- ปริญญาโท สาขา Museum Studies จาก University College London สหราชอาณาจักร
- ปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สาขาวิชาเอก เทคโนโลยี การเกษตร (การผลิตพืช) / สาขาวิชาโท คอมพิวเตอร์ประยุกต์ (Applied Computer) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ประวัติการอบรม / ศึกษาดูงาน

- ศึกษาดูงานด้านพิพิธภัณฑ์ ณ Korea Job World และ Gwacheon National Science Museum สาธารณรัฐเกาหลี
- ศึกษาดูงานด้านการบริหารการเงินการคลัง ณ สาธารณรัฐอิตาลี
- อบรมหลักสูตร นักบริหารการเงินการคลังภาครัฐระดับสูง (บงส.) รุ่นที่ 9
- อบรม Collections Trust conference, Dealing with complexity
- อบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การสร้างนวัตกรรม
- อบรม เรื่อง ความสำคัญของการดูแลกำกับกิจการ
- สัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การบริหารจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจ
- อบรม เรื่อง แนวทางการบริหารงานตามเกณฑ์ Enabler สำหรับรัฐวิสาหกิจตามกรอบแนวคิด The Three Lines of Defense
- อบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “Service Design Thinking การคิดเชิงออกแบบ และการออกแบบบริการ”

ประวัติการทำงาน

- อนุกรรมการจัดการความรู้และนวัตกรรม อพวช.
- อนุกรรมการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล อพวช.
- อนุกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีและการนำองค์กร อพวช.

การดำรงตำแหน่งในรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่น

คณะทำงานศูนย์ประสานงานสารนิเทศสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กรมวิทยาศาสตร์และบริการ

คณะผู้บริหาร

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ

นางสาวนพรัตน์ เทพเทพา

ผู้อำนวยการสำนักวิชาการพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา

อายุ
48 ปี

E-mail

nopparat@nsm.or.th

ประวัติการศึกษา

- Ph.D. (Technology Management) Ritsumeikan University ประเทศญี่ปุ่น
- Master of Science in Museum Studies, University of Leicester ประเทศอังกฤษ
- วิทยาศาสตร์บัณฑิต (ประมง) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประวัติการอบรม / ศึกษาดูงาน

- Leadership and Administration Training โดย Ontario Science Centre ประเทศแคนาดา
- Science Edutainment and Science Museum Management โดย Questacon, The National Science and Technology และ The Centre for Public Awareness of Science and The Australian University ประเทศออสเตรเลีย
- Professional Development Training โดย Questacon, The National Science and Technology ประเทศออสเตรเลีย
- Exhibit Prototyping โดย Singapore Science Centre ประเทศสิงคโปร์
- Active Teaching and Learning Approaches in Science โดย สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
- Active Teaching and Learning Approaches in Science II: Experimental and investigative Science โดย สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
- Promoting Scientific and Technological Literacy through Science Toys and Out-of-School Science Activities โดย International Council of Association for Science
- Museum Management โดย องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ
- "Whose Museums are they Anyway" โดย บริติช เคาน์ซิล ประเทศไทย
- Presentation, Meetings and Negotiations โดย SEMEO Regional Language Centre ประเทศสิงคโปร์
- JICA Intensive Course on Museology โดย National Museum of Ethnology ประเทศญี่ปุ่น

ประวัติการทำงาน

- ผู้อำนวยการสำนักวิชาการพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา สำนักวิชาการพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา อพวช.
- ผู้อำนวยการกองพัฒนาและผลิตนิทรรศการ สำนักโครงการพิเศษ อพวช.
- หัวหน้ากองพัฒนาและผลิตนิทรรศการ สำนักโครงการพิเศษ อพวช.
- รักษาการหัวหน้ากองพัฒนาและผลิตนิทรรศการ สำนักโครงการพิเศษ อพวช.
- นักศึกษาฝึกงานพิพิธภัณฑ์ Inscetarium ประเทศแคนาดา
- วิทยากร สำนักพัฒนาความตระหนักรู้ด้านวิทยาศาสตร์ อพวช.
- เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ สำนักความร่วมมือต่างประเทศ ทบวงมหาวิทยาลัย
- เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ กองวิเทศสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

คณะผู้บริหาร

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ

นางสาวจิรพัชรินทร์ อรรถจินดา

ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาธุรกิจและเครือข่าย

อายุ
51 ปี

E-mail

chirapatcharin@nsm.or.th

ประวัติการศึกษา

- Master of Public Administration, University of La Verne, California สหรัฐอเมริกา
- วิทยาศาสตร์บัณฑิต (สถิติ) คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประวัติการอบรม / ศึกษาดูงาน

- การบริหารโครงการสำหรับผู้นำนวัตกรรม รุ่น 1 Mini MBA – Project Management for Innovative Leader จัดโดย NEO Academy วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล
- Smart Innovative Entrepreneur Course “Professional Business Survival in Crisis Situations” จัดโดยกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กับ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
- ความรู้พื้นฐานเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับข้าราชการและบุคลากรภาครัฐทุกระดับ โดย สถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล ภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)
- ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารระหว่างประเทศขั้นสูง Advanced Oral Communication Course: AOCC โดยสถาบันการต่างประเทศ เทเวศรวงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ Victoria University of Wellington และ Auckland University of Technology, New Zealand
- การบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์แบบบูรณาการ โดยสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล ร่วมกับหอสมุด จดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์ธนาคารแห่งประเทศไทย
- Programme: Presentation, Meeting and Negotiations – A Simulated Seminar for Thai Government Official โดย SEAMEO Regional Language Center, Singapore

ประวัติการทำงาน

- ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาธุรกิจและเครือข่าย
- อนุกรรมการพัฒนาธุรกิจและเครือข่าย
- อนุกรรมการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล
- อนุกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี
- ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาความตระหนักรู้ด้านวิทยาศาสตร์
- ผู้อำนวยการกองพัฒนากิจกรรม สำนักพัฒนาความตระหนักรู้ด้านวิทยาศาสตร์

คณะผู้บริหาร

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ

นางสาวพีรณช กัณหดิลก

ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาความตระหนักรู้ด้านวิทยาศาสตร์แห่งชาติ

อายุ
51 ปี

E-mail

Peeranut@nsm.or.th

ประวัติการศึกษา

- PhD of Education (Science Education in Science Museum), Brunel University, London, UK
- การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม) (GPA 3.93) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- ครุศาสตรบัณฑิต (คบ.) เกียรตินิยมอันดับสอง (GPA 3.52) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติการอบรม / ศึกษาดูงาน

- เข้าร่วมโครงการพัฒนาเครือข่ายและศักยภาพผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม หลักสูตร WINSx
- เข้าร่วมศึกษาอบรมโครงการหลักสูตรนักบริหารการงบประมาณระดับสูง (นงส.) รุ่นที่ 10 จัดโดย สำนักงบประมาณ
- “National Science Museum visit to UK” studying and visiting in UK science museum.
- ศึกษาดูงานการจัดการพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์, Enjoy maker space, engineering design, New York and Boston, USA.
- ศึกษาดูงานพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ในต่างประเทศ ได้แก่ ประเทศอเมริกา, ประเทศอังกฤษ, ประเทศไอร์แลนด์, ประเทศเดนมาร์ก, ประเทศสวีเดน, ประเทศออสเตรีย, ประเทศออสเตรเลีย, ประเทศฝรั่งเศส, ประเทศตุรกี, ประเทศแคนาดา, ประเทศสิงคโปร์, ประเทศฟิลิปปินส์, ประเทศบรูไน และประเทศโปแลนด์

ประวัติการทำงาน

- ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาความตระหนักรู้ด้านวิทยาศาสตร์แห่งชาติ
- ผู้อำนวยการพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์
- กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ คณะกรรมการการจัดการงานมหกรรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
- เลขานุการคณะกรรมการ การจัดการองค์ความรู้และนวัตกรรม

คณะผู้บริหาร

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ

นายธีรพงศ์ เกียรตินันท์

ผู้อำนวยการสำนักบริการผู้เข้าชม

อายุ
49 ปี

E-mail

tirapong@nsm.or.th

ประวัติการศึกษา

วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์เกษตรและทรัพยากร
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประวัติการอบรม / ศึกษาดูงาน

- อบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาความสามารถทางนวัตกรรม สำหรับกลุ่มผู้นำรุ่นใหม่ภาครัฐและเอกชน รุ่นที่ 4
- การสร้างแบรนด์พิพิธภัณฑ์ (Museum Branding)
- การให้บริการที่เป็นเลิศ (Service Excellence)
- การพัฒนานักบริหารระดับกลาง (Middle Manager)
- การจัดทำภาพลักษณ์และแนวคิดหลักของ อพ. (Branding and Thematic)
- ประชุมประจำปีเครือข่ายพิพิธภัณฑ์และศูนย์วิทยาศาสตร์ Association of Science - Technology
- Centers (ASTC Annual Conference)

ประวัติการทำงาน

- ผู้อำนวยการสำนักบริการผู้เข้าชม
- ผู้อำนวยการกองการตลาดและบริการ สำนักพัฒนาธุรกิจและการตลาด
- หัวหน้ากองการตลาดและบริการ สำนักพัฒนาธุรกิจและการตลาด

คณะผู้บริหาร

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ

นายอนันตกร ขยันงาน

ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์

อายุ
54 ปี

E-mail

ananta.kh@nsm.or.th

ประวัติการศึกษา

ศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์) สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประวัติการอบรม / ศึกษาดูงาน

- นักบริหารการเงินการคลังภาครัฐระดับสูง (บงส.) รุ่นที่ 8 สถาบันพัฒนาบุคลากรด้านการคลังและบัญชี ภาครัฐ (สพบ.) กรมบัญชีกลาง
- การบริหารยุทธศาสตร์ รุ่นที่ 2 ศูนย์บริการวิชาการจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- โครงการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐวิสาหกิจเพื่อการป้องกันและปราบปรามการทุจริต รุ่นที่ 2 สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.)
- หลักสูตร การเงินสำหรับผู้บริหารที่ไม่ใช่พนักงานการเงิน รุ่นที่ 3 สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์
- IAAPA Attractions EXPO. Orlanda, Florida USA

ประวัติการทำงาน

- ผู้อำนวยการสำนักยุทธศาสตร์และแผน
- ผู้อำนวยการกองการพัสดุ สำนักบริหาร
- หัวหน้ากองการพัสดุ สำนักบริหาร
- รักษาการหัวหน้ากองการพัสดุ สำนักบริหาร
- หัวหน้างานการพัสดุ สำนักบริหาร

คณะผู้บริหาร

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ

นายนิติ บุญเกียรติ

ผู้อำนวยการสำนักวิศวกรรมและการผลิตสื่อ

อายุ
49 ปี

E-mail
niti@nsm.or.th

ประวัติการศึกษา

- Master of Technology (Advanced Manufacturing Technology) | Swinburne University of Technology Australia
- Bachelor of Engineering (Electrical Engineering) | Khon Kean University
- Diploma (Industrial Electrical Mechanics) | King Mongkut's Institute of Technology North Bangkok

ประวัติการอบรม / ศึกษาดูงาน

- ศึกษาดูงานการแข่งขันโอลิมปิกหุ่นยนต์ระดับนานาชาติ ประจำปี 2565 เมืองดอร์ทมุนท์ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี
- ศึกษาดูงานในเครือ LEGO Group เมืองบิลลุนด์ ประเทศเดนมาร์ก
- ศึกษาดูงาน World Festival การแข่งขัน FIRST LEGO League 2018/19 ระดับนานาชาติ เมืองฮิลส์ตัน รัฐเท็กซัส สหรัฐอเมริกา
- Digital CEO Program | Digital Economy Promotion Agency
- Cloud computing for e-Government Exchange Program

ประวัติการทำงาน

- ผู้อำนวยการพิพิธภัณฑ์เทคโนโลยีสารสนเทศ
- อนุกรรมการจัดการนวัตกรรม
- อนุกรรมการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล
- อนุกรรมการพัฒนาธุรกิจและเครือข่าย
- อนุกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีและการนำองค์กร
- กรรมการฝ่ายนายจ้างกิจการสัมพันธ์

คณะผู้บริหาร

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ

นายสุวิทย์ เปานาเรียง

ผู้อำนวยการสำนักวิทยาศาสตร์สู่ชุมชน

อายุ
48 ปี

E-mail
suwit@nsm.or.th

ประวัติการศึกษา

- ปริญญาโท วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (การศึกษาวิทยาศาสตร์) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- ปริญญาตรี ศึกษาศาสตร์บัณฑิต (การสอนวิทยาศาสตร์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประวัติการอบรม / ศึกษาดูงาน

- Certificate of Project Management for Innovative Leaders (มหาวิทยาลัยมหิดล)
- การวางแผนและการบริหารงานโครงการ (สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์)
- การศึกษาดูงาน พิพิธภัณฑ์/ศูนย์ วิทยาศาสตร์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ประวัติการทำงาน

- ผู้อำนวยการสำนักวิทยาศาสตร์สู่ชุมชน
- ผู้อำนวยการกองการรวานวิทยาศาสตร์
- รักษาการผู้อำนวยการกองการสื่อสารวิทยาศาสตร์
- นักวิชาการ พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์

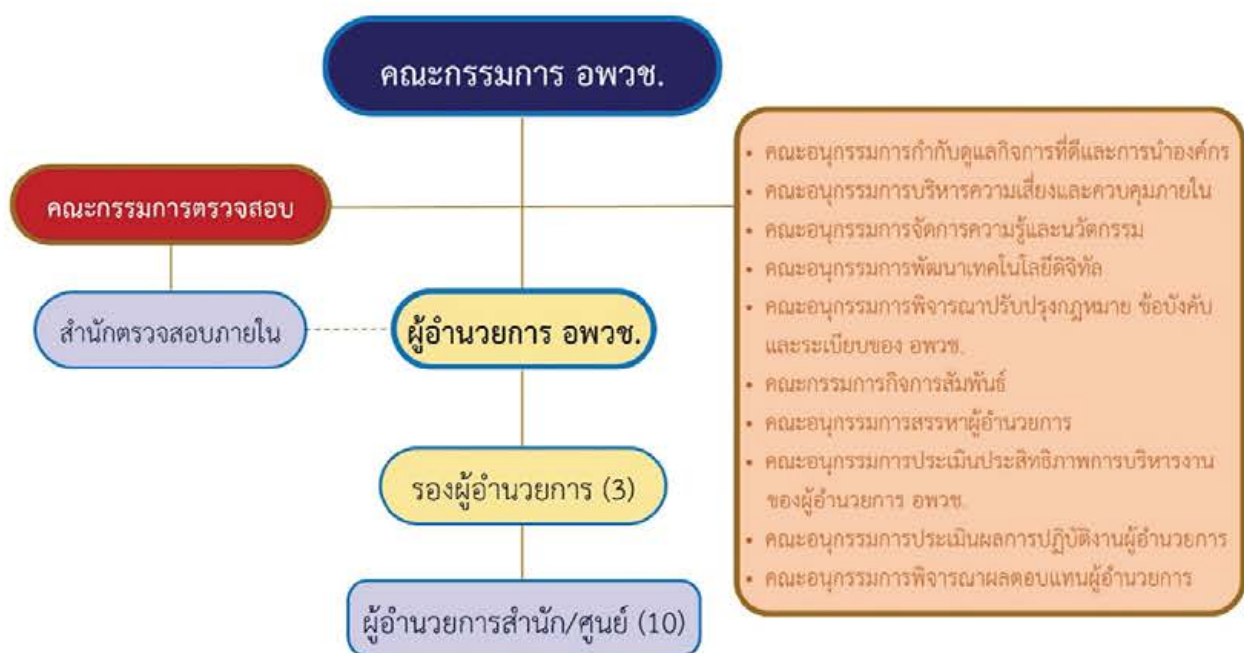

บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการ องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ

โครงสร้างการบริหาร

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ (อพวช.) บริหารงานตามภารกิจที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ พ.ศ. 2538 มีคณะกรรมการองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติทำหน้าที่วางนโยบายและกำหนดกลยุทธ์ รวมทั้งกำกับดูแลการบริหารกิจการของ อพวช. และผู้อำนวยการ อพวช. ทำหน้าที่กำหนดนโยบายและบริหารงาน โดยแยกหน้าที่กันอย่างชัดเจน ซึ่งผู้อำนวยการ อพวช. จะเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างกำกับการกับดูแลการบริหารงานของ อพวช.

โครงสร้างการกำกับดูแลและการบริหาร

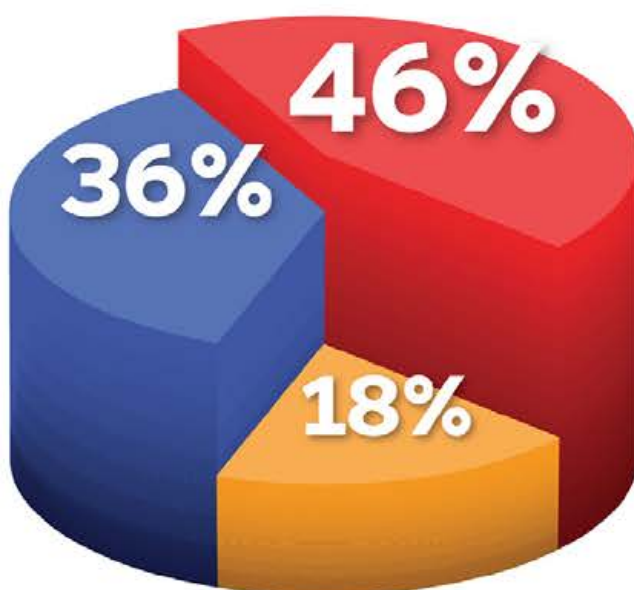
องค์ประกอบ คุณสมบัติและการแต่งตั้ง

คณะกรรมการ อพวช. ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ นายกสมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกินห้าคน เป็นกรรมการ และมีผู้อำนวยการองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ เป็นกรรมการและเลขานุการ โดยต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง อพวช. และพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ

การแต่งตั้งคณะกรรมการ อพวช. เป็นไปตามขั้นตอนและแนวทางการแต่งตั้งกรรมการรัฐวิสาหกิจ ภายใต้กรอบ Skill Matrix ที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับภารกิจและยุทธศาสตร์ของ อพวช. รวม 10 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการเงิน บัญชี กฎหมาย เทคโนโลยีสารสนเทศ เศรษฐศาสตร์การลงทุน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การตลาดและประชาสัมพันธ์ กลยุทธ์และการวางแผนพัฒนา การบริหารจัดการภาครัฐ/บริหารธุรกิจ และด้านการศึกษา

องค์ประกอบของคณะกรรมการ

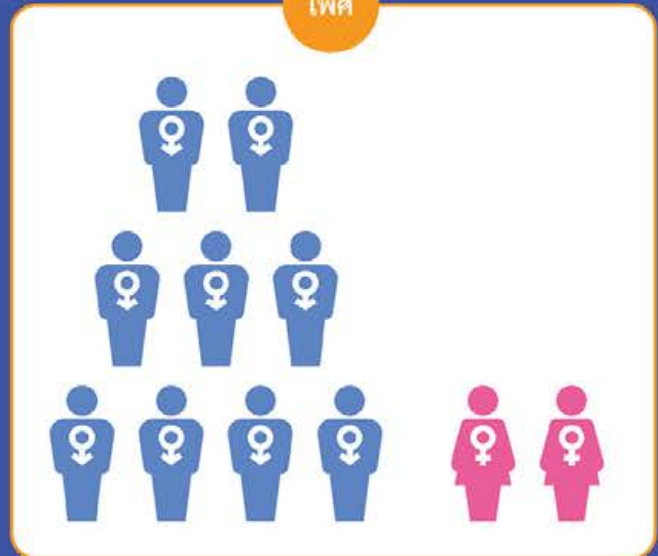

- กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (5 คน)
- กรรมการผู้แทนหน่วยงาน (4 คน)
- กรรมการโดยตำแหน่ง (2 คน)

ทักษะและประสบการณ์

การเงิน	2 คน
บัญชี	2 คน
กฎหมาย	1 คน
เทคโนโลยีสารสนเทศ	2 คน
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	6 คน
เศรษฐศาสตร์และการลงทุน	2 คน
การตลาดและประชาสัมพันธ์	2 คน
กลยุทธ์การวางแผนพัฒนา	2 คน
บริหารจัดการ/บริหารธุรกิจ	4 คน
การศึกษา	2 คน

เพศ

อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการ อพวช.

1. วางนโยบายและควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของ อพวช.
2. กำกับและติดตามการตรวจสอบภายในองค์กร
3. พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนวิสาหกิจ แผนปฏิบัติการ และการใช้เงินสำรองของ อพวช.
4. กำกับการจัดทำรายงานที่สำคัญต่างๆ เช่น รายงานการตรวจสอบ รายงานค่าใช้จ่ายงบลงทุน
5. กำหนดอัตราดอกเบี้ย ค่าภาระ ค่าบริการ ค่านายหน้า และค่าดำเนินการธุรกิจต่างๆ ตลอดจนวิธีการชำระราคา และค่าบริการของ อพวช.
6. แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินกิจการอย่างหนึ่งอย่างใด และกำหนดค่าตอบแทนกรรมการ
7. แต่งตั้งผู้อำนวยการหรือให้ผู้อำนวยการออกด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรี และกำหนดอัตราเงินเดือนของผู้อำนวยการด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี
8. แต่งตั้งที่ปรึกษาของคณะกรรมการ
9. กำหนดสัญลักษณ์และเครื่องหมายของ อพวช.
10. วางข้อบังคับหรือระเบียบเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของ อพวช.

การประชุมคณะกรรมการ องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ และคำตอบแทน

คณะกรรมการองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ (อพวช.) ได้กำหนดแผนการจัดประชุมประจำปีไว้ล่วงหน้าตั้งแต่ต้นปี โดยกำหนดจัดประชุมคณะกรรมการ อพวช. เป็นประจำทุกเดือนในวันอังคารสัปดาห์ที่สามของเดือน ซึ่งประธานกรรมการจะเป็นผู้พิจารณาระเบียบวาระการประชุม และเปิดโอกาสให้กรรมการได้เสนอเรื่องเข้าสู่วาระการประชุมในแต่ละครั้ง รวมทั้งดูแลจัดสรรเวลาเพื่อการอภิปราย การรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของกรรมการตามความเหมาะสม ซึ่งปกติจะใช้เวลาในการประชุมครั้งละประมาณ 2 ชั่วโมงครึ่ง

ในปีงบประมาณ 2565 (1 ตุลาคม 2564 – 30 กันยายน 2565) มีการจัดประชุมคณะกรรมการ อพวช. รวมทั้งสิ้น 14 ครั้ง โดยมีอัตราการเข้าร่วมประชุมของกรรมการเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 84

	รายชื่อกรรมการ	ตำแหน่ง	เข้าประชุม (ครั้ง)
1	ศาสตราจารย์สิริฤกษ์ ทรงศิวิไล	ประธานกรรมการ	14/14
2	นายปฐม สวรรค์ปัญญาเลิศ	กรรมการ	14/14
3	นางสาววิณา ลิ่มสวัสดิ์	กรรมการ	13/14
4	นายสุรศักดิ์ อินศรีไกร	กรรมการ	3/6
5	นายวัลลพ สงวนนาม	กรรมการ	8/8
6	ศาสตราจารย์ศุภวรรณ ตันตยานนท์	กรรมการ	5/5
7	รองศาสตราจารย์ณัฏฐ์คุณ มงคลอัศวรัตน์	กรรมการ	9/9
8	นายอภิสิทธิ์ ไส้ตู่โรไกล	กรรมการ	10/10
9	นายพงศ์สุข หิรัญพฤกษ์	กรรมการ	7/14
10	นายสุเมธ ตั้งประเสริฐ	กรรมการ	14/14
11	นางสาวอ้นฟ้า เวชชาชีวะ	กรรมการ	13/14
12	รองศาสตราจารย์พสุ เดชะรินทร์	กรรมการ	13/14
13	ผู้ช่วยศาสตราจารย์รวิน ระวิวงศ์	กรรมการและเลขานุการ	9/9
14	นายสุวรงค์ วงษ์ศิริ (รักษาการแทน ผอพ.)	กรรมการและเลขานุการ	5/5

การประชุมคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ

คณะกรรมการองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติมีการแต่งตั้งคณะกรรมการชุดย่อยขึ้นเพื่อดำเนินการพิจารณากลับกรองและกำกับดูแลระบบงานที่สำคัญด้านต่าง ๆ รวมทั้งโครงการและกิจกรรมของ อพวช. ให้การดำเนินงานตามที่กฎหมายกำหนดและตามภารกิจของ อพวช. เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีกรรมการ อพวช. ร่วมเป็นกรรมการหรืออนุกรรมการในคณะกรรมการชุดย่อยรวม 9 คณะ ดังนี้

1. คณะกรรมการตรวจสอบ
2. คณะกรรมการกิจการสัมพันธ์
3. คณะอนุกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีและการนำองค์กร
4. คณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน
5. คณะอนุกรรมการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล
6. คณะอนุกรรมการจัดการความรู้และนวัตกรรม
7. คณะอนุกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานผู้อำนวยการ อพวช.
8. คณะอนุกรรมการพิจารณาปรับปรุงกฎหมาย ข้อบังคับและระเบียบ
9. คณะอนุกรรมการพัฒนาธุรกิจและเครือข่าย

1	คณะกรรมการตรวจสอบ	ตำแหน่ง	เข้าประชุม (5 ครั้ง)
1	รองศาสตราจารย์พลุ เดชะรินทร์	ประธานกรรมการ	5/5
2	นายสุรศักดิ์ อินศรีไกร	กรรมการ	1/2
3	นายวัลลพ สงวนนาม (เลขาธิการ กสณ.) ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ในคณะกรรมการ อพวช.	กรรมการ	3/3
4	นายอภิสิทธิ์ ไส้สัตร์ไกร	กรรมการ	4/4
5	นางสาวอ้นฟ้า เวชชาชีวะ	กรรมการ	1/1

หน้าที่และความรับผิดชอบ

คณะกรรมการตรวจสอบ มีอำนาจ หน้าที่และความรับผิดชอบในการกำกับดูแลกิจการและรายงานการปฏิบัติ ตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบและระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการดำเนินการตามที่คณะกรรมการ อพวช. มอบหมาย

2	คณะกรรมการกิจการสัมพันธ์	ตำแหน่ง	เข้าประชุม (0 ครั้ง)
1	นางสาวอณัฏฐา เวชชาชีวะ	ประธานกรรมการ	0/0
2	นายรวิน ระวังศักดิ์	กรรมการ	0/0

หน้าที่และความรับผิดชอบ

คณะกรรมการกิจการสัมพันธ์มีหน้าที่ความรับผิดชอบตามมาตรา 23 แห่งพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. 2543 ดังนี้

1. พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงประสิทธิภาพในการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ ตลอดจนส่งเสริมและพัฒนาการแรงงานสัมพันธ์
2. หาทางปรองดองและระงับข้อขัดแย้งใน อพวช.
3. พิจารณาปรับปรุงระเบียบ ข้อบังคับ ในการทำงานอันจะเป็นประโยชน์ต่อนายจ้าง ลูกจ้างและรัฐวิสาหกิจนั้น
4. ปรีกษาหารือเพื่อแก้ปัญหาตามคำร้องทุกข์ของลูกจ้างหรือสหภาพแรงงาน รวมถึงการร้องทุกข์ที่เกี่ยวกับการลงโทษทางวินัย
5. ปรีกษาหารือเพื่อพิจารณาปรับปรุงสภาพการจ้าง

3	คณะอนุกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีและการนำองค์กร	ตำแหน่ง	เข้าประชุม (5 ครั้ง)
1	นายปฐม สวรรค์ปัญญาเลิศ	ประธานอนุกรรมการ	5/5
2	นายรวิน ระวังศักดิ์	อนุกรรมการ	5/5

หน้าที่และความรับผิดชอบ

1. กำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติในการกำกับดูแลกิจการที่ดีขององค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ รวมถึงดำเนินงานที่สำคัญและเกี่ยวเนื่อง การจัดทำคู่มือ/แผนระยะยาวและแผนการดำเนินงานประจำปีในการกำกับดูแลที่ดี โดยครอบคลุมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมและการพัฒนาอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับหลักการมาตรฐานสากล นำเสนอต่อคณะกรรมการองค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ
2. กำกับดูแลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผน ตามหลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ รวมทั้งกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ และมาตรฐานการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง (Compliance) อย่างเป็นระบบ
3. ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี รวมทั้งกิจกรรมการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ
4. ติดตามและรายงานผลการดำเนินงานกำกับดูแลกิจการที่ดีและการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อคณะกรรมการองค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติรับทราบ
5. จัดให้มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่นโยบายและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดี
6. แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง
7. ดำเนินงานอื่นใดที่คณะกรรมการองค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติมอบหมายเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี

4	คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน	ตำแหน่ง	เข้าประชุม (4 ครั้ง)
1	ศาสตราจารย์ศุภวรรณ ตันตยานนท์	ประธานอนุกรรมการ	1/1
2	นางสาววิณา ลิ้มสวัสดิ์	ประธานอนุกรรมการ	3/3
3	นายสุรงค์ วงษ์ศิริ (รท.ผอพ.)	อนุกรรมการ	1/1
4	นายรวิน ระวิวงศ์	อนุกรรมการ	3/3

หน้าที่และความรับผิดชอบ

- พิจารณาและให้ความเห็นต่อร่างนโยบายและกรอบการบริหารจัดการความเสี่ยงและการควบคุมภายใน เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการองค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติให้ความเห็นชอบและอนุมัติ
- พิจารณาและให้ความเห็นในการกำหนดแนวทางการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน รวมถึงแนวทางในการติดตามผลการดำเนินงานด้านการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน มอบข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะ และรายงานต่อคณะกรรมการองค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติทราบเป็นรายไตรมาส
- พิจารณาและให้ความเห็นในการกำหนดแนวทางการจัดวางระบบการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายในขององค์กรให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลัง ว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2562 และหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2561 ที่กระทรวงการคลังกำหนด
- กำกับและติดตามการบูรณาการในเรื่องกำกับดูแลกิจการที่ดี การบริหารความเสี่ยง และการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจการ (Governance Risk Management and Compliance : GRC) มอบข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพของการบูรณาการ GRC
- กำกับดูแลให้ข้อเสนอแนะและเห็นชอบแผนการดำเนินงานประจำปีของระบบบริหารความเสี่ยง อันได้แก่ การระบุปัจจัยเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง การจัดทำแผน การติดตาม การประเมินผล และการควบคุมภายใน รวมถึงการทบทวนแผนฯ ดังกล่าว ให้มีความเพียงพอและมีประสิทธิผล
- พิจารณาและให้ความเห็นในผลการประเมินความเสี่ยง แนวทาง และมาตรการจัดการความเสี่ยง และแผนปฏิบัติการเพื่อจัดการความเสี่ยงที่เหลืออยู่
- ประเมินคุณภาพและ/หรือประสิทธิผลของกระบวนการ/ระบบการติดตามมาตรฐานและประสิทธิผลของระบบการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน

5	คณะกรรมการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลของ อพวช.	ตำแหน่ง	เข้าประชุม (5 ครั้ง)
1	นายสุเมธ ตั้งประเสริฐ	ประธานอนุกรรมการ	5/5
2	นายพงศ์สุข หิรัญพฤกษ์	อนุกรรมการ	4/5
3	นายวิน ระวังค์	อนุกรรมการ	4/4
4	นายสุวรรค์ วงษ์ศิริ *รักษาการแทน ผอพ.	อนุกรรมการ	1/1

หน้าที่และความรับผิดชอบ

- กำหนดกลยุทธ์ นโยบาย แนวทางในการดำเนินงาน แผนปฏิบัติการด้านดิจิทัล อพวช. ระยะยาวและแผนปฏิบัติการประจำปี ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ อพวช.
- กำกับและควบคุมการปฏิบัติตามนโยบายด้านการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลให้เป็นไปตามหลักการและแนวทางการดำเนินงานการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล
- รายงานผลการดำเนินการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลต่อคณะกรรมการองค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ อย่างน้อยไตรมาสละ 1 ครั้ง และเปิดเผยการดำเนินงานไว้ในรายงานประจำปี
- แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง
- ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการองค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติมอบหมาย และประสานงานกับคณะทำงานด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

6	คณะกรรมการจัดการความรู้และนวัตกรรม	ตำแหน่ง	(จัดประชุม 4 ครั้ง)
1	รองศาสตราจารย์อภิญญาคุณ มงคลอัศวรัตน์	ประธานอนุกรรมการ	4/4
2	นายพงศ์สุข หิรัญพฤกษ์	อนุกรรมการ	4/4

หน้าที่และความรับผิดชอบ

- จัดทำร่างนโยบายหลักด้านการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และการจัดการนวัตกรรมของ อพวช. ในปี 2563 ร่างข้อกำหนดเพื่อการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และการจัดการนวัตกรรม ในระดับองค์กร ระดับสายงาน ระดับฝ่าย และระดับอื่น ๆ (ถ้ามี) ประจำปี 2563 รวมถึงร่างแผนแม่บทหรือ รายละเอียดยุทธศาสตร์/ กลยุทธ์ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ การจัดการนวัตกรรม การสร้างวัฒนธรรมด้านความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมของบุคลากรภายในองค์กรระยะยาว เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ อพวช. พิจารณาให้ความเห็นชอบ
- ติดตามการดำเนินการตามแผนนวัตกรรมของ อพวช. พร้อมรายงานผลต่อคณะกรรมการ อพวช. อย่างน้อยเป็นรายไตรมาส
- ดำเนินการจัดการนวัตกรรมใด ๆ ให้เป็นไปตามเกณฑ์ประเมินผลการดำเนินการด้านการจัดการนวัตกรรมที่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) กำหนด

7	คณะกรรมการประเมินผล การปฏิบัติงานผู้อำนวยการ อพวช.	ตำแหน่ง	(จัดประชุม 4 ครั้ง)
1	นายปฐม สวรรค์ปัญญาเลิศ	ประธานอนุกรรมการ	4/4
2	นางสาวอ้อนฟ้า เวชชาชีวะ	อนุกรรมการ	4/4
3	รองศาสตราจารย์พลุ เดชะรินทร์	อนุกรรมการ	4/4

หน้าที่และความรับผิดชอบ

1. กลั่นกรองร่างแผนการดำเนินงานประจำปีของผู้ผู้อำนวยการ และนำเสนอคณะกรรมการ อพวช. พิจารณาให้ความเห็นชอบ
2. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ผู้อำนวยการ อพวช. และนำเสนอคณะกรรมการ อพวช. พิจารณาให้ความเห็นชอบ
3. ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ผู้อำนวยการตามสัญญาจ้าง และรายงานผลการพิจารณาต่อคณะกรรมการ อพวช.

8	คณะกรรมการพัฒนาธุรกิจและเครือข่าย	ตำแหน่ง	(จัดประชุม 8 ครั้ง)
1	นายสุเมธ ตั้งประเสริฐ	ประธานอนุกรรมการ	8/8
2	นายรวิน ระวิวงศ์	อนุกรรมการ	8/8

หน้าที่และความรับผิดชอบ

1. กำหนดกลยุทธ์ นโยบาย ทิศทางการพัฒนาธุรกิจและเครือข่าย รวมทั้งการประชาสัมพันธ์องค์กร
2. กำหนดรูปแบบแผนระดมทุนตามบริบทของ อพวช. และทิศทางการสร้างความสัมพันธ์กับเครือข่ายทางธุรกิจ
3. พิจารณาสื่อเสนอแนะทางการดำเนินธุรกิจการตลาดและประชาสัมพันธ์ที่เหมาะสม
4. ส่งเสริมการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับองค์กร รวมทั้งการสร้างและการรักษาความสัมพันธ์กับเครือข่ายพันธมิตร
5. พิจารณาความเหมาะสมในการจัดทำหรือปรับปรุงสื่อขององค์กรให้ทันสมัยและมีมาตรฐาน
6. ให้คำปรึกษาการจัดทำโครงการ การออกแบบผลิตภัณฑ์และบริการ รวมถึงการลงนามความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก
7. ติดตามผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาธุรกิจและเครือข่าย เพื่อรายงานให้คณะกรรมการองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติรับทราบ
8. แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย
9. ดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามที่คณะกรรมการ อพวช. มอบหมาย

9	คณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงกฎหมาย ข้อบังคับและระเบียบของ อพวช.	ตำแหน่ง	(จัดประชุม 2 ครั้ง)
1	นางสาววีณา ลีมสวัสดิ์	ประธานอนุกรรมการ	2/2
2	ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิน ระวังค์	อนุกรรมการ	2/2

หน้าที่และความรับผิดชอบ

1. ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายจัดตั้งองค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ตามขั้นตอนให้ สอดคล้องและเหมาะสมกับสถานการณ์และกฎหมายที่เกี่ยวข้องในปัจจุบัน
2. ให้ความเห็นและพิจารณาปรับปรุง แก้ไข เพิ่มเติม หรือยกเลิกระเบียบหรือข้อบังคับขององค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับการกิจ และสถานการณ์ในปัจจุบันเสนอต่อคณะกรรมการองค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เพื่อพิจารณา

นโยบายการจ่ายค่าตอบแทน ของกรรมการและผู้บริหาร

1. เบี้ยประชุมและค่าตอบแทน

ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 24 เมษายน 2562 เห็นชอบการปรับปรุงอัตราค่าตอบแทนและเบี้ยประชุมกรรมการรัฐวิสาหกิจ และมติคณะกรรมการองค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2562 เห็นชอบการกำหนดอัตราค่าตอบแทนและเบี้ยประชุมของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการชุดย่อยของ อพวช. โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2562 ดังนี้

ค่าตอบแทนรายเดือน

กรรมการ อพวช. ได้รับในอัตรา 8,000 บาทต่อเดือน โดยประธานกรรมการได้รับเป็นสองเท่าของค่าตอบแทนรายเดือนของกรรมการ ในฐานะผู้นำคณะที่มีบทบาทเพิ่มขึ้นจากกรรมการ กรณีดำรงตำแหน่งไม่ครบเดือนให้จ่ายค่าตอบแทนให้กับกรรมการ อพวช. ตามสัดส่วนระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง

เบี้ยประชุม

กรรมการ อพวช. ได้รับในอัตรา 15,000 บาทต่อครั้ง โดยให้ประธานในที่ประชุมได้รับเบี้ยประชุมสูงกว่ากรรมการในอัตราร้อยละ 25 ของเบี้ยประชุมกรรมการ เดือนละ 1 ครั้ง ในกรณีมีเหตุสมควรอาจพิจารณาจ่ายได้เกินกว่า 1 ครั้งต่อเดือน แต่ต้องไม่เกิน 15 ครั้งต่อปี และเบี้ยประชุมให้กับกรรมการที่เข้าร่วมการประชุมเป็นรายครั้ง เพื่อเป็นการตอบแทนการปฏิบัติหน้าที่กรรมการในการประชุม

เบี้ยประชุมคณะกรรมการชุดย่อย

คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานอื่นที่แต่งตั้งโดยทบสัญญาแห่งกฎหมาย ระเบียบซึ่งเป็นหลักเกณฑ์กลาง มติคณะรัฐมนตรีหรือมติคณะกรรมการ อพวช. ให้จ่ายเบี้ยประชุมให้กรรมการ อพวช. และกรรมการอื่นที่ไม่ใช่บุคลากรของ อพวช. ที่เข้าร่วมประชุม เป็นจำนวนเท่ากัน ในอัตรา 0.5 เท่าของเบี้ยประชุมที่จ่ายให้กรรมการ อพวช. ประธานในที่ประชุมได้รับเบี้ยประชุมสูงกว่ากรรมการในอัตราร้อยละ 25 ของเบี้ยประชุมกรรมการอื่น โดยจ่ายได้ไม่เกิน 2 คณะ คณะละไม่เกิน 1 ครั้งต่อเดือน ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด เว้นแต่มีกฎหมาย ระเบียบ หรือมติคณะรัฐมนตรีได้กำหนดอัตราหรือหลักเกณฑ์ในการจ่ายประโยชน์ตอบแทนเป็นอย่างอื่น หากกรรมการอื่นเป็นบุคลากรของ อพวช. และการประชุมนั้นในการปฏิบัติถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติงานในหน้าที่บุคลากรนั้นไม่ได้รับเบี้ยประชุม สำหรับค่าตอบแทนคณะกรรมการตรวจสอบ อพวช. ให้จ่ายตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยคณะกรรมการตรวจสอบและหน่วยงานตรวจสอบภายในของรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2555 ข้อ 16 กำหนดคือให้กรรมการการตรวจสอบได้รับค่าตอบแทนในฐานะกรรมการตรวจสอบอีกทางหนึ่ง นอกเหนือจากค่าตอบแทนในฐานะกรรมการรัฐวิสาหกิจ โดยเหมาจ่ายเป็นรายเดือนเท่ากับเบี้ยประชุมกรรมการของรัฐวิสาหกิจนั้น โดยให้ประธานกรรมการตรวจสอบได้รับค่าตอบแทนเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 25 ของค่าตอบแทนดังกล่าว และให้เลขานุการได้รับค่าตอบแทนในลักษณะเหมาจ่ายเป็นรายเดือนเท่ากับหนึ่งในห้าของค่าตอบแทนกรรมการตรวจสอบ

ตารางแสดงอัตราค่าตอบแทนและเบี้ยประชุม

(ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 24 เมษายน 2562
และมติคณะกรรมการ อพวช. เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2562)

(หน่วย : บาทต่อเดือน/ครั้ง)

ตำแหน่ง	ค่าตอบแทนรายเดือน กรรมการ อพวช.	เบี้ยประชุม กรรมการ อพวช.	คณะกรรมการชุดย่อย	
			คณะกรรมการ ตรวจสอบ	คณะ อนุกรรมการ
ประธานกรรมการ	16,000	18,750	18,750	9,375
กรรมการ	8,000	15,000	15,000	7,500
เลขานุการ	-	-	7,500	-
		(ไม่เกิน 15 ครั้ง/ปี)	รวมไม่เกิน 2 คณะ คณะละไม่เกิน 1 ครั้ง/เดือน	

2. เงินโบนัสตามผลการดำเนินงาน

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) ได้มีการประเมินผลการดำเนินงานของ อพวช. ตามระบบประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจ โดย อพวช. มีผลการดำเนินงานประจำปีบัญชี 2564 อยู่ที่ระดับคะแนน 3.4423 ซึ่งตามหลักเกณฑ์ระบบแรงจูงใจในส่วนค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงิน กรรมการ อพวช. จะได้รับโบนัสคนละ 5,000 บาท และประธานกรรมการได้รับโบนัสมากกว่ากรรมการร้อยละ 25 โดยกรรมการที่ขาดประชุมเกินกว่า 3 เดือน จะได้รับโบนัส ตามหลักเกณฑ์ดังนี้

1. ขาดการประชุมเกินกว่า 3 เดือน แต่ไม่เกิน 6 เดือน จะได้รับโบนัสลดลงร้อยละ 25
2. ขาดการประชุมเกินกว่า 6 เดือน แต่ไม่เกิน 9 เดือน จะได้รับโบนัสลดลงร้อยละ 50

สรุปค่าเบี้ยประชุม ค่าตอบแทนและโบนัสของกรรมการ (รายบุคคล) ประจำปี 2565

ชื่อกรรมการ	ค่าเบี้ยประชุม										โบนัส (เฉพาะเงินปี 2564)	ค่าตอบแทน	รวมทั้งสิ้น
	คณะกรรมการ ตรวจสอบ	คณะกรรมการ กิจการสัมพันธ์	คณะกรรมการ กำกับดูแลที่ดูแล การนำองค์กร	คณะกรรมการ บริหารความเสี่ยง และความคุ้มค่า	คณะกรรมการ พัฒนาเทคโนโลยี ดิจิทัล	คณะกรรมการ จัดการความรู้และ นวัตกรรม	คณะกรรมการ พัฒนาธุรกิจและ เครือข่าย	คณะกรรมการ ประเมินผลการ ปฏิบัติงาน สอพ.	คณะกรรมการ ปรับปรุงคุณภาพ ข้อบังคับฯ				
คณะกรรมการ อพทช	262,500.00									229,000.00	6,250.00		492,750.00
1. นายวิเศษ พงษ์ศิริ	210,000.00			46,875.00				37,500.00		112,000.00	5,000.00		411,375.00
2. นายปณิธ สารคำบุญเลิศ	195,000.00				28,125.00					112,000.00	5,000.00		358,875.00
3. นางสาววิภา อัมมสวัสดิ์	ไม่มี									ไม่มี	3,951.61		3,951.61
4. นางศศิญา ไชยบุญ	ไม่มี									ไม่มี	1,034.94		1,034.94
5. นายจักร อดิศักดิ์	ไม่มี									ไม่มี	416.66		416.66
6. นายธีรชัย ใจดีคุณกุล	ไม่มี									ไม่มี	3,333.33		3,333.33
7. นายชาติชาย ใจนวัฒนาภูกร	ไม่มี									ไม่มี	786.28		786.28
8. นายวิทย์ พงษ์ประเสริฐ	ไม่มี									ไม่มี	ไม่มี		127,200.00
9. นายสุรศักดิ์ อินทร์ไกร	45,000.00									67,200.00	ไม่มี		209,800.00
10. นายวิมล สมนาม	120,000.00									44,800.00	ไม่มี		244,500.00
11. นายณัฐดนัย มงคลศักดิ์รัตน์	135,000.00							37,500.00		72,000.00	ไม่มี		170,000.00
12. นางศุภาวรรณ ศันตยานนท์	75,000.00									40,000.00	5,000.00		170,000.00
13. นายอภิสิทธิ์ ไล่ด้วง	150,000.00									75,354.84	5,000.00		290,354.84
14. นายพงศ์สุข หิรัญบุษย์	105,000.00								30,000.00	112,000.00	5,000.00		282,000.00
15. นายณเดธ ตั้งประเสริฐ	210,000.00								46,875.00	112,000.00	1,666.66		445,541.66
16. นางสาวอนันท์ เวชชาชีวะ	195,000.00	-								112,000.00	1,666.66		355,666.66
17. นายพสุ เดชะรินทร์	195,000.00									112,000.00	1,666.66		432,416.66
18. นายวิวัฒน์ ทรัพย์ทวี	135,000.00	-	37,500.00	22,500.00					30,000.00	72,258.06	5,000.00		317,258.06
19. นายสุรศักดิ์ วงศ์ศิริ (รักษาแทน สอพ.)	75,000.00								7,500.00	39,741.94			122,241.94
รวม	2,107,500.00	228,750.00	84,375.00	50,625.00	114,375.00	67,500.00	75,000.00	97,500.00	33,750.00	1,307,354.84	50,772.80		4,217,502.64

การส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ความสามารถของคณะกรรมการ อพวช.

1. การประเมินตนเอง

คณะกรรมการ อพวช. ได้จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานในหน้าที่กรรมการตามหลักเกณฑ์และแนวทางการกำกับดูแลที่ดีในรัฐวิสาหกิจเป็นประจำทุกปี สำหรับปี 2565 คณะกรรมการ อพวช. ได้มีการพิจารณาทบทวนแบบประเมินเมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2565 แบ่งการประเมินเป็น 4 แบบ คือ

- 1) แบบประเมินตนเองของคณะกรรมการ (รายคณะ)
- 2) แบบประเมินตนเองของคณะกรรมการ (รายบุคคล)
- 3) แบบประเมินคณะกรรมการชุดย่อย (รายคณะ)
- 4) แบบประเมินคณะกรรมการชุดย่อย (รายบุคคล)

และดำเนินการประเมินตนเองเช่นปีที่ผ่านมา โดยในปีนี้มีผลการพิจารณาตอบแบบประเมินส่งกลับมายัง อพวช. ทาง email และเปิดช่องทางออนไลน์แบบฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ (Google form) เพื่อรวบรวมสรุปผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการ อพวช. ประจำปี 2565 รายงานเพื่อคณะกรรมการ อพวช. รับทราบผลการประเมินดังกล่าวในที่ประชุมเมื่อวันที่ 27 กันยายน 2565 ซึ่งมีผลการประเมินสรุปได้ ดังนี้

1.1 การประเมินตนเองของกรรมการ (รายคณะ) มีผลการประเมินอยู่ที่ระดับคะแนนโดยรวมเฉลี่ยร้อยละ 94.51 โดยหัวข้อที่มีคะแนนสูงสุด ได้แก่ หัวข้อ องค์ประกอบและคุณสมบัติ มีระดับคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 97.50 ส่วนหัวข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ หัวข้อ การพัฒนากรรมการ ซึ่งมีระดับคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 91.60

1.2 การประเมินตนเองของกรรมการ (รายบุคคล) มีผลการประเมินอยู่ที่ระดับคะแนนโดยรวมเฉลี่ยร้อยละ 95.58 ซึ่งถือว่า มีประสิทธิภาพดีเยี่ยมสูงกว่าปีที่ผ่านมา โดยหัวข้อที่มีคะแนนสูงสุด ได้แก่ หัวข้อความเป็นอิสระ มีระดับคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 96.50 ส่วนหัวข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ หัวข้อการปฏิบัติหน้าที่ในคณะกรรมการซึ่งมีระดับคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 94.86

1.3 การประเมินคณะกรรมการชุดย่อย (รายคณะ) มีผลการประเมินอยู่ที่ระดับคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 97.00 การประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการชุดย่อยเริ่มดำเนินการเป็นปีแรกเบื้องต้นรวม 3 คณะ ได้แก่ 1. คณะกรรมการตรวจสอบ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 97.14 มีประสิทธิภาพดีเยี่ยม 2. คณะอนุกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีและการนำองค์กร คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 98.00 มีประสิทธิภาพดีเยี่ยม และ 3. คณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 100.00 มีประสิทธิภาพดีเยี่ยม

1.4 การประเมินคณะกรรมการชุดย่อย (รายบุคคล) มีผลการประเมินอยู่ที่ระดับคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 97.58 อยู่ในเกณฑ์ที่มีประสิทธิภาพดีเยี่ยม หัวข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ หัวข้อบทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบ มีคะแนนอยู่ที่ร้อยละ 98.22 ส่วนหัวข้อที่มีคะแนนต่ำสุด ได้แก่ หัวข้อองค์ประกอบและคุณสมบัติ ซึ่งมีระดับคะแนนอยู่ที่ร้อยละ 96.67

1.5 กรรมการมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อการพิจารณาปรับปรุงในหัวข้อการประเมินที่มีผลคะแนนต่ำที่ต้องนำไปพิจารณาปรับปรุงและพัฒนาศักยภาพของคณะกรรมการต่อไป ให้ข้อเสนอแนะแนวทางการแสวงหาโอกาสทำธุรกิจหรือทำกิจกรรมใหม่ ๆ ที่เกี่ยวกับการกิจของ อพวช. และการแสวงหาเครือข่ายและการสนับสนุนในรูปแบบต่าง ๆ จากหน่วยงานภายนอก เพื่อส่งเสริมให้องค์กรมีศักยภาพและสามารถบรรลุเป้าหมายได้เร็วขึ้น โดยไม่ก่อให้เกิดความขัดกันผลประโยชน์ (Conflict of Interest) การสร้างความเชื่อถือให้ อพวช. เป็นที่ยอมรับของบุคคลภายนอก การจัดการกับความเสี่ยงและปัญหาที่เกิดขึ้นด้านสารสนเทศ และในเรื่องการจัดซื้อจัดจ้างงานโครงการต่าง ๆ โดยเน้นความโปร่งใส และตรวจสอบได้

2. การพัฒนาความรู้ความสามารถ

ในปีงบประมาณ 2565 คณะกรรมการ อพวช. เข้าร่วมกิจกรรมการอบรมและศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ของคณะกรรมการ ซึ่งมีกิจกรรมที่สำคัญ ดังนี้

2.1 การอบรมและสัมมนา

รายชื่อกรรมการ

นายปฐม สวรรค์ปัญญาเลิศ

รองศาสตราจารย์พลุ เดชะรินทร์

นางอ้อนฟ้า เวชชาชีวะ

นายสุเมธ ตั้งประเสริฐ

กรรมการทั้งคณะ

นางอ้อนฟ้า เวชชาชีวะ

นายสุเมธ ตั้งประเสริฐ

นางสาววิณา ลิ้มสวัสดิ์

รองศาสตราจารย์พลุ เดชะรินทร์

หลักสูตรการอบรม/สัมมนา

หลักสูตรรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์สำหรับผู้บริหารระดับสูง (รอส.)

หลักสูตรการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย สำหรับนักบริหารระดับสูง ปปร.26

อบรมหลักสูตร PDPA IN ACTION เรื่อง PDPA DOCUMENTATION PREPARATION WITH DIGITAL BUSINESS CONSULT

อบรมหลักสูตร PDPA IN ACTION เรื่อง DATA FLOW DIAGRAM (DFD) WITH DIGITAL BUSINESS CONSULT

อบรมหลักสูตร PDPA IN ACTION เรื่อง DATA PROCESSING AGREEMENT ความสำคัญของการกำกับดูแลที่ดี (ONLINE)

การสัมมนาระดมความคิดเห็นเชิงนโยบาย (RETREAT) “ทิศทางการดำเนินงาน อพวช.” ณ โรงแรมรอยัลฮิลล์ กอล์ฟ รีสอร์ท แอนด์ สปา จังหวัดนครนายก

หลักสูตร DIRECTOR CERTIFICATION PROGRAM (DCP) รุ่นที่ 323/2022

หลักสูตร DIRECTOR CERTIFICATION PROGRAM (DCP) รุ่นที่ 324/2022

หลักสูตร BOARD ESSENTIALS PROGRAM (BEP) รุ่นที่ 1

หลักสูตร ADVANCE AUDIT COMMITTEE PROGRAM (AACP 44/2022) สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

2.2 การเยี่ยมชมและศึกษาดูงาน

รายชื่อกรรมการ

กรรมการทั้งคณะ

กรรมการทั้งคณะ

นายปฐม สวรรค์ปัญญาเลิศ

การเยี่ยมชมและศึกษาดูงาน

ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้เชื่อมขุนด่านปราการชล โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

เยี่ยมชมนิทรรศการงานมหกรรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุมอิมแพ็ค เมืองทองธานี จัดโดย อพวช.

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ดูงาน DIGITAL GOVERNMENT ราชอาณาจักรนอร์เวย์ และราชอาณาจักรเดนมาร์ก

นโยบายและการจ่ายค่าตอบแทนของผู้บริหารระดับสูง

ค่าตอบแทนผู้บริหาร

ค่าตอบแทนผู้บริหารเป็นไปตามนโยบายและหลักเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) กำหนด ซึ่งเชื่อมโยงกับผลการดำเนินงานของ อพวช. ตามระบบประเมินผลรัฐวิสาหกิจ (Performance Agreement: PA) กำหนดโดยกระทรวงการคลัง ซึ่งผู้บริหารทุกระดับร่วมกันกำหนดตัวชี้วัด และตั้งค่าเป้าหมาย (Key Performance Indicators: KPIs) เกี่ยวกับผลปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์ของ อพวช. ในแต่ละปี และผลตามวัตถุประสงค์ยุทธศาสตร์ อพวช. ซึ่งตัวชี้วัดดังกล่าวครอบคลุมตามมุมมอง Balance Scorecard ได้แก่ มุมมองทางการเงิน มุมมองด้านลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มุมมองด้านกระบวนการภายใน มุมมองด้านการเรียนรู้และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มุมมองด้านการสร้างความตระหนักรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และมุมมองด้านทรัพยากรบุคคล เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการของ อพวช. และนำไปใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหาร

สำหรับค่าตอบแทนของผู้บริหารระดับสูง พิจารณาตามแนวปฏิบัติและมาตรฐานภายใต้หลักเกณฑ์ที่ชัดเจน โปร่งใส และเป็นธรรม ตรวจสอบได้ ซึ่งอัตราการขึ้นเงินเดือนและอัตราการจ่ายโบนัสประจำปีสอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินการปฏิบัติงานในปัจจุบัน

ค่าตอบแทนผู้อำนวยการและผู้บริหารระดับสูง ในปี 2563-2565

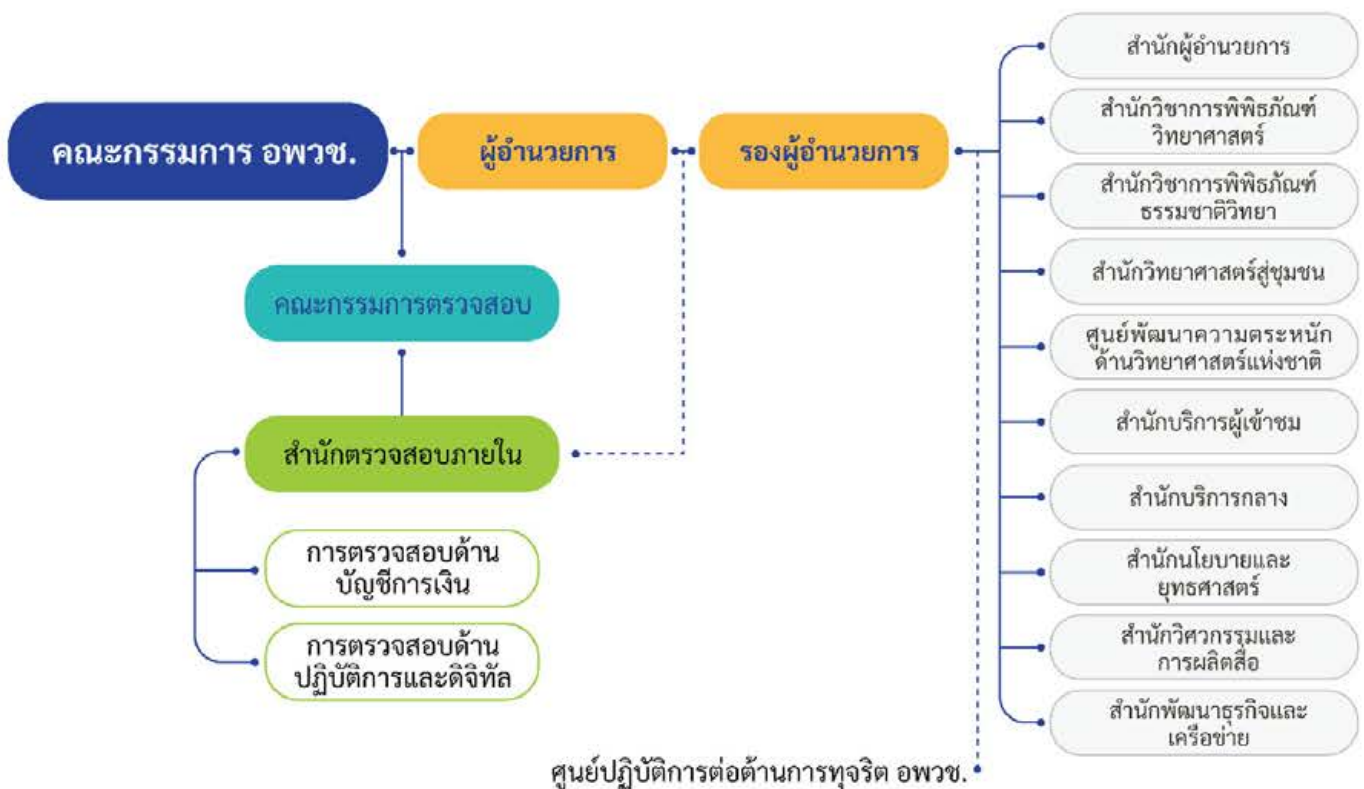
หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ส่วนต่างปี 2563 – 2565 เพิ่ม	
				ล้านบาท	ร้อยละ
ค่าตอบแทนผู้บริหาร	11.29	13.21	13.45	0.23	1.81
โบนัส	1.31	1.15	1.47	0.31	27.12
รวม	12.61	14.37	14.92	0.55	3.85

โครงสร้างของกลุ่มธุรกิจ/โครงสร้างผู้ถือหุ้นเพื่อสะท้อนผู้มีอำนาจควบคุมที่แท้จริง

องค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ (อพวช.) เป็นองค์กรรัฐวิสาหกิจที่มีการดำเนินงานภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ในฐานะกระทรวงเจ้าสังกัด และกระทรวงการคลัง ในฐานะของผู้ถือหุ้นภาครัฐ ทั้งนี้ องค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ (อพวช.) เป็นองค์กรที่มีรายได้หลักมาจากการสนับสนุนงบประมาณของรัฐบาล โดยผ่านการพิจารณาตามกระบวนการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากสำนักงบประมาณ กระทรวงการคลัง และมีการกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานในแต่ละปี ตามบันทึกข้อตกลงการประเมินผลการดำเนินงาน (Performance Agreement : PA) ซึ่งองค์กรจะต้องรายงานผลการดำเนินงานตามข้อตกลงดังกล่าว ต่อสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) เป็นประจำปีทุกปี

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) ยังมีการกำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนการแต่งตั้งคณะกรรมการองค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เพื่อทำหน้าที่ในการกำหนดทิศทาง วางนโยบาย บริหารงานและควบคุมดูแลกิจการของ อพวช. โดยผ่านการบริหารงานของคณะผู้บริหารระดับสูงของ อพวช. ซึ่งประกอบด้วย ผู้อำนวยการองค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ และรองผู้อำนวยการฯ และผู้อำนวยการสำนัก/ศูนย์ ตามสายงานต่างๆ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบภายใน ผู้อำนวยการสำนักวิชาการพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักวิชาการพิพิธภัณฑสถานธรณีวิทยา ผู้อำนวยการสำนักวิศวกรรมและการผลิตสื่อ ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาความตระหนักรู้ด้านวิทยาศาสตร์แห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาธุรกิจและเครือข่าย ผู้อำนวยการสำนักวิทยาศาสตร์สู่ชุมชน ผู้อำนวยการสำนักผู้อำนวยการ ผู้อำนวยการสำนักบริการกลาง ผู้อำนวยการสำนักบริการผู้เข้าชม

ส่วนที่
PART 3

ประวัติและ
การพัฒนาองค์กร

3

ประวัติความเป็นมา

องค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ (อพวช.) เป็นรัฐวิสาหกิจสังกัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 30 มกราคม 2538 ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. 2538 โดยมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน ดังนี้

1. ดำเนินการส่งเสริมและแสดงกิจกรรมหรือผลงาน สิ่งประดิษฐ์ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อให้ความรู้และความบันเทิงแก่ประชาชน
2. ดำเนินการรวบรวมวัตถุ จำแนกประเภทวัตถุ จัดทำ บันทึกลักษณะและสงวนรักษาผลงานสิ่งประดิษฐ์ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อประโยชน์ในการศึกษา วิจัยความก้าวหน้าทางวิชาการ
3. ดำเนินการส่งเสริมการวิจัย การให้บริการทางวิชาการ และนิทรรศการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแก่หน่วยงานของรัฐและเอกชน
4. จัดนิทรรศการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
5. เป็นศูนย์รวมทางด้านข้อมูลและวิชาการเกี่ยวกับพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติและเทคโนโลยี และให้บริการที่เกี่ยวข้องแก่หน่วยงานของรัฐและเอกชน
6. ร่วมมือกับองค์กรอื่นทั้งในและต่างประเทศ เพื่อประโยชน์ในด้านการพัฒนาพิพิธภัณฑ
7. ดำเนินกิจกรรมหรือธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องกับกิจการพิพิธภัณฑ

ปัจจุบัน อพวช. เปิดให้บริการเข้าชม 4 พิพิธภัณฑสถาน ได้แก่ พิพิธภัณฑสถานธรรมชาติวิทยา พิพิธภัณฑสถานเทคโนโลยีสารสนเทศ และพิพิธภัณฑสถานพระรามเก้า นอกจากนี้ อพวช. ยังเปิดให้บริการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ อพวช. เป็นแหล่งเรียนรู้วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรม ใจกลางกรุงเทพมหานคร และส่วนภูมิภาค เช่น จัดตั้งพิพิธภัณฑ์ เดอะสตรีท รัชดา จัดตั้งพิพิธภัณฑ์ อพวช. เชียงใหม่ และในปีงบประมาณ 2565 เปิดตัวแหล่งเรียนรู้แห่งใหม่ “จัดตั้งพิพิธภัณฑ์ อพวช. โคราช”

พิพิธภัณฑิวิทยาศาตร์

พิพิธภัณฑิวิทยาศาตร์ หรือ อาคารพิพิธภัณฑิวิทยาศาตร์มหาราชนิ

พิพิธภัณฑิวิทยาศาตร์หรืออาคารพิพิธภัณฑิวิทยาศาตร์มหาราชนิ เป็นพิพิธภัณฑิแห่งแรกของ อพวช. เปิดให้บริการตั้งแต่ปี 2543 ซึ่งได้มีการปรับปรุงนิทรรศการมาเป็นระยะ ๆ ปัจจุบันมีการจัดแสดงนิทรรศการและกิจกรรมต่าง ๆ บนพื้นที่ 12,000 ตารางเมตร โดยเป็นนิทรรศการที่เน้นการสื่อความหมายระหว่างผู้เข้าชมและนิทรรศการโดยให้ผู้เข้าชมมีปฏิสัมพันธ์กับชุดนิทรรศการในรูปแบบที่สามารถค้นพบ ทดลอง และเรียนรู้ได้ด้วยตนเองผ่านสื่อที่มีความหลากหลาย ทั้งชิ้นงานวิทยาศาสตร์ สื่อผสมแผ่นภาพ ประกอบคำอธิบาย และวัตถุตัวอย่างรูปแบบต่าง ๆ สามารถเข้าใจได้ง่าย ประกอบด้วยนิทรรศการและกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

1. เทคโนโลยีภูมิปัญญาไทย
2. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในชีวิตประจำวัน
3. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในประเทศไทย
4. วิทยาศาสตร์พื้นฐาน และพลังงาน
5. ประวัติความเป็นมาของวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี
6. นิทรรศการไฟฟ้าไทย
7. กิจกรรม Enjoy Maker Space
8. โดมภาพยนตร์วิทยาศาสตร์ (Science Dome)

○ พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา

พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา หรือ “อาคารธรรมชาติวิทยา บุญส่ง เลขะกุล”

พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา หรือ “อาคารธรรมชาติวิทยา บุญส่ง เลขะกุล” เป็นพิพิธภัณฑ์แห่งที่ 2 ของ อพวช. ซึ่งเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลและจัดแสดงนิทรรศการทางธรรมชาติวิทยาที่สมบูรณ์แบบที่สุดแห่งแรกของไทย บนเนื้อที่กว่า 1,100 ตารางเมตร โดยจัดแสดงนิทรรศการเกี่ยวกับประวัติทางธรรมชาติวิทยา นับตั้งแต่การกำเนิดโลก สิ่งมีชีวิตที่ต้องอาศัยการวิวัฒนาการผ่านช่วงเวลาอันยาวนาน จนถึงความหลากหลายทางชีวภาพของไทย อีกทั้งมีการจัดแสดงตัวอย่างสัตว์สตัฟฟ์ เขาสัตว์ที่ค้นพบทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ เช่น เนื้อสมัน ละมั่ง กวางป่า วัวแดง กระต่าย ควางป่า และแอนติโลป ฯลฯ ซึ่งได้รับการอุทิศจากทายาทของนายแพทย์บุญส่ง เลขะกุล เพื่อให้ใช้ในการจัดแสดงและเป็นสมบัติของชาติสืบไป

○ พิพิธภัณฑ์เทคโนโลยีสารสนเทศ

พิพิธภัณฑ์เทคโนโลยีสารสนเทศแห่งนี้มีพื้นที่จัดแสดงนิทรรศการรวมทั้งสิ้น 9,300 ตารางเมตร โดยนำเสนอเนื้อหาสาระในรูปแบบที่สนุกสนานผ่านสื่อหลากหลายรูปแบบ ประกอบด้วยชิ้นงาน นิทรรศการที่สามารถเรียนรู้ได้ด้วยการสัมผัสทดลองด้วยตนเองกว่า 50 ชิ้น วัตถุตัวอย่าง อาทิ อุปกรณ์ และเครื่องมือที่มนุษย์พัฒนาขึ้นใช้อำนวยความสะดวกในการติดต่อสื่อสารระหว่างกันในแต่ละยุคสมัย ตลอดจนการนำเสนอในรูปแบบของภาพยนตร์ วิดีโอ ที่มีเนื้อหาสาระ อธิบายหลักการทำงานของ เทคโนโลยีต่าง ๆ ที่น่าสนใจ ช่วยให้เกิดความเข้าใจและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ได้เป็นอย่างดี นิทรรศการหลักของพิพิธภัณฑ์เทคโนโลยีสารสนเทศประกอบด้วย เทคโนโลยี การสื่อสารยุคก่อนประวัติศาสตร์ เทคโนโลยีสื่อสารยุคใหม่ เทคโนโลยีการคำนวณ เทคโนโลยี คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต

○ พิพิธภัณฑ์พระรามเก้า

พิพิธภัณฑ์พระรามเก้าเป็นโครงการที่ริเริ่มเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เนื่องในปีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา วันที่ 5 ธันวาคม 2550 ภายใต้หัวข้อหลักในการนำเสนอ คือ “พระมหากษัตริย์นักพัฒนา การอยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืน” เพื่อแสดงให้เห็นถึงหลักการคิด วิถีทางงาน และกระบวนการค้นหาคำตอบตามวิธีการคิดทางวิทยาศาสตร์ของพระองค์ ที่ทรงนำไปประยุกต์ในการแก้ปัญหาให้แก่พสกนิกรในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศไทยพิพิธภัณฑ์พระรามเก้าเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของคนไทยและผู้สนใจจากทั่วโลก นำเสนอสาระที่เป็นหลักคิด หลักการปฏิบัติ ในเชิงกระบวนการที่เป็นสากล สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ทุกระบบนิเวศ ปกป้องทรัพยากรธรรมชาติ และการเตรียมการรับมือกับภัยพิบัติทางธรรมชาติอย่างรู้เท่าทัน

พิพิธภัณฑ์พระรามเก้าก่อสร้างขึ้นบนพื้นที่ประมาณ 42 ไร่ ซึ่ง อพวช. ได้รับอนุญาตให้ใช้ประโยชน์จากกรมธนารักษ์ และเป็นพื้นที่เชื่อมต่อกับสระเก็บน้ำพระรามเก้าของมูลนิธิชัยพัฒนา อันเนื่องมาจากพระราชดำริด้านการบริหารจัดการน้ำ รวมทั้งตั้งอยู่บริเวณเดียวกันกับพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา และพิพิธภัณฑ์เทคโนโลยีสารสนเทศ ที่เปิดให้บริการแล้ว การพัฒนาพิพิธภัณฑ์พระรามเก้า ใช้งบประมาณในการก่อสร้างอาคาร การก่อสร้างนิทรรศการ และควบคุมงานก่อสร้างกว่า 1,800 ล้านบาท ระยะเวลาในการก่อสร้าง 4 ปี เริ่มงานก่อสร้างตั้งแต่เดือนตุลาคม 2558 แล้วเสร็จในเดือนมีนาคม 2562 โดยในวันที่ 8 สิงหาคม 2559 สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินมาทรงวางศิลาฤกษ์และในวันที่ 15 ตุลาคม 2562 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี เสด็จพระราชดำเนินมาทรงเปิดพิพิธภัณฑ์พระรามเก้า

○ จัตุรัสวิทยาศาสตร์ อพวช.

◆ จัตุรัสวิทยาศาสตร์ เดอะสตรีท รัชดา

อพวช. ให้บริการแหล่งเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ใจกลาง กรุงเทพมหานคร ตั้งอยู่ ณ บริเวณชั้น 5 ศูนย์การค้า เดอะสตรีท รัชดา กรุงเทพมหานคร เปิดบริการอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2564 ให้บริการตั้งแต่เวลา 10.00 – 19.00 น. เป็นพื้นที่สำหรับส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ร่วมกันภายในครอบครัว เพื่อสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ด้าน วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ซึ่งประกอบด้วยนิทรรศการและกิจกรรม เสริมศึกษา

◆ จัตุรัสวิทยาศาสตร์ อพวช. เชียงใหม่

อพวช. ให้บริการแหล่งเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ส่วนภูมิภาค ตั้งอยู่ ณ อุทยานดาราศาสตร์สิรินธร จังหวัดเชียงใหม่ เป็นแหล่งเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม มุ่งเน้นการสร้างเสริมประสบการณ์ และแรงบันดาลใจให้แก่ เด็กและเยาวชนด้านอาชีพวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่น่าสนใจในอนาคต ผ่านนิทรรศการสื่อสัมผัส และกิจกรรมที่สนุกสนาน เข้าใจง่าย ได้รับความรู้และ แรงบันดาลใจไปพร้อม ๆ กัน ตอบสนองการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เข้าสู่อาชีพ อุตสาหกรรมใหม่เพื่อพัฒนาประเทศ และขยายโอกาสทางการศึกษาให้เยาวชน ในภูมิภาคบนพื้นที่กว่า 1,300 ตารางเมตร ประกอบด้วยนิทรรศการและกิจกรรมเสริมศึกษา

◆ จัตุรัสวิทยาศาสตร์ภูมิภาค อพวช. โคราล

อพวช. ให้บริการแหล่งเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ส่วนภูมิภาค ตั้งอยู่ ณ อาคารกาญจนาภิเษก มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านอาชีพทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม แห่งแรกของ ภาคอีสาน ให้เยาวชนได้เรียนรู้จากการเล่น กระตุ้นความสนใจ ด้านวิทยาศาสตร์ และสร้างแรงบันดาลใจเกี่ยวกับอาชีพในอนาคต มีพื้นที่ทั้งหมด 1,380 ตารางเมตร แบ่งเป็นพื้นที่ส่วนนิทรรศการและองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง 800 ตารางเมตร กิจกรรม 380 ตารางเมตร ส่วนสำนักงาน 200 ตารางเมตร และส่วนจำหน่ายของที่ระลึก 50 ตารางเมตร เปิดให้บริการอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2564

วิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยมองค์กร

วิสัยทัศน์

“ดินแดนแห่งการค้นพบ
ความมหัศจรรย์ของ
วิทยาศาสตร์”

พันธกิจ

“สร้างแรงบันดาลใจให้ทุกคน
สนุกกับการ ค้นพบ เรียนรู้
ตลอดชีวิต ด้วยความมหัศจรรย์
ของวิทยาศาสตร์”

ด้วยการ

1. สร้างแรงบันดาลใจและความตระหนักด้านวิทยาศาสตร์
2. ให้บริการพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ด้วยมาตรฐานระดับโลก
3. วิจัย รวบรวมวัสดุตัวอย่าง และจัดการองค์ความรู้เพื่อการสื่อสารวิทยาศาสตร์
4. พัฒนารัฐกิจและสร้างความร่วมมือระดับประเทศและนานาชาติเกี่ยวกับพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์

ค่านิยมองค์กร (Core Value)

องค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติได้กำหนดค่านิยมองค์กรที่จะใช้เป็นบรรทัดฐานสำหรับพนักงานได้นำไปเป็นหลักการปฏิบัติร่วมกันเพื่อขับเคลื่อนองค์กรให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์และกลยุทธ์

ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Themes)

1. มุ่งสู่เสาหลักด้านการจัดการองค์ความรู้วิทยาศาสตร์เพื่อพลเมือง
(toward pillar of science knowledge management for public)
2. สร้างประสบการณ์หัตถ์จรรยสุดล้ำแห่งวิทยาศาสตร์
(create extraordinary experiences of science)
3. พัฒนารัฐกิจที่เกี่ยวข้องกับพิพิธภัณฑ์
(develop new museum related business)
4. ขับเคลื่อนองค์กรพลวัตที่ชาญฉลาด
(drive dynamic and smart organization)

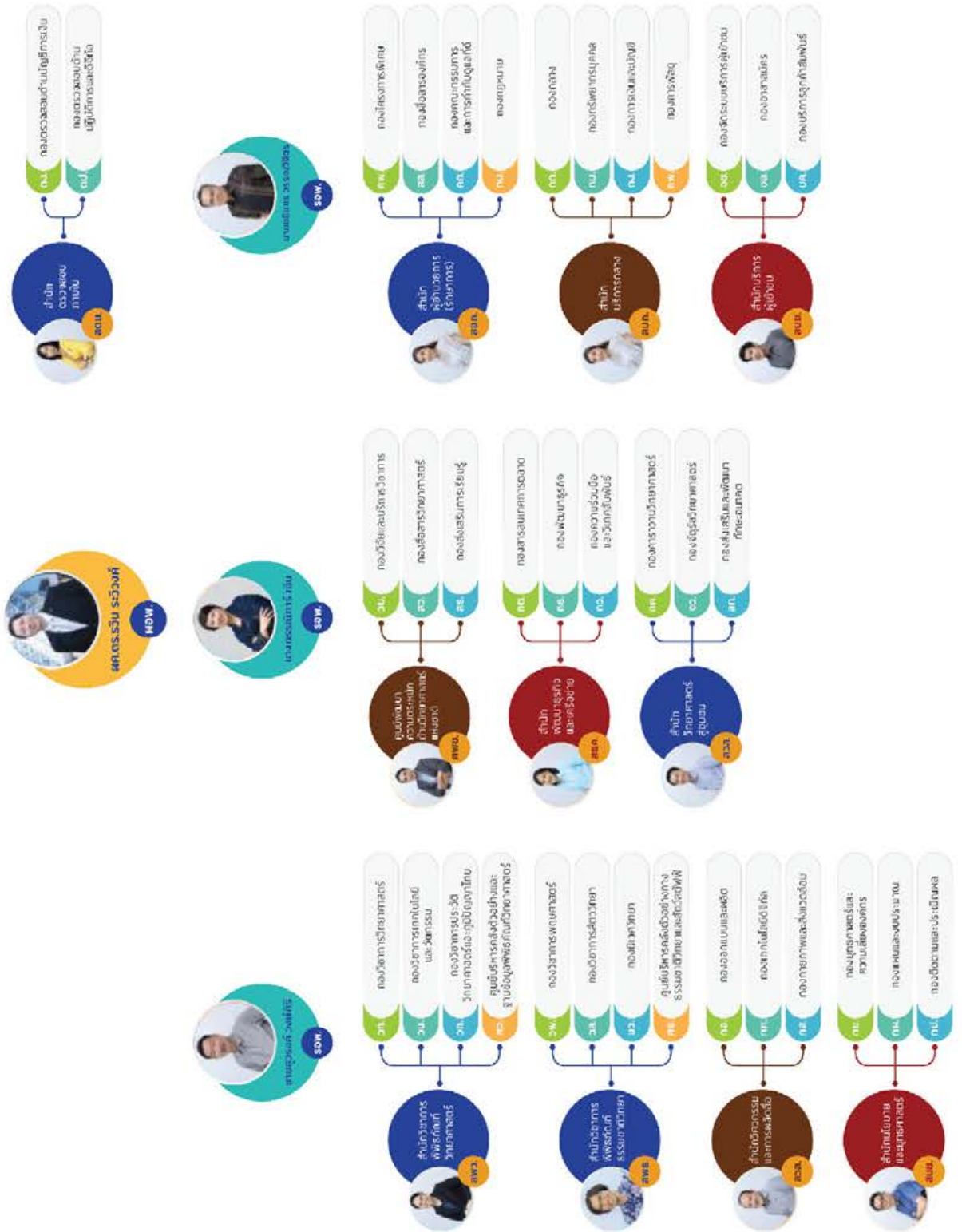

ประเด็นยุทธศาสตร์	วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	กลยุทธ์
มุ่งสู่เสาหลักด้านการจัดการองค์ความรู้ วิทยาศาสตร์ เพื่อพลเมือง	1. เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย มีมาตรฐานสากล 2. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีแรงบันดาลใจมากขึ้น 3. กระบวนการประสานงานกับเครือข่ายมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น 4. กระบวนการจัดการองค์ความรู้ที่มีประสิทธิภาพ	1. ยกระดับมาตรฐานระบบการจัดการองค์ความรู้และเชื่อมโยงฐานข้อมูลประเทศ (วิจัยพัฒนา จัดเก็บ เชื่อมโยง) 2. พัฒนาการสื่อสารวิทยาศาสตร์ เพื่อตอบโจทย์สังคม (PLATFORM ศูนย์กลางสื่อสารวิทยาศาสตร์) 3. สร้างพันธมิตรในการจัดการความรู้ และสื่อสารวิทยาศาสตร์ทั้งภายในและต่างประเทศ
สร้างประสบการณ์ महत्त्वสูงสุดสำหรับนักศึกษาแห่งวิทยาศาสตร์	1. ประชาชนทุกช่วงวัยสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ที่จะสร้างแรงบันดาลใจด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม 2. ผู้รับบริการได้รับความสุข สนุก ความพึงพอใจในการมีประสบการณ์ที่ อพวช. 3. ประชาชนได้เกิดทัศนคติเชิงบวกในการท่องเที่ยวเชิงสาระ / การเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านวิทยาศาสตร์ 4. ระบบการบริหารและบริการทันสมัยในยุคดิจิทัล	1. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการบริการของพิพิธภัณฑ์ที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ 2. พัฒนานิทรรศการ หรือกิจกรรมเสริมศึกษา ให้มีความหลากหลายโดดเด่นครบวงจร เพื่อมุ่งสู่กลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย 3. พัฒนาความผูกพันระยะยาว (เช่น โครงการระบบการให้บริการผู้เข้าชม (CRM))
พัฒนาธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับพิพิธภัณฑ์	1. พัฒนารูปแบบธุรกิจใหม่เพื่อสร้างคุณค่าให้แก่ผู้รับบริการ 2. ผู้รับบริการมีความพึงพอใจต่อ อพวช. 3. กฎ ระเบียบแบบแผน ได้รับการทบทวนปรับปรุงให้สอดคล้องกับธุรกิจรูปแบบใหม่	1. ขยายโอกาสทางธุรกิจและสร้างรายได้ด้วยนวัตกรรม 2. ดำเนินการตลาดเชิงรุกเพื่อสร้างรายได้และเป็นประโยชน์ต่อสังคม 3. จัดทำกฎหมายที่เอื้อต่อการพัฒนาธุรกิจ
ขับเคลื่อนองค์การพลวัตที่ชาญฉลาด	1. บุคลากรมีศักยภาพและแรงจูงใจเพิ่มขึ้น 2. ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทันสมัย	1. เสริมสร้างศักยภาพทุนมนุษย์ให้พร้อมสำหรับศตวรรษที่ 21 2. พัฒนาสู่การเป็นองค์กรแห่งความสุข 3. การพัฒนาระบบดิจิทัลให้รองรับภารกิจขององค์กรในการพัฒนาธุรกิจ

แต่ละวัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์จะถูกถ่ายทอดไปสู่การปฏิบัติงานของทุกหน่วยงานภายในองค์กรผ่านยุทธศาสตร์ภายใต้วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์แต่ละด้าน กลยุทธ์ที่จัดวางไว้จะถูกแปลงไปสู่การปฏิบัติงานผ่านแผนงาน ซึ่งแต่ละแผนงานจะประกอบไปด้วยโครงการ และ/หรือ งานที่เป็นส่วนสนับสนุนที่สำคัญภายใต้แผนงานนั้น ๆ เพื่อให้หน่วยปฏิบัติกำหนดแผนงาน โครงการ และ/หรือ งาน บรรลุไว้ในแผนฯ

โครงสร้างองค์กร

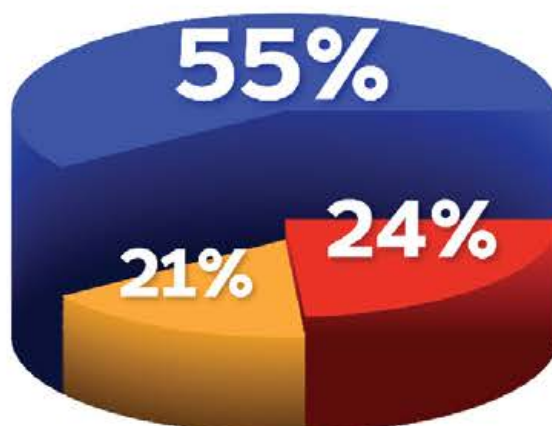
การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล

โครงสร้างอัตรากำลัง

ในปีงบประมาณ 2565 อพวช. มีพนักงานทั้งสิ้น 181 อัตรา รองรับการกิจ บทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบของ อพวช. ที่มุ่งมั่นเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจและความตระหนักรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ไปสู่ทุกภูมิภาคของประเทศ รวมถึง อพวช. จัดหาบุคลากรสนับสนุนการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยการจัดจ้างลูกจ้างรายปี จำนวน 152 คน และรับสมัครอาสาสมัครจากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างประสบการณ์และเพิ่มศักยภาพของนักศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมสู่การปฏิบัติงานในอนาคตด้วย โดย อพวช. ได้จัดหาอาสาสมัครช่วยปฏิบัติงานจำนวน 511 คน ซึ่งจำแนกได้ ดังต่อไปนี้

สัดส่วนบุคลากรแยกตามประเภท

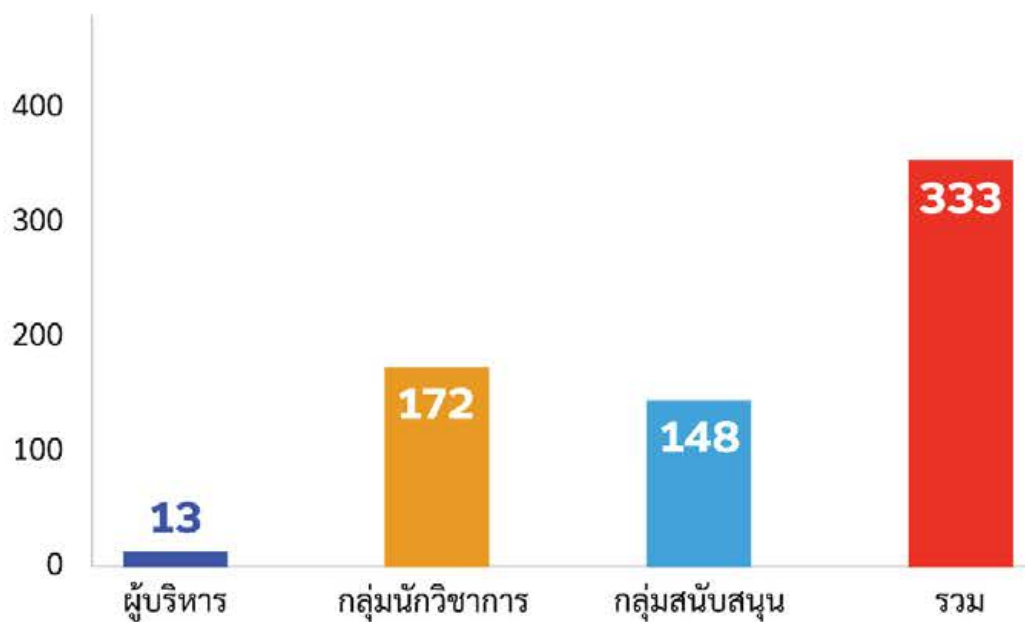
พนักงาน	ลูกจ้าง	อาสาสมัคร
181	152	511

- พนักงาน
- ลูกจ้าง
- อาสาสมัคร

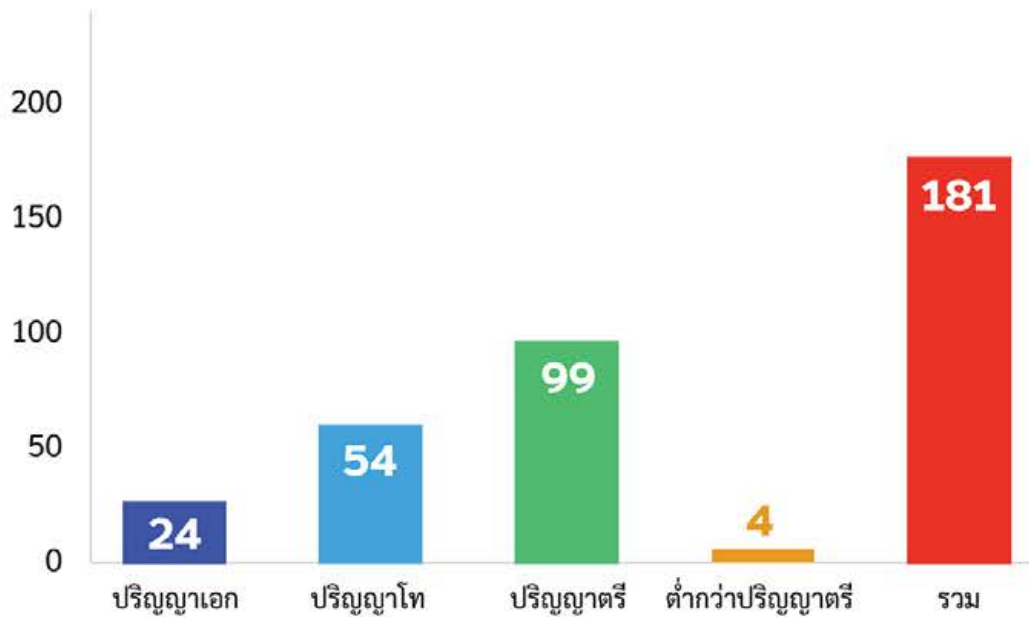
สัดส่วนบุคลากรแยกตามกลุ่มตำแหน่ง

ผู้บริหาร	กลุ่มนักวิชาการ	กลุ่มสนับสนุน	รวม
13	172	148	333

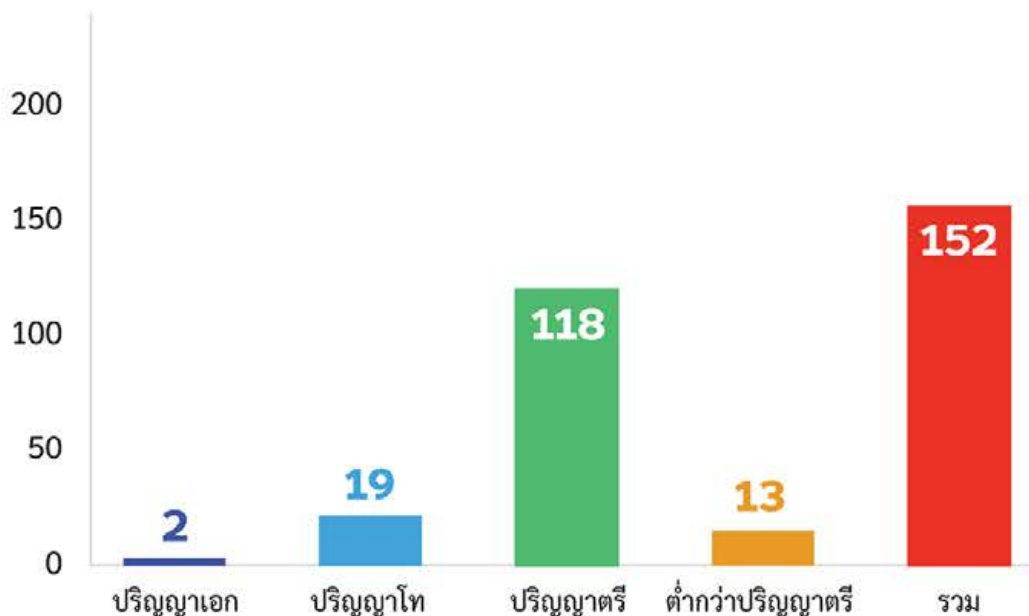
สัดส่วนบุคลากรแยกตามวุฒิการศึกษา (พนักงาน)

ปริญญาเอก	ปริญญาโท	ปริญญาตรี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	รวม
24	54	99	4	181

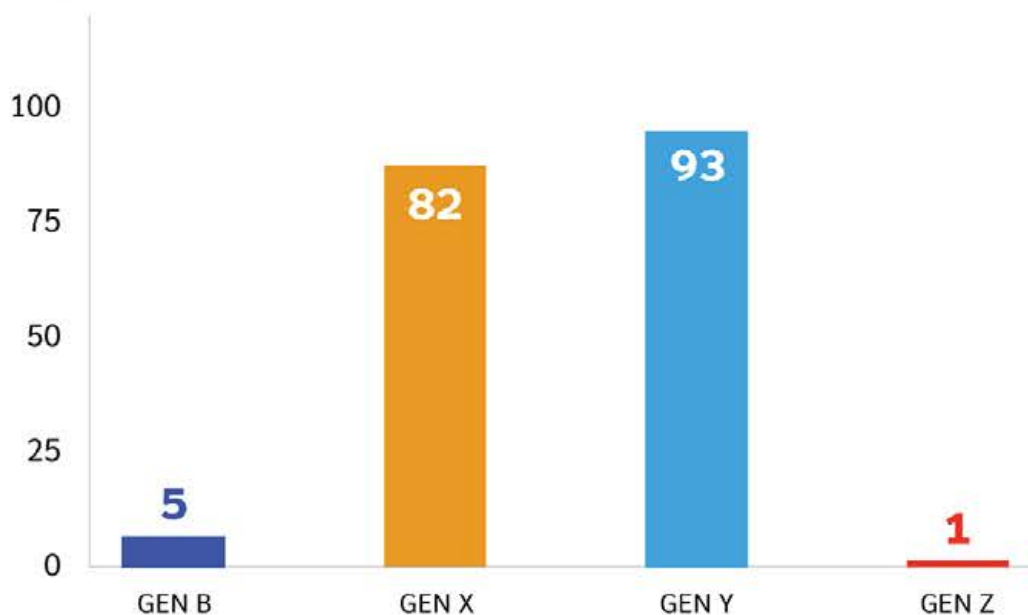
สัดส่วนบุคลากรแยกตามวุฒิการศึกษา (ลูกจ้าง)

ปริญญาเอก	ปริญญาโท	ปริญญาตรี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	รวม
2	19	118	13	152

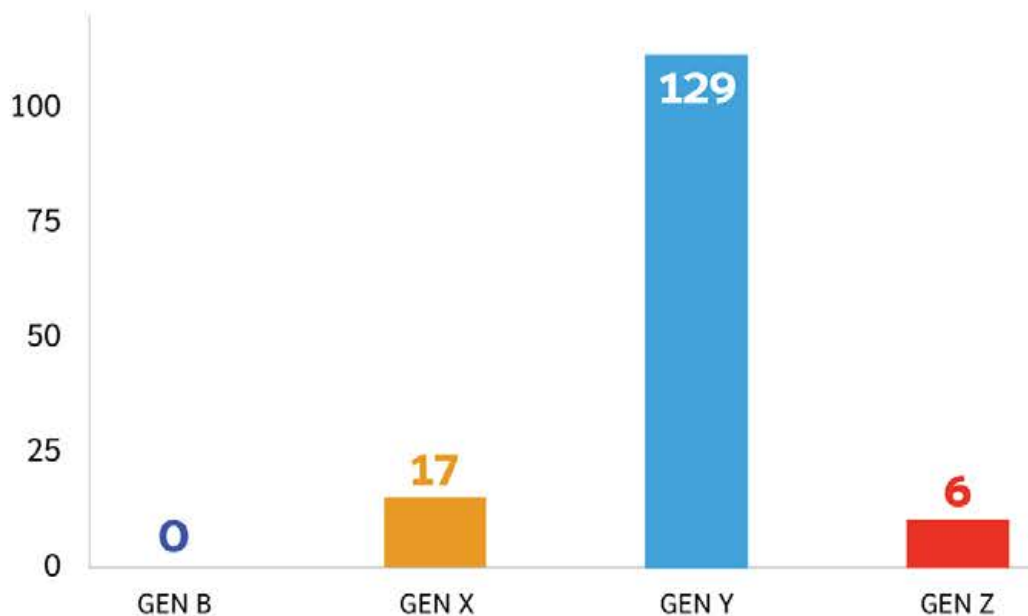
สัดส่วนบุคลากรแยกตามกลุ่มรุ่น (GENERATION) (พนักงาน)

GEN B	GEN X	GEN Y	GEN Z
5	82	93	1

สัดส่วนบุคลากรแยกตามกลุ่มรุ่น (GENERATION) (ลูกจ้าง)

GEN B	GEN X	GEN Y	GEN Z
0	17	129	6

ค่าใช้จ่ายโดยรวมด้านบุคลากร อพวช.

	รายการ	ปี 2565	ปี 2564	ปี 2563
1	เงินเดือน	128,971,814.04	122,865,707.74	115,092,436.65
2	โบนัส	3,683,194.00	4,862,330.00	4,594,466.00
3	ค่าล่วงเวลา	3,644,217.93	2,505,375.10	2,736,205.36
4	เงินช่วยเหลือบุตร	276,900.00	270,000.00	282,900.00
5	ค่าเล่าเรียนบุตร	587,790.00	300,030.00	514,880.00
6	ค่ารักษาพยาบาล	9,527,770.58	5,492,534.02	4,860,542.39
7	เงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	7,721,065.33	7,291,962.74	6,747,142.35
	รวมทั้งสิ้น	154,412,751.88	143,587,939.60	134,828,572.75

การพัฒนาทรัพยากรบุคคล

อพวช.ให้ความสำคัญในการบริหารทรัพยากรบุคคลประกอบด้วย การจัดทำยุทธศาสตร์พัฒนาทรัพยากรบุคคลของ อพวช. การวิเคราะห์สมรรถนะความสามารถเพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับพัฒนาศักยภาพบุคลากร

ในปีงบประมาณ 2565 อพวช. จัดทำแผนกลยุทธ์พัฒนาทรัพยากรบุคคล พ.ศ. 2561 - 2565 โดยเชื่อมโยงกับแผนงานที่สำคัญขององค์กร เช่น แผนวิสาหกิจ อพวช. เพื่อเตรียมบุคลากรให้สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาบุคลากร และพร้อมต่อการพัฒนาด้านเทคโนโลยีดิจิทัล กองทรัพยากรบุคคลได้ดำเนินการพัฒนาบุคลากรทุกระดับในองค์กร ผ่านการฝึกอบรมในรูปแบบผสมผสาน (Blended Learning) ทั้งหลักสูตรฝึกอบรมภายใน (Inhouse Training) และการส่งผู้บริหารและพนักงานเข้ารับการศึกษาดูงาน ฝึกอบรม สัมมนาภายนอก (Public Training) นอกจากนี้ อพวช. มีการสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาบุคลากรผ่านการเรียนรู้แบบออนไลน์ ร่วมกับการพัฒนาด้วยเครื่องมือการพัฒนาต่างๆ ที่นอกเหนือจากการฝึกอบรม (Non-Training) เพื่อประสิทธิผลสูงสุดในการพัฒนาบุคลากรตามโมเดลการเรียนรู้แบบ 70-20-10

ผลการดำเนินงานฝึกอบรมตามแผนฝึกอบรม ประจำปีงบประมาณ 2565 หลักสูตรฝึกอบรมภายใน (IN-HOUSE TRAINING)

	หลักสูตร	จำนวนหลักสูตร
1	หลักสูตรเพื่อพัฒนาสมรรถนะหลัก หลักสูตรด้านการบริหารจัดการ	11
2	หลักสูตรด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และพัฒนาสมรรถนะด้านดิจิทัล	3
3	หลักสูตรอื่น ๆ เช่น หลักสูตรการเตรียม ความพร้อมผู้บริหารเพื่อสืบทอดตำแหน่ง สำคัญเชิงยุทธศาสตร์	2
	รวม	16

หลักสูตรฝึกอบรมภายนอก (PUBLIC TRAINING)

	หลักสูตรเพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์ อพวช.	จำนวนหลักสูตร
1	ยุทธศาสตร์ที่ 1 ขยายการบริการการเรียนรู้ สู่ทุกช่วงวัยและทุกพื้นที่	1
2	ยุทธศาสตร์ที่ 2 สร้างสรรค์องค์ความรู้และ พัฒนานวัตกรรมการสื่อสารวิทยาศาสตร์	7
3	ยุทธศาสตร์ที่ 3 เสริมสร้างโอกาสทางธุรกิจ	2
4	ยุทธศาสตร์ที่ 4 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหาร จัดการ	11
5	หลักสูตรอื่น ๆ ที่จำเป็นเพื่อตอบสนองการ ดำเนินงานตามยุทธศาสตร์	7
	รวม	28

ผลการดำเนินการของแผนงานภายใต้ HR STRATEGY MAP ประจำปีงบประมาณ 2565

ยุทธศาสตร์	แผนงาน	ตัวชี้วัด	ผลลัพธ์ตามตัวชี้วัด		
			เป้าหมาย	ผลลัพธ์	ร้อยละ ความสำเร็จ
พัฒนาสมรรถนะและ เพิ่มขีดความสามารถ ของบุคลากรเพื่อ รองรับการแข่งขัน ขององค์กร	การจัดทำแผนพัฒนา บุคลากร	ระดับความสำเร็จของ การจัดทำแผน พัฒนาบุคลากร	4 (ระดับร้อยละ)	4 (ระดับร้อยละ)	100
การพัฒนาระบบ เทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ ในการบริหารงาน บุคคล (HR MIS)	การพัฒนาระบบ ฐานข้อมูลที่ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน	ร้อยละความครบถ้วน ของข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน ในระบบทรัพยากร บุคคล	4 (ระดับร้อยละ)	4 (ระดับร้อยละ)	100
การพัฒนาความรู้ แบบบูรณาการ ทั่วทั้งองค์กร	พัฒนาบุคลากรให้มี ความรู้และทักษะ การปฏิบัติงานใหม่ๆ	ร้อยละความพึงพอใจ ของบุคลากรที่มีต่อ การพัฒนาบุคลากร	80 (ร้อยละ)	78.42 (ร้อยละ)	100

ส่วนที่
PART 4

4

ผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ 2565

ผลงานเด่นประจำปี

1 อพวช. ได้รับรางวัลประเมินคุณธรรม-ความโปร่งใสของ ป.ป.ช. เป็นปีที่ 2

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ (อพวช.) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ได้รับรางวัลอันดับ 1 จากการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ต่อเนื่องเป็นปีที่ 2 ซึ่ง อพวช. ได้คะแนนจากการประเมินทั้งสิ้น 97.41 คะแนน อยู่ในระดับ AA โดยเป็นอันดับที่ 1 ของหน่วยงานในระดับกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) จากทั้งหมด 17 หน่วยงาน ทั้งนี้ อพวช. ยังคงมุ่งมั่นพัฒนาและยกระดับการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องด้วยความโปร่งใสและมีธรรมาภิบาล เพื่อเป็นองค์กรภาครัฐที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศต่อไป

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ (อพวช.)

คว้ารางวัล ITA อันดับ 1

2 ปีซ้อน

ของกระทรวงการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.)

97.41 คะแนน อยู่ในระดับ AA

จากการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน
ของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565
ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.)

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ (อพวช.)
National Science Museum Thailand (NSM)
39 หมู่ 3 เขลางค์บุรี อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี 12120
ติดต่อสอบถามเพิ่มเติม ☎ 02 577 9999 www.nsm.or.th

NSM Thailand

2 อพวช. รับมอบโล่ประกาศเกียรติคุณ

ดร.ชนินทร วรรณวิจิตร รองผู้อำนวยการองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ (อพวช.) เป็นผู้แทนหน่วยงานรับมอบโล่ประกาศเกียรติคุณในฐานะหน่วยงานที่เป็นผู้มีอุปการคุณต่อโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัย ปทุมธานี โดยมี พล.ต.ท.คำรณวิทย์ ธูปกระจ่าง นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี เป็นประธานในพิธี และมอบโล่ เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2565 ที่ผ่านมา ณ อาคารหอประชุมบุปผา 1 โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัย ปทุมธานี

3 อพวช. รับโล่ในงาน “อว.ช่วยชาติฝ่าวิกฤติโควิด - 19”

ดร.เอนก เหล่าธรรมทัศน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (รมว.อว.) เป็นประธานในงานประชุมสรุปผลงาน “อว.ช่วยชาติฝ่าวิกฤติโควิด - 19” พร้อมมอบโล่เพื่อขอบคุณหน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษา ที่สนับสนุนและช่วยฝ่าวิกฤติโควิด - 19 โดยมี ดร.ชนันทร วรรณวิจิตร รองผู้อำนวยการองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ เป็นตัวแทน อพวช. เข้ารับโล่ในฐานะเป็นองค์กรที่สนับสนุนการดำเนินงานโครงการ “อว.พารอด” ภายใต้แนวคิด “เปลี่ยนคนที่รอเป็นคนทีรอด” โดยได้ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้ง “ศูนย์ดูแลโควิดชุมชน อพวช. (Community Isolation)” และ “ศูนย์ฉีดวัคซีนป้องกันโควิด - 19” ซึ่งเป็นการรวมพลังของทุกภาคส่วนเพื่อช่วยเหลือพี่น้องประชาชนชาวไทยให้ผ่านพ้นวิกฤติโควิด-19 เมื่อวันที่ 4 มิถุนายน 2565 ณ โรงแรม แบงค็อก แมริออท ควีนส์ปาร์ค กรุงเทพฯ

4 อพวช. เปิดตัวแหล่งเรียนรู้แห่งใหม่ “จัตุรัสวิทยาศาสตร์ อพวช. โคราช”

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ (อพวช.) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (มทส.) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) เปิดตัวแหล่งเรียนรู้แห่งใหม่ “จัตุรัสวิทยาศาสตร์ อพวช. โคราช” โดยได้รับเกียรติจาก รองศาสตราจารย์ พิเศษ ดร.ดวงฤทธิ์ เบ็ญจาธิกุล ชัยรุ่งเรือง เลขาธิการ รว.อว. เป็นประธานในพิธีเปิด ณ อุทยานการเรียนรู้สิรินธร เทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จ.นครราชสีมา เพื่อมุ่งเน้นการสร้างเสริมประสบการณ์และแรงบันดาลใจให้แก่เด็กและเยาวชน ในด้านอาชีพวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ในการเรียนรู้ทักษะสู่อาชีพแห่งอนาคต โดยผ่านนิทรรศการสื่อสัมผัส และกิจกรรมที่สนุกสนานและเข้าใจง่าย ชูเป็นแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียนแห่งใหม่ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2564

5 อพวช. เปิด “นิทรรศการ MAKE AND PLAY” ทำ-เป็น-เล่น

นายณรงค์ศักดิ์ โอสถธนากร ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี ให้เกียรติเป็นประธานเปิด “นิทรรศการ Make and Play” ทำ-เป็น-เล่น ที่จะให้ผู้เข้าชมได้ทดลองเรียนรู้ด้วยตัวเอง พร้อมท้าทายกระบวนการคิด วิเคราะห์ ในการแก้ปัญหาอย่างสนุกสนาน โดยนำเสนอเนื้อหาพื้นฐานทางฟิสิกส์ง่าย ๆ ที่จะเป็นพื้นฐานต่อการเรียนรู้ด้านทาง วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ของเยาวชน โดยถูกถ่ายทอดออกมาเป็นชิ้นงานนิทรรศการทั้งหมด 7 ชุด 11 เรื่อง อาทิ 1.จรวดแรงดันอากาศ Air Rocket / กฎของแบร์นูลลี Bernoulli Counter 2.วงจรไฟฟ้าอย่างง่าย Circuit Bench / วงแหวนกระโดด Ring Launcher 3.รถพลังอากาศ Air Cars 4.รถแล่นด้วยใบเรือ Sail Cars 5.บินในแนวตั้ง Vertical Flyer / แม่เหล็กเบื้องต้น Magnet Basic 6.สะพานแสดงความเค้น Photoelasticity Bridge / แรงดึงและแรงอัด Tension and Compression และ 7.กังหันลม Wind Turbine ซึ่งนิทรรศการ Make and Play ทำ-เป็น-เล่น จะช่วยให้ผู้เข้าชมได้ทดลองตามหลักการของ Maker Movement คือ การเป็นนักสร้าง นักประดิษฐ์ โดยการแก้ปัญหาอันจะนำไปสู่การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ทั้งนี้ สอดคล้องกับค่านิยมของ อพวช. ที่กล่าวว่า Curiosity WINS ที่ส่งเสริมให้เกิดความสงสัยอยากรู้และค้นหาคำตอบด้วยตนเอง ให้แก่เด็ก เยาวชนและประชาชน ได้เข้าใจในการเรียนรู้ หลักการด้าน STEM อย่างสนุกสนานและเข้าใจง่าย เพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้ทุกคนในสังคมและสามารถนำไป ต่อยอดสร้างคุณค่าให้ตัวเองและประเทศไทยต่อไปได้ในอนาคต เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2565 ณ พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ อพวช. ต.คลองห้า อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี

6 อพวช. เปิดนิทรรศการ “ดิจิทัลเทคโนโลยีเพื่อสังคมที่ยั่งยืน” (DIGITAL POPS)

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ อพวช. ได้รับเกียรติจากนายชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เป็นประธานเปิดนิทรรศการ “ดิจิทัลเทคโนโลยีเพื่อสังคมที่ยั่งยืน” (Digital Pops) โดยนิทรรศการชุดนี้นำเสนอเรื่องราวในการพัฒนาและความสำคัญ ของเทคโนโลยีดิจิทัลต่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน พร้อมยกระดับทักษะองค์ความรู้ในด้านดิจิทัลอย่างรู้เท่าทัน เพื่อสามารถนำไป ต่อยอดและเกิดการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลต่อไปได้ในอนาคต เมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2565 ณ พิพิธภัณฑ์เทคโนโลยีสารสนเทศ อพวช. ต.คลองห้า อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี

7 อพวช. จับมือ กทม. จัดเต็มความสนุกผ่านกิจกรรมด้านวิทยาศาสตร์ร่วมโปรเจกต์ “บางกอกวิทยา”

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ (อพวช.) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (อว.) ร่วมเป็นส่วนหนึ่งใน เทศกาล “บางกอกวิทยา” ของ กรุงเทพมหานคร ด้วยการ จัดกิจกรรม “วิทย์ชวนว้าว ที่จัตุรัสวิทยาศาสตร์ อพวช.” (Curiosity WOW @ Science Square Bangkok) ผ่านกิจกรรมวิทยาศาสตร์ที่จะชวนทุกคนมาว้าว! สนุกสนานและท้าทาย และค้นพบความมหัศจรรย์ของวิทยาศาสตร์ ด้วยการลงมือทำ พัฒนาทักษะด้านวิทยาศาสตร์ นำไปสู่การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ตอบโจทย์อนาคต ณ จัตุรัสวิทยาศาสตร์ อพวช. ชั้น 5 ศูนย์การค้า เดอะ สตรีท รัชดา กรุงเทพฯ และจัดงาน NST Fair Science Carnival Bangkok ภายใต้แนวคิด “วิทย์ปลูกชีวิต” ซึ่งเป็นกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ที่สนุกสนาน เข้าถึงได้ง่าย สามารถเล่นสนุกและลงมือทำได้ด้วยตนเองไปกับ นิทรรศการและนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่ผสมผสานความเป็นศาสตร์และศิลป์อย่างลงตัว

8 จัดตั้งวิทยาศาสตร์ อพวช. ณ เดอะ สตาร์ท รัชดา จัดแสดงนิทรรศการ “หลงใหลได้วิทย์” (FASCINATING SCIENCE EXHIBITION)

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ (อพวช.) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ร่วมกับ สถานเอกอัครราชทูตออสเตรเลียประจำประเทศไทย และเคสตาคอน – ศูนย์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติของออสเตรเลีย จัดแสดงนิทรรศการ “หลงใหลได้วิทย์” (Fascinating Science Exhibition) เพื่อร่วมเฉลิมฉลองครบรอบ 70 ปี ความสัมพันธ์ทางการทูตไทย-ออสเตรเลีย พร้อมชวนไขปริศนาทางวิทยาศาสตร์ เสริมทักษะ แก้ไขปัญหา สร้างความเข้าใจในหลักการทางวิทยาศาสตร์กับชีวิตประจำวัน ซึ่งจัดแสดง ณ จัดตั้งวิทยาศาสตร์ อพวช. ณ เดอะ สตาร์ท รัชดา กรุงเทพฯ

รางวัล อื่นๆ ที่ได้รับ

ในปี 2565 บุคลากรของสำนักวิชาการพิพิธภัณฑสถานธรรมชาติวิทยา ได้รับรางวัลจากองค์กรภายนอก จำนวน 4 รางวัล ดังนี้

1. รางวัลนำเสนอแบบบรรยายดีเด่น สาขาความหลากหลายทางชีวภาพด้านพืช/นิเวศวิทยาป่าไม้

จากการนำเสนอบทความทางวิชาการ เรื่อง “ความหลากหลายของเฟิร์นบริเวณเกาะยวน้อยและเกาะยาวใหญ่ จังหวัดพังงา” โดย นายพุทธมน ฝ่องกาย ในการประชุมวิชาการ ชมรมคณะปฏิบัติงานวิทยาการ อพ.สธ. ครั้งที่ 10 ระหว่างวันที่ 20 – 22 กันยายน 2565 ณ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช

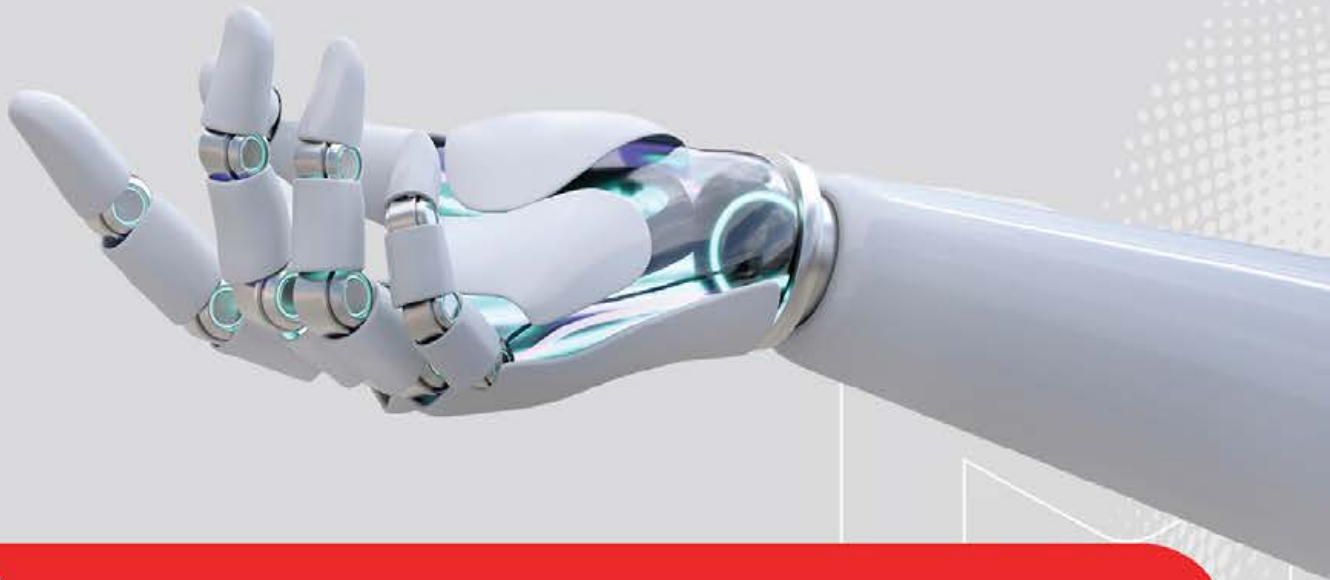
2. รางวัลนำเสนอดีเด่น สาขาความหลากหลายทางชีวภาพด้านสัตว์

จากการนำเสนอบทความทางวิชาการ เรื่อง “เอคโคไนด์รีมบริเวณเกาะยวน้อย-เกาะยาวใหญ่ และบริเวณเกาะใกล้เคียง จังหวัดพังงา” โดย นางสาวอรุณ มุจรินทร์ และเรื่อง “รายงานเบื้องต้นความหลากหลายชนิดของหอยในพื้นที่อุทยานธรณีสตูล” โดย นางสาวบังอร ช่างหลอม ในการประชุมวิชาการ ชมรมคณะปฏิบัติงานวิทยาการ อพ.สธ. ครั้งที่ 10 ระหว่างวันที่ 20 – 22 กันยายน 2565 ณ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช

3. รางวัลนำเสนอภาคบรรยายดีเด่น สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์/ภูมิปัญญาท้องถิ่น

จากการนำเสนอบทความทางวิชาการ เรื่อง “ทุนธรรมชาติ: กิจกรรมส่งเสริมการศึกษาเชิงสร้างสรรค์โดยใช้บริบทเป็นฐานในโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนบ้านย่าหมี เกาะยาวใหญ่ จังหวัดพังงา” โดย นางสาวสุชาดา คำหา ในการประชุมวิชาการ ชมรมคณะปฏิบัติงานวิทยาการ อพ.สธ. ครั้งที่ 10 ระหว่างวันที่ 20 – 22 กันยายน 2565 ณ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช

โครงการศูนย์นวัตกรรมแห่งอนาคต (Futurium)

ความเป็นมาของโครงการศูนย์นวัตกรรมแห่งอนาคต (FUTURIUM)

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 18 เมษายน 2560 เห็นชอบให้กระทรวงฯ โดยองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ สร้างศูนย์นวัตกรรมแห่งอนาคต (Futurium) งบประมาณรวมทั้งสิ้น 1,755.604 ล้านบาท เป็นศูนย์การเรียนรู้แห่งใหม่ ตัวอาคารออกแบบตามแนวคิด Infinity Shape เป็นสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์สูง 4 ชั้น มีพื้นที่อาคารรวม 37,700 ตารางเมตร พื้นที่นิทรรศการและกิจกรรมรวม 18,800 ตารางเมตร เป็นพิพิธภัณฑ์แห่งที่ 5 ของ อพวช. โดยลงนามสัญญาจ้างก่อสร้างศูนย์นวัตกรรมแห่งอนาคต กับ บริษัท กิจการร่วมค้า เอสจีวีที จำกัด และสัญญาจ้างควบคุมงานก่อสร้างโครงการกับบริษัท วิศวกรและสถาปนิก คิวบิค จำกัด สร้างบนพื้นที่ตำบลคลองห้า อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี โดยเล็งเห็นถึงความจำเป็นที่ประเทศไทยจะต้องมีแหล่งเรียนรู้ที่กระตุ้นความคิดสร้างสรรค์และความสนใจด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ตลอดจนส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาบุคลากรวิชาชีพสายวิทยาศาสตร์ เป็นการเตรียมกำลังคนในการพัฒนาประเทศในอนาคตเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และนำพาประเทศไทยสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว ที่ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี และรายได้ที่สูงขึ้น ศูนย์นวัตกรรมแห่งอนาคต จะเป็นแหล่งเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่ทันสมัย รวมถึงทักษะที่จำเป็นต้องมีในศตวรรษที่ 21 เนื้อหานิทรรศการและการจัดแสดงของศูนย์นวัตกรรมฯ แบ่งการจัดแสดงนิทรรศการเป็น 2 กลุ่มหลัก ได้แก่

1. กลุ่มนิทรรศการโลกนวัตกรรม (Innovation World) ที่จัดแสดงนิทรรศการ 8 แกลเลอรี ได้แก่ คมนาคมและขนส่ง หุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ การจัดการภัยพิบัติ พลังงานทางเลือก เกษตรอัจฉริยะ เทคโนโลยีชีวภาพ/นาโนเทคโนโลยี อวกาศและการบิน และเทคโนโลยีนวัตกรรมไทย
2. กลุ่มนิทรรศการอาชีพด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม (Job World) 3 แกลเลอรี ได้แก่ ค้นพบแนวทางอาชีพด้านวิทยาศาสตร์ แขนงอาชีพต่าง ๆ และการฝึกทดลองปฏิบัติงานแต่ละอาชีพ

ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาในปี 2565 มีความก้าวหน้า โดยสรุปดังนี้

ความก้าวหน้าโครงการก่อสร้างศูนย์นวัตกรรมแห่งอนาคต ปี 2565 มีความก้าวหน้าสะสมของงานก่อสร้าง ร้อยละ 41.84 ซึ่งมีความก้าวหน้าของงานดังนี้

- งานโครงสร้าง ความก้าวหน้ารวม ร้อยละ 99
- งานสถาปัตยกรรม ความก้าวหน้ารวม ร้อยละ 72
- งานระบบไฟฟ้า สื่อสาร ความก้าวหน้ารวม ร้อยละ 49
- งานระบบสุขาภิบาล ความก้าวหน้ารวม ร้อยละ 57
- งานระบบปรับอากาศ ความก้าวหน้ารวม ร้อยละ 73
- งานภูมิทัศน์ ความก้าวหน้ารวม ร้อยละ 12
- งานนิทรรศการ ความก้าวหน้ารวม ร้อยละ 13

การดำเนินงานมีความล่าช้ากว่าแผนสะสมตั้งแต่ปี 2564 จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อโควิด-19 และพื้นที่ก่อสร้างบางส่วนทับซ้อนกับที่อาศัยของชาวบ้าน จึงต้องใช้ระยะเวลาในการขยับผังอาคารโดยรวม ทำให้งานก่อสร้างล่าช้าสะสมกว่าแผน 158 วัน หรือประมาณ 5 เดือนกว่า

กิจกรรมสำคัญประจำปี

1. งานมหกรรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) โดย องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ (อพวช.) จัดงานมหกรรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติประจำปี 2565 ในรูปแบบ ScienceCarnival กับงาน “NSTFair ScienceCarnival Bangkok” ภายใต้แนวคิด “วิทย์ปลุกชีวิต” ที่สามย่านมิตรทาวน์ กรุงเทพมหานคร ระหว่าง วันที่ 17 -21 สิงหาคม 2565 โดยได้รับเกียรติจาก ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.เอนก เหล่าธรรมทัศน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นประธานเปิดงานดังกล่าว พร้อมทั้ง เข้าเยี่ยมชมผลงานที่จัดแสดงภายในงาน ซึ่งโครงการวิจัยเรื่อง “ระบบล้างผักและผลไม้ด้วยฟองไมโครนาโนโอโซนเพื่อความปลอดภัยทางอาหาร” หัวหน้าโครงการ รองศาสตราจารย์ ดร.กานดา หวังชัย ได้นำ “ผลงานเทคโนโลยีระบบล้างผักผลไม้ด้วยไมโครบับเบิลโอโซน (Microbubble Ozone Washing System)” เข้าร่วมจัดแสดง นอกจากนี้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ท่านชัชชาติ สิทธิพันธุ์ ได้เยี่ยมชมและให้ความสนใจในเทคโนโลยีดังกล่าวด้วยเช่นกัน

2. ถนนสายวิทยาศาสตร์รับวันเด็กแห่งชาติ

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) โดยองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ (อพวช.) ผนึกกำลังภาครัฐและเอกชนทั่วประเทศ จัดงาน “ถนนสายวิทยาศาสตร์ รับวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี 2565” ขวนเยาวชนรู้จักรู้รอบเรื่องวิทย์ฯ สนุกความสนุกด้านวิทยาศาสตร์จัดเต็ม 2 รูปแบบ Online และ On Hands กระจายความสนุกทุกพื้นที่ทั่วประเทศ พร้อมเปิดโอกาสให้เยาวชนและผู้ปกครองสัมผัสประสบการณ์จริง ในวันเสาร์ที่ 8 มกราคม 2565

ศ.นพ.ศิริฤกษ์ ทรวงศิริโล ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กล่าวว่า กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม หรือ กระทรวง อว. ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมให้เยาวชนไทยมีโอกาสเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีได้อย่างมีสาระและสนุกสนาน ผ่านการคิด ทดลอง และลงมือปฏิบัติจริง ตั้งแต่ พ.ศ. 2550 เป็นต้นมา กระทรวง อว. ร่วมกับหน่วยงานในสังกัด รวมทั้งหน่วยงานพันธมิตร ภาครัฐต่าง ๆ ร่วมกันจัดกิจกรรม “ถนนสายวิทยาศาสตร์ รับวันเด็กแห่งชาติ” ขึ้น เป็นประจำทุกปี ซึ่งกิจกรรม “ถนนสายวิทยาศาสตร์ รับวันเด็กแห่งชาติ” เป็นอีกหนึ่งกิจกรรมความร่วมมือที่เป็นรูปธรรม ที่ได้รับความสนใจจากนักเรียน ครู อาจารย์ ผู้ปกครอง จำนวนมาก จึงมีการจัดต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

3. การรวานวิทยาศาสตร์

การดำเนินงานในรูปแบบ ONSITE

คาราวานวิทยาศาสตร์ อพวช. สายสีชมพู

เป็นการจัดแสดงนิทรรศการและกิจกรรมขนาดใหญ่ สถานที่จัดงานในตัวเมือง หรือเมืองใหญ่ พื้นที่มากกว่า 1,000 ตร.ม กิจกรรมมากกว่า 8 กิจกรรม โดยได้ดำเนินกิจกรรมเสร็จสิ้น 10 จังหวัด ผู้เข้าชมรวม 46,004 คน โดยการจัดกิจกรรมมีการจำกัดจำนวนผู้เข้าชมเพื่อเป็นการเว้นระยะห่างและป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จึงทำให้รองรับผู้เข้าชมได้น้อยลง สถานที่ที่มีจำนวนผู้เข้าชมมากที่สุดคือ โรงเรียนสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ มีผู้เข้าชม 4 วัน 9,037 คน ส่วนสถานที่ที่ผู้เข้าชมน้อยที่สุดคือ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ จังหวัดนราธิวาส ผู้เข้าชมรวม 4 วัน จำนวน 1,470 คน

คาราวานวิทยาศาสตร์ อพวช. สายสีแดง

เป็นการจัดแสดงนิทรรศการและกิจกรรมขนาดเล็ก สถานที่จัดงานในต่างตำบล พื้นที่ 200 – 400 ตร.ม. ดำเนินกิจกรรมเสร็จสิ้นตามแผนรวม 19 อำเภอ ใน 13 จังหวัด มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 47,064 คน ปัญหาและอุปสรรคที่พบ คือ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้มีการจำกัดจำนวนผู้เข้าชมเพื่อเป็นการเว้นระยะห่าง และป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จึงทำให้รองรับผู้เข้าชมได้น้อยลง สถานที่จัดกิจกรรมไม่เหมาะสม รวมถึงชิ้นงานนิทรรศการเกิดการชำรุดระหว่างการเดินทางจัดกิจกรรมไม่สามารถใช้งานได้

คาราวานวิทยาศาสตร์ อพวช. สายสีน้ำเงิน

เป็นการจัดแสดงนิทรรศการและกิจกรรมขนาดกลางสถานที่จัดงานในตัวเมืองหรือเมืองใหญ่พื้นที่มากกว่า 1,000 ตร.ม. ได้มีการพัฒนานิทรรศการชุด Enjoy Science Careers : สนุกกับอาชีพชุดที่ 3 ขึ้นโดยได้ขยายกลุ่มเป้าหมายเป็นกลุ่มครอบครัว โดยนำไปจัดแสดง ในคาราวานวิทยาศาสตร์สายอาชีพ ณ โรบินสัน ไลฟ์สไตล์ สาขาต่าง ๆ ทั่วประเทศ รวมถึงสถาบันการศึกษาต่าง ๆ โดยจัดแสดงนิทรรศการอาชีพนำเสนอ 5 กลุ่มอาชีพ (จำนวน 10 อาชีพ) ตามนโยบาย การพัฒนาอุตสาหกรรมหลักของประเทศโดยเดินทางไปจัดแสดงในงานคาราวานอาชีพทั่วประเทศครอบคลุมพื้นที่กว่า 6 จังหวัด อาสาสมัครช่วยงานรวมทั้งหมด 105 คน มีผู้เข้าชมรวม ทั้งสิ้น 29,520 คน ผลการดำเนินงานพบว่า นิทรรศการฯ ได้เข้าถึง กลุ่มครอบครัวและสร้างแรงบันดาลใจในการเรียน และประกอบอาชีพสายวิทยาศาสตร์ได้มากขึ้น

คาราวานวิทยาศาสตร์ อพวช. สายสีส้ม

เป็นการบริการจัดแสดงนิทรรศการและกิจกรรมในงานต่าง ๆ ในพื้นที่ทั้งในตัวเมืองและต่างจังหวัด ผ่านความร่วมมือหรือการสนับสนุน รองรับการจัดงานขนาดเล็ก - ใหญ่ โดยดำเนินการจัดกิจกรรมให้มีรูปแบบสอดคล้องกับการจัดงานนั้น ๆ ดำเนินการจัดกิจกรรมในระยะสั้น 14 ครั้ง (10 อำเภอใน 7 จังหวัด) ผู้เข้าร่วมกิจกรรม 351,221 คน และดำเนินการจัดแสดงนิทรรศการหมุนเวียนในระยะยาว 17 สถานที่ (6 อำเภอใน 9 จังหวัด) ผู้เข้าร่วมกิจกรรม 188,155 คน โดยกิจกรรมในระยะสั้นที่มียอดผู้เข้าชมมากที่สุด ได้แก่ งาน “Amarin Baby & Kids Fair ครั้งที่ 20” ณ ศูนย์จัดแสดงสินค้าไบเทค บางนา จำนวนผู้เข้าร่วม 152,735 คน และนิทรรศการหมุนเวียนที่จัดแสดงในระยะยาวที่มียอดผู้เข้าชมมากที่สุด ได้แก่ วิกฤติขยะโลก (Plastic) ณ ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา รอยเอ็ด จำนวนผู้เข้าร่วม 34,846 คน

การดำเนินงานในรูปแบบ ONLINE/ ON-HANDS

กิจกรรมส่งเสริมสุขสนุกคิดกับคาราวานวิทยาศาสตร์

เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ไม่สามารถเดินทางจัดกิจกรรมยังภูมิภาคต่าง ๆ ได้ กองคาราวานวิทยาศาสตร์จึงได้ดำเนินการปรับกิจกรรมคาราวานวิทยาศาสตร์ อพวช. เป็นรูปแบบออนไลน์ ในกิจกรรมที่มีชื่อว่า “Fun Kits with Science Caravan” โดยแต่ละโรงเรียนจะได้รับวัสดุและอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม การดำเนินกิจกรรมสามารถปรับรูปแบบเป็น On-Site, Online และ On-Hands ตามประกาศของแต่ละพื้นที่ การศึกษานั้นตามความเหมาะสม โดยได้ดำเนินการจัดกิจกรรมเสร็จสิ้นแล้วจำนวน 7 ครั้ง (เดือนสิงหาคม 2564 - กันยายน 2565) มีโรงเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม 329 โรงเรียน จาก 72 จังหวัด มีผู้ร่วมกิจกรรมรวม 36,273 คน

4. โครงการแข่งขันทางด้านวิทยาศาสตร์

โครงการวิทยาศาสตร์เยาวชนกลุ่มประเทศอาเซียน ครั้งที่ 8

อพวช. ร่วมกับ สมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ จัดกิจกรรมการประกวดโครงการวิทยาศาสตร์เยาวชนกลุ่มประเทศอาเซียน (ASEAN Student Science Project Competition, ASPC) ขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นปีที่ 7 ในชื่อ The 7th ASEAN Student Science Project Competition (ASPC 2021) โดยให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 – 6 ที่ได้รับการคัดเลือกเป็นตัวแทนจากแต่ละประเทศ นำโครงการวิทยาศาสตร์เข้าร่วมการประกวดในรูปแบบ Online เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19) โดยมีผู้เข้าร่วมโครงการทั้งหมดจาก 6 ประเทศ จำนวน 147 คน ได้แก่ ประเทศไทย ประเทศมาเลเซีย ประเทศอินโดนีเซีย ประเทศสิงคโปร์ สาธารณรัฐแห่งสหภาพพม่า ราชอาณาจักรกัมพูชา มีผู้ได้รับรางวัลจากประเทศไทยประเภท Full Experimental Project สาขาประยุกต์ รางวัลชนะเลิศ โครงการ Semi-Supervised Learning with Graph Neural Networks to Improve the Predictive Performance of Drug Response for HIV-1 Protease Inhibitors

โครงการ PRIME MINISTER'S SCIENCE AWARD 2022

อพวช. ร่วมกับ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และสมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ดำเนินการคัดเลือกต้นแบบด้านวิทยาศาสตร์ เพื่อเชิดชูเกียรติและเป็นขวัญกำลังใจให้เยาวชนและครูที่ได้ทำคุณประโยชน์เป็นตัวอย่างอันดีด้านวิทยาศาสตร์ โดยมีโครงการวิทยาศาสตร์เยาวชนส่งผลงานเข้าร่วมโครงการ จำนวน 135 ผลงาน และครูวิทยาศาสตร์ จำนวน 26 คน โดยรางวัล Prime Minister's Science Project Award 2022 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ได้แก่ โรงเรียนดำรงราษฎร์สงเคราะห์ รางวัล Prime Minister's Science Project Award 2022 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย Best of Physical Science ได้แก่ โรงเรียนมหิตลวิทยานุสรณ์ รางวัล Prime Minister's Science Project Award 2022 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย Best of Biological Science ได้แก่ โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย ปทุมธานี รางวัล Prime Minister's Science Project Award 2022 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย Best of Applied Science ได้แก่ โรงเรียนปิ่นสร้อยแยลส์วิทยาลัย

การประกวดโครงงานวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษา - สมาคมวิทยาศาสตร์ฯ - อพวช. (SST - NSM SCIENCE PROJECT)

อพวช. ร่วมกับ สมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ จัดการประกวดโครงงานวิทยาศาสตร์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ศูนย์ภาคกลาง ขึ้น เพื่อเป็นการส่งเสริมเยาวชนให้ใช้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในการแก้ปัญหาและใช้ประโยชน์ ในชีวิตประจำวัน โดยจัดให้มีการประกวดโครงงานวิทยาศาสตร์ใน 2 ระดับ คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีผู้ส่งผลงานจำนวน 333 ผลงาน มีเยาวชนเข้าร่วมจำนวน 815 คน และได้มีการประกวดและตัดสินโครงงานฯ ศูนย์ภาคกลางภายในงานมหกรรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ประจำปี 2565

การประกวดสิ่งประดิษฐ์และนวัตกรรมนักวิทยาศาสตร์น้อย

อพวช. ร่วมกับ สมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ จัดการประกวดสิ่งประดิษฐ์และนวัตกรรมนักวิทยาศาสตร์น้อยกิจกรรมวิทยาศาสตร์เยาวชน ศูนย์ภาคกลางขึ้น เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักคิดค้นคว้าและผลิตสิ่งประดิษฐ์ทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมขั้นพื้นฐานและเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการทำงานและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่มสมาชิกนักประดิษฐ์ โดยมีนักเรียนส่งผลงานเข้าร่วมประกวด 23 ทีม จำนวน 69 คน รางวัลชนะเลิศ ได้แก่ โรงเรียนชุมชนวัดไทยงาม รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 1 ได้แก่ โรงเรียนเซนต์คาเบรียล รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 2 ได้แก่ โรงเรียนบ้านโคกตูม

ประกวดการแสดงทางวิทยาศาสตร์ (SCIENCE SHOW)

อพวช. ร่วมกับ สมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ และคณะวิทยาศาสตร์ของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ จัดการประกวดการแสดงทางวิทยาศาสตร์ (Science Show) กิจกรรมวิทยาศาสตร์เยาวชน ศูนย์ภาคกลาง เพื่อกระตุ้นความสนใจและเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ของเด็กไทย มีหัวข้อการประกวดคือ ‘มหัศจรรย์วิทยาศาสตร์’ มีนักเรียนระดับประถมศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 14 คน และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 23 คน โดยรางวัลชนะเลิศระดับประถมศึกษา ได้แก่ โรงเรียนเซนต์ราฟาแอล และรางวัลชนะเลิศระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ได้แก่ โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์

การแข่งขันวาดภาพการ์ตูนและวาดภาพจินตนาการทางวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย

อพวช. ร่วมกับ สมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ กระทรวงศึกษาธิการ และศูนย์ภูมิภาคที่คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยของรัฐ จัดการแข่งขันวาดภาพการ์ตูนและวาดภาพจินตนาการทางวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อส่งเสริมและกระตุ้นจินตนาการทางวิทยาศาสตร์ของเยาวชนไทย โดยการแข่งขันวาดภาพการ์ตูนและภาพจินตนาการทางวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสัปดาห์วิทยาศาสตร์แห่งชาติทุกภูมิภาค สำหรับการหาเยาวชนตัวแทนระดับภาคมาแข่งขันในระดับประเทศต่อไป โดยมีนักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันฯ ทั้งหมด 276 คน รางวัลชนะเลิศประเภทการวาดภาพการ์ตูนทางวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษา ได้แก่ โรงเรียนวัดอมรินทราราม รางวัลชนะเลิศประเภทการวาดภาพจินตนาการทางวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษา ได้แก่ โรงเรียนเซนต์คาเบรียล รางวัลชนะเลิศประเภทการวาดภาพจินตนาการทางวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ได้แก่ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ (ในพระบรมราชูปถัมภ์) รางวัลชนะเลิศประเภทการวาดภาพจินตนาการทางวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้แก่ โรงเรียนวัดห้วยจรเข้วิทยาคม

การประกวดโครงงานวิทยาศาสตร์ด้านธรรมชาติวิทยาระดับประเทศ (THE NATURE HISTORY SCIENCE PROJECT)

อพวช. ร่วมกับ สถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล มหาวิทยาลัยบูรพา และบริษัท ทูร คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) จัดการประกวดโครงงานวิทยาศาสตร์ด้านธรรมชาติวิทยาระดับประเทศ (The Nature History Science Project) ขึ้นในหัวข้อ ประมงพื้นบ้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและพืชน้ำสู่วิถีแห่งความยั่งยืน (Artisanal Fisheries and Aquaculture for Sustainable Living) เพื่อให้เห็นถึงความสำคัญของการทำประมงและการเพาะเลี้ยงอันเป็นแหล่งอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูงที่สำคัญของคนทั่วโลก เป็นการสนับสนุนบริบทความมั่นคงด้านอาหารและการขจัดความยากจนในการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDGs) มีผู้ส่งผลงานเข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 68 ผลงาน จาก 39 โรงเรียน 27 จังหวัดทั่วประเทศ รางวัลชนะเลิศ ได้แก่ โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย บุรีรัมย์ รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 ได้แก่ โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 12 (บ้านเอก) และรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 ได้แก่ โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย มุกดาหาร

THAILAND CANSAT-ROCKET COMPETITION 2022

ตามที่ อพวช. ได้ลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) กับสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (สทป.) ในการสร้างความรู้ความเข้าใจ ความตระหนัก และสร้างแรงบันดาลใจด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีอวกาศ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมทรัพยากรบุคคลสำหรับอนาคตด้านเทคโนโลยีอวกาศ จึงได้ดำเนินการแข่งขัน “Thailand CANSAT - ROCKET Competition 2022” ให้เยาวชนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ได้เรียนรู้และลงมือปฏิบัติจริงด้วยการออกแบบและประดิษฐ์ดาวเทียมขนาดเล็ก (CANSAT) และจรวดเชื้อเพลิงน้ำตา (ROCKET) ซึ่งผู้เข้าแข่งขันจะได้เรียนรู้ระบบการทำงานของดาวเทียมและการทำงานของจรวดและนอกจากนั้น ยังเป็นการบูรณาการการทำงานเป็นทีมและเรียนรู้เทคโนโลยีด้านอวกาศขั้นสูง โดยมีเยาวชนเข้าร่วมแข่งขัน 88 ทีม และทีมที่ชนะเลิศ ได้แก่ Himitsukichi จาก โรงเรียนอัสสัมชัญ

การแข่งขันเครื่องบินกระดาษพับชิงแชมป์ประเทศไทย (THAILAND PAPER-FOLDER AIRPLANE COMPETITION)

อพวช. ร่วมกับสมาคมเครื่องบินกระดาษพับ จัดกิจกรรมเครื่องบินกระดาษพับ ประจำปี 2565 ขึ้น เพื่อจัดทำหลักสูตรอบรมและการแข่งขันออนไลน์ ที่สามารถเป็นทางเลือกให้กับผู้ที่สนใจแต่ไม่สามารถเดินทางมาเข้าร่วมอบรมได้ และสนับสนุนส่งเสริมให้เยาวชนและบุคคลทั่วไปได้เรียนรู้หลักการทางวิทยาศาสตร์พื้นฐาน เกี่ยวกับอากาศยานศาสตร์ ผ่านกิจกรรมเครื่องบินกระดาษพับ โดยกิจกรรมดังกล่าวได้จัดให้เยาวชนเข้าร่วมในงานคาราวานวิทยาศาสตร์ อพวช. จำนวน 11 จังหวัดทั่วประเทศ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 8,037 คน

การแข่งขันจรวดขวดน้ำระดับประเทศ ครั้งที่ 21 (THAILAND WATER ROCKET CHAMPIONSHIP #21)

อพวช. ร่วมกับกลุ่มบริษัทฯ และมหาวิทยาลัยในสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม 8 เครือข่าย ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มหาวิทยาลัยบูรพาวิทยาเขตจันทบุรี มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ (เชียงใหม่) มหาวิทยาลัยนเรศวร (พิษณุโลก) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตหาดใหญ่ ดำเนินการจัดกิจกรรม “การแข่งขันจรวดขวดน้ำระดับประเทศ” ขึ้น เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างแรงบันดาลใจ เสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ ความตระหนัก และพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์อย่างเป็นระบบ เพื่อเตรียมความพร้อมบุคลากรเข้าสู่สังคมอนาคต มีครูเข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ผ่านกิจกรรมจรวดขวดน้ำ” จำนวน 54 คน และจำนวนนักเรียนที่ขยายผลกิจกรรม 1,051 คน โดยแบ่งการแข่งขันประเภทต่าง ๆ ดังนี้ การแข่งขันประเภท Fantasy Water Rocket การแข่งขันประเภท Water Rocket Design Challenge และการประกวดแผนการจัดการเรียนรู้ “จรวดขวดน้ำเพื่อการศึกษา”

การแข่งขันเพื่อพัฒนาทักษะด้านการสื่อสารวิทยาศาสตร์ (FAMELAB THAILAND 2022)

อพวช. ร่วมกับ สวทช. สอวช. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าธนบุรีและมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีดำเนินการจัดโครงการแข่งขัน “FameLab Thailand 2022” เพื่อส่งเสริมการสร้างสังคมวิทยาศาสตร์อันเป็นพื้นฐานสำคัญต่อการพัฒนาชาติอย่างยั่งยืน ด้วยการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของผู้ที่มีความสนใจด้านการสื่อสารวิทยาศาสตร์ให้มีความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะด้านการสื่อสาร เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมสู่สังคมไทยอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีผู้เข้าร่วมแข่งขัน จำนวน 31 คน แบ่งเป็นผู้เข้าร่วมแข่งขันภาคภาษาไทย จำนวน 15 คน ผู้เข้าร่วมแข่งขันภาคภาษาอังกฤษ 16 คน ผู้ที่ได้รับรางวัลชนะเลิศ ได้แก่ นายนิติ หุตะสิงห์ เป็นตัวแทนประเทศไทยเข้าร่วมการแข่งขัน FameLab International 2022 ในรูปแบบออนไลน์ โดยนำเสนอในหัวข้อ “A piece of cake – sugar reduction technique in food without compromising the taste quality by uneven distribution of sugar”

ผลการแข่งขัน : นายนิติ หุตะสิงห์ สามารถคว้ามาได้รับรางวัล 2 รางวัล ได้แก่ Second Runner up The popular vote โดย The Winner of FameLab International 2022 ได้แก่ Nehemiah Latolla จาก South Africa, และ First Runner up ได้แก่ Eliška Jandová จาก Czech Republic

SIT TALKS: SCIENCE INSPIRED BY TEEN 2022

อพวช. ร่วมกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี และมหาวิทยาลัยบูรพาวิทยาเขตจันทบุรี จัดการแข่งขัน “SiT Talks : Science inspired by Teen 2022” ขึ้นเพื่อส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรด้านการสื่อสารวิทยาศาสตร์ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ให้มีความรู้ ความสามารถ ในการสื่อสารองค์ความรู้และเรื่องราววิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม มีเยาวชนส่งผลงาน เข้าร่วมโครงการรวมทั้งหมด 193 ผลงาน และผู้ที่ชนะการแข่งขัน ได้แก่ นางสาวกชกร คล่องแคล่ว โรงเรียนกำเนิดวิทย์

กิจกรรมประกวดภาพวาดระดับเยาวชน อายุ 8-11 ปี (APRSAF POSTER CONTEST 2022)

อพวช. ร่วมกับสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ(องค์การมหาชน)(สทอภ.)และมหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จัดกิจกรรมประกวดภาพวาดระดับเยาวชน อายุ 8-11 ปี ประจำปี 2565 (APRSAF Poster Contest 2022) เพื่อคัดเลือกตัวแทนเยาวชนไทยอายุ 8 – 11 ปี เข้าร่วมการประกวดโครงการ APRSAF (Asia-Pacific Regional Space Agency Forum) 28th หัวข้อ “Save our home the earth” ในระดับนานาชาติ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม Onsite จำนวน 38 คน Online จำนวน 5 คน รวมทั้งสิ้น 43 คน มีผู้ชนะเลิศได้เป็นตัวแทนประเทศไทยแข่งขันระดับนานาชาติ ได้แก่ เด็กหญิงณัฐพัชร์ วรรณะศักดิ์ จากโรงเรียนวัดรวก, เด็กชายสิริวิทย์ สิริราพรรณ จากโรงเรียนอนุบาลสุธีธร และ เด็กชายธนากร ปู้อ้อ จากโรงเรียนวัดรวก

การประกวดการแสดงละครวิทยาศาสตร์ (THAILAND SCIENCE DRAMA COMPETITION 2022)

อพวช. ได้จัดประกวดการแสดงละครวิทยาศาสตร์ขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นปีที่ 5 โดย ร่วมกับหน่วยงานเครือข่าย พิพิธภัณฑสถาน/ศูนย์วิทยาศาสตร์ ASPAC ในต่างประเทศได้แก่ Brunei Oil and Gas Exploration Centre, Petrosians, the Discovery Center, Philippine Mind Museum, Science Centre Singapore และ Science Network Beijing กำหนดจัดงานดังกล่าวขึ้นในระดับประเทศเพื่อคัดเลือกทีมที่ได้รับรางวัลชนะเลิศเข้าร่วมการแข่งขันระดับนานาชาติในการประกวดการแสดงละครวิทยาศาสตร์รอบนานาชาติ ประจำปี 2565 หรือ International Science Drama Competition 2022 (ISDC) ขึ้น ภายใต้หัวข้อ Our Seas and Oceans for the Future สำหรับการแข่งขันรูปแบบละครเวที มีการแข่งขันใน 3 ประเภท ได้แก่ ประเภทประถมศึกษา (Junior Category) มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 6 ทีม ,ประเภทบุคคลทั่วไป (Open Category) มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 3 ทีม การแข่งขันรูปแบบภาพยนตร์สั้น (Short Films Category) มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 31 ทีม นอกจากนี้ ตัวแทนประเทศไทยได้เข้าแข่งขัน International Science Drama Competition 2022 ในรูปแบบออนไลน์ โดยเยาวชนจากประเทศไทยคว้า 5 รางวัลในระดับนานาชาติ ดังนี้ ประเภทประถมศึกษา (Junior Category) ได้รับรางวัลรองชนะเลิศ โดยทีม ACT WAVE WARRIORS ประเภทบุคคลทั่วไป (Open Category) ได้รับรางวัล รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 โดยทีม PPS-EP SE ADVOCATES และประเภทภาพยนตร์สั้น (Short Films Category) ได้รับรางวัลชนะเลิศ โดยทีม Ektra Drama Club รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 โดยทีม Sealay (Thailand) และรางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ 2 โดยทีม Dream To Be

ค่าย “เปิดโลกการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สานใจไทย สู่ใจใต้” รุ่นที่ 39

อพวช. ได้จัดกิจกรรมค่าย“เปิดโลกการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สานใจไทย สู่ใจใต้” ในโครงการ “สานใจไทย สู่ใจใต้” รุ่นที่ 39 เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้พัฒนาทักษะด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม แก้ปัญหาแบบสะเต็มศึกษา ให้กับเยาวชน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ระหว่างวันที่ 23-27 ตุลาคม 2565 ณ อพวช. ต.คลองห้า จ.ปทุมธานี

นายสุรงค์ วงษ์ศิริ รองผู้อำนวยการองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ (อพวช.) กล่าวว่า อพวช. มีภารกิจหลักในการสร้างแรงบันดาลใจให้เยาวชนและประชาชนได้สนุกกับการค้นพบและเรียนรู้ตลอดชีวิต พร้อมทั้งส่งเสริมให้สังคมตระหนักถึงความสำคัญต่อการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ผ่านการจัดแสดงนิทรรศการและกิจกรรมในพิพิธภัณฑ์ สำหรับโครงการสานใจไทย สู่ใจใต้ เป็นอีกหนึ่งโครงการที่อพวช. ให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่ ผ่านกิจกรรม ค่าย “เปิดโลกการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สานใจไทย สู่ใจใต้” ซึ่งปัจจุบันดำเนินการมาแล้วกว่า 10 ปี จนถึงรุ่นที่ 39 มีเยาวชนจาก 5 จังหวัดชายแดน จำนวน 320 คน ซึ่งเยาวชนทุกคนได้เยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ต่างๆ ของ อพวช. ได้แก่ พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา พิพิธภัณฑ์เทคโนโลยีสารสนเทศ และพิพิธภัณฑ์พระรามเก้า และเข้าร่วมกิจกรรมทางวิทยาศาสตร์ อาทิ กิจกรรมสนุกกับการทดลองทางวิทยาศาสตร์ กิจกรรมท้องฟ้าจำลอง และกิจกรรม Maker นักประดิษฐ์ เป็นต้น

โครงการทูตเยาวชนวิทยาศาสตร์ไทย

อพวช. ร่วมกับสมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ สถาบันเกอเธ่ ประเทศไทย และ บริษัททรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) กำหนดจัดโครงการทูตเยาวชนวิทยาศาสตร์ไทย ประจำปี 2564 (Young Thai Science Ambassador 2021) ขึ้นเป็นปีที่ 17 เพื่อส่งเสริมการพัฒนานักศึกษาด้านการสื่อสารวิทยาศาสตร์ในระดับอุดมศึกษา ให้มีความรู้ ความสามารถในการถ่ายทอดองค์ความรู้และเรื่องราววิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม โดยกำหนดให้เยาวชนนักสื่อสารวิทยาศาสตร์ถ่ายทอดเรื่องราววิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมในแง่มุมต่างๆ ในหัวข้อ “สุขที่กาย ด้วยความเข้าใจ – Better Health”

ในปีนี้ รางวัลนักสื่อสารวิทยาศาสตร์ยอดเยี่ยม จำนวน 4 รางวัล พร้อมทั้งได้เป็นตัวแทนประเทศไทยในการร่วมกิจกรรมด้านการสื่อสารวิทยาศาสตร์ ณ ประเทศเยอรมนี (เดือนมีนาคม 2566) ได้แก่

1. นางสาวเนรินทร์ชลา สุขะพละ

ชื่อผลงาน ผู้ป่วยซึมเศร้าจะมาเล่าให้ฟัง-ที่ว่าซึมเศร้า เพราะอะไรเล่า ถึงเศร้ากันนะ

2. นายภูวนนท์ ชัยชนะอุดมกุล

ชื่อผลงาน รั้ววิทยุชกนิต ชีวิตแจ่มใส – เราจะฉีควัคซีนไปทำไม ไม่ฉีดได้หรือเปล่า?

3. นายณัฐดนัย คำหลวง

ชื่อผลงาน สิ่งแวดล้อมใน 5 นาที – น้ำทะเลเป็นกรด เพราะควันทูมูั้งจริงหรือ

4. นางสาวสุจิตา ภูชะธง

ชื่อผลงาน Everyday วิทย์ Nature-ให้พื้นที่สีเขียวได้เยียวยาคุณ

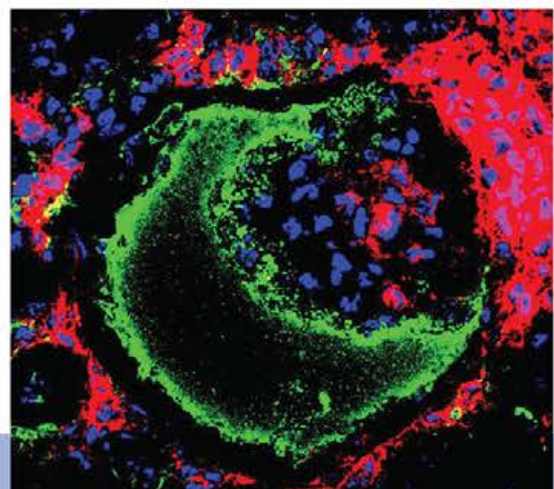
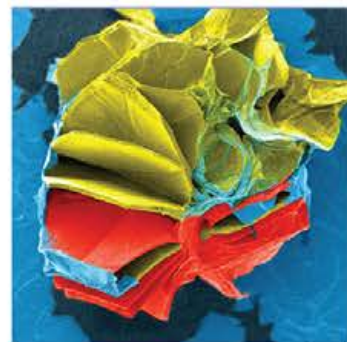

โครงการประกวดภาพถ่ายวิทยาศาสตร์ผ่านสื่อออนไลน์ “วิทย์ติดเลนส์”

อพวช. มีนโยบายในการสร้างแรงบันดาลใจและความตระหนักรู้ด้านวิทยาศาสตร์ให้แก่ประชาชนในสังคม ผ่านการจัดแสดงนิทรรศการและกิจกรรมต่าง ๆ จึงจัดทำโครงการประกวดภาพถ่ายวิทยาศาสตร์ผ่านสื่อออนไลน์ ประจำปี 2565 (ครั้งที่ 8) ขึ้น เพื่อเป็นสื่อกลางให้สังคมได้แสดงความสามารถเชิงสร้างสรรค์ด้านการผลิตสื่อและการสื่อสารวิทยาศาสตร์ โดยอาศัยทักษะกระบวนการคิดแบบวิทยาศาสตร์คือการคิดแบบเป็นเหตุเป็นผล รู้จักเรียบเรียง วิเคราะห์ และกลั่นกรององค์ความรู้รอบตัว ซึ่งจะนำไปสู่การปลูกฝังและเห็นคุณค่าในวิทยาศาสตร์ ผ่านภาพถ่ายจากมุมมองต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน

ในปีนี้ รางวัล Image of Science วิจิตร วิจัย ประเทยยอดเยี่ยม ได้แก่

1. สรรเพชร จินดาทอง ชื่อภาพ พืชกินแมลง (รางวัลชนะเลิศ)
2. ปฐมภูมิ น้วยะวงศ์ ชื่อภาพ ใต้อั่ว สีส้มพู (THC cannabis) (รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1)
3. อิศรา อาลี ชื่อภาพ AUTOIM-MOON (รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2)
4. คณิต หาญดนตรีสกุล ชื่อภาพ MXene watermill (รางวัลชมเชย)

โครงการประกวดเรื่องสั้นแนววิทยาศาสตร์ ครั้งที่ 7

อพวช. ร่วมกับ มหาวิทยาลัยมหิดล สมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย สมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ และบริษัท จีดีเอช จำกัด จัดโครงการประกวดเรื่องสั้นแนววิทยาศาสตร์ ประจำปี 2565 ครั้งที่ 7 เพื่อสร้างโอกาสให้เยาวชนและประชาชนได้แสดงความสามารถด้านการสื่อสารวิทยาศาสตร์ผ่านงานเขียนเรื่องสั้น และแสดงพลังในการสื่อสารวิทยาศาสตร์ผ่านนิยายวิทยาศาสตร์ที่จะเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดและเผยแพร่เรื่องราวความรู้จินตนาการแห่งความเป็นวิทยาศาสตร์อันจะเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างสังคมฐานความรู้ให้กับประเทศไทย

ซึ่งปีนี้มีผู้สมัครและส่งผลงานเข้าร่วมโครงการฯ ทั้งหมด 196 ผลงาน และมีผลงานเรื่องสั้นแนววิทยาศาสตร์ที่มีความหลากหลายและสนุกสนานโดยสามารถชนะใจกรรมการถึง 16 เรื่อง และจะถูกจัดพิมพ์เป็นหนังสือรวมเรื่องสั้นแนววิทยาศาสตร์ เรื่อง “ปริศนาสุดท้ายของคำทำนาย” โดยสำนักพิมพ์นานมีบุ๊คส์

นิทรรศการและกิจกรรมที่จัดขึ้นในรอบปี

พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์

1. นิทรรศการแก้วเปลี่ยนโลก (Through The Looking Glass Exhibition)

มีแนวคิดเนื่องในโอกาสที่องค์การสหประชาชาติ (UN) ประกาศให้ปี พ.ศ. 2565 เป็นปีสากลแห่งแก้ว (International Year of Glass 2022) เพื่อให้ผู้เข้าชมได้เรียนรู้ ตระหนักถึงบทบาท และคุณค่าของแก้วที่มีต่อมนุษย์ในด้านต่าง ๆ ทั้งด้าน ประวัติศาสตร์ ศิลปะ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี นวัตกรรมและสิ่งแวดล้อม จัดแสดง ระหว่างวันที่ 13-21 สิงหาคม 2565 ณ ศูนย์การแสดงสินค้าและการประชุม อิมแพ็ค เมืองทองธานี และนำมาจัดแสดงต่อ ณ พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์

2. นิทรรศการนวัตกรรมวันรุ่ง (Tomorrow Land)

มีแนวคิดเพื่อเสริมสร้างทัศนคติเชิงบวกและสร้างแรงบันดาลใจด้านการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมในอนาคต ให้กับเยาวชนและประชาชนทั่วไปอันจะนำไปสู่การพัฒนาและก้าวหน้าทางเทคโนโลยี อย่างยั่งยืน สิ่งแวดล้อม จัดแสดง ระหว่างวันที่ 13-21 สิงหาคม 2565 ณ ศูนย์การแสดงสินค้าและการประชุมอิมแพ็ค เมืองทองธานี และนำมาจัดแสดงต่อ ณ พิพิธภัณฑ์เทคโนโลยีสารสนเทศ

3. นิทรรศการเทิดพระเกียรติ (Royal Pavilion)

จัดขึ้นเพื่อเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหามงกุฎ พระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระสยามเทวมหามกุฏวิทยมหาราช รัชกาลที่ 4 “พระราชบิดาแห่งวิทยาศาสตร์ไทย และ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดี ศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ มหิศรภูมิพลราชวรางกูร กิติสิริสมบูรณอดุลยเดช สยามินทราธิเบศรราชวโรดม บรมนาถบพิตร พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 10

4. นิทรรศการ Make and Play ทำ-เป็น-เล่น

เป็นชุดนิทรรศการที่พัฒนาโดยบริษัท Flexhibit ประเทศสหรัฐอเมริกา ที่เน้นการนำหลักการของ STEM (แนวทางการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และบูรณาการความรู้ทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี กระบวนการทางวิศวกรรม และคณิตศาสตร์ ไปใช้เพื่อเชื่อมโยงการแก้ปัญหาในชีวิตจริง) โดย อพวช. จัดแสดงให้ชุดนิทรรศการมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ Maker Movement และตามแนวทางของ STEM จัดแสดง ณ บริเวณชั้น 1 พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ และมีการจัดพิธีเปิดนิทรรศการ เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2565 โดยเชิญผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานีเป็นประธาน

5. นิทรรศการดิจิทัลเทคโนโลยีเพื่อสังคมที่ยั่งยืน (Digital PoPs)

เป็นนิทรรศการที่ถูกพัฒนาขึ้นให้เป็นส่วนหนึ่งของนิทรรศการถาวรในพื้นที่พิพิธภัณฑ์เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยเนื้อหา นำเสนอเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของคอมพิวเตอร์ ตรรกศาสตร์และอัลกอริทึมซึ่งเป็นกระบวนการคิดอย่างมีระบบ การเขียน โปรแกรม ความรู้ความเข้าใจดิจิทัล และแนวโน้มเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในอนาคต ผู้เข้าชมสามารถเรียนรู้ผ่านชิ้นงานและสื่อ มัลติมีเดียที่ทันสมัยเข้าใจง่าย และได้สัมผัสประสบการณ์ในการใช้งานเทคโนโลยีจริง อาทิ การเขียนโปรแกรมบังคับหุ่นยนต์ เพื่อปฏิบัติการกิจ เป็นต้น นิทรรศการจะสอดแทรกเนื้อหา เปิดให้ผู้เข้าชมเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และสามารถสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ตามจินตนาการของตนเองได้ เพื่อสอดคล้องกับค่านิยมหลักใหม่ของ อพวช. ที่กล่าวว่า “ความอยากรู้ คือชัยชนะ” หรือ Curiosity WINS และดำเนินการจัดพิธีเปิดนิทรรศการเมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2565 โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ และสังคมเป็นประธาน

6. นิทรรศการสื่อสารองค์ความรู้ด้านนวัตกรรมพลังงานไฟฟ้าและสิ่งแวดล้อม (กฟผ.)

เป็นนิทรรศการเคลื่อนที่ ที่พัฒนาขึ้นโดย กฟผ. เป้าหมายเพื่อสื่อสารองค์ความรู้ด้านนวัตกรรมพลังงานไฟฟ้าและ สิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นการส่งเสริมความรู้ด้านพลังงานไฟฟ้า ในปัจจุบันให้แก่ประชาชนทั่วไป โดย อพวช. จัดแสดง ณ บริเวณหน้าโรง ทางเข้านิทรรศการชั่วคราว ชั้น 1 พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ จัดแสดงตั้งแต่วันที่ 29 สิงหาคม – 30 พฤศจิกายน 2565

7. นิทรรศการมอสยาม ตามรอยพระปกเกล้า

เป็นนิทรรศการเคลื่อนที่ พัฒนาโดยพิพิธภัณฑ์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว สถาบันพระปกเกล้า เพื่อสร้าง การเรียนรู้พระราชประวัติ พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณีฯ รวมถึง เรื่องราวเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในรัชสมัย จัดแสดง ณ บริเวณชั้น 1 พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ ระหว่างวันที่ 23 กันยายน – 19 ธันวาคม 2565 โดยมีการจัดพิธีเปิดนิทรรศการเมื่อวันที่ 23 กันยายน 2565 ซึ่งมี นายเอกวิทย์ มีเพียร รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปทุมธานี เป็นประธานในพิธีเปิด

8. กิจกรรมเสริมนิทรรศการ

► กิจกรรม Science Walk Rally

เป็นกิจกรรมเสริมศึกษารูปแบบหนึ่งที่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมสามารถเพลิดเพลินกับการเรียนรู้ร่วมกันพร้อมเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีภายในครอบครัวหรือหมู่คณะ และสนุกสนานไปกับการสำรวจค้นหา สัมผัสและทดลอง จัดขึ้นเพื่อเสริมนิทรรศการภายในพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 3,045 คน จำนวน 55 รอบ ซึ่งดำเนินการพัฒนาเรื่องใหม่ทั้งหมด 8 ชุด ได้แก่

- ห้องโลกพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ จำนวน 4 ชุด เรียนรู้เรื่องราววิทยาศาสตร์ผ่านการเล่น สัมผัส ทดลอง และค้นหาคำตอบด้วยตัวเองจากพาเนล สื่อมัลติมีเดีย หรือชิ้นงานภายในนิทรรศการซึ่งมีการเข้าร่วมกิจกรรมทั้งรูปแบบหมู่คณะ และกลุ่มครอบครัว
- ไขปริศนาห้องหุ่นวิทยาศาสตร์ จำนวน 1 ชุด จัดทำขึ้นสำหรับงาน Night at the Museum สำหรับกลุ่มผู้เข้าชมเพื่อร่วมสนุก และค้นหาคำตอบหุ่นปริศนาภายในพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์
- ตามรอยนักวิทยาศาสตร์ จำนวน 1 ชุด จัดทำขึ้นสำหรับงาน Special Event ประจำเดือนมีนาคม 2565 ผู้เข้าชมจะได้ร่วมสนุกในการเล่น และค้นหาคำตอบพร้อมลุ้นรับของรางวัลจากการเข้าร่วมกิจกรรม
- Make & Play จำนวน 1 ชุด เรียนรู้เรื่องราววิทยาศาสตร์จากชุดนิทรรศการ Make & Play ทำเป็น-เล่น ผ่านการเล่น สัมผัส ทดลอง และประดิษฐ์ชิ้นงาน จากทั้ง 7 ฐานกิจกรรม พร้อมแลกรับของรางวัลต่าง ๆ จากการเข้าร่วมกิจกรรม
- ผจญภัยวัยจิ๋ว ตอน สิ่งประดิษฐ์ปริศนา จำนวน 1 ชุด เป็นกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย เพื่อเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบง่าย ๆ จากการสังเกต และการเล่น เพื่อค้นหาคำตอบภายในชั้นนิทรรศการ

► กิจกรรม Science Demonstration

เป็นกิจกรรมเสริมศึกษารูปแบบหนึ่งที่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมสามารถเพลิดเพลินกับการเรียนรู้ผ่านกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่นำเอาหลักการทางวิทยาศาสตร์มาอธิบายในรูปแบบที่เข้าใจง่าย จัดขึ้นเพื่อเสริมนิทรรศการภายในพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ เปิดให้บริการทั้งหมด 5 กิจกรรม มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 10,355 คน จำนวน 410 รอบ

► กิจกรรม Science for Kids

เป็นกิจกรรมเสริมศึกษาที่ปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้กับเด็กเล็ก ซึ่งจะช่วยส่งเสริมทักษะในการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ผ่านกระบวนการคิด สังเกต และตั้งคำถาม จัดขึ้นเพื่อเสริมนิทรรศการภายในพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ เปิดให้บริการทั้งหมด 5 กิจกรรม มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 12,213 คน จำนวน 304 รอบ

► กิจกรรมประกอบนิทรรศการภูมิปัญญาไทย

เป็นกิจกรรมเสริมศึกษารูปแบบหนึ่ง จัดขึ้นเพื่อสร้างความรู้และความเข้าใจ ในเนื้อหาของนิทรรศการภูมิปัญญาไทย ชั้น 6 ณ พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ จัดขึ้น 2 กิจกรรม มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 1,015 คน ดังนี้

- กิจกรรมพญาสีมกาย เพื่อเรียนรู้ของเล่นภูมิปัญญาไทยกับวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับเกมแก้ปัญหามีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 670 คน
- กิจกรรมถักทอผ้าไทย เพื่อเรียนรู้ของเล่นภูมิปัญญาไทยกับเทคโนโลยีสิ่งทอ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 318 คน

► กิจกรรม Engineering Design

เป็นกิจกรรมที่จะช่วยส่งเสริมให้เยาวชนได้มีความคิดและทัศนคติเกี่ยวกับการใช้กระบวนการคิดเชิงวิศวกรรมมามีส่วนช่วยในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภายในพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 6,701 คน จำนวน 162 รอบ

► โดมภาพยนตร์วิทยาศาสตร์ (Science Dome)

เป็นกิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นการเรียนรู้ดาราศาสตร์ผ่านการรับชมภาพยนตร์วิทยาศาสตร์ ดาราศาสตร์ เรียนรู้เรื่องของกลุ่มดาว เทหวัตถุบนท้องฟ้าในท้องฟ้าจำลองเสมือนจริงที่มีความละเอียดของภาพระดับ 4K บริเวณชั้น 1 พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ เปิดให้บริการจำนวน 4 เรื่อง มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 15,984 คน จำนวน 719 รอบ

► กิจกรรมดาราศาสตร์

เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทางด้านดาราศาสตร์ ซึ่งกระตุ้นการเรียนรู้ให้แก่เด็ก เยาวชน และบุคคลทั่วไปที่มีความสนใจทางด้านดาราศาสตร์ผ่านสื่อการเรียนรู้วิทยาศาสตร์จัดขึ้นบริเวณชั้น 1 พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ เปิดให้บริการจำนวน 2 กิจกรรม มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 14,770 คน และดำเนินการพัฒนากิจกรรมใหม่ 3 เรื่อง ได้แก่ 3D Solar system, Pin Constellation, เรียนรู้เวลากับนาฬิกาแดด

9. กิจกรรม Enjoy Maker

■ กิจกรรม Enjoy Maker Space @Science Museum

เป็นการเรียนสำหรับสร้างสรรค์ผลงานและนวัตกรรมใหม่ผ่านกระบวนการคิด ออกแบบ ลงมือทำ เรียนรู้จากข้อผิดพลาด ฝึกการแก้ปัญหา เน้นเสริมสร้างทักษะในศตวรรษที่ 21 ผ่านแนวทางการเรียนรู้แบบ STEAM Education ได้ดำเนินกิจกรรม จำนวน 5 เรื่อง คือ light saber, DIY My Zodiac, Bug battle bot, Syringe rocket และเรือพลังมอเตอร์ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 4,175 คน จำนวน 431 รอบ และดำเนินการพัฒนากิจกรรมใหม่ 2 เรื่อง คือ Air Car และ Sail Car สำหรับเป็นกิจกรรมเสริมนิทรรศการ Make and Play มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 7,302 คน รวมมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น จำนวน 11,477 คน

■ กิจกรรม Traditional Thai Toys Maker

เป็นกิจกรรมเสริมศึกษาที่ช่วยกระตุ้นให้เกิดแนวความคิด กระบวนการออกแบบเชิงวิศวกรรม สร้างความรู้และความเข้าใจ ในเนื้อหาของนิทรรศการภูมิปัญญาไทย ชั้น 6 พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ จัดขึ้นจำนวน 6 เรื่อง มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 468 คน

10. กิจกรรมเสริมนิทรรศการชั่วคราว Make and Play ทำ-เป็น-เล่น

เป็นกิจกรรมเสริมศึกษาที่เด็ก ๆ จะได้เรียนรู้และเข้าใจเกี่ยวกับ STEM Education ผ่านการทดลอง การเล่น การประดิษฐ์ เพื่อสร้างแรงบันดาลใจ ใช้ความคิดสร้างสรรค์ และเรียนรู้ด้วยตนเอง จัดแสดงบริเวณโถงนิทรรศการชั่วคราว ณ พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 11,051 คน

11. กิจกรรม special event

เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อกระตุ้นให้เยาวชนและประชาชนทั่วไปได้ตระหนักถึงความสำคัญของเทศกาล และวันสำคัญต่าง ๆ ของไทย และต่างชาติ เช่น วันขึ้นปีใหม่ วันตรุษจีน วันวาเลนไทน์ วันสงกรานต์ วันแม่ วันพ่อ วันลอยกระทง เป็นต้น จัดขึ้นบริเวณชั้น 1 พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ จำนวน 28 กิจกรรม มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 11,846 คน ดังนี้

◆ กิจกรรมของขวัญของพ่อ

จัดขึ้นในวันที่ 5 ธันวาคม 2565 บริเวณชั้น 1 พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ เป็นกิจกรรมสกรีนเสื้อม่อฮ่อม และประดิษฐ์การ์ดกระดาษสา มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 64 คน

◆ กิจกรรม Night @ the Museum

จัดขึ้นในวันที่ 17-18 ธันวาคม 2564 พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 2,256 คน

◆ กิจกรรม ถนนสายวิทยาศาสตร์

จัดขึ้นเพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญของเด็กและเยาวชน ผ่านกิจกรรมวิทยาศาสตร์ที่จัดขึ้นทั้งภายนอกและภายในอาคาร จัดขึ้นใน วันที่ 8 มกราคม 2565 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 4,097 คน โดยมีกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

- กิจกรรม Collection Tour นำชมวัตถุตัวอย่างภายในคลังจัดเก็บวัตถุตัวอย่าง พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ จัดกิจกรรมจำนวน 4 รอบ รอบละ 30 นาที มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 110 คน
- กิจกรรม แซ่ แชร์ เช็ค นิทรรศการ Tech Behind Games จัดกิจกรรมในวันที่ 8 มกราคม 2565 ผ่านเฟชบุ๊กพิพิธภัณฑ์เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยให้ผู้เข้าชมถ่ายรูปเกมที่ถูกใจในนิทรรศการพร้อมกับโพสต์ลงในเฟชบุ๊กของตนเองและเปิดเป็นสาธารณะ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 40 คน
- กิจกรรม วันเด็กปีนี้ฉันอยากเป็น... โดยจะให้ผู้ที่ร่วมกิจกรรม เลือกแต่งตัวเป็นเอเลี่ยนหรือมนุษย์อวกาศ สามารถออกแบบชุดได้เอง และร่วมกิจกรรมผ่านเฟชบุ๊กพิพิธภัณฑ์เทคโนโลยีสารสนเทศ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 14 คน

◆ กิจกรรม Love Message

จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เข้าชมได้มีส่วนร่วมส่งข้อความบอกรัก ผ่านการประดิษฐ์ของขวัญเพื่อบอกให้กับคนที่รัก จัดขึ้นใน วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2565 ณ พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ ชั้น 1 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 100 คน

◆ กิจกรรมย้อนรอยนักวิทยาศาสตร์

จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เข้าชมได้ตระหนักถึงความสำคัญของนักวิทยาศาสตร์เอกของโลก แต่ละท่านได้มีการคิดค้น ค้นพบทฤษฎีต่าง ๆ เพื่อให้คนรุ่นต่อไปได้นำไปใช้ประโยชน์ต่อไป จัดขึ้น ณ พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ ชั้น 1 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 251 คน

◆ กิจกรรมเมษาไม่เหงา พาวัยเก๋าเที่ยวพิพิธภัณฑ์

จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เข้าชมได้ตระหนักถึงความสำคัญของผู้สูงอายุ เห็นคุณค่าความสามารถ และเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดี พร้อมทั้งแชร์ประสบการณ์ร่วมกันกับบุคคลในครอบครัวหรือบุคคลอื่น ๆ ผ่านการทำกิจกรรมต่าง ๆ ภายในพิพิธภัณฑ์ จัดขึ้น ณ พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ ชั้น 1 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 534 คน

◆ กิจกรรม Walk With Family

จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ในครอบครัว ผ่านการทำงานเป็นทีมโดยร่วมช่วยกันคำตอบและเล่นเกมกระตุ้นการใช้เวลาว่างร่วมกันภายในครอบครัว จัดกิจกรรมตลอดเดือนพฤษภาคม 2565 ณ พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ ชั้น 1 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 480 คน

◆ กิจกรรม Curiosity WINS เดือนแห่งการตั้งคำถาม

จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมกิจกรรม Curiosity WINS เดือนแห่งการตั้งคำถาม กระตุ้นต่อมเอ๊ะ ให้กับผู้เข้าชมด้วยการตั้งคำถาม
ในนิทรรศการ เพื่อนำไปสู่การหาคำตอบ จัดขึ้นตลอดเดือนมิถุนายน 2565 ณ พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์

◆ กิจกรรมมหัศจรรย์ตัวเลข 0 – 9

จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมเดือนแห่งคณิตศาสตร์ ร่วมสนุกกับกิจกรรมตัวเลข 0 – 9 โดยใช้หลักการทางคณิตศาสตร์อย่างง่าย ๆ
เป็นเกม และผู้เข้าร่วมกิจกรรมจะได้รับของที่ระลึก โดยการลุ้นโชคจากตัวเลขที่ชอบและตัวเลขโชที่ไสลลงในกล่องกิจกรรม จัดขึ้น
ตลอดเดือนกรกฎาคม 2565 ณ พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ ชั้น 1 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 3,474 คน

◆ กิจกรรมวันแม่แห่งชาติ

จัดขึ้นเพื่อร่วมเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 90 พรรษา จัดขึ้นในวันที่ 12 สิงหาคม 2565 บริเวณชั้น 6 ณ พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 25 คน

◆ กิจกรรมสัปดาห์วิทยาศาสตร์ 2565

จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เข้าชมได้ตระหนักถึงความสำคัญของวิทยาศาสตร์ และร่วมสนุกกับกิจกรรมที่ใช้หลักการทางวิทยาศาสตร์ ฝึกการใช้ความคิดสร้างสรรค์ จัดขึ้นใน วันที่ 17-19 สิงหาคม 2565 ณ พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ ชั้น 1 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 565 คน

◆ กิจกรรม CSR ถ่ายทอดภูมิปัญญาวัยเก๋า

จัดขึ้นเพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างพิพิธภัณฑ์และชุมชน โดยพิพิธภัณฑ์เป็นส่วนหนึ่งในการส่งเสริมศักยภาพและเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุได้มีบทบาทให้การถ่ายทอดความรู้และแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ประสบการณ์ ภูมิปัญญาต่าง ๆ นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว โดยจัดกิจกรรมในช่วงเดือนพฤษภาคม – กันยายน 2565 บริเวณชั้น 1 พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ จัดกิจกรรมจำนวน 5 ครั้ง ดังนี้

- เรื่อง ครีมนวดสมุนไพร โดยบ้านแลกเปลี่ยนรู้ ไทยไทย แอนด์เมค วันที่ 21 พฤษภาคม 2565 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 61 คน
- เรื่อง กระดาษจากฟางข้าว โดยวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านแสงตะวัน วันที่ 26 มิถุนายน 2565 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 78 คน
- เรื่อง โอ่งผ้าไหม โดยวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตภัณฑ์โอ่งผ้าไหมประดิษฐ์ วันที่ 24 กรกฎาคม 2565 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 86 คน
- เรื่อง หางหงส์ ธงตะขาบ โดยกลุ่มสตรีบ้านศาลาแดง วันที่ 31 สิงหาคม 2565 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 86 คน
- เรื่อง ลูกประคบสมุนไพร โดยวิสาหกิจชุมชนสมุนไพรบ้านต้นโพธิ์ วันที่ 14 กันยายน 2565 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 84 คน

12. กิจกรรม Exclusive Tour with Curator จำนวน 3 กิจกรรม ได้แก่

• Collection Tour

เปิดคลังมหาสมบัติในพิพิธภัณฑ์ให้คุณได้สัมผัสแบบใกล้ชิด เข้าชมวัตถุตัวอย่างและวัสดุอุเทศ ที่ปกติแล้วจะไม่ได้เปิดให้เข้าชม พร้อมถ่ายภาพสุดชิลกับตัวอย่าง Collection ณ พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ จัดกิจกรรมวันเสาร์ที่ 16 / 23 / 30 ตุลาคม 2564 วันละ 2 รอบเวลา ได้แก่ 10.00 – 11.30 น. / 14.00 – 15.30 น. มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 64 คน

• ฉันทันเธอ COVID-19

ทำความเข้าใจ กับโรคโควิด-19 ในทุกมิติ พร้อมก้าวสู่ The Next Normal ในอนาคต ณ พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ จัดกิจกรรมวันอาทิตย์ที่ 17 / 24 / 31 ตุลาคม 2564 วันละ 2 รอบเวลา ได้แก่ 10.00 – 11.30 น. / 14.00 – 15.30 น. มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 10 คน

• หนึ่งวันบนดาวอังคาร (A Day On Mars)

ผจญภัยและสัมผัสประสบการณ์เสมือนจริงบนดาวเคราะห์สีแดง ณ พิพิธภัณฑ์เทคโนโลยีสารสนเทศ จัดกิจกรรมวันเสาร์ที่ 16/23/30 ตุลาคม 2564 เวลา 10.00 – 11.30 น. จำนวน 12 คนต่อรอบ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 36 คน

เปิดคลังมหาสมบัติ
ในพิพิธภัณฑ์
ให้คุณได้สัมผัสแบบใกล้ชิด

เปิดกิจกรรมทุกวันเสาร์
ที่ 16 / 23 / 30 ตุลาคม
วันละ 2 รอบเวลา ได้แก่

ฉันทันเธอ
COVID-19

ทำความเข้าใจ
กับโรค **โควิด 19**
ในทุกมิติ

พร้อมก้าวสู่
The Next Normal
ในอนาคต
เปิดกิจกรรมทุกวันอาทิตย์
ที่ 17 / 24 / 31 ตุลาคม

ผจญภัย

และสัมผัส

ประสบการณ์

เสมือนจริง

บนดาวเคราะห์สีแดง

หนึ่งวัน... บน
ดาวอังคาร

A DAY ON
MARS

เปิดกิจกรรมทุกวันเสาร์
ที่ 16 / 23 / 30 ตุลาคม

13. กิจกรรม Online บน Facebook พิพิธภัณฑสถานวิทยาศาสตร์ และ YOUTUBE ช่อง NSM THAILAND

• กิจกรรมออนไลน์บน Facebook พิพิธภัณฑสถานวิทยาศาสตร์

• กิจกรรมปลูกต้นไม้ สวนเกษตรแห่งความสุข

เป็นกิจกรรมเสริมนิทรรศการ วิถีเกษตรแห่งความสุข ชั้น 4 พิพิธภัณฑสถานวิทยาศาสตร์แห่งชาติ ในรูปแบบออนไลน์ มุ่งเน้นให้ผู้ชมได้เรียนรู้วิธีการปลูกต้นไม้ได้ง่าย และการดูแลสุขภาพพืช โดยมีกำหนดการโพสต์ร่วมเล่นกิจกรรมทุกวันอังคารเริ่มกิจกรรมตั้งแต่เดือนตุลาคม 2564 – กันยายน 2565 จำนวน 18 ตอน

• กิจกรรม My Invention ซีซั่น 2

เป็นกิจกรรมในรูปแบบออนไลน์ผ่านทาง Facebook พิพิธภัณฑสถานวิทยาศาสตร์ มีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมและสร้างแรงบันดาลใจด้านการประดิษฐ์ โดยใช้วัสดุรอบตัวเป็นโจทย์กำหนดให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมสร้างสรรค์ผลงานออกมา เป็นการฝึกทักษะกระบวนการเรียนรู้เพื่อเตรียมพร้อมสู่ทักษะในศตวรรษที่ 21 จัดกิจกรรมตลอดเดือนตุลาคม 2564 ถึงกันยายน 2565 จำนวน 31 ครั้ง มีผู้ร่วมส่งผลงาน 78 คน รวม 204 ผลงาน

• กิจกรรม Lucy comic

เป็นการตูนแนววิทยาศาสตร์ที่มีลูซี่เป็นตัวดำเนินเรื่อง นำเสนอเรื่องราววิทยาศาสตร์รอบตัว ความรู้วิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาชิ้นงานในชั้นนิทรรศการ และประชาสัมพันธ์กิจกรรมเสริมการเรียนรู้ของพิพิธภัณฑสถานวิทยาศาสตร์ โพสต์ทุกวันจันทร์, พุธ, ศุกร์ เริ่มตั้งแต่ ตุลาคม 2564 – กันยายน 2565 จำนวนทั้งสิ้น 101 ตอน

• กิจกรรมออนไลน์ YOUTUBE ช่อง NSM THAILAND

• รายการ Science Craft

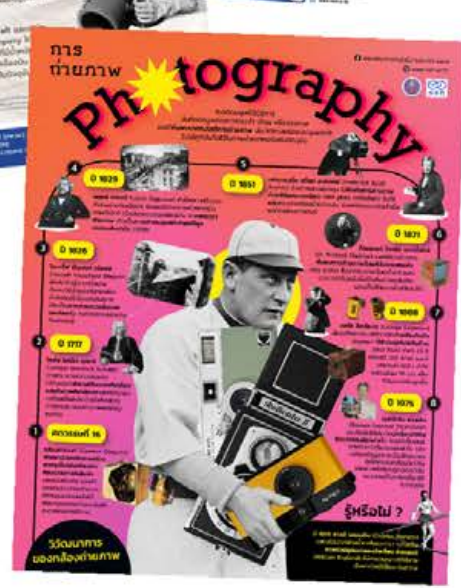
เป็นรายการส่งเสริมให้เด็กฝึกทักษะหรือกระบวนการคิดผ่านการเรียนรู้จากการประดิษฐ์โดยใช้วัสดุที่มีอยู่รอบตัว และสามารถลงมือปฏิบัติได้ด้วยตัวเอง เพื่อจุดประกายให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และต่อยอดจินตนาการ ในรูปแบบคลิปวิดีโอสั้น ๆ โดยเน้นให้ผู้ชมศึกษาผ่านคลิปวิดีโอด้วยตนเอง โดยนำเสนอขั้นตอนการประดิษฐ์และ ใช้ดนตรีประกอบเพื่อเพิ่มความน่าสนใจ และสร้างความเพลิดเพลินในการรับชม อพวช. ได้เผยแพร่ รายการ Science Craft ออนไลน์ใน YOUTUBE ช่อง NSM THAILAND จำนวน 40 ตอน

14. กิจกรรม science delivery

สำนักวิชาการพิพิธภัณฑวิทยาศาสตร์ ได้พัฒนาองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและเผยแพร่ผ่านสื่อ Website ของ อพวช. จำนวน 44 เรื่องเผยแพร่ผ่าน Facebook พิพิธภัณฑวิทยาศาสตร์จำนวน 104 เรื่อง และ Facebook พิพิธภัณฑเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 51 เรื่อง และช่อง YouTube NSM Thailand จำนวน 21 เรื่อง โดยพัฒนางานเขียนในรูปแบบของบทความวิทยาศาสตร์ เกร็ดวิทย์ คำศัพท์ข่าววิทยาศาสตร์ รวม 9 คอลัมน์ ได้แก่ Science Alert, Hot issue, Science Herb สนุกคิดวิทย์สมุนไพร, Where วิทย์ why, ย้อนรอยวิทย์, Coding Explorer, Tech in Films, วันสำคัญ, Collection ณ วันวาน,

พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา

1. นิทรรศการถาวร

นิทรรศการความหลากหลายทางชีวภาพ เป็นนิทรรศการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งรวบรวมแนวความคิด และประวัติความเป็นมาของการกำเนิดโลก กำเนิดสิ่งมีชีวิต วิวัฒนาการและการจำแนกสิ่งมีชีวิต ตลอดจนเรื่องราวที่เกี่ยวข้อง โดยเน้นนำเสนอความหลากหลายทางชีวภาพของสิ่งมีชีวิตในประเทศไทยเป็นหลัก

2. นิทรรศการชั่วคราว

- นิทรรศการพินิจ พิพิธ-พันธุ์ เป็นนิทรรศการที่แสดงตัวอย่างสิ่งมีชีวิตที่เป็นตัวแทนของความหลากหลายทางชนิดพันธุ์ สายพันธุ์ และระบบนิเวศอันเป็นแหล่งที่อยู่อาศัย
- นิทรรศการ “เรื่อง...มดมด (Ant's Life)” นำเสนอเรื่องราวของมดในประเทศไทย ความสำคัญของมดที่มีต่อระบบนิเวศ อันจะเป็นประโยชน์ในการสร้างสังคมให้มีความตระหนักและความเข้าใจของการอยู่ร่วมกันของคน สิ่งมีชีวิต และธรรมชาติ ซึ่งนำมาสู่การร่วมกันอนุรักษ์และหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติของประเทศให้คงอยู่ได้อย่างยาวนานต่อไป
- นิทรรศการ Land Snail & Land Slug เป็นนิทรรศการที่จัดแสดงหอยทากและทากบกที่พบได้บ่อยในประเทศไทย ในถิ่นที่อยู่อาศัย หลากหลายรูปแบบ เช่น พื้นดิน ก้อนหิน ต้นไม้ ในถ้ำ รวมถึงบทบาทของหอยทากและทากบกในระบบนิเวศที่อาศัยอยู่ เช่น บทบาทการเป็นผู้ล่า บทบาทการเป็นผู้ย่อยสลาย

3. กิจกรรมเสริมนิทรรศการ

△ กิจกรรม Walk Rally

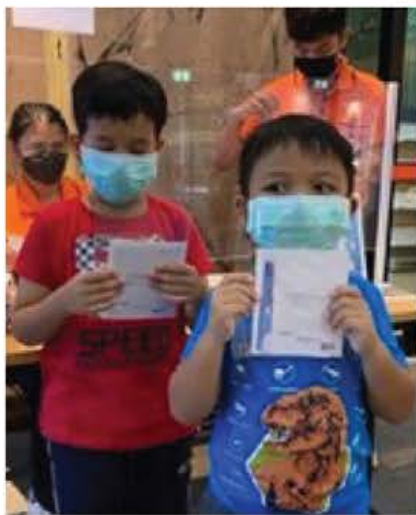
- ตอนตะลุยโลกธรรมชาติ เป็นกิจกรรมที่คิดค้นขึ้นมาเพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้เรียนรู้เกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพโดยดำเนินกิจกรรมทุกวันอังคาร - อาทิตย์ ตลอดเดือนพฤศจิกายน 2564 ถึง เดือนกันยายน 2565 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 377 คน จำนวน 15 รอบ
- ตอนชีวิตแบบมด Ant's Life เป็นกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นมาใหม่เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ความหลากหลายของมด ร่วมค้นหาคำตอบจากโซนนิทรรศการมด ได้ด้วยตนเองผ่านใบงานกิจกรรม โดยดำเนินกิจกรรมทุกวัน อังคาร - อาทิตย์ ตลอดเดือนมีนาคม ถึง เดือนมิถุนายน 2565 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 451 คนจำนวน 20 รอบ

△ กิจกรรม Nature Crafts Workshop

เป็นกิจกรรมเสริมศึกษาทางด้านความหลากหลายทางชีวภาพ เน้นกระบวนการพัฒนาการเรียนรู้ ความตระหนักร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรทางด้านธรรมชาติวิทยา โดยกิจกรรมจะเน้นกระบวนการลงมือทำตามขั้นตอนที่ระบุไว้ ฝึกการทำงานเป็นกระบวนการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ในชิ้นงานและนำผลงานของตัวเองเป็นของที่ระลึกกลับบ้านได้อีกด้วย โดยดำเนินกิจกรรมทุกวันอังคาร - อาทิตย์ ตลอดเดือนพฤศจิกายน 2564 ถึง เดือนกันยายน 2565 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 16,540 คน จำนวน 12 กิจกรรม แบ่งเป็นกิจกรรมเก่า 9 เรื่อง และกิจกรรมใหม่ 3 เรื่อง ดังนี้

- เดือนพฤศจิกายน 2564 ดำเนินกิจกรรมเรื่อง กระดูกของฉัน มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม 569 คน
- เดือนธันวาคม 2564 ดำเนินกิจกรรมเรื่อง Fruit For Fun มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม 675 คน
- เดือนมกราคม 2565 ดำเนินกิจกรรมเรื่อง Fig and Friend: ต้นไทรแสนสุข มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม 318 คน และกิจกรรมกระดูกกระดูกกระดูก มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม 593 คน
- เดือนกุมภาพันธ์ 2565 ดำเนินกิจกรรมเรื่อง X-Ray Fish Bone เป็นกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นใหม่ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม 567 คน
- เดือนมีนาคม 2565 ดำเนินกิจกรรมเรื่อง เมล็ดน้อยนักผจญภัย มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม 721 คน
- เดือนเมษายน 2565 ดำเนินกิจกรรมเรื่อง ฝึกลี้นกกระดาด มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม 1,800 คน
- เดือนพฤษภาคม 2565 ดำเนินกิจกรรมเรื่อง แผลงกระดูก มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม 1,376 คน
- เดือนมิถุนายน 2565 ดำเนินกิจกรรมเรื่อง X-Ray My Bone เป็นกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นใหม่ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม 749 คน และกิจกรรม The Mask Wilder: ผองเพื่อนต้นไทร มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม 66 คน
- เดือนกรกฎาคม 2565 ดำเนินกิจกรรมเรื่อง กระดูกกระดูกกระดูก เป็นกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นใหม่ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม 2,416 คน
- เดือนสิงหาคม 2565 ดำเนินกิจกรรมเรื่อง นกโตจอมขม มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม 3,948 คน และกิจกรรม Fig and Friend: ต้นไทรแสนสุข มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม 80 คน
- เดือนกันยายน 2565 ดำเนินกิจกรรมเรื่อง มหัศจรรย์แห่งการทรงตัว มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม 2,742 คน

4. กิจกรรม Research Show by Naturalist

เป็นกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้รับประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับงานวิจัยทางด้านธรรมชาติวิทยาจากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับนักวิชาการทางด้านธรรมชาติวิทยาที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาเผยแพร่ประสบการณ์การทำงานให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้รับฟังและได้รับรู้เกี่ยวกับลักษณะงานที่นักวิชาการได้ทำการศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจุดประกายสร้างแรงบันดาลใจในการทำงานสายอาชีพวิทยาศาสตร์ทางด้านธรรมชาติวิทยา ทั้งปลูกฝังแนวคิดและสร้างทักษะทางวิทยาศาสตร์โดยดำเนินกิจกรรมทุกวันเสาร์แรก และเสาร์ที่ 3 ของทุกเดือน เวลา 13.30 - 14.30 น. ตลอดเดือนตุลาคม 2564 ถึง เดือนกันยายน 2565 จำนวน 24 เรื่อง และมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 988 คน ดังนี้

► จัดแสดง ณ ห้องสตูดิโอ พทส. (แบบ Live สด)

เดือนตุลาคม 2564 ถึง เดือนธันวาคม 2564 จำนวน 5 เรื่อง ได้แก่ The Perfect Carnassial: ลำลาย พราง, Reviviing Beloved Pets: คินซีพัสต์สัตว์เลี้ยงแสนรัก, The Perfect Jaw: ขยี้ กระชาก เที้ยว, Sharp Shape Shark: คม (ฟัน) ฉลาม, The Perfect Claw: ฉวย โฉบ ฉีชา

► จัดแสดง ณ พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา

เดือนมกราคม ถึง เดือนกันยายน 2565 จำนวน 19 เรื่อง ได้แก่ Lovely Daddy: คุณพ่อม้าน้ำ, Love Story: Mantis รักถวายหัว, Folk Song, Frog Song: เพลงรักของนายอ๊อบอ๊อบ, Love Story: Ginkgo รักข้ามภพ, Water Detective: สืบเสาะเลาะสายน้ำ, Love Story Coral: รักต้องลุ้น, Reviving Beloved Bird: คินซีพนกน้อยที่รัก, Love Story: Moth รักดอมดม, Lively Diorama: มหัศจรรย์ถิ่นที่อยู่, Love Story: Goldfish, Naked Seed Plant: คู่เฝ้าเรือนเมล็ดพืชเปลือก, Love Story: Water Monitor สึกชิงรัก, Rock and Rock: กระต่ายเกาะหิน, Love Story : Water Sakura สื่อรักซากุชา, Inner Beauty: สวย โปรง ใส, Love Story: Spider Crab ชูลมุนจูนรัก, Dear Woodlice: (ตัว) กระปี่ที่รัก, Love Story: Orchid ถอลวงรัก, Snake Sanook: กระดุกงูสุดสนุก

5. กิจกรรม Research Show by Naturalist สัญจรสู่ภูมิภาค

เป็นกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้รับประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับงานวิจัยทางด้านธรรมชาติวิทยาจากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับนักวิชาการทางด้านธรรมชาติวิทยาที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาเผยแพร่ประสบการณ์การทำงานให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้รับฟังและได้รับรู้เกี่ยวกับลักษณะงานที่นักวิชาการได้ทำการศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจุดประกายสร้างแรงบันดาลใจในการทำงานสายอาชีพวิทยาศาสตร์ทางด้านธรรมชาติวิทยา ไปสู่ภูมิภาคต่าง ๆ

จัดแสดง ณ จัดตั้งสัตวศาสตร์อพวช. ณ เชียงใหม่ วันที่ 30 เมษายน 2565 จำนวน 2 ตอน ได้แก่ การสตัฟฟ์สัตว์ และการเก็บรักษากระดูก มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม 36 คน

6. กิจกรรม Junior Naturalist: นักธรรมชาติรุ่นเยาว์

เป็นกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้โดยนำทักษะและความสามารถของนักวิชาการไปเผยแพร่ความรู้ด้านธรรมชาติวิทยาให้กับกลุ่มเป้าหมาย ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจะได้เรียนรู้และแลกเปลี่ยนความรู้ด้านธรรมชาติวิทยากับนักวิจัย สามารถเข้าใจถึงคุณค่าของทรัพยากรต่างๆ และเกิดแรงบันดาลใจเชิงบวกต่อธรรมชาติ โดยดำเนินกิจกรรมไตรมาสละครั้ง มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 164 คน ดังนี้

- จัดกิจกรรมในรูปแบบ Hybrid: Online/ Onsite ร่วมกับ The Street จว.เชียงใหม่ ตอนสตัฟฟ์กุ้ง วันที่ 11 มีนาคม 2565 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม 65 คน
- จัดกิจกรรม ณ อุทยานวังตะไคร้ จังหวัดนครนายก วันที่ 14 พฤษภาคม 2565 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม 35 คน
- จัดกิจกรรม ณ พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยาและบริเวณพื้นที่คลองห้า วันที่ 10 และ 11 กันยายน 2565 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม 64 คน

7. กิจกรรมศุกร์สนุกวิทย

เป็นกิจกรรมที่สร้างเสริมการเรียนรู้นอกห้องเรียนให้นักเรียนในพื้นที่ตำบลคลองห้า ได้มาเรียนรู้วิทยาศาสตร์ภายนอกห้องเรียน โดยใช้พื้นที่ อพวช. หรือพื้นที่อื่น ๆ ในบริเวณตำบลคลองห้า ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ของ อพวช. โดยมีบุคลากร อพวช. ทำหน้าที่ช่วยส่งเสริม โดยมีนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนในพื้นที่คลองห้าเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 10 ครั้ง มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 2,914 คน

8. Explorium

เป็นกิจกรรมการสำรวจ จัดจำแนกแยกแยะ ความหลากหลายของสิ่งมีชีวิต สามารถเรียนรู้และลงมือทำด้วยตนเองผ่านสื่อความรู้ในห้องกิจกรรม Explorium ตลอดเดือนกุมภาพันธ์ ถึง เดือนกันยายน 2565 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 14,012 คน

9. Nature Exploring Family: ครอบครัวนักรักษ์ธรรมชาติ

เป็นกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้โดยนำทักษะและความสามารถของนักวิชาการไปเผยแพร่ ความรู้ด้านธรรมชาติวิทยาให้กับกลุ่มเป้าหมาย ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจะได้เรียนรู้และแลกเปลี่ยนความรู้ด้านธรรมชาติวิทยากับนักวิจัย สามารถเข้าใจถึงคุณค่าของทรัพยากรต่าง ๆ และเกิดแรงบันดาลใจ เชิงบวกต่อธรรมชาติ และเชื่อมความสัมพันธ์ในครอบครัว วันที่ 15 พฤษภาคม 2565 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 53 คน

10. Nocturnal Junior Naturalist: ตะลุยโลกยามค่ำกับนักธรรมชาติรุ่นเยาว์

เป็นกิจกรรมการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านธรรมชาติวิทยาสู่สาธารณชน ให้เยาวชนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ได้ฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับนักวิชาการด้านธรรมชาติวิทยา ตอน ส่องกะโหลกชะงูกระดูกงู วันที่ 25 สิงหาคม 2565 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 37 คน

11. Junior Taxidermist: นักสตัฟฟ์รุ่นเยาว์

เป็นกิจกรรมการเรียนรู้วิธีการเก็บรักษาสภาพตัวอย่างสิ่งมีชีวิตด้วยเทคนิคการสตัฟฟ์สัตว์ (Taxidermy) และการจัดการกระดูก ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจะได้เรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานร่วมกับนักธรรมชาติวิทยา แบบ 2 วัน (ไป - กลับ) ได้แก่ ตอน Skeleton วันที่ 25 - 26 มิถุนายน 2565 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 17 คน

12. กิจกรรม Special Event ประจำเดือน

- งานเปิดตัวกิจกรรม Research Show by Naturalist 2022 ตอน Love Story: เรื่อง (ลับ) ไม่ลับวันที่ 18 ธันวาคม 2564 ณ พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 100 คน
- งานส่งสุขปีใหม่ พธช. วันที่ 24 - 26 , 31 ธันวาคม 2564 และ วันที่ 1- 2 มกราคม 2565 ณ พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 812 คน
- จัดกิจกรรมธรรมชาติ...สื่อรัก (กิจกรรมเนื่องในวันวาเลนไทน์) วันที่ 12 -13 กุมภาพันธ์ 2565 ณ พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 251 คน
- จัดกิจกรรมหน้ากากนกเงือก (กิจกรรมวันรักนกเงือก) วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2565 ณ พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 139 คน
- งานเปิดนิทรรศการ มด มด ... Life's Ant วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2565 บริเวณโซนนิทรรศการชั่วคราว เรื่อง มด มด ... Life's Ant มีผู้ร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 120 คน
- จัดกิจกรรม วันช้างไทย เรื่อง ช.ช้าง...ลูกโป่งहरषา วันที่ 12 -13 มีนาคม 2565 ณ พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 219 คน
- จัดกิจกรรม Walk Rally ตอน ฉันทิอนักวิทยาศาสตร์คนใด วันที่ 19 - 27 มีนาคม 2565 ณ พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 160 คน
- จัดกิจกรรม Mini Stage นักวิทย์โชว์ ตอน เรนเกนต์รังสีมหาประโยชน์ วันที่ 19 และ 26 กุมภาพันธ์ 2565 ณ พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 187 คน
- จัดกิจกรรม บุหงารำไป (วันผู้สูงอายุ/วันสงกรานต์) วันที่ 13 - 17 เมษายน 2565 ณ พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 54 คน

- จัดกิจกรรม Walk Rally ตอน สู้ภัยใกล้ธรรมชาติ 13 - 30 เมษายน 2565 ณ พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 159 คน
- จัดกิจกรรม Happy Birthday my idol ตอน "Gregor Johann mendel" วันที่ 23 กรกฎาคม 2565 ณ พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 35 คน
- จัดกิจกรรม Walk with Naturalist ตอน ส่องกะโหลก เชื่องูกระดูก วันที่ 23 พฤษภาคม และวันที่ 28,30 กรกฎาคม 2565 ณ พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 260 คน
- จัดกิจกรรม มหัศจรรย์ตัวเลข 0 ถึง 9 วันที่ 13 - 31 กรกฎาคม 2565 และวันที่ 1 - 5 สิงหาคม 2565 ณ พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 492 คน
- จัดกิจกรรม งานสัปดาห์วิทยาศาสตร์ ประจำปี 2565 ชุด Cave Art วันที่ 17 - 19 สิงหาคม 2565 ณ พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 382 คน

13. กิจกรรมงาน Event ต่าง ๆ

- งาน Future Park Super Kids # Safari Kids @ Zpell วันที่ 21 เมษายน – 2 พฤษภาคม 2565 ณ ศูนย์การค้าฟิวเจอร์พาร์ค รังสิต มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 3,275 คน
- งานมหกรรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประจำปี 2564 วันที่ 9 – 19 พฤศจิกายน 2564 ณ ศูนย์การแสดงนิทรรศการประชานิคมอิมแพค เมืองทองธานี มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 3,650 คน
- งานมหกรรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประจำปี 2564 วันที่ 13 – 21 สิงหาคม 2565 ณ ศูนย์การแสดงนิทรรศการประชานิคมอิมแพค เมืองทองธานี มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 12,335 คน
- งานถนนสายวิทยาศาสตร์ต้อนรับวันเด็กประจำปี 2565 วันที่ 8 มกราคม 2565 ณ องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 1,152 คน

14. งานสนับสนุนอื่น ๆ

สนับสนุนกิจกรรมวิทยาศาสตร์ด้านธรรมชาติวิทยาให้โรงเรียนโสตศึกษาทุ่งมหาเมฆโรงเรียนโสตศึกษานนทบุรีโรงเรียนเศรษฐเสถียร และกลุ่มงานวิจัย จำนวน 6 กิจกรรม ได้แก่ Fig and Friend: ต้นไทรแสนสุข, The Mask Wilder: ผองเพื่อนต้นไทร, อาหารจานโป่ง, ลูกโป่งพรรยา, ปีกแห่งพญา, นกไต่จอมชน รวมจำนวนชิ้นงาน 2,050 ชุด

พิพิธภัณฑ์เทคโนโลยีสารสนเทศ

1 กิจกรรมเสริมนิทรรศการถาวร

กิจกรรม IT WALK RALLY

เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้ผู้เข้าร่วมได้เรียนรู้เนื้อหา และตระหนักถึงความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศตั้งแต่การสื่อสารในยุคก่อนประวัติศาสตร์ วิวัฒนาการของตัวเลข ตลอดจนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในปัจจุบัน ผ่านการสำรวจเรื่องราวภายในพิพิธภัณฑ์ พร้อมสนุกกับเกมกระตุ้นความคิด แบ่งออกเป็น 2 ระดับคือ ประถมศึกษา (Junior Level) และมัธยมศึกษา (Advanced Level) มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 1,423 คน

กิจกรรม IT SCAVENGER HUNTS

เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้ผู้เข้าร่วมได้เรียนรู้และค้นหาเรื่องราวที่เชื่อมโยงกับเนื้อหา นิทรรศการภายในพิพิธภัณฑ์และเทคโนโลยีสารสนเทศในชีวิตประจำวัน ชวนคิดวิเคราะห์ และแสดงความคิดเห็น ในแต่ละเส้นทางจะมีเอกลักษณ์เฉพาะเรื่องที่เชื่อมโยงกับวิถีชีวิตอย่างสร้างสรรค์ มีการพัฒนากิจกรรมขึ้นใหม่จำนวน 4 เรื่อง ได้แก่ ตามรอยนักวิทย์ คิดค้นไอที, สำรวจโลกไอทีน่ารู้, ประกอบร่างสร้างคอมพิวเตอร์ และตะลุยโลกเทคโนโลยี

2 กิจกรรมประจำห้องปฏิบัติการ

กิจกรรม IT LAB @INNOVATION STUDIO

เป็นกิจกรรมเชิงปฏิบัติการด้านวิทยาการคำนวณและเทคโนโลยีสารสนเทศ มุ่งเน้นการเชื่อมโยงเข้าสู่เรื่องราวในชีวิตจริง ฝึกการลงมือทำ ฝึกการพิจารณาและวิเคราะห์ปัญหา โดยเรียนรู้ผ่านการฝึกเขียนโปรแกรมควบคุมหุ่นยนต์ Lego® Education WeDo 2.0 และ LEGO® MINDSTORMS® EV3 ให้สามารถเคลื่อนที่ รวมทั้งควบคุมการทำงานของเซนเซอร์ให้ สามารถทำงานได้ตามภารกิจที่กำหนด มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 1,446 คน และมีการดำเนินกิจกรรมทั้งหมด 22 กิจกรรม แบ่งเป็นกิจกรรมเดิม 11 กิจกรรม และกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นใหม่ 11 กิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมเดิม จำนวน 11 กิจกรรม ได้แก่

- กิจกรรม EV3: Motor - หุ่นยนต์กู่ระเบิด
- กิจกรรม EV3: Ultrasonic sensor - หุ่นยนต์ปลุกป่า
- กิจกรรม EV3: Color sensor - หุ่นยนต์ส่งของ
- กิจกรรม EV3: Motor - หุ่นยนต์รักษาสถา
- กิจกรรม EV3: Touch sensor - มือใหม่หัดถอย
- กิจกรรม WeDo2.0: Race Car - รถแข่งวิ่งสู่อันดับ
- กิจกรรม WeDo2.0: Milo Science Rover - ยานสำรวจดาวอังคาร
- กิจกรรม WeDo2.0: Robust Structure - สันสะพานตึก
- กิจกรรม Simple & Powered Machines: Power Car - รถทรงพลัง
- กิจกรรม Simple & Powered Machines: Dragster - ชิงสุดทาง
- กิจกรรม Simple & Powered Machines: The Walker - หุ่นยนต์เดินดาว

★ กิจกรรมพัฒนาขึ้นใหม่ จำนวน 11 กิจกรรม ได้แก่

- กิจกรรม EV3: Motor - หุ่นยนต์ขนของโรงงานอัจฉริยะ
- กิจกรรม EV3: Ultrasonic sensor - ชนสังไว..ไกล COVID-19
- กิจกรรม EV3: Color sensor - การกิจเกษตรกรรมน้อย
- กิจกรรม EV3: Touch Sensor & BeeBot การกิจร่วมด้วยช่วยสร้างบ้าน
- กิจกรรม EV3: Mastering the Driving Base - The Factory Robot การกิจเก็บของในโรงงาน
- กิจกรรม EV3: Gyro Sensor - The Artist Robot วาดภาพสวยด้วยหุ่นยนต์หัวศิลป์
- กิจกรรม WeDo2.0: Spy Robot - หุ่นยนต์สายลับ
- กิจกรรม WeDo2.0: Frog's Metamorphosis - การเดินทางของเจ้ากบ
- กิจกรรม WeDo2.0 Sort to Recycle - แยกขยะ...รักษาโลก
- กิจกรรม WeDo2.0 Moon Base - ปฏิบัติการฐานลับแห่งดวงจันทร์
- กิจกรรม Simple & Powered Machines: Fishing Rod - ตกปลาสนุกสนาน

กิจกรรม IT WORKSHOP @INNOVATION STUDIO

เป็นกิจกรรมเชิงปฏิบัติการ ที่มุ่งเน้นการสร้างพื้นฐานการจัดการระบบการคิดที่เป็นลำดับขั้นตอน พัฒนาระบวนการคิดเชิงตรรกะ ฝึกฝนทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (4Cs) และทักษะด้านวิทยาการคำนวณ รวมทั้งส่งเสริมการเรียนรู้ พัฒนาความรู้ความเข้าใจด้าน Digital Literacy & Transformation และนำเสนอถึงบทบาทความสำคัญของวิวัฒนาการเทคโนโลยีสารสนเทศ ผ่านการทำกิจกรรมและชุดสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 1,575 คน และมีการดำเนินกิจกรรมทั้งหมด 17 กิจกรรม แบ่งเป็นกิจกรรมเดิม 9 กิจกรรม และกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นใหม่ 8 กิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมเดิม จำนวน 9 กิจกรรม ได้แก่

- กิจกรรม Coding Express: Journey - Troubles on the Road รหัสลับกับรถไฟ
- กิจกรรม Coding Express: Music - Animal Concert คอนเสิร์ตนานาสัตว์
- กิจกรรม STEAM Park: The Mission of Code - ภารกิจพิชิตโค้ด
- กิจกรรม STEAM Park: Sequence with ART - ลำดับสีสวย
- กิจกรรม STEAM Park: Chain Reaction - ฉั่นส่งให้เธอ
- กิจกรรม Early Simple Machines: Spinning Tops - ลูกช่างหรรษา
- กิจกรรม Kids Can Code: เส้นทางนักผจญภัย
- กิจกรรม Paper Circuit: วงจรกระดาษ
- กิจกรรม Cipher Disk: ดิสก์เข้ารหัส

★ กิจกรรมพัฒนาขึ้นใหม่ จำนวน 8 กิจกรรม ได้แก่

- กิจกรรม Early Simple Machines: Raft- ล่องแพพลังลม
- กิจกรรม Early Simple Machines: Ice Hockey Player - นักฮอกกี้ออมพลัง
- กิจกรรม Early Simple Machines: Car Launcher - รถจิ๋วพุ่งทะยานฟ้า
- กิจกรรม Kids Can Code (Lv.2): ภารกิจท่องโลก
- กิจกรรม Computer Parts: ประกอบร่าง...สร้างคอมพิวเตอร์
- กิจกรรม IT Challenge: เกมไอที....บันไดงู
- กิจกรรม My First Robot: หุ่นยนต์เจ้าปัญญา
- กิจกรรม Coding Pixel: รหัสภาพพาเพลิน

ห้อง FABLAB

เป็นพื้นที่แห่งจินตนาการและการทดลองสุดล้ำที่ผสมผสานแนวคิดการทดลองสร้างนวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์ให้สามารถทำงานร่วมกับระบบควบคุมอัตโนมัติด้วยการสั่งการผ่านระบบดิจิทัลภายใต้อุปกรณ์สื่อไอเทคที่หลากหลาย มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 483 คน มีการดำเนินกิจกรรมทั้งหมด 2 กิจกรรม เป็นกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นใหม่ทั้ง 2 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรม D.I.Y My Christmas Tree และ กิจกรรม Walker Robot

ห้อง YOUNG THINKER CLUB

เป็นกิจกรรมเพื่อฝึกฝนทักษะการคิดอย่างเป็นระบบ เรียนรู้การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า รวมไปถึงพัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 สำหรับเด็กเล็กผ่านการทำกิจกรรมในแนววิทยาการคำนวณอย่างง่ายเช่น Sequencing, Sorting, Algorithm, Unplugged Coding เป็นต้น มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 735 คน แบ่งเป็น 2 ห้องกิจกรรม ดังนี้

- **Workshop for Kids** พื้นที่กิจกรรมสำหรับเด็กเล็กอายุ 4-7 ปี มีการพัฒนากิจกรรมใหม่ทั้งหมด 5 เรื่อง ได้แก่ กิจกรรมร้านขายของเด็กช่างคิด, กิจกรรมยานสปีดเก็ตตี้พรรษา, กิจกรรมภารกิจนักคิดตัวน้อย, กิจกรรมหีบจับ นับแยก และกิจกรรมเส้นทางพรรษา
- **Free Space for Kids** พื้นที่ส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับเด็กเล็กอายุ 0 - 7 ปี ให้เด็กได้ “เล่น เรียน รู้” อย่างอิสระ ผ่านกิจกรรมสนุก ๆ และของเล่นกว่า 30 ชิ้น

3 กิจกรรม IT TOUR

กิจกรรม DIGITAL CITY TOUR

เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้ผู้เข้าร่วมได้เห็นถึงความสำคัญของเทคโนโลยีดิจิทัลกับเมืองในอนาคต ผ่านนำชมของวิทยากรที่จะเล่าเรื่องราวของการนำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 4,724 คน

กิจกรรม NSM STUDIO TOUR

เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้ผู้เข้าร่วมได้รู้จักกับระบบถ่ายทำรายการโทรทัศน์ กรีนสกรีนและอุปกรณ์ระบบ Broadcasting พร้อมทั้งลงมือปฏิบัติด้วยอุปกรณ์จริง มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 15,985 คน

4 กิจกรรมเสริมนิทรรศการชั่วคราว

กิจกรรมเสริมนิทรรศการ LOGICAL PARK

ดำเนินกิจกรรมบริเวณโซนนิทรรศการ มีการดำเนินกิจกรรมทั้งหมด 2 กิจกรรม ดังนี้ กิจกรรมคอนเทนต์เนอร์ทรงพลัง และกิจกรรมซูโดกุเรขาคณิต

กิจกรรมเสริมนิทรรศการ A DAY ON MARS

ดำเนินกิจกรรมบริเวณโซนนิทรรศการชั่วคราว มีการดำเนินกิจกรรมทั้งหมด 4 กิจกรรม ดังนี้ ได้แก่ กิจกรรม Mars Exploration: ตะลุยดาวอังคาร กิจกรรมสีเส้นแห่งเอกภพ กิจกรรมโมเดลดาวอังคาร และกิจกรรม Catch Mars if you can

5 กิจกรรม SPECIAL EVENT ประจำเดือน (กิจกรรม IT BIG DAYS)

เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม รู้จักระลึกถึง บทบาทความสำคัญ รวมทั้งเกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องราวความเป็นมาของวันสำคัญต่าง ๆ ด้านวิทยาศาสตร์ นวัตกรรม และเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งที่วันสำคัญที่เป็นสากลและเฉพาะของไทย โดยมีการดำเนินกิจกรรมจำนวน 11 กิจกรรม ดังนี้

กิจกรรม Live on FB หัวข้อ “Open House Innovation Studio” เนื่องในวันนวัตกรรมแห่งชาติปี 2564 ดำเนินกิจกรรมในวันที่ 5 ตุลาคม 2564 มีผู้เข้าถึงกิจกรรมทั้งสิ้น 1,456 คน

กิจกรรม Live on FB หัวข้อ “Explore Technology” เนื่องในวันเทคโนโลยีไทย ประจำปี 2564 ดำเนินกิจกรรมในวันที่ 16 ตุลาคม 2564 มีผู้เข้าถึงกิจกรรมทั้งสิ้น 1,335 คน

กิจกรรม E- waste รู้เท่าทันขยะร้ายตอน นาฬิกา ticking เนื่องในวันสิ่งแวดล้อมไทย ประจำปี 2564 ดำเนินกิจกรรมในวันที่ 4 - 15 ธันวาคม 2564 มีผู้เข้าถึงกิจกรรมทั้งสิ้น 1,341 คน

กิจกรรม การ์ตูนพ่อ Art in Sequence เนื่องในวันพ่อแห่งชาติ ดำเนินกิจกรรมในวันที่ 5 ธันวาคม 2564 ณ โซนต้อนรับ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 80 คน

กิจกรรม Capture ภาพนี้เพื่อเธอ@NSM Studio และชมถ่ายภาพ เนื่องในเทศกาลวันคริสต์มาสและปีใหม่ ดำเนินกิจกรรมในวันที่ 24 ธันวาคม 2564 - 2 มกราคม 2565 ณ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 1,011 คน

กิจกรรม ออกแบบและสร้างสิ่งประดิษฐ์สุดว้าว เนื่องในวันนักประดิษฐ์ ดำเนินกิจกรรมในวันที่ 2 – 28 กุมภาพันธ์ 2565 ณ ห้อง FABLAB มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 13 คน

กิจกรรม ถ่ายภาพแห่งรัก ตอน Happy Valentine's Day @NSM Studio เนื่องในเทศกาลวันวาเลนไทน์ ดำเนินกิจกรรมในวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2565 ณ ห้อง NSM Studio มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 103 คน

กิจกรรม Scavenger Hunts: จับคู่ นักประดิษฐ์ เนื่องในเทศกาลย้อนรอยอดีตสุดยอดนักวิทยาศาสตร์ระดับโลก ดำเนินกิจกรรมในวันที่ 13 -27 มีนาคม 2565 ณ ห้อง NSM Studio มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 201 คน

กิจกรรมเทศกาลวันสงกรานต์: กิจกรรม Walk rally สูงวัยกับไอที, กิจกรรมถุงผ้าปลาของดีถิ่น กิจกรรมออนไลน์, กิจกรรมถ่ายภาพครอบครัวพร้อมหาสงกรานต์ และกิจกรรมสรงน้ำพระ เนื่องในเทศกาลวันสงกรานต์ ประจำปี 2565 ดำเนินกิจกรรมในวันที่ 13 -30 เมษายน 2565 ณ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 1,993 คน

กิจกรรม Happy Birthday My Idol ตอน อลัน ทัวริง บิดาแห่งวิทยาการคอมพิวเตอร์ ดำเนินกิจกรรมในวันที่ 25 มิถุนายน 2565 ณ ห้อง Multifunction มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 37 คน

กิจกรรม มหัศจรรย์ตัวเลข 0 ถึง 9: กิจกรรมเลขฐานแปดกาย กิจกรรมแปลงเลขฐานสิบ กิจกรรมหมุนวนหาจนเจอ ดำเนินกิจกรรมในวันที่ 13 กรกฎาคม – 5 สิงหาคม 2565 ณ บริเวณโซนนิทรรศการ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 900 คน

กิจกรรม สัปดาห์วิทยาศาสตร์: กิจกรรมเลขฐานแปดแปลงกาย และกิจกรรมเรียงพัดจัดความคิดดำเนินกิจกรรมในวันที่ 17 – 19 สิงหาคม 2565 ณ บริเวณโซนนิทรรศการ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 395 คน

6 กิจกรรมออนไลน์

กิจกรรมออนไลน์บนเพจ FACEBOOK พทส.

เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมร่วมสนุกบนเพจ Facebook พทส. โดยมีเนื้อหาเชื่อมโยงกับภายในนิทรรศการของพิพิธภัณฑ์เทคโนโลยีสารสนเทศ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 8,166 คน และมีการพัฒนาและดำเนินการจัดกิจกรรมขึ้นใหม่จำนวน 4 กิจกรรม ดังนี้

- กิจกรรม IT Genius ลงโพสต์โจทย์กิจกรรมจำนวน 79 โพสต์ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 5,074 คน
- กิจกรรม Explore Technology ลงโพสต์โจทย์กิจกรรมจำนวน 50 โพสต์ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 84 คน
- กิจกรรม Coding Challenge ลงโพสต์โจทย์กิจกรรมจำนวน 8 โพสต์ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 70 คน
- กิจกรรม Make IT WORDS ลงโพสต์โจทย์กิจกรรมจำนวน 39 โพสต์ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 2,938 คน

กิจกรรม ONLINE WORKSHOP ผ่าน MS TEAMS

เป็นกิจกรรม Workshop ตอน Unplugged Coding for Kids ในรูปแบบออนไลน์ผ่านโปรแกรม MS Teams มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 60 คน ดำเนินกิจกรรมจำนวน 4 ครั้ง ในวันที่ 22, 29 มีนาคม 2565 และ 24, 31 พฤษภาคม 2565

7 กิจกรรม IT CAMP

แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ Onsite Day Camp และ Online Day Camp กลุ่มเป้าหมาย คือ กลุ่มเด็กประถมศึกษา และเยาวชนที่สนใจ มุ่งเน้นสร้าง พัฒนา และฝึกฝนทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (4Cs) และทักษะด้านวิทยาการคำนวณ ผ่านการทำกิจกรรมที่หลากหลายตลอดทั้งวัน โดยมีการดำเนินกิจกรรมจำนวน 6 กิจกรรม ดังนี้

กิจกรรม ONSITE DAY CAMP

One Day Camp ตอน A Day on MARS: หนึ่งวันบนดาวอังคาร ดำเนินกิจกรรมในวันที่ 6 พฤศจิกายน 2564 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 20 คน

One Day Camp ตอน Robot Creator: นักสร้างหุ่นยนต์อัจฉริยะ ดำเนินกิจกรรมในวันที่ 25 มีนาคม 2565
มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 14 คน

One Day Camp ตอน สนุกคิด...คณิตวัยใส ดำเนินกิจกรรมในวันที่ 6 พฤษภาคม 2565 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม
ทั้งสิ้น 15 คน

One Day Camp ตอน Metaverse: โลกใบใหม่ของเด็กยุคดิจิทัล ดำเนินกิจกรรมในวันที่ 21 พฤษภาคม 2565
มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 19 คน

Days Camp ตอน Robot Creator: นักสร้างหุ่นยนต์อัจฉริยะ ครั้งที่ 1 ดำเนินกิจกรรมในวันที่ 17-18 มิถุนายน 2565
มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 14 คน

8. กิจกรรมงาน EVENT ต่าง ๆ

งานมหกรรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีประจำปี 2564 ดำเนินกิจกรรมวันที่ 9 – 19 พฤศจิกายน 2564 ณ อิมแพ็ค เมืองทองธานี ดังนี้

- กิจกรรม Hybrid Science Lab (Onsite) เรื่อง Wedo2.0: Coding – รถชิงวิ่งสู้ฟัด มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 1,319 คน
- กิจกรรม Hybrid Science Lab (Online) เรื่อง Unplugged Coding: ภารกิจพาเจ้าตูบและผองเพื่อนกลับบ้าน มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 106 คน
- กิจกรรมบูรณาการ: กิจกรรมเครื่องเป่าเสียงใส และกิจกรรมนกหวีดวัดวัด มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 986 คน

งานวันเด็กแห่งชาติประจำปี 2565: กิจกรรมพาส์ตัวน้ำกลับบ้าน, กิจกรรมถุงผ้าปลาของฉัน กิจกรรมภารกิจรักษทะเล, กิจกรรมเรียงพืดจัดความคิด, กิจกรรม IT Genius/หมูนวนหาจนเจอ, กิจกรรมซ่อนไข่..ไอที และกิจกรรม Step A Forest ดำเนินกิจกรรมวันที่ 8 มกราคม 2565 มีผู้ร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 1,361 คน

งานมหกรรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีประจำปี 2565 ดำเนินกิจกรรมวันที่ 13 – 21 สิงหาคม 2565 ณ อิมแพ็ค เมืองทองธานี

- กิจกรรม Science Lab (Lab3) เรื่อง My First Robot: หุ่นยนต์เจ้าปัญญา มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 1,779 คน
- กิจกรรมบูธ Tomorrow Land: D.I.Y My VR มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 660 คน
- กิจกรรมบูธ อพวช: กิจกรรม Unplugged Coding: ถอดรหัสภาพสวยและ กิจกรรม D.I.Y My Animation สร้างภาพเคลื่อนไหว มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 646 คน

พิพิธภัณฑ์พระรามเก้า

พิพิธภัณฑ์พระรามเก้าเป็นพิพิธภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์ด้านนิเวศวิทยาและสิ่งแวดล้อม จัดแสดงเกี่ยวกับความสัมพันธ์และความสมดุลของสรรพสิ่งบนโลก มุ่งนำเสนอเรื่องราวของระบบนิเวศที่มี “มนุษย์” เป็นหนึ่งในองค์ประกอบของระบบนิเวศ เพื่อให้ผู้เข้าชมได้แสวงหาความรู้ สร้างความเข้าใจ และปลูกฝังความตระหนักในบทบาทความสัมพันธ์ของมนุษย์กับระบบนิเวศในประเทศไทยและทั่วโลก ทั้งนี้กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ทุกรูปแบบออกแบบมาบนพื้นฐานเพื่อให้ผู้เข้าชมเข้าใจ สนุก เพลิดเพลินกับองค์ความรู้เหล่านี้ เพื่อเสริมสร้างแรงบันดาลใจและสร้างความตระหนักด้านวิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อมควบคู่ไปพร้อมกัน โดยในปีงบประมาณ 2565 มีการดำเนินการพัฒนาและจัดกิจกรรม ต่าง ๆ ดังนี้

กิจกรรมสำรวจพิพิธภัณฑ์ Walk Rally and Museum Trail

เป็นกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เข้าชมสนใจ สำรวจ และกระตุ้นความอยากรู้อยากเห็นเรื่องราวในนิทรรศการ โดยใช้รูปแบบใบกิจกรรม Worksheet (Activity paper) เป็นเครื่องมือช่วยเรียนรู้ ด้วยตนเองผ่านคำถามที่กระตุ้นให้เกิดการสำรวจ ค้นหา วิเคราะห์ และสร้างทักษะการคิดเชื่อมโยงจากข้อมูลที่จัดแสดงในนิทรรศการ แบ่งเป็น 2 รอบ ได้แก่ รอบเช้า และรอบบ่าย มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม Walk Rally จำนวน 12,923 คน และ Museum Trail จำนวน 1,193 คน รวมทั้งสิ้น 14,116 คน และมีการพัฒนากิจกรรมใหม่ 2 กิจกรรม รวมกับกิจกรรมเดิม 11 กิจกรรม รวมเป็น 13 กิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมพัฒนาใหม่

- **เรื่อง MU สนุกสุดเหวี่ยงกับสิบสองปีนักซ์ตร** เป็นกิจกรรมสำรวจพิพิธภัณฑ์ที่นำเสนอตัวอย่างปีนักซ์ตรกับลักษณะทางกายภาพและพฤติกรรมทางชีววิทยาของสัตว์จำลองทั้งสิบสองปีนักซ์ตรในพิพิธภัณฑ์ที่คัดสรรตัวที่มีความโดดเด่นและน่ารู้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรมเข้าใจและสนุกกับการรู้จัก เข้าใจ และเชื่อมโยงข้อมูลของสัตว์ในสิบสองปีนักซ์ตรแบบนักวิทยาศาสตร์
- **ตอน Scavenger Hunts : Dress up Fashion@RAMA9** เป็นกิจกรรมสำรวจพิพิธภัณฑ์สำหรับทุกวัย ที่ผสมผสานทางวิทยาศาสตร์และศิลปะเข้าด้วยกันแบบ Art & Science มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการสำรวจและพัฒนาทักษะการสังเกต และความคิดสร้างสรรค์จากกลดลายสัตว์และชีวนิเวศจำลองของพิพิธภัณฑ์พระรามเก้า

กิจกรรมพัฒนาเดิม

ทั้งหมด 11 เรื่อง แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) เส้นทางการเรียนรู้ Museum Trail 6 เรื่อง : โครงการในพระราชดำริ, น้ำเพื่อชีวิต, พืชเพื่อชีวิต, ที่พักพิง อาชีพสร้างสรรค์จุดประกายความรู้ และ ปรับ เปลี่ยน (เรียน) รู้ รอด 2) กิจกรรมนักสำรวจธรรมชาติ Walk Rally จำนวน 5 เรื่อง ได้แก่ RAMA9 ก้าวในพิพิธภัณฑ์พระรามเก้า, มหัศจรรย์แห่งชีวิต, The Museum's World Extreme ตามหา 9 สิ่งสุดยอด, Plant Scavenger Hunt ตามหาพันธุ์พืชในป่าไทย และ Walk Rally for Kids

กิจกรรม Little Maker นักประดิษฐ์น้อย

กิจกรรมใหม่

- **D.I.Y My fossil ฟอสซิลหรรษา** เป็นกิจกรรมพาให้เด็ก ๆ รู้จักกับอาชีพนักบรรพชีวินผู้ค้นหาและศึกษากระดูกฟอสซิล และลองค้นหากระดูกไดโนเสาร์พร้อมทั้งจัดทำร่องรอยฟอสซิลด้วยตนเอง กลายเป็นชิ้นงานเข้มนักกลับบ้าน

- **Snow and Friends ดินแดนหิมะกับผองเพื่อน** เป็นกิจกรรมที่พาเด็กผสมสารอย่างง่ายให้กลายเป็นหิมะ และจัดจำลองชีวนิเวศแบบขั้วโลกที่มีสิ่งมีชีวิตอาศัยอยู่ท่ามกลางหิมะ

- **Under the sea** ไอ้ทะเลแสนงาม เป็นกิจกรรมที่พาเด็กสำรวจน้ำทะเลที่ความลึกต่างกันทำให้สีของระดับน้ำทะเลแตกต่างกันตามความลึกส่งผลต่อความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่ใต้ท้องทะเล เพื่อให้เด็ก ๆ เห็นคุณค่าและตระหนักถึงความสำคัญของน้ำทะเลและชีวิตใต้ทะเล

● กิจกรรมเดิม

- **ส่องผู้ล่า ป่าเขตร้อน Predators X-ray** เป็นกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับนิทรรศการในโซนป่าเขตร้อน โดยนำลักษณะของสัตว์ที่อาศัยในป่าเขตร้อน มาสำรวจ สังเกต และอภิปรายลักษณะของการเป็นผู้ล่า เริ่มจากพาเด็ก ๆ สังเกตลักษณะกะโหลก เขี้ยว และฟัน ผ่านการส่องภาพกระดูกของสัตว์ บนกล่อง Light up และเปรียบเทียบความแตกต่างลักษณะของฟันระหว่างผู้ล่ากับเหยื่อได้ พร้อมส่งเสริมให้เด็ก ๆ เข้าใจในบทบาทของสัตว์ผู้ล่าในธรรมชาติ

• **เรื่อง เวลาของฉัน :** เวลา มีความสำคัญกับการดำรงชีวิตของสัตว์ กิจกรรมนี้น้อง ๆ จะได้เรียนรู้เกี่ยวกับความเร็วของสัตว์ ถึงแม้จะมีสายพันธุ์ที่ใกล้เคียงกัน (วงศ์เดียวกัน) แต่ก็มีความเร็วสูงสุดที่แตกต่างกัน พร้อมทั้งน้อง ๆ จะได้รู้จักเครื่องมือที่ใช้ในการจับเวลาที่ใช้กันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันอย่างนาฬิกาทราย

• **มอร์มิลค์ พลั่วไหว :** ในหลวงรัชกาลที่ 9 ทรงทอดพระเนตรเห็นถึงความสำคัญของนมโค ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีประโยชน์ทั้งทางด้านการปศุสัตว์ และ ด้านโภชนาการ ซึ่งนมประกอบด้วยสารอาหาร เช่น แคลเซียม โปรตีน และไขมัน เป็นต้น ในกิจกรรมนี้จึงพยายามเชื่อมโยงการทดลองอย่างง่ายที่ให้น้อง ๆ มาทดสอบการเคลื่อนไหวของโปรตีน และไขมัน เมื่อเจอกับสารปรีคณาชนิดหนึ่ง ที่มีอยู่ในห้องครัวของทุก ๆ บ้าน

กิจกรรม Play and Learn เพลินวิทยุ

เป็นกิจกรรมเรียนรู้ ทดลอง และลงมือประดิษฐ์จากวัสดุและสื่อการเรียนรู้ของ อพวช. แบบไม่เสียค่าใช้จ่าย เพื่อส่งเสริมให้พิพิธภัณฑ์มีพื้นที่ในการเรียนรู้ที่สร้างโอกาสให้ผู้เข้าชมได้ประสบการณ์การเรียนรู้พิพิธภัณฑ์ที่หลากหลาย และส่งเสริมพลวัตการเรียนรู้แบบไม่สิ้นสุด เปิดบริการเฉพาะวันเสาร์ – อาทิตย์ วันละ 5 รอบ คือ 11.00 น. 13.00 น. 14.00 น. 15.00 น. และ 16.00 น. รอบละ 30 นาที โดยดำเนินกิจกรรมตลอดเดือนพฤศจิกายน 2564 - กันยายน 2565 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 9,021 คน นอกจากนี้ Play and Learn มีกิจกรรมพัฒนาใหม่ จำนวน 3 กิจกรรม ได้แก่ Carbon footprint , กล้อง SDGs ภารกิจที่โลกต้องรู้ และไดโนซาวาเพลิน ดังนี้

กิจกรรมใหม่

♦ **Carbon Footprint ร่องรอยคาร์บอน** เป็นกิจกรรมที่ชวนมารู้จักร่องรอยคาร์บอนจากกิจกรรมมนุษย์ โดยเริ่มจากรู้จักคาร์บอนฟุตพริ้นท์ ต่อจิ๊กซอส์และติดสติ๊กเกอร์ พร้อมระบายสีปริมาณคาร์บอนกับกิจกรรมที่มีการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ออกมาสู่บรรยากาศ

♦ **ไดโนซัว พาเพลิน** เป็นกิจกรรมประดิษฐ์โมเดลสามมิติไดโนเสาร์ สัตว์จำลองของพิพิธภัณฑ์พระรามเก้า ที่ช่วยให้ผู้ร่วมกิจกรรมได้รู้เรื่องราวของไดโนเสาร์ทั้ง 2 ชนิด และฝึกทักษะการจัดเรียงชิ้นส่วนและต่อส่วนประกอบของไดโนเสาร์ พร้อมส่งเสริมความคิดเห็นสร้างสรรค์และฝึกสมาธิในการประดิษฐ์

♦ **กล่อง SDG การกิจที่ชาวโลกต้องรู้** เป็นกิจกรรมประดิษฐ์กล่องกระดาษ SDG ที่ชวนให้ผู้ร่วมกิจกรรมได้สังเกต และรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับการกิจที่คนทั่วไปสามารถให้ความร่วมมือช่วยเหลือโลกในชีวิตประจำวันเพื่อความยั่งยืน

♦ **Pop up card** หุบआ หรรษานานาสัตว์ 4 ชนิด ได้แก่ อูฐ หมักรัซลี ไดโนเสาร์ และนกเพนกวิน เป็นกิจกรรมประดิษฐ์การ์ดสามมิติที่ระบายสีและประกอบร่าง Paper card เพื่อเป็น pop up card และมีข้อมูลด้านวิทยาศาสตร์ทั้งลักษณะทางชีวภาพเชิงโครงสร้าง พฤติกรรม อาหาร ถิ่นอาศัย และการสืบพันธุ์จำนวน และเรื่อง 3D Biome ถิ่นอาศัยจำลองของสัตว์ใน ชีวิตินเวศต่าง ๆ

กิจกรรม Special Event และวันสำคัญต่าง ๆ

กิจกรรมประดิษฐ์ถุงหอม Sachet bag

เนื่องในวันปีใหม่ ซึ่งเป็นในกลุ่ม Hands on เป็นกิจกรรมลงมือประดิษฐ์ถุงหอมจากดอกไม้แห้ง เป็นของขวัญปีใหม่ ฟรี จัดขึ้นเมื่อวันที่ 31 ธ.ค. 64 – 2 ม.ค. 65 โดยจัดเป็นกิจกรรมพิเศษสำหรับผู้เข้าชมทุกช่วงอายุ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 233 คน

กิจกรรมถนนสายวิทย์ วันเด็กแห่งชาติ

จัดขึ้นเมื่อวันที่ 8 ม.ค. 65 ณ พิพิธภัณฑ์พระรามเก้า มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 1,844 คน

กิจกรรมเนื่องในวันสาเลนไลน์

จากผลโกโก้สุกช็อกโกแลตด้วยกลม จัดขึ้นเมื่อวันที่ 13 ก.พ. 65 กิจกรรมที่ Curator ขวนคุย ขวนดูเรื่องราวของผลโกโก้ และร่วมทำช็อกโกแลตกลับบ้าน มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 52 คน

กิจกรรมเนื่องในวันน้ำโลก ตอน

Groundwater สนุกกับน้ำใต้พิภพ จัดขึ้นเมื่อวันที่ 21 มีนาคม 65 กิจกรรมที่เข้าร่วมพูดคุยกับ Curator และลงมือทดลองการเกิดน้ำใต้ดิน มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 16 คน

กิจกรรม Hands on เรื่อง จักจั่นเสียงใส
กับกำหนุงวงกลม กิจกรรมเพื่อการเฉลิมฉลอง
 เปิดตัวนิทรรศการไผ่สาธิต มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น
 106 คน

กิจกรรมวันชุมชนป่าชายเลน จัดขึ้นเมื่อ วันที่
 10 เม.ย. 65 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 25 คน

กิจกรรมเนื่องวันสงกรานต์และวันผู้สูงอายุ
 กิจกรรม Walk Scavenger Hunts เรื่อง วัยรุ่นพวยเก่า
 เทียวพิพิธภัณฑฯ จัดขึ้นระหว่างวันที่ 13 – 25 เม.ย. 65
 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 327 คน

กิจกรรม Walk with naturalist พบปะพูดคุย
 กับเรื่องราวที่น่าสนใจ ประเด็นที่ควรรู้ด้านธรรมชาติ
 สิ่งแวดล้อมกับนักธรรมชาติวิทยา โดยพิพิธภัณฑฯ
 พระรามเก้าจัดกิจกรรมธรรมชาติ ที่เป็นวันสำคัญ
 ทางปฏิทิน และตามเทศกาลต่าง ๆ โดยคัดเลือกวันที่
 น่าสนใจและเกี่ยวข้องกับนิทรรศการสิ่งที่ต้องการ
 สื่อสารกับผู้เข้าชมเพื่อส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ
 ด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อความยั่งยืน ดังนี้

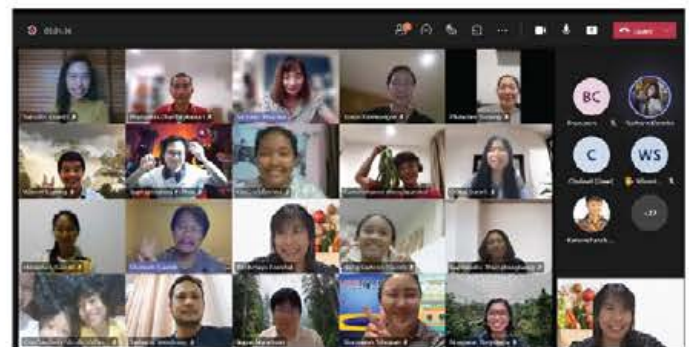
- ▶ **ตอน เอลิเยนสปี้ซี่** จัดขึ้นเมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2565 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 40 คน
- ▶ **ตอน หิ้งห้อยคอยรัก** จัดขึ้นเมื่อวันที่ พฤษภาคม 2565 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 18 คน
- ▶ **ตอน The Beach Detective** สืบเสาะ เลาะชายหาด เนื่องจากวันทะเลโลก จัดขึ้นเมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2565 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 67 คน
- ▶ **ตอน ชมป่าชายเลน** เนื่องในวันป่าชายเลนโลก มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 79 คน
- ▶ **ตอน Happy Birth Day Robert Hooke** มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 77 คน
- ▶ **ตอน พิพิธภัณฑฯ พาเพลินเดินชมวาท** จัดเดือนละ 2 วัน ๆ ละ 2 รอบ จัดขึ้นระหว่างเดือน กรกฎาคม – กันยายน 2565 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 370 คน

กิจกรรมออนไลน์ทางเพจ พพก.

กิจกรรมวันเทคโนโลยีไทย ประดิษฐ์เครื่องบิน Pop up
(19 ต.ค. 64) โดยโพสต์กิจกรรมระหว่างวันที่ 16–21 ตุลาคม 2564
มีจำนวนผู้เข้าถึง 2,392 คน และจำนวนผู้มีส่วนร่วม 95 คน

กิจกรรมคุยกันฉันวิทย์ Talk MS. Team meeting online ตอน
สวยมีบิล Beauty has a price โพสต์ระหว่างวันที่ 22 – 31 ตุลาคม 2564
มีจำนวนผู้เข้าถึง 5,790 คน และจำนวนผู้มีส่วนร่วม 546 คน

กิจกรรม Special Classroom online เรื่อง แกะดอก บอกรัก
Beautiful Blooms ระหว่างวันที่ 10 – 14 ก.พ. 65 และประกาศ
รายชื่อผู้ได้สิทธิ์ร่วมกิจกรรมในชั้นเรียนพิเศษทางระบบ Microsoft Team
วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2565 จำนวนผู้เข้าถึง 8,350 คน จำนวนผู้
มีส่วนร่วม 666 คน

กิจกรรม ถ่ายภาพ แชะ แชร์ บรรยายภาพเกี่ยวกับพืชรัก
วันครอบครัว ระหว่างวันที่ 13 – 17 เมษายน 2565 จำนวนผู้เข้าถึง
2,500 คน จำนวนผู้มีส่วนร่วม 105 คน

จัตุรัสวิทยาศาสตร์ อพวช.

ดำเนินงานภายใต้ภารกิจในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของ อพวช. ที่จัดตั้งขึ้นในเมืองต่าง ๆ ทั่วภูมิภาคของประเทศ เพื่อสร้างประสบการณ์ทางวิทยาศาสตร์ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ สร้างความตระหนักทางด้านวิทยาศาสตร์ให้กับประชาชน และเยาวชนของชาติ รวมทั้งเป็นสถานที่ที่ให้ครอบครัวได้ใช้เวลาาร่วมกันเพื่อเรียนรู้วิทยาศาสตร์อย่างสร้างสรรค์ และมีคุณค่า โดยการดำเนินงานประจำปี 2565 ได้ดำเนินกิจกรรมบรรลุตามแผนงานที่กำหนด โดยสรุปผลการดำเนินงานของจัตุรัสวิทยาศาสตร์ ทั้ง 3 แห่ง ดังนี้

◆ จัตุรัสวิทยาศาสตร์ อพวช. เดอะสตรีท รัชดา

มีจำนวนผู้เข้าใช้บริการ รวมทั้งสิ้น 63,879 คน

◆ จัตุรัสวิทยาศาสตร์ อพวช. เชียงใหม่

มีจำนวนผู้เข้าใช้บริการ รวมทั้งสิ้น 98,217 คน

◆ จัตุรัสวิทยาศาสตร์ อพวช. โคราซ

มีจำนวนผู้เข้าใช้บริการ รวมทั้งสิ้น 95,298 คน

1 กิจกรรมประจำห้องปฏิบัติการ

Inspire LAB

เป็นการถ่ายทอดความรู้ทางวิทยาศาสตร์ในรูปแบบการทดลอง ให้เห็นผลด้วยตนเองตามกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เป็นการปลูกฝังกระบวนการคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหา และฝึกทักษะพื้นฐานการใช้เครื่องมือวิทยาศาสตร์ โดยในปีงบประมาณ 2565 ดำเนินกิจกรรมเดิม จำนวน 15 เรื่องได้แก่ สติ๊กเกอร์เปลี่ยนสี, DNA กล้วย ๆ, ใส่แป้งไม่ทิ้งเชื้อ, ขนมหงอกยีสต์ฟองโต, ซอกระเทียม เซอร์บาเรียม, ท้องโลกทางเดินอาหาร, ท้องแดงส่องแสงรำไร, สีสวยช่วยวัด, หอคอยหลากสี, ปั่นแป้งแฝงวิทย์, เทียนเจลแฟนซี, โปรตีนพิศวง, ลูกอมพาเพลิน, ซ็อกโกแลต..ฮาเฮ และ D.I.Y. สบู่ฝึ่งลาย

กิจกรรม Innovation Space

เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะด้านการเป็นนักประดิษฐ์สร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์ด้วยตนเอง โดยการแก้ไขปัญหาตามโจทย์ที่กำหนดให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจะได้สร้างผลงาน ลงมือทำตามกระบวนการ การเรียนรู้แบบ STEAM Education คือการนำหลักการทางวิทยาศาสตร์พื้นฐาน (Science: S) มาบูรณาการเข้ากับหลักการของศาสตร์ต่าง ๆ ได้แก่ เทคโนโลยี (Technology: T), วิศวกรรม (Engineer: E), ศิลปะ (Art: A) และคณิตศาสตร์ (Mathematics: M) กิจกรรม Innovation Space แบ่งออกเป็น 3 ระดับได้แก่ Beginner, Intermediate และ Advance โดยในปีงบประมาณ 2565 ดำเนินกิจกรรมเดิม จำนวน 11 เรื่อง ได้แก่ Cardboard Creation, Mechanical Linkages, Gear Box, Bug Battle Bot, Motor Turbine, Hydraulic Toy, Time Machine, Pop-Up Circuit, D.I.Y. My Zodiac, Eco Solar House, Robot Painting และได้พัฒนางิจกรรมใหม่ จำนวน 4 เรื่อง ได้แก่ Car Racing, เรื่องของฟันเฟือง, สายพานลำเลียง และ รถไฟตะลุยราง

I-SCREAM

เป็นกิจกรรมที่เน้นการปลูกฝังนิสัยรักวิทยาศาสตร์ให้กับเด็กปฐมวัย ผ่านการทำกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมทักษะการสังเกต การฝึกตั้งคำถาม การคิด การตอบคำถาม โดยประสบการณ์และกระบวนการเรียนรู้เหล่านี้ที่ผู้เข้าทำกิจกรรมได้รับ จะช่วยกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ในสิ่งใหม่ ๆ ส่งเสริมความอยากรู้อยากเห็นและรักในวิทยาศาสตร์ กิจกรรม I-SCREAM แบ่งออกเป็น Little Maker, Little Artist, Little Scientist House และ Little Thinker โดยในปีงบประมาณ 2565 ดำเนินกิจกรรมเดิมจำนวน 14 เรื่อง ได้แก่ การละลายของน้ำตาล, แม่เหล็ก, ดวงดาวของหนู, ปัมขวดและลิฟต์เทียน, รู้เรื่องเวลา, มหัศจรรย์สารเปลี่ยนสี, ความลับของสีดำ, บ้านน้ำใส, หนูน้อยสร้างบ้าน, Finding Cactus, My Circle, จำแนกแยกของ, ลูกช่างหลากหลาย, นมเด่นกระบี่ และ ได้พัฒนางิจกรรมขึ้นใหม่ จำนวน 8 เรื่อง ได้แก่ Dotty Dot, ถอดรหัส Pixel, Floating Animal, Design my Clothes, ลูกปัดไอน้ำ, Nature pumping, Wonderful Rice และ The Mask Thinker

Explorium

เป็นพื้นที่กิจกรรมที่เน้นการศึกษา ค้นคว้าและเรียนรู้ด้วยตนเอง ทางด้านธรรมชาติวิทยาผ่านการจัดแสดงตัวอย่างพืชและสัตว์ มุ่งเน้นการฝึกทักษะการสังเกต การจำแนก แยกแยะและจัดหมวดหมู่ของสิ่งมีชีวิตในรูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นการสำรวจแบบ Discovery Learning โดยในปีงบประมาณ 2565 ได้พัฒนากิจกรรมขึ้นใหม่ จำนวน 15 เรื่อง ได้แก่ มหัศจรรย์ พันธุ์ราก, จำแนก แยก ผล, ส่องดูรูใบ, เส้นสายลายใบ, ฝัเสื้อหลากสี, ดั้ว ดั้วง, แมลงปอ, ตั๊กแตน, ปีกแห่งพญา, ปริศนาผลแห้ง, ตะลุยโลกกระบองเพชร, ไม้อวบน้ำแสนสวย, หรรษาบุลิษา, ปริศนาเรื่อง กิ้ง กิ้ง, ไขความลับของกุ้ง

2 กิจกรรมค่าย

● ค่ายวิทยาศาสตร์แบบ 1 วัน

จัดขึ้นเพื่อเปิดโอกาสให้เยาวชนได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในการเพิ่มพูนประสบการณ์ด้านวิทยาศาสตร์ ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ การค้นหาข้อมูล การทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ และส่งเสริมให้เกิดความสามารถในการทำงานอย่างเป็นระบบ รวมทั้งกระตุ้นให้เยาวชนเกิดความชอบในวิทยาศาสตร์สาขาต่าง ๆ โดยในปีงบประมาณ 2565 ได้พัฒนากิจกรรมขึ้นใหม่ จำนวน 4 เรื่อง ค่ายศาสตร์ของเสียง, ค่ายโลกของแมลง, Engineering Design Process ตอน Time และ Engineering Design Process ตอน The Sun

● ค่ายทักษะวิศวกรรมพื้นฐาน หลักสูตร EiE: Engineering is Elementary

พัฒนาขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญของฟิสิกส์มหาวิทยาลัยบอสตัน ประเทศสหรัฐอเมริกา มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ด้านวิศวกรรม เรียนรู้วิธีแก้ปัญหามากกว่าหนึ่งวิธี ตัดสินใจโดยใช้หลักฐาน และส่งเสริมให้เยาวชนได้เตรียมความพร้อมสู่ศตวรรษที่ 21 เช่น การทำงานร่วมกัน การสื่อสาร และการคิดอย่างมีวิจารณญาณผ่านการเรียนรู้ด้วยการลงมือทำ ซึ่งกระบวนการเหล่านี้ จะทำให้เยาวชนได้เรียนรู้ที่จะแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพมาก โดยกิจกรรมประกอบไปด้วย 4 หลักสูตร ได้แก่ สูงต่ำสั้น วิศวกรรมสร้างอาคารต้านแผ่นดินไหว, เรื่องของเวลา วิศวกรรมสร้างเครื่องจับเวลา, ดวงอาทิตย์มาแล้ว วิศวกรรมสร้างอาคารติดฉนวนกันความร้อน และสุดขอบฟ้า วิศวกรรมแห่งเทคโนโลยีการ

3 กิจกรรมพิเศษ

กิจกรรมตามวันสำคัญและเทศกาลต่าง ๆ

- ▶ งาน Night at the museum จัดกิจกรรม Music Box และ เคมี่เรื่องแสง
- ▶ วันเด็กแห่งชาติ จัดกิจกรรม ถอดรหัสลับมหัศจรรย์, Noice Maker, Bingo Game, Dancing Robot และ Car Maker
- ▶ วันวาเลนไทน์ จัดกิจกรรม วิบวับวาเลนไทน์, แม่เหล็กหัวใจ, ปั่นแป้งแฉ่งรัก, ซ็อกโกแลตวาเลนไทน์, สบู่หัวใจสื่อรัก, ลูกอมพาเพลิน, ถอดรหัสหัวใจ, สติ๊กเกอร์วาเลนไทน์เปลี่ยนสี และตามหาใบไม้แห่งรัก
- ▶ Plearn Toy Town จัดกิจกรรม Pocket Science, ของเล่นภูมิปัญญาไทย (นกไต่ราว, หนอนดิน, กำหมุ่นวงกลม, กำหมุ่นไม้ไผ่, ลูกข่าง)
- ▶ วิทยาลัยชนวัง บางกอกวิทยา จัดกิจกรรม Maker Robot
- ▶ งานสัปดาห์วิทยาศาสตร์ จัดกิจกรรม Art & Science Blind Experience
- ▶ วันคริสต์มาส จัดกิจกรรม Christmas Sound Box, ปั่นแป้ง Christmas

กิจกรรม Play and Learn เพลินวิทย

เป็นกิจกรรมเชิงปฏิบัติการด้านวิทยาการคำนวณและเทคโนโลยีสารสนเทศ มุ่งเน้นการเชื่อมโยงเข้าสู่เรื่องราวในชีวิตจริง ฝึกการลงมือทำ ฝึกการพิจารณาและวิเคราะห์ปัญหา โดยเรียนรู้ผ่านชุดอุปกรณ์เสริมทักษะ Lego® Education โดยจัดกิจกรรม ดังนี้

- > Coding WeDo 2.0 : Race Car (รถชิง...วิ่งสู่อันดับ)
- > Coding WeDo 2.0 : Robust Structures (สันสะพานตึก)
- > Coding Express : Coding on the Track (รหัสลับกับรถไฟ)
- > STEAM Park : Sequence with Art (เมืองลำดับสีสวย)
- > STEAM Park : Chain Reaction (สวนสนุกหรรษา)
- > Coding Express : Music-Animal Concret (คอนเสิร์ต นานาสัตว์)
- > Simple & Powered Machines : Power Car (รถทรงพลัง)
- > Simple & Powered Machines : The walker (หุ่นยนต์เดินดาว)

กิจกรรม Special Activity

ตอน สดฟฟักังเป็นเรียนรู้จากประสบการณ์จริงผ่านกิจกรรมสร้างแรงบันดาลใจและจุดประกายให้เยาวชนสนใจในด้านธรรมชาติวิทยาได้เรียนรู้เรื่องราวของธรรมชาติผ่านการลงมือทำ เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้นอกห้องเรียน ผู้ร่วมกิจกรรมจะได้พบปะนักธรรมชาติวิทยาเฉพาะทาง สาขา กุ้ง ได้สำรวจและรู้จักโครงสร้างของกุ้งและลงมือปฏิบัติการสดฟฟักังด้วยตัวเอง

1. กุ้งเต็นเจาะรากไม้ (*Thailandorchestia rhizophila*)

ทีมนักวิจัยประกอบด้วย ดร.กรร วังษ์กำแหง และ ดร.ทศพล แซ่ตั้ง ภาควิชาสัตววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ผศ. พงษ์รัตน์ ดำรงโรจน์วัฒนา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา และนางรัชนีวรรณ สุมิตรากิจ กองนิเวศวิทยา สำนักวิชาการพิพิธภัณฑธรรมชาติวิทยาอพ. ได้ร่วมกันสำรวจภายใต้โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยในการสำรวจครั้งนี้ได้พบ “กุ้งเต็นเจาะรากไม้” ชนิดใหม่และสกุลใหม่ของโลกในป่าชายเลนอ่าวพร้าว อำเภอกะเปอร์ จังหวัดตราด

กุ้งเต็นเจาะรากไม้ (*Thailandorchestia rhizophila*) ชนิดใหม่และสกุลใหม่ของโลก เป็นสัตว์ในชั้นไฟลัมครัสเตเชียน คือกลุ่มเดียวกับกุ้ง ปู แต่มีขนาดเล็กกว่า ลำตัวแบนข้าง มีขาเดิน 7 คู่ ต่างจากกุ้งที่เรารู้จักกันที่มีขาเดิน 5 คู่ โดยปกติจะพบอาศัยในทะเลและน้ำจืด กุ้งเต็นที่พบอยู่ในวงศ์ Protorchestiidae เป็น กลุ่มเพิ่งวิวัฒนาการจากทะเลขึ้นมาบนบก แต่ยังมีลักษณะความเป็นสัตว์น้ำอยู่ คือหายใจด้วยเหงือก พบอาศัยบริเวณที่เป็นรอยต่อระหว่างน้ำจืดและน้ำทะเลเช่นบริเวณปากแม่น้ำ หรือป่าชายเลน กุ้งเต็นกลุ่มที่เจาะไม้ (driftwood-hoppers) เป็นกลุ่มที่หาได้ยาก ทั้งโลกมีรายงานเพียง 4 ชนิดจาก 1 สกุล โดยทั้งหมดพบที่ทะเลเมดิเตอร์เรเนียนและมหาสมุทรแอตแลนติกและได้ตั้งชื่อว่า *Thailandorchestia rhizophila* โดยชื่อสกุลมีที่มาจาก Thailand ประเทศไทย + orchestia ที่แปลว่านักเดิน ส่วน specific epithet มาจาก rhizo แปลว่า รากไม้ + phila แปลว่า รัก ลักษณะสำคัญของกุ้งเต็นเจาะรากไม้คืออาศัยอยู่กับรากไม้และไม้ผุตลอดชีวิตโดยจะเจาะเข้าไปด้านในสร้างเป็นห้องขนาดใหญ่ (gallery) อยู่กันเป็นครอบครัว อาหารหลักที่กินคือไม้ผุ

2. ก่อลูกเอียด (Lithocarpus eiadthongii Sinbumr., Rueangr. & Sungkaew)

ทีมนักวิจัยประกอบด้วยนายอรุณ สีนบำรุง และนายสุคิด เรืองเรือ จากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้เก็บตัวอย่าง ก่อจากเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองนาคา จังหวัดระนอง และอุทยานแห่งชาติน้ำตก หงาว จังหวัดระนองและชุมพร และอุทยานแห่งชาติ ศรีพังงา จังหวัดพังงา ต่อมาได้นำไปตรวจสอบในห้องปฏิบัติการโดยละเอียดร่วมกับรองศาสตราจารย์ ดร.สราวุธ สังข์แก้ว อาจารย์จาก ภาควิชาชีววิทยาป่าไม้ คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และ ดร.อัจฉรา ตีระวัฒนานนท์ นักวิชาการชำนาญการ อพ. แล้วพบว่า เป็นพรรณไม้ชนิดใหม่ของโลกจึงได้ตั้งชื่อและเขียนคำบรรยายทางพฤกษศาสตร์ตามกฎหมายนานาชาติของการกำหนดชื่อวิทยาศาสตร์ ของพืช (ICN) และได้ส่งตีพิมพ์ลงในวารสาร Phytotaxa เล่มที่ 541(1) หน้า 74

ก่อลูกเอียด มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Lithocarpus eiadthongii* Sinbumr., Rueangr. & Sungkaew โดยคำระบุชนิด *eiadthongii* ตั้งชื่อเพื่อเป็นเกียรติแก่ ผศ.ดร.วิชาญ เอียดทอง อดีตอาจารย์ผู้ล่วงลับ ภาควิชาชีววิทยาป่าไม้ คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ก่อลูกเอียด เป็นไม้ต้นขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ สูง 18-35 เมตร ในเรือนยอดชั้นกลาง และชั้นรองเด่น ในป่าดิบชื้นที่ระดับ ความสูง 60-260 เมตรเหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง มักพบตามไหล่เขา ลำต้นมักพบเป็นพูพอน มีลักษณะเด่นที่ข้อผลค่อนข้างสั้น ยาว 4-10 ซม. ผลมีขนาดเล็ก ถ้วยผลมีก้านชูยาว 3-6 มม. เรียงเป็น 2-3 วงเห็นได้ชัดเจน ถ้วยผลเป็นลักษณะคล้ายวงแหวนเรียงกัน (5)6-9 วงเห็นได้ชัดเจน ตัวผลเป็นรูปไข่กลับหรือรูปไข่ มีสัดส่วนของความยาวมากกว่าความกว้างอย่างชัดเจน

คำว่า “เอียด” เป็นภาษาทางภาคใต้ที่หมายความว่า มีขนาดเล็ก ซึ่งก่อลูกเอียดเป็นก่อกที่มีผลขนาดเล็ก น่ารัก กระจุ้มกระจิม และ เป็นการสอดคล้องเหมาะสมกับนามสกุลของอาจารย์วิชาญ เอียดทอง นอกจากนี้ยังได้พบกลุ่มประชากรก่อลูกเอียดมีการกระจายพันธุ์ ต่อเนื่องมาถึงพื้นที่อุทยานแห่งชาติศรีพังงา อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา ด้วยเช่นกัน จึงจัดได้ว่าก่อลูกเอียดเป็นไม้ต้นหายากพบเฉพาะ จังหวัดระนองและพังงา

ที่มาของภาพ : <https://news.dnp.go.th/news/14817>

3. มดปากทู่เล็ก (*Rhopalomastix parva* Wang et Jaitrong, 2021)

ลักษณะทั่วไป มดขนาดเล็ก มีขนาดเดียว ยาวประมาณ 1.85–2.25 มิลลิเมตร ลำตัวเป็นเหลี่ยมคล้ายกล่อง กรามสั้น หัวยาวกว่ากว้างชัดเจน มีร่องตื้น ๆ ขนานกัน หนดสั้น ปลายหนดขยายใหญ่ อกรูปทรงเหลี่ยมคล้ายกล่อง ขาสั้นแต่อ้วน มีเอว 2 ปล้อง ท้องรูปวงรี ลำตัวสีน้ำตาลเหลือง หัวและท่อน้ำตาลกว่าส่วนอื่น แหล่งที่พบ สร้างรังอยู่กับลำต้นของไม้ป่าชนิดหนึ่งบริเวณขอบป่าในท้องที่จังหวัดนครนายก วารสารตีพิมพ์ European Journal of Taxonomy ฉบับที่ 739 หน้า 145 เดือนมีนาคม 2564 โดยตั้งชื่อว่า “*Rhopalomastix parva*” เนื่องจากมีขนาดตัวที่ค่อนข้างเล็ก

4. มดปากทู่ดำ (*Rhopalomastix robustus* Wang et Jaitrong, 2021)

ลักษณะทั่วไป มดขนาดเล็ก มีสองขนาด ประกอบด้วย มดงานขนาดเล็ก ยาวประมาณ 2 มิลลิเมตร และมดงานขนาดใหญ่ยาวกว่า 3 มิลลิเมตร ลำตัวเป็นเหลี่ยมคล้ายกล่อง กรามสั้น หัวมีความยาวใกล้เคียงกับความกว้าง มีร่องตื้น ๆ ขนานกัน หนดสั้น ปลายหนดขยายใหญ่ อกรูปทรงเหลี่ยมคล้ายกล่อง ขาสั้นแต่อ้วน มีเอว 2 ปล้อง ท้องรูปวงรี ลำตัวสีน้ำตาลคล้ายเมล็ดกาแฟคั่ว

แหล่งที่พบ สร้างรังอยู่กับลำต้นของไม้ป่าชนิดหนึ่งบริเวณขอบป่าในท้องที่จังหวัดนครนายก บริเวณใกล้เคียงกับที่พบมดปากทู่เล็ก

วารสารตีพิมพ์ European Journal of Taxonomy ฉบับที่ 739 หน้า 150 เดือนมีนาคม 2564 โดยตั้งชื่อว่า “*Rhopalomastix robustus*” เนื่องจากมีตัวดำคล้ายเมล็ดกาแฟคั่ว

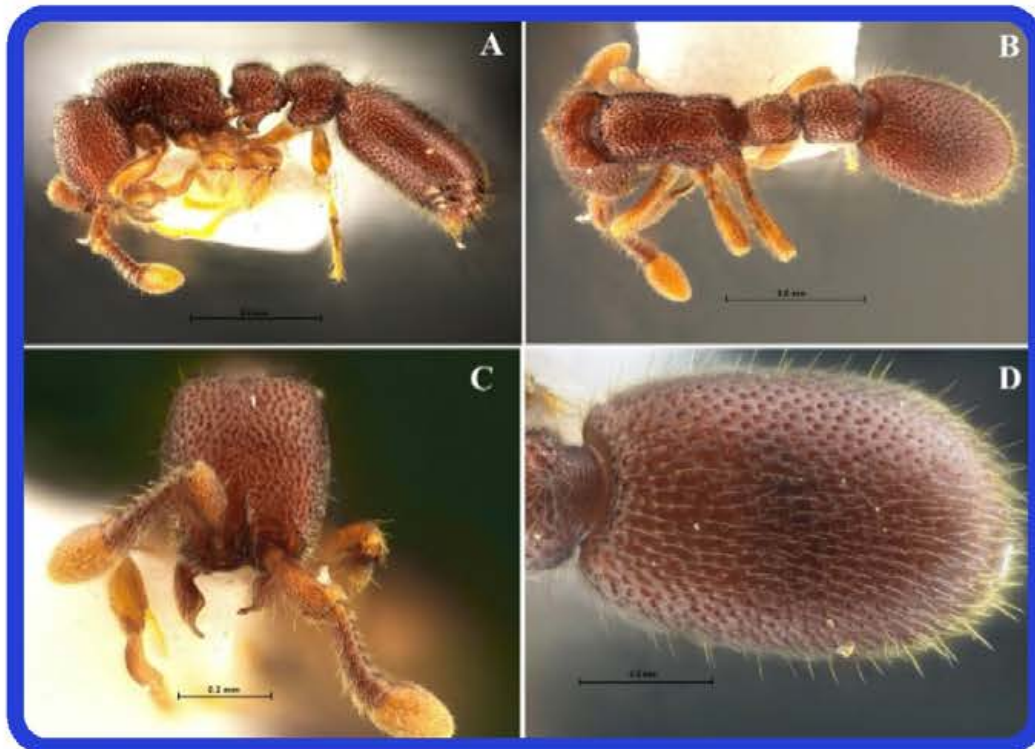
5. มดปล้องค่อมสยาม

(*Ooceraea siamensis* Jaitrong, Yamane et Wiwatwitaya, 2021)

ลักษณะทั่วไป มดขนาดเล็ก มีขนาดเดียว หัวกว้าง 0.33–0.38 มิลลิเมตร ลำตัวสีน้ำตาลแดง หนวด 9 ปล้อง ด้านท้ายของอกเว้าตื้นและมีขอบเป็นสัน ผิวลำตัวมีหลุมขนาดเล็กกระจายทั่วไป ท้องเรียวยาว

แหล่งที่พบ พบในท้องที่จังหวัดตรัง สร้างรังอยู่ในดิน และบางส่วนในลูกมะพร้าวแห้งที่อยู่ บนพื้นดิน

วารสารตีพิมพ์ Far Eastern Entomologist ฉบับที่ 441 หน้า 1-10 เดือนพฤศจิกายน 2564 โดยตั้งชื่อว่า “*Ooceraea siamensis*” เนื่องจากค้นพบครั้งแรกจากประเทศไทย

การค้นพบสิ่งมีชีวิตที่หายากและใกล้สูญพันธุ์

ในปี 2565 นายวัชร สวางสมบัติ ผอ.ศธ. ร่วมกับคุณบุญฤทธิ์ เดโชไชย หัวหน้าฝ่ายวิจัยและกิจกรรมอุทยานแห่งชาติทะเลบัน จังหวัดสตูล ได้ค้นพบ “นกเป็ดน้ำแดง (Jambu fruit dove)” นกประจำถิ่นหายากและใกล้สูญพันธุ์จากดินแดนปลายด้ามขวานไทย ณ อุทยานแห่งชาติทะเลบัน จังหวัดสตูล

นกเป็ดน้ำแดง (Jambu Fruit Dove) เป็นนกชนิดที่พบครั้งแรกที่เกาะสุมาตรา ประเทศอินโดนีเซีย การกระจายพันธุ์ มีกำเนิดในสุมาตรา และบอร์เนียว ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พบในมาเลเซีย และไทย

ลักษณะทั่วไป เป็นนกที่มีขนาดเล็ก (26-27 ซม.) ตัวผู้ใบหน้าเลือดหมู ด้านบนลำตัวสีเขียว ด้านล่างลำตัวสีขาว มีลายพาดสีชมพูที่อก และสีช็อกโกแลต ที่ขนคลุมโคนหางด้านล่าง คางสีออกดำ ขาและนิ้วสีแดง ตัวเมียลักษณะคล้ายตัวผู้ แต่บริเวณใบหน้าเป็นสีม่วง คางทางพาดสีเข้ม ด้านล่างลำตัวสีเขียวเข้ม โดยบริเวณท้องเป็นสีขาว ขนคลุมโคนหางด้านล่างสีน้ำตาลแดง-สีเนื้อ แตกต่างจากนกเป็ดน้ำอื่น ๆ โดยขอบตาสีขาว ปากสีส้ม ไม่มีลายที่ปีก สีบริเวณอกและท้องตัดกันชัดเจน ตัวไม่เต็มวัยลักษณะคล้ายกับตัวเมีย แต่บริเวณใบหน้าเป็นสีเขียว โคนปากสีเข้ม เป็นนกที่พบตามป่าชายเลน และป่าดงดิบ ตั้งแต่ ระดับพื้นราบ จนกระทั่งความสูง 1,200 เมตรจากระดับน้ำทะเล พบโดดเดี่ยว หรือเป็นคู่ ไม่ค่อยพบที่อยู่เป็นฝูง เวลาเกาะกิ่งไม้พักผ่อน โดยเฉพาะในตอนเย็น ตัวจะยกสูงชัน ส่วนของท้องไม่ติด

กับกิ่งไม้เหมือนอย่างนกเป้ล้าทั่วไป เป็นนกที่ค่อนข้างจะเปรี้ยว จึงไม่ค่อยพบเห็นบ่อยนัก กินผลไม้ต่าง ๆ เป็นอาหาร โดยการเกาะกับกิ่งไม้ ผลกำลังสุก ใช้ปากเด็ดแล้วกลืนกินทั้งผล หากเป็นผลไม้ขนาดใหญ่เกินกว่าที่จะกลืนกินทั้งผลก็อาจจะใช้ปากจิกกินทีละส่วน บ่อยครั้งที่ลงมายังพื้นดิน กินผลไม้สุกที่หล่นจากต้นโดยวิธีเดียวกัน หรือกินน้ำหรือกินโป่ง

นกเป้ล้าหน้าแดง ผสมพันธุ์ในช่วงฤดูหนาว หรือระหว่างเดือน พฤศจิกายน-กุมภาพันธ์ ทำรังตามต้นไม้ เป็นรังแบบง่าย ๆ ใช้กิ่งไม้มาวางซ้อนทับกันตามง่ามไม้ ส่วนชีววิทยาการสืบพันธุ์อื่น ๆ ยังไม่เคยมีผู้ใดรายงานไว้ในประเทศไทย แต่คาดว่าคงไม่แตกต่างไปจากนกเป้ล้าอื่น ๆ มากนัก โดยเฉพาะการเลี้ยงดูลูกอ่อนในระยะแรก ๆ คงใช้น้ำนมนกเช่นเดียวกัน

นกเป้ล้าหน้าแดงเป็นนกประจำถิ่นของไทย พบเฉพาะภาคใต้ตอนใต้สุด พบไม่บ่อยและปริมาณไม่มากสถานภาพตามกฎหมายกฎหมาย นกเป้ล้า หน้าแดงเป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

ภาพโดย คุณบุญญฤทธิ์ เดโชไชย

งานบริการทางวิชาการ

สำนักวิชาการพิพิธภัณฑศึกษาาสตร์

อบรม “การออกแบบการนำชมสร้างสรรค์”

(CREATIVE LEAD AND LEARN FOR MUSEUM GUIDES)

เป็นการอบรมที่ช่วยพัฒนาทักษะนักวิชาการ ภัณฑารักษ์ และนักสื่อสารวิทยาศาสตร์ ของ อพวช. ได้รับทักษะในการออกแบบการนำชม เพื่อใช้ในการนำเสนอ สารทางวิชาการและผ่านสื่อต่าง ๆ ได้อย่างน่าสนใจ สร้างสรรค์ และเกิดประสิทธิภาพกับการสร้างประสบการณ์ของผู้เข้าชม โดยจัดกิจกรรมเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2564 เวลา 09.00-17.00 น. ณ ห้องประชุม Blank Space โดยมีนายพัฒนพงศ์ มณเฑียรศิลป์และนักออกแบบนิทรรศการและนางสาวแก้วขวัญ เรืองเดชานักเขียนและนักออกแบบนิทรรศการเป็นวิทยากร มีผู้เข้าร่วมการอบรมทั้งสิ้น 25 คน

อบรมแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ เรื่อง ขั้นตอนการผลิตนิทรรศการ

เพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านการพัฒนานิทรรศการในพิพิธภัณฑศึกษาาสตร์และพิพิธภัณฑเทคโนโลยีสารสนเทศ วันที่ 4 ตุลาคม 2564 เวลา 14.00-17.00 น. รูปแบบออนไลน์ผ่าน MS Teams มีผู้เข้าร่วมการอบรมทั้งสิ้น 20 คน

อบรมแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ เรื่องเทคนิค การออกแบบสื่อออนไลน์ INFOGRAPHIC

เพื่อพัฒนาทักษะด้านการออกแบบสื่อออนไลน์ให้กับบุคลากร โดยมีคุณยุวดี ศรีห้วยยอด เป็นวิทยากร วันที่ 20 ตุลาคม 2564 เวลา 14.00-17.00 น. รูปแบบออนไลน์ผ่าน MS Teams มีผู้เข้าร่วมการอบรมทั้งสิ้น 19 คน

อบรมแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ เรื่องการพัฒนานิทรรศการในมุมมองของนักมานุษยวิทยา กรณีตัวอย่างนิทรรศการ "พม่า ระยะเวลาประชิด" และ นิทรรศการ "ล่องรอยราชดำเนิน"

โดยมี คุณทวีศักดิ์ วรฤทธิ์เรืองอุไร ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายนิทรรศการและกิจกรรม Museum Siam เป็นวิทยากร วันที่ 1 พฤศจิกายน 2564 ผ่านระบบ MS Team เวลา 14.00-16.30 น. มีผู้เข้าร่วมการอบรมทั้งสิ้น 14 คน

อบรมแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ เรื่องเทคนิค การบริหารจัดการวัตถุตัวอย่าง

เพื่อพัฒนาแนวทางการดำเนินงานจัดการวัตถุตัวอย่างภายในคลังจัดเก็บวัตถุตัวอย่างพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ จัดอบรม
เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2564 เวลา 14.00-17.00 น. รูปแบบออนไลน์ผ่าน MS Teams มีผู้เข้าร่วมการอบรมทั้งสิ้น 9 คน

อบรมแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ เรื่องการพัฒนานิทรรศการ

เพื่อเสริมสร้างทักษะการพัฒนานิทรรศการให้แก่บุคลากร จัดอบรมวันที่ 13 ธันวาคม 2564 เวลา 14.00-17.00 น.
ณ ห้องประชุม Blank Space พทส. โดยมีคุณชนกร (อดีต รอพ.) เป็นวิทยากร มีผู้เข้าร่วมการอบรมทั้งสิ้น 11 คน

อบรมแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ เรื่อง การตั้งหัวข้องานวิจัย

เพื่อพัฒนาทักษะการทำงานวิจัยให้แก่บุคลากรสามารถดำเนินงานให้เป็นไปได้ตามวัตถุประสงค์ จัดอบรม
วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2565 เวลา 14.00 น. – 17.00 น. ณ ห้อง Blank Space พทส. โดย ผศ.ดร. น้ำเพชร นาสารีย์ หัวหน้าหน่วยวิจัย
และพัฒนา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม) เป็นวิทยากร มีผู้เข้าร่วมการอบรมทั้งสิ้น 19 คน

อบรมแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ เรื่อง การสร้างเครื่องมือสำหรับงานวิจัย

เพื่อพัฒนาทักษะด้านการวิจัยให้แก่บุคลากร สามารถดำเนินงานได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ จัดอบรม
วันที่ 30 มีนาคม 2565 เวลา 13.00-16.30 น. รูปแบบออนไลน์ผ่าน MS Teams อาจารย์ฐาสุกรณ์ จันประเสริฐ
อาจารย์ประจำวิชาพฤกษศาสตร์ เป็นวิทยากร มีผู้เข้าร่วมการอบรมทั้งสิ้น 21 คน

อบรมแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ เรื่องการบริหารจัดการ คลังวัตถุตัวอย่างเพื่อการให้บริการ

เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2565 เวลา 14.00-17.00 น. รูปแบบออนไลน์ผ่าน MS Teams มีผู้เข้าร่วมการอบรมทั้งสิ้น 14 คน

อบรมแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ เรื่องเทคนิคการตีความ และการเขียนงานด้านวิทยาศาสตร์

เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนบทความด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้นักวิชาการสามารถนำไปใช้ในงานเขียนบทความต่าง ๆ โดยมี ดร.นำชัย ชีววิวรรณ ผู้อำนวยการฝ่ายสร้างสรรค์สื่อและผลิตภัณฑ์ สวทช. เป็นวิทยากร จัดอบรมเมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2565 เวลา 14.00-17.00 น. มีผู้เข้าร่วมการอบรมทั้งสิ้น 20 คน

อบรมแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ เรื่องการเป็นบรรณาธิการ และการตรวจงานเขียนด้านวิทยาศาสตร์

เพื่อพัฒนาทักษะการทำงานเขียนด้านวิทยาศาสตร์และการตรวจงานเขียนวิทยาศาสตร์ จัดอบรมวันที่ 27 กรกฎาคม 2565 เวลา 09.00-12.00 น. โดยมีคุณสุวัฒน์ อัสวไชยชาญ บรรณาธิการบริหาร นิตยสารสารคดีเป็นวิทยากร จัด ณ ห้องประชุม Blank Space พทส. มีผู้เข้าร่วมการอบรมทั้งสิ้น 20 คน

อบรมเนื้อหาวิชาการนิทรรศการภายในพิพิธภัณฑ์ วิทยาศาสตร์และพิพิธภัณฑ์เทคโนโลยีสารสนเทศ

- รุ่นที่ 50 วันที่ 29 มีนาคม 2565 มีผู้เข้าร่วมการอบรมทั้งสิ้น 21 คน
- รุ่นที่ 51 วันที่ 31 มีนาคม 2565 มีผู้เข้าร่วมการอบรมทั้งสิ้น 24 คน
- รุ่นที่ 52 วันที่ 23-24 พฤษภาคม 2565 ผู้เข้าร่วมการอบรมทั้งสิ้น 40 คน
- รุ่นที่ 53 วันที่ 20-21 และ 27 กันยายน 2565 มีผู้เข้าร่วมการอบรมทั้งสิ้น 23 คน

เสวนาภายในงานมหกรรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ประจำปี 2565 จำนวน 5 หัวข้อ ดังนี้

1. เสวนาอนาคต Tomorrow Land โจทย์แห่งอนาคต ณ ห้อง Phoenix 2 ศูนย์การประชุมอิมแพ็ค เมืองทองธานี และ Live ผ่านเฟซบุ๊ก NST Fair ในวันที่ 16 สิงหาคม 2565 เวลา 13.00-16.00 น. มีผู้เข้าร่วมการเสวนารูปแบบ onsite จำนวน 40 คน และเข้าร่วมรูปแบบออนไลน์ผ่านเฟซบุ๊ก NST Fair, เฟซบุ๊กพิพิธภัณฑ์เทคโนโลยีสารสนเทศ และ NSM Thailand รวมทั้งสิ้น 2,233 คน

2. เสวนา AI นิทัศน์ ณ ห้อง Phoenix 3 ศูนย์การประชุมอิมแพ็ค เมืองทองธานี และ Live ผ่านเฟซบุ๊ก NST Fair ในวันที่ 18 สิงหาคม 2565 เวลา 09.00-14.00 น. มีผู้เข้าร่วมการเสวนารูปแบบ onsite จำนวน 40 คน และเข้าร่วมรูปแบบออนไลน์ผ่านเฟซบุ๊ก NST Fair, เฟซบุ๊กพิพิธภัณฑ์เทคโนโลยีสารสนเทศ และ NSM Thailand รวมทั้งสิ้น 3,310 คน

3. เสวนา The Future is Now : Special Event ณ ห้อง Phoenix 2 ศูนย์การประชุมอิมแพ็ค เมืองทองธานี และ Live ผ่านเฟซบุ๊ก NST Fair ในวันที่ 20 สิงหาคม 2565 เวลา 10.00-12.00 น. มีผู้เข้าร่วมการเสวนารูปแบบ onsite จำนวน 36 คน และเข้าร่วมรูปแบบออนไลน์ผ่านเฟซบุ๊ก NST Fair, เฟซบุ๊กพิพิธภัณฑ์เทคโนโลยีสารสนเทศ และ NSM Thailand รวมทั้งสิ้น 3,890 คน

4. เสวนาเส้นทางสู่ฝัน สายพันธุ์นักวิทย์ (Journey to the Career in Science) ณ ห้อง Phoenix 3 ศูนย์การประชุมอิมแพ็ค เมืองทองธานี และ Live ผ่านเฟซบุ๊ก NST Fair ในวันที่ 20 สิงหาคม 2565 เวลา 20 สิงหาคม 2565 มีผู้เข้าร่วมการเสวนารูปแบบ onsite จำนวน 28 คน และเข้าร่วมรูปแบบออนไลน์ผ่านเฟซบุ๊ก NST Fair, เฟซบุ๊กพิพิธภัณฑ์เทคโนโลยีสารสนเทศ และ NSM Thailand รวมทั้งสิ้น 4,507 คน

5. การอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง แก้วบำบัดกาย แก้วบำบัดใจ รักษาร่างกายด้วยแก้ว แล้วนำแก้วมารักษาใจ กิจกรรมที่จัดภายในนิทรรศการแก้วเปลี่ยนโลก(Through The Looking Glass)งานมหกรรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติประจำปี 2565 เพื่อนำเสนอคุณประโยชน์ของแก้ว ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างหลากหลาย โดยในกิจกรรมจะมีการเสวนาเกี่ยวกับแก้ว และมีแสดงการทดลองการครอบแก้วเพื่อรักษาร่างกาย และมีกิจกรรมการเป่าแก้ว การเพนท์สีแก้ว และการจัดสวนขวดแก้ว โดยจัดกิจกรรมในวันที่ 19 สิงหาคม 2565 เวลา 09.00-16.00 น. ณ ห้อง Phoenix 3 ศูนย์การประชุมอิมแพ็ค เมืองทองธานี มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 40 คน

สำนักวิชาการพิพิธภัณฑธรรมชาติวิทยา

อบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การสต๊าฟฟิ้ง

จัดอบรมในงาน “การประชุมวิชาการและนิทรรศการ ครั้งที่ 11 ทรัพยากรไทย : 30 ปี อพ.สธ. ประโยชน์แท้แก่มหาชน” อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 49 คน ณ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

อบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การสต๊าฟ สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมขนาดเล็กเพื่อการจัดแสดง”

การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการสต๊าฟฟิ้งโดยเฉพาะอย่างยิ่งสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมขนาดเล็ก ที่มีความหลากหลายของชนิดและความสำคัญในด้านต่าง ๆ เช่น ใช้เป็นอาหาร สัตว์เศรษฐกิจ และความสำคัญต่อระบบนิเวศ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์เป็นสื่อทางด้านการศึกษาและเผยแพร่ให้ความรู้เกี่ยวกับสัตว์ป่า และเห็นคุณค่าของทรัพยากรสัตว์ป่าและนำไปสู่การอนุรักษ์ได้อย่างยั่งยืน จัดขึ้นระหว่างวันที่ 15 - 17 มิถุนายน 2565 ณ ห้องประชุมอาคารปฏิบัติการทางธรรมชาติวิทยา มีผู้เข้าร่วมอบรมทั้งสิ้น 22 คน

อบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับครอบครัว “การสต๊าฟฟิ้งปู กุ้ง และความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดทำจำลองถิ่นอาศัย”

การสต๊าฟฟิ้งปูและกุ้งเป็นกิจกรรมที่สามารถสร้างให้ครอบครัวและสมาชิกได้เรียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติวิทยาของสัตว์ ซึ่งจะส่งผลดีต่อความตระหนักในสิ่งแวดล้อมทั้งในปัจจุบันและในอนาคต กิจกรรมดังกล่าวเป็นโอกาสที่เด็ก เยาวชน และผู้ใหญ่ ทำความเข้าใจถึงความหลากหลายชนิดของปูและกุ้ง รวมถึงการส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ภายในครอบครัว จัดขึ้นระหว่างวันที่ 7 - 8 พฤษภาคม 2565 ณ ห้องประชุม อาคารปฏิบัติการทางธรรมชาติวิทยา ผู้เข้าร่วมอบรมทั้งสิ้น 24 คน

อบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “มดน้อยแสนรัก...การเลี้ยงมด เพื่อเป็นสัตว์เลี้ยง”

มดน้อยแสนรัก...การเลี้ยงมดเพื่อเป็นสัตว์เลี้ยง เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนมีความเข้าใจในธรรมชาติของมดและการเลี้ยงมด เพื่อศึกษาพฤติกรรม และสร้างความเพลิดเพลิน รวมถึงกระตุ้นให้เยาวชนมองเห็นความสำคัญของสิ่งมีชีวิต แม้จะเป็นเพียงสัตว์ขนาดเล็ก แต่มีความสำคัญของระบบนิเวศเช่นกัน โดยการอบรมจัดขึ้นทั้งหมด 2 ครั้ง มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 47 คน

อบรมหลักสูตร “อนุกรมวิธานและการจำแนกชนิดมดในประเทศไทย”

เพื่อหาความรู้พื้นฐานด้านอนุกรมวิธานมดและความหลากหลายทางชีวภาพของมดในประเทศไทย เทคนิคการเก็บตัวอย่างมดจากภาคสนาม การจัดการตัวอย่างมด และการเก็บรักษาสภาพตัวอย่างทางธรรมชาติวิทยาเพื่อการศึกษาวิจัย และปฏิบัติการฝึกจำแนกวงศ์ย่อย สกุล และชนิดของมด ระหว่างวันที่ 8-11 กุมภาพันธ์ 2565

ศูนย์พัฒนาความตระหนักรู้ด้านวิทยาศาสตร์แห่งชาติ

อบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง พัฒนาระบบคิดแบบวิทย์นอกห้องเรียน

อพวช. ร่วมกับ มูลนิธิ ซี.ซี.เอฟ. เพื่อเด็กและเยาวชน ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้จัดทำโครงการส่งเสริมศักยภาพครู โครงการวิทย์แบบคิดนอกห้องขึ้น ระหว่างวันที่ 25 - 26 พฤศจิกายน 2564 ผ่านระบบออนไลน์ มีผู้เข้าร่วมอบรมทั้งสิ้น 136 คน

อบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง โครงการวิทย์คิดนอกห้อง

เป็นการอบรมพัฒนาทักษะการสอนด้านวิทยาศาสตร์ การพัฒนาสื่อและกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพิ่มประสิทธิภาพในการถ่ายทอดความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเกิดกระบวนการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ของเยาวชนเป็นไปอย่างเพลิดเพลินและสนุกสนาน ตามอัยาศัย จัดขึ้นระหว่างวันที่ 9 - 10 มิถุนายน 2565 ณ ห้องอเนกประสงค์ Blank Space มีผู้เข้าร่วมอบรมทั้งสิ้น 20 คน

อบรมหลักสูตรเพื่อส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพบุคลากร เรื่อง การเลี้ยงมดแดงเพื่อการค้า

จัดขึ้นเพื่อเป็นทางเลือกให้ผู้สนใจใช้ความรู้ในการประกอบอาชีพ หรือหารายได้เสริม ทั้งนี้ เพื่อให้พื้พธัณท์แสดงบทบาทในการพัฒนาช่องทางในการหารายได้ให้กับสังคม จัดขึ้นวันที่ 19 มีนาคม 2565 มีผู้เข้าร่วมอบรมทั้งสิ้น 9 คน

อบรมเชิงปฏิบัติการ นักสตัฟฟ์ในถิ่นฐานจำลอง

การสตัฟฟ์นกเพื่อการจัดแสดง เป็นการถ่ายทอดความรู้และทักษะความรู้ทางวิชาการด้านการรักษาตัวอย่างสัตว์ให้กับบุคลากรในแวดวงและผู้สนใจ และเป็นการส่งเสริมให้มีการจัดเก็บตัวอย่างทางธรรมชาติในวงกว้าง เพื่อเป็นวัสดุในการเรียนรู้ความหลากหลายทางชีวภาพอีกด้วย จัดขึ้นระหว่างวันที่ 20 - 22 เมษายน 2565 ณ ห้องประชุม อาคารปฏิบัติการทางธรรมชาติวิทยา มีผู้เข้าร่วมอบรมทั้งสิ้น 17 คน

อบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการจัดการพิพิธภัณฑ์

การตั้งคำถามและการหาคำตอบเป็นกระบวนการสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจ ความรู้ และทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์ รวมทั้งสาขาวิชาอื่น ๆ เกิดการสร้างสมและขยายความรู้อย่างต่อเนื่องตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันความรู้เหล่านั้นได้นำมาใช้ประโยชน์เพื่อการแก้ปัญหาหรือสนองความต้องการโดยพัฒนาเป็นสิ่งของอุปกรณ์ระบบกระบวนการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต ทั้งยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้สังคมเกิดการพัฒนามุ่งสู่สังคมยุคต่าง ๆ เช่น จากยุคไล่ล่าสู่ยุคเกษตรกรรม ยุคอุตสาหกรรม ยุคข้อมูลข่าวสาร และยุคดิจิทัล เป็นต้น จัดขึ้นระหว่างวันที่ 29 มิถุนายน – 1 กรกฎาคม 2565 มีผู้เข้าร่วมอบรมทั้งสิ้น 22 คน

โครงการประชุมนานาชาติ

Symposium on Science Festival 2021

โครงการเสวนานานาชาติ Symposium on Science Festival 2021 หัวข้อ “The Rise of Citizen Science Elevating Communities to Sustainable Development in Public Health and the Environment” ผ่านระบบ Online ซึ่งจัดขึ้นภายในงานมหกรรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ประจำปี 2564 วันที่ 17 พฤศจิกายน 2564 มีผู้เข้าร่วมทั้งสิ้น จำนวน 114 คน

Symposium on Science Festival 2022

โครงการเสวนานานาชาติ Symposium on Science Festival 2022 หัวข้อ “The role of the museum in promoting citizen science and civic science literacy” ผ่านระบบ Online ซึ่งจัดขึ้นภายในงานมหกรรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ประจำปี 2565 วันที่ 17 สิงหาคม 2565 มีผู้เข้าร่วมทั้งสิ้น จำนวน 2,842 คน

โครงการพิเศษ

โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ EGAT Green Seed Influencer เพื่อสนับสนุนกิจกรรม “EGAT Green Learning Academy” รุ่นที่ 1

เป็นการส่งเสริมศักยภาพเยาวชนเพื่อสนับสนุนการพัฒนาความรู้ ความสามารถ และศักยภาพของเยาวชน ให้มีพื้นฐานที่ดีในการพัฒนาตนเองสู่การเป็นนักสื่อสารที่สามารถถ่ายทอดเรื่องราวเกี่ยวกับความสำคัญของพลังงาน ตลอดจนส่งเสริมการเรียนรู้และสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของพลังงาน การอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ 7 – 12 กรกฎาคม 2565 ณ เขื่อนศรีนครินทร์ จ.กาญจนบุรี โดยมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้นจำนวน 151 คน แบ่งเป็นนักเรียนจำนวน 98 คน และครูจำนวน 53 คน

ปี 2565

เป็นการให้ความรู้ เทคนิค แนวทาง และการฝึกฝนพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาศักยภาพสู่การเป็นผู้นำเสนออย่างมืออาชีพ พร้อมทั้งเกิดแรงบันดาลใจในการเป็นนักถ่ายทอดเรื่องราววิทยาศาสตร์สู่สังคมได้อย่างมั่นใจ ซึ่งเป็นการสนับสนุนการสร้างความตระหนักให้กับเยาวชนและประชาชนเห็นคุณค่าของพลังงานการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม จัดขึ้น ณ ศูนย์การเรียนรู้ กฟผ. สำนักงานกลาง มีนักเรียนเข้าร่วมจำนวน 150 คน และครูจำนวน 59 คน ทั้งหมดจาก 30 โรงเรียน โดยมีการจัดอบรมทั้งหมด 3 รุ่น ดังนี้

รุ่นที่ 1 วันที่ 25 – 26 พฤษภาคม 2565 นักเรียนจำนวน 50 คน ครูจำนวน 21 คน

รุ่นที่ 2 วันที่ 31 พฤษภาคม – 1 มิถุนายน 2565 นักเรียนจำนวน 45 คน ครูจำนวน 17 คน

รุ่นที่ 3 วันที่ 7 – 8 มิถุนายน 2565 นักเรียนจำนวน 55 คน ครูจำนวน 21 คน

อบรมการออกแบบและผลิตของเล่นวิทยาศาสตร์ เพื่อการเรียนรู้ด้วยความสนุกสนาน

ผศ.ดร.รวิน ระวิวงศ์ ผู้อำนวยการองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ(อพวช.)เป็นประธานเปิดการอบรม“การออกแบบและผลิตของเล่นวิทยาศาสตร์เพื่อการเรียนรู้ด้วยความสนุกสนาน” เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้ผลิตของเล่นวิทยาศาสตร์ให้แก่ผู้เข้าอบรม จัดขึ้นระหว่างวันที่ 4 - 6 กรกฎาคม 2565 โดยมีนักศึกษา และประชาชนเข้าร่วมอบรมทั้งสิ้น 35 คน

อบรมเชิงปฏิบัติการ "อำนวยการ" ในกิจกรรมครอบครัว

ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรและอาสาสมัครเพื่อให้มีความพร้อมในการส่งเสริมและกระตุ้นให้เกิดการสื่อสารระหว่างวัยด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ในพิพิธภัณฑ์จะเป็นการช่วยส่งเสริมการสานสัมพันธ์ของสมาชิกต่างวัยในครอบครัวมากยิ่งขึ้น รวมถึงช่วยสนับสนุนการสร้างโอกาสในการเรียนรู้ชุดประสบการณ์ที่แตกต่างกันของสมาชิกต่างวัยในครอบครัว ซึ่งกระบวนการเรียนรู้นี้อาจช่วยส่งเสริมความมั่นคงทางจิตใจให้กับผู้สูงวัย ด้วยการสร้างบทสนทนาระหว่างสมาชิกในครอบครัว ได้เกิดภาคภูมิใจในตนเอง และรับฟังประสบการณ์ของสมาชิกในครอบครัวที่อ่อนวัยกว่ามากขึ้น จัดขึ้นระหว่างวันที่ 25 - 26 กุมภาพันธ์ 2565 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 20 คน

โครงการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพบุคลากร อพวช. ด้านงานวิจัย

เป็นโครงการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการวิจัยให้มีความรู้ ความสามารถ และมีทักษะ รวมถึงประสบการณ์ด้านการวิจัย เพื่อให้เป็นนักวิจัยมีคุณภาพและสามารถนำการวิจัยมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยจัดขึ้นทั้งหมด 6 ครั้ง มีผู้เข้าอบรมทั้งสิ้น 208 คน ดังนี้

- ครั้งที่ 1 เรื่อง แลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำวิจัย จัดขึ้นวันที่ 8 เมษายน 2565 ผ่านระบบออนไลน์ มีผู้เข้าร่วมการอบรม 55 คน
- ครั้งที่ 2 เรื่อง การกำหนดหัวข้องานวิจัย จัดขึ้นวันที่ 19 เมษายน 2565 ผ่านระบบออนไลน์ มีผู้เข้าร่วมการอบรม 40 คน
- ครั้งที่ 3 เรื่อง การขอทุนวิจัย จัดขึ้นวันที่ 6 พฤษภาคม 2565 ผ่านระบบออนไลน์ มีผู้เข้าร่วมการอบรม 24 คน
- ครั้งที่ 4 เรื่อง การพัฒนาโครงการวิจัย จัดขึ้นวันที่ 12 พฤษภาคม 2565 ณ ห้องสายลม สายฝน อาคารพิพิธภัณฑ์พระรามเก้า อพวช. มีผู้เข้าร่วมการอบรม 27 คน
- ครั้งที่ 5 เรื่อง จริยธรรมงานวิจัยและระเบียบ จัดขึ้นวันที่ 2 มิถุนายน 2565 ผ่านระบบออนไลน์ มีผู้เข้าร่วมการอบรม 30 คน
- ครั้งที่ 6 เรื่อง ระบบบริหารงานวิจัย NARIIS และ ข้อคิดในการพัฒนาโครงการเพื่อรับทุนสนับสนุนการวิจัย ผ่านระบบออนไลน์ จัดขึ้นวันที่ 2 มิถุนายน 2565 ผ่านระบบออนไลน์ มีผู้เข้าร่วมการอบรม 32 คน

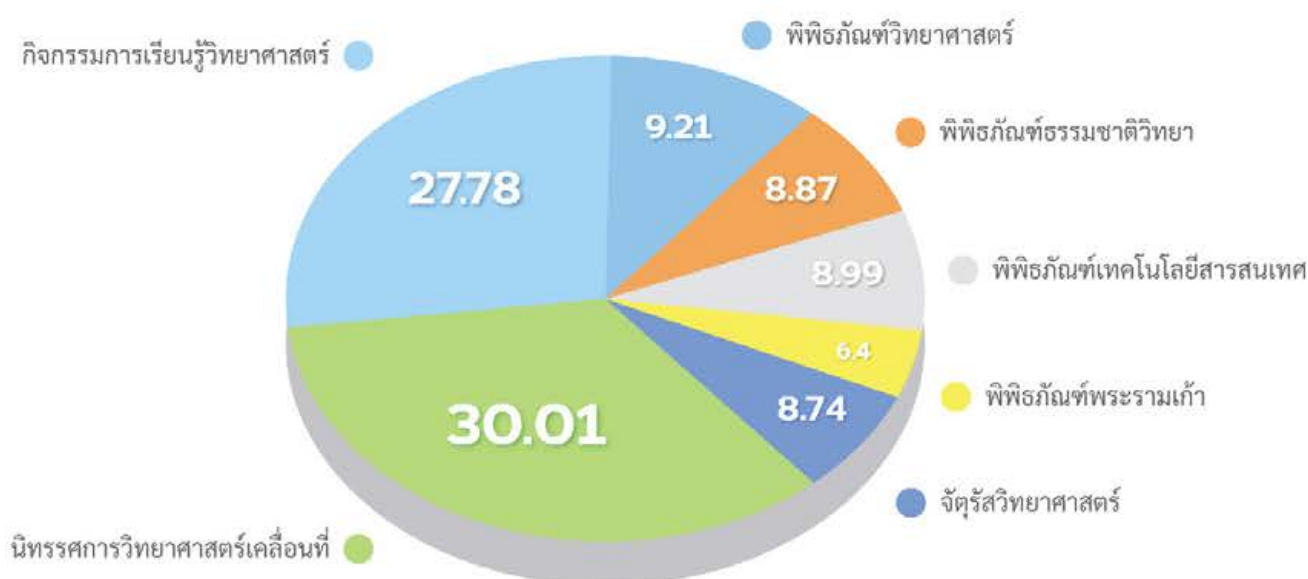

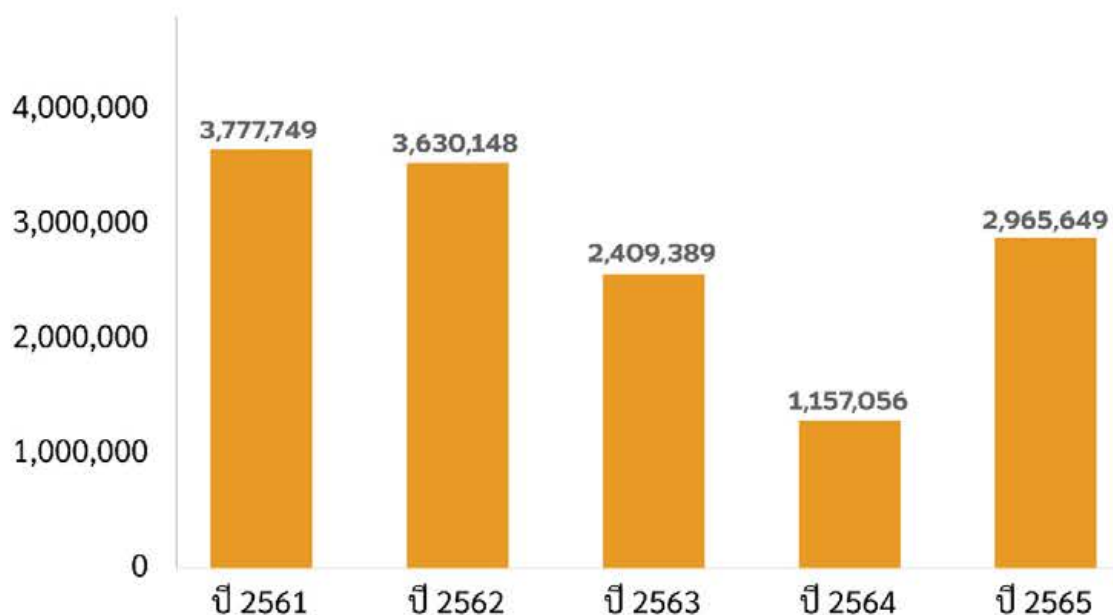
สถิติผู้ใช้บริการ

ในปีงบประมาณ 2565 อพวช. ได้ให้บริการนิทรรศการและกิจกรรมวิทยาศาสตร์ ณ อพวช. คลองห้าและจัดตั้งวิทยาศาสตร์ The Street Ratchada , เชียงใหม่, โคราซ รวมถึงคาราวานวิทยาศาสตร์ นิทรรศการเคลื่อนที่ ซึ่งมีสัดส่วนของผู้ใช้บริการเปรียบเทียบเป็นร้อยละ ดังนี้

แผนภูมิเปรียบเทียบสัดส่วนจำนวนผู้ใช้บริการ ประจำปีงบประมาณ 2565

จำนวนผู้ใช้บริการรวม ระหว่างปีงบประมาณ 2561 - 2565

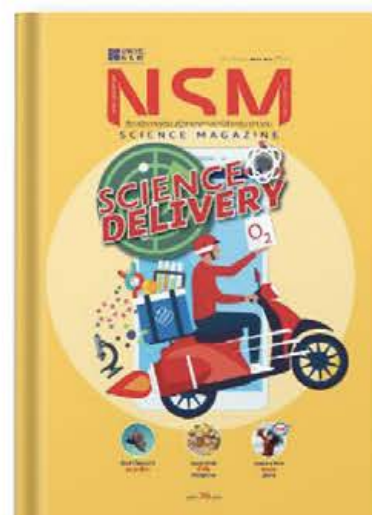
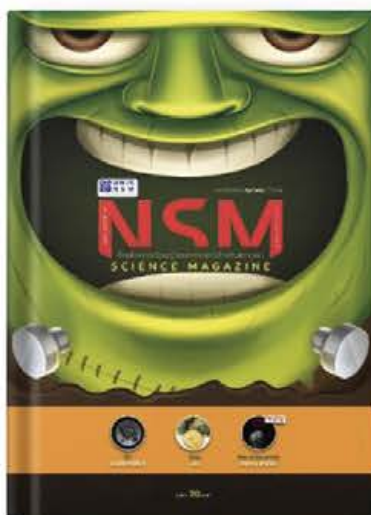

การเผยแพร่ความรู้ผ่านสื่อ

1. วารสาร อพวช.

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ (อพวช.) เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจหลักในการสร้างการรับรู้ กระตุ้น ส่งเสริมให้ประชาชนคนไทยมีความสนใจและเห็นความสำคัญของวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม สร้างความตระหนักรู้ด้านวิทยาศาสตร์ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเผยแพร่ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร ความเคลื่อนไหวในวงการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมระดับชาติและนานาชาติ ทักษะกระบวนการด้านวิทยาศาสตร์สู่สังคม โดยเล็งเห็นความสำคัญของการเผยแพร่องค์ความรู้ดังกล่าวผ่านงานเขียนในรูปแบบวารสาร จึงจัดทำ “วารสาร อพวช.” ขึ้น เพื่อเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่และสื่อสารวิทยาศาสตร์อีกช่องทางหนึ่ง โดยในปีงบประมาณ 2565 ได้ผลิตวารสารทั้งหมด 12 ฉบับ

2. การผลิตรายการวิทยุเพื่อการสื่อสารวิทยาศาสตร์

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ (อพวช.) เป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจที่มีภารกิจหลักในการเป็นแหล่งเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์ รวมทั้งเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจด้านวิทยาศาสตร์ให้กับสังคมไทย โดยที่ผ่านมา อพวช. ได้จัดแสดงนิทรรศการ กิจกรรม เสริมศึกษา ฝึกอบรมสัมมนา และสื่อสารวิทยาศาสตร์มาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งได้รับความสนใจจากสถานีวิทย์ต่าง ๆ จำนวนมากที่ประสงค์ให้อพวช. ผลิตรายการวิทยาศาสตร์ ดังนั้น จึงนับเป็นโอกาสอันดีของ อพวช. ที่จะมียุทธศาสตร์เป็นของตนเอง เพื่อเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ที่จะเป็ประโยชน์ต่อประชาชน ส่งเสริมสังคมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ตลอดชีวิต ตลอดจนประชาสัมพันธ์ อพวช. ให้เป็นที่รู้จักในสังคมมากยิ่งขึ้น โดยในปีงบประมาณ 2565 อพวช. ได้ผลิตรายการวิทยุ 7 รายการดังนี้

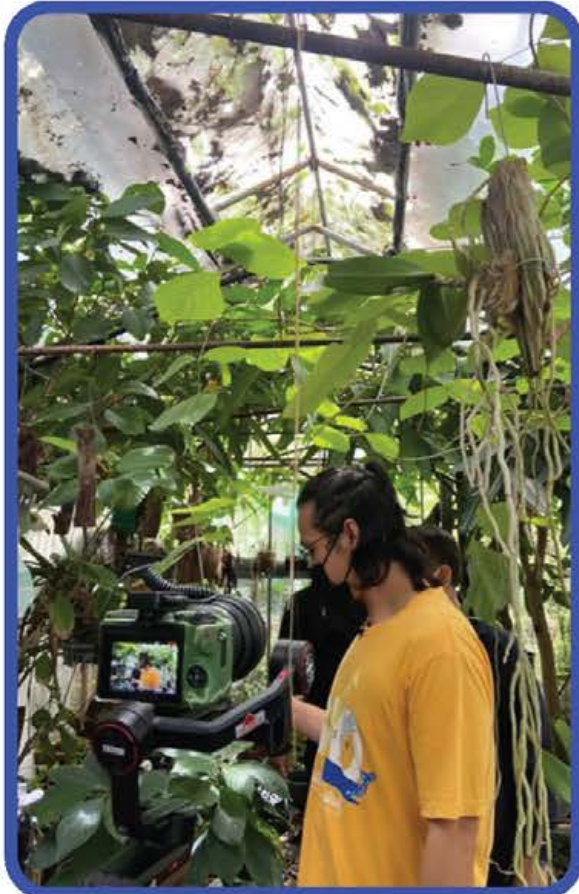
1. รายการ วิทยุ a minute
2. รายการ Watch a word (ดูให้ได้ศัพท์ ก่อนจับไปกระเดียด)
3. รายการ Science cloud ข่าวรอบสัปดาห์
4. สงสัยได้โล่ (Curiosity wins)
5. รายการ รอบรู้สนุกคิดกับองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์
6. รายการ รอบรู้วันละนิดกับศัพท์วิทยุวันละคำ
7. รายการ เอ๊ะ อะไรนะ

ตลอดช่วงเวลาของการดำเนินงานโครงการฯ ระหว่างเดือน ต.ค. - ก.ย. 2565 มียอดรวมรับฟัง/ ชมรายการที่นำเสนอผ่านแพลตฟอร์ม Youtube, Soundcloud, Apple podcast, Spotify และ Google podcast รวมทั้งสิ้น 2,087 ครั้ง

3. รายการ MOUTH@MUSE

อพวช. ได้จัดทำรายการ “Mouth@Muse” ขึ้น โดยเป็นรายการที่มุ่งเน้นให้ผู้ชมได้ร่วมเดินทางไปทำความรู้จักกับพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ในประเทศไทย พร้อมพบกับภัณฑารักษ์ผู้ดูแลพิพิธภัณฑ์ เพื่อเรียนรู้ถึงที่มาและความสำคัญกว่าจะเป็นพิพิธภัณฑ์ และการพัฒนานิทรรศการต่าง ๆ ภายในพิพิธภัณฑ์ รวมทั้งเบื้องลึกเบื้องหลัง เกร็ดความรู้ทางวิทยาศาสตร์ในการดูแลและการจัดเก็บตัวอย่างภายในพิพิธภัณฑ์ โดยมุ่งหวังที่จะใช้เรื่องราวเบื้องหลังของพิพิธภัณฑ์ที่สำคัญและน่าสนใจ เป็นส่วนสร้างความตระหนักถึงการมีอยู่ของพิพิธภัณฑ์ในประเทศไทยและมุ่งหวังที่จะกระตุ้นให้ประชาชนกลับมาท่องเที่ยวแหล่งเรียนรู้และพิพิธภัณฑ์ทั้งของรัฐและเอกชนกันอีกด้วย

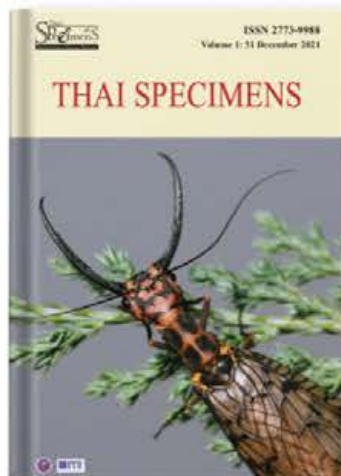

4. สื่อสิ่งพิมพ์

► วารสาร The Thailand Natural Museum Journal Volume 15 Number 2, Volume 16 Number 1 เป็นวารสารภาษาอังกฤษ โดยจัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่บทความทางด้านธรรมชาติวิทยา

► วารสาร Nature Notes บันทึกธรรมชาติ ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 ประจำเดือนกรกฎาคม-ธันวาคม 2564 และปีที่ 8 ฉบับที่ 1 ประจำเดือนมกราคม-มิถุนายน 2565 โดยจัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่บันทึกต่าง ๆ จากธรรมชาติที่นักธรรมชาติวิทยา อพวช. ได้ศึกษาวิจัย และงานของพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา อพวช.

- ▶ วารสาร Thai Specimens เป็นวารสารภาษาอังกฤษ โดยจัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่บทความเกี่ยวกับ Specimens ของไทย
- ▶ หนังสือ สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมในพื้นที่มรดกโลกทางธรรมชาติป่าทุ่งใหญ่นเรศวร-ห้วยขาแข้ง โดย นายโดม ประทุมทอง และ นายอมรพงษ์ คล้ายเพชร จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้ที่สนใจศึกษาสัตว์ป่าได้มีตำราที่สามารถใช้ในการจำแนกชนิดสัตว์ป่า และศึกษาข้อมูลทางด้านชีววิทยา นิเวศวิทยาของสัตว์ป่าได้ง่ายขึ้น
- ▶ หนังสือ มอธเหี่ยวประเทศไทย โดย นายทัศนัย จันทอง นายเกรียงไกร สุวรรณภักดิ์ นางสาวปัทมยา เตียวกุล นายพีระณัฐ โปกรณ์ และนายวิยะวัฒน์ ใจตรง จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้ที่สนใจได้อ่านหนังสือเล่มนี้ เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องราวของมอธเหี่ยว และสามารถนำความรู้เกี่ยวกับมอธเหี่ยวไปใช้ประโยชน์ได้สูงสุด และยั่งยืนในอนาคต
- ▶ หนังสือ กล้วยในประเทศไทย โดย นายมนทล นอแสงศรี นายสรารัฐ สังข์แก้ว นายอนุภาพ จันทร์ลอย และนางสาวอัจฉรา ตีระวัฒนานนท์ จัดทำขึ้นเพื่อให้ประชาชนทั่วไปและผู้สนใจได้เรียนรู้เรื่องราวของพืชวงศ์กล้วย ทั้งที่เป็น กล้วยพื้นเมืองและกล้วยนำเข้าจากต่างประเทศ
- ▶ Proceeding สัมมนาวิชาการพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา ครั้งที่ 2 : ความหลากหลายทางชีวภาพกับการเปลี่ยนแปลงของโลก ในสภาวะปัจจุบัน จัดทำขึ้นประกอบการสัมมนาวิชาการพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา ครั้งที่ 2 เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ทางธรรมชาติวิทยา แลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ ตลอดจนสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างบุคคลและหน่วยงาน ในรูปแบบการนำเสนอผลงาน
- ▶ หนังสือ การสัตฟัสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมขนาดเล็ก โดย นายวัชร สวงนสมบัติ นางสาวจิตติมา ภู่ม่า นายยุทธพงษ์ รัศมี นายชัยนุพล สุวรรณกุลไพศาล และนางสาวนันทิดา สุธรรมวงศ์ เพื่อให้ผู้ที่นำไปใช้ประโยชน์สามารถปฏิบัติและทำการรักษาตัวอย่างสัตว์ ในลักษณะของงานสัตฟัสัตว์แบบเสมือนจริง
- ▶ หนังสือ Skeleton โครงสร้าง สร้างเรื่อง โดย สำนักวิชาการพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา อพวช. จัดทำขึ้นเพื่อเป็นองค์ความรู้ ทางด้านวิทยาศาสตร์ เกี่ยวกับเรื่องโครงสร้างร่างกายของสิ่งมีชีวิตประเภทต่าง ๆ จนถึงโครงสร้างร่างกายของมนุษย์อย่างละเอียด

การสร้างเครือข่ายความร่วมมือทั้งในและต่างประเทศ

1. ลงนามบันทึกความเข้าใจ/บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ/สัญญา/หนังสือแสดงเจตจำนง ดังนี้

- การลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับ มูลนิธิ ซี.ซี.เอฟ. เพื่อเด็กและเยาวชนในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.), สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.), องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ (อพวช.) และ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) เมื่อวันที่ 2 พ.ย. 2564 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินโครงการ CCF LearnSmart (นวัตกรรมอาสาขับเคลื่อนการเรียนรู้ในชุมชน)
- การลงนามบันทึกความเข้าใจกับสำนักส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล เมื่อวันที่ 22 พ.ย. 2564 เพื่อร่วมกันส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความเข้าใจด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลให้แก่เยาวชนและประชาชนทั่วไป
- การลงนามบันทึกความเข้าใจกับบริษัท ไบเออร์ไทย จำกัด เมื่อวันที่ 1 ธ.ค. 2564 เพื่อร่วมกันส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความเข้าใจด้านวิทยาศาสตร์ธรรมชาติจากโครงการ “Plant Ranger: ขบวนการพิทักษ์พืช”
- การลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (สทป.) เมื่อวันที่ 15 ธ.ค. 2564 เพื่อร่วมกันดำเนินงานโครงการ “Thailand Cansat - Rocket Competition 2022”
- การลงนามบันทึกความเข้าใจกับบริษัท พีเอสไอสารคดี จำกัด เมื่อวันที่ 17 ธ.ค. 2564 เพื่อร่วมกันส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความเข้าใจด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมแก่เยาวชนและประชาชนทั่วไป
- การลงนามบันทึกความเข้าใจกับมูลนิธิ ซี.ซี.เอฟ. เพื่อเด็กและเยาวชนในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อวันที่ 9 ธ.ค. 2564 เพื่อร่วมกันดำเนินโครงการ CCF LearnSmart (นวัตกรรมอาสาขับเคลื่อนการเรียนรู้ในชุมชน)
- การลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับสมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ และสภาวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เมื่อวันที่ 24 ธ.ค. 2564 เพื่อจัดทำและเผยแพร่ข้อมูลในรูปแบบบทความเกี่ยวกับอาชีพวิทยาศาสตร์ ในวารสาร “วิทยาศาสตร์”
- การลงนามในข้อตกลงโครงการ FameLab กับ Cheltenham Festivals เมื่อวันที่ 30 ธ.ค. 2564 และการลงนามสัญญาโครงการ FameLab Thailand 2022 กับ BC OPERATIONS(THAILAND) CO.,LTD เมื่อวันที่ 18 พ.ค. 2565
- การลงนามบันทึกความเข้าใจกับมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ เมื่อวันที่ 24 ม.ค. 2565 เพื่อร่วมกันส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความเข้าใจด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมแก่เยาวชนและประชาชนทั่วไป
- การลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการดำเนินงานแหล่งเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์กับสถาบันวิจัยดาราศาสตร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) เมื่อวันที่ 19 ก.พ. 2565 เพื่อร่วมกันดำเนินงานจัดรู่วิทยาศาสตร์ อพวช. เชียงใหม่ ในการให้บริการแหล่งเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรมและดาราศาสตร์ สำหรับเยาวชนและประชาชนทั่วไป

- การลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวภายในประเทศ และสมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว เมื่อวันที่ 1 มี.ค. 2565 เพื่อร่วมกันส่งเสริมและพัฒนากิจการท่องเที่ยวเชิงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรม สิ่งแวดล้อม ให้เป็นที่รู้จักและยอมรับในวงกว้างทั้งในและต่างประเทศ

- การลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยมหิดล เมื่อวันที่ 1 มี.ค. 2565 เพื่อร่วมกันส่งเสริมการเรียนรู้และสร้างความตระหนักด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรมและสิ่งแวดล้อมให้แก่เยาวชนและประชาชนทั่วไป

- การลงนามบันทึกความเข้าใจกับ The International Centre for the Study of the Preservation and Restoration of the Cultural Property เมื่อวันที่ 8 มี.ค. 2565 เพื่อดำเนินโครงการ The NSM's RE-ORG Project of Dry Collection Storage Room (Bones, Antlers, Horns, Tusks & Fossils)

- การลงนามบันทึกความเข้าใจกับมหาวิทยาลัยขอนแก่น เมื่อวันที่ 1 เม.ย. 2565 เพื่อร่วมกันส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความเข้าใจด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแก่เยาวชนและประชาชนทั่วไป

- การลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือเพื่อดำเนินโครงการการแข่งขันจรวดขวดน้ำและเครื่องบินกระดาษพับ เมื่อวันที่ 1 เม.ย. 2565 กับมหาวิทยาลัยทั้ง 7 มหาวิทยาลัย ได้แก่

- มหาวิทยาลัยนเรศวร
- มหาวิทยาลัยบูรพา
- มหาวิทยาลัยแม่โจ้
- มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี
- มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

- การทำสัญญากับศูนย์ภูมิภาคด้วยสะเต็มศึกษาขององค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEAMEO STEM-ED) และ บริษัทเซฟรอนประเทศไทยสำรวจและผลิต จำกัด เมื่อวันที่ 1 เม.ย. 2565 เพื่อดำเนินโครงการ Chevron Enjoy Science สนุกวิทยาศาสตร์ พลังคิด เพื่ออนาคต ระยะที่ 2 เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนรู้ด้านอาชีพสะเต็มแห่งอนาคต

- การลงนามบันทึกความเข้าใจกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี และเทศบาลตำบลวังกะ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดกาญจนบุรีเมื่อวันที่ 20 พ.ค. 2565 เพื่อร่วมกันส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความเข้าใจด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแก่เยาวชนและประชาชนทั่วไป

- การลงนามบันทึกความเข้าใจกับคณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล เมื่อวันที่ 14 มิ.ย. 2565 เพื่อศึกษาวิจัยและส่งเสริมการให้ความรู้เกี่ยวกับ ความหลากหลายทางชีวภาพ อนุกรมวิธาน และการเก็บรักษาตัวอย่างทางธรรมชาติวิทยา

- การลงนามบันทึกความเข้าใจกับบริษัท ไพรซ์มิชไทยดิสทริบิวชั่น จำกัด เมื่อวันที่ 15 ส.ค. 2565 เพื่อร่วมกันส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความเข้าใจด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแก่เยาวชนและประชาชนทั่วไป

- การลงนามบันทึกความเข้าใจกับมูลนิธิภูมิปัญญา – พันธุ์ทิพย์ เมื่อวันที่ 26 ส.ค. 2565 เพื่อร่วมกันส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความเข้าใจด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแก่เยาวชนและประชาชนทั่วไป
- การลงนามหนังสือแสดงเจตจำนงกับ Children & Youth Science Center, China Association for Science and Technology เพื่อดำเนินโครงการพัฒนาและเผยแพร่หลักสูตรการเรียนรู้ด้านนิเวศวิทยา (ทรัพยากรน้ำ) แบบ Problem – Based Learning (PBL) เมื่อวันที่ 30 ก.ย.2565

2. การนำเสนอผลงานและเข้าร่วมประชุมนานาชาติ

- การประชุม Association of Science and Technology Centers (ASTC) Virtual Annual Conference 2021 ณ สหรัฐอเมริกา รูปแบบออนไลน์ ระหว่างวันที่ 5 – 8 ต.ค. 2564 โดยมีผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ อพ. จำนวน 35 คน เข้าร่วมการประชุม และ ดร.กรรณิการ์ เจริญรองผู้อำนวยการองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ นำเสนอผลงานใน Poster Palooza session ภายใต้วีธี "What makes 'Killer Content' in your online science?"
- การประชุม 47th International Congress on Science, Technology and Technology-Based Innovation (STT 47) โดยมี นางสาวพิมลพรรณ จันทรพิมล เข้าร่วมและ นางสาวณัฏฐา มาลาธรรม นำเสนอผลงานวิชาการในหัวข้อ The Rama 9 Museum's Educational Programmes Connected to SDGs
- อพวช. ร่วมกับ Asia Pacific Network of Science and Technology Centres และ Shanghai Science and Technology Museum สาธารณรัฐประชาชนจีน จัดกิจกรรม ASPAC Share-2-Learn Webinar ในหัวข้อ "Thematic Science Museum in Asia Pacific: Concept and Creation" ผ่านระบบออนไลน์ โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิน ระวังวงศ์ ผู้อำนวยการ นำเสนอผลงานเรื่อง Rama 9 Museum Thematic Science Museum: Concept and Creation ในวันที่ 15 ต.ค. 2565

• การประชุมนานาชาติ International Symposium of Science Museums 2021 ณ สาธารณรัฐเกาหลี รูปแบบออนไลน์ ระหว่างวันที่ 4 – 5 พ.ย. 2564 โดยมีได้หัวข้อนี้

- นางวิจิตรา สุริยกุล ณ อยุธยา และ นางสาววรรณวิ สุจริตธรรม นำเสนอในหัวข้อ A DAY ON MARS: Reimagine tomorrow
- นางสาวศิริกัญญา จิณวงศ์ นำเสนอในหัวข้อ An undescribed species of the waspfish genus Ocosia (Teleostei: Tetraogidae) from the western Pacific Ocean
- นางสาวนุชจรีม เย็นทรง นำเสนอในหัวข้อ Sustainable Design” Exhibition through Science Communication Viewpoints
- นายเอกพงศ์ ศรีเปารยะ นำเสนอในหัวข้อ Effectiveness of NSM science-related activities in encouraging participants’ inspiration towards science learning

• การประชุม European Science Engagement Association (EUSEA) ในวันที่ 7 ธ.ค. 2564 โดยมี ดร.กรรณิการ์ เฉิน รองผู้อำนวยการ เข้าร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นใน panel on Sharing Visions and Goals: Perspectives on Public Engagement Outside of Europe ในงาน European Science Engagement Conference ผ่านระบบออนไลน์

• การประชุม 2021 International Symposium on the Development of Natural Science Museums under the Belt and Road Initiative & the Thematic Forum of the 2021 World Conference on Science Literacy โดยเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วันระวิวงศ์ผู้อำนวยการเป็นวิทยากรนำเสนอผลงานเรื่อง Science Collaboration as the Engine of Human Prosperity และมี ดร.กรรณิการ์ เฉิน รองผู้อำนวยการ ร่วมดำเนินการประชุมในหัวข้อ Thematic Forum III, Topic: Serving the Public: Science Museum Community Engagement

• การประชุม The Second Ceremony of the Belt and Road Cross-Region Workshop for Teachers’ Professional Development on E-STEM PBL ในวันที่ 19 ก.พ. 2565 รูปแบบออนไลน์ โดยมี ดร.กรรณิการ์ เฉิน รองผู้อำนวยการ ดร.สุภากร กมลพัฒนะ และนางสาวณภัทร มาลาธรรม เข้าร่วมนำเสนอผลงานวิชาการในหัวข้อ Environmental Education Programmes at NSM Thailand

• การประกวดโครงงานวิทยาศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์ระดับนานาชาติ (Regeneron International Science and Engineering Fair (Regeneron ISEF) 2022 ณ เมืองแอตแลนตา สหรัฐอเมริกา ระหว่างวันที่ 7 – 13 พ.ค. 2565 โดยมี ดร.พิรุษ กัญหติลล และ ดร.วิลาสินี ไตรยราช ร่วมงาน

• การประชุม International Museum Day: Hybrid session on “The Power of Museums” ในวันที่ 18 พ.ค. 2565 รูปแบบออนไลน์ สาธารณรัฐอินเดีย โดยมี ดร.กรรณิการ์ เฉิน รองผู้อำนวยการ นำเสนอผลงานภายใต้หัวข้อ Science Museum as a platform to raise public awareness of sustainability : some movements in Thailand and Asia Pacific

• การประชุม The 2nd Symposium on the Citizen’s Science Literacy Research ในวันที่ 19 พ.ค. 2565 รูปแบบออนไลน์ สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยมี ดร.กรรณิการ์ เฉิน รองผู้อำนวยการ เข้าร่วมการประชุม

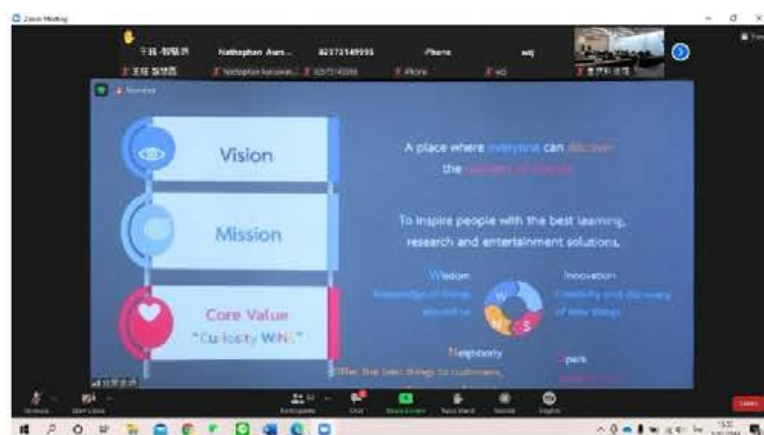
• การประชุมเชิงปฏิบัติการ “บทบาททางการทูตกับความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม” ในวันที่ 23 – 24 มิ.ย. 2565 โดยมี นางสาวจิรพัชรินทร์ อรรถจินดา ร่วมนำเสนอผลงาน และคณะผู้แทนสถานเอกอัครราชทูต เข้าเยี่ยมชมนักวิทยาศาสตร์ อพวช. ณ เชียงใหม่

• การประชุม International Council of Museums (ICOM) Prague 2022 Conference รูปแบบออนไลน์ ระหว่างวันที่ 20 – 28 ส.ค. 2565 โดยมีผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ อพ. เข้าร่วมการประชุมฯ ดังกล่าว รวม 11 คน

- การประชุมคณะกรรมการร่วมไทย-สหรัฐฯ (Joint Committee Meeting – JCM) ครั้งที่ 3 และ Space Dialogue ณ สำนักมหาสมุทร สิ่งแวดล้อม และวิทยาศาสตร์ (Bureau of Oceans and International Environmental and Scientific Affairs) กระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ, กรุงวอชิงตัน ระหว่างวันที่ 19 – 24 ส.ค. 2565 โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิน ระวังวงศ์ ผู้อำนวยการเข้าร่วมการประชุมฯ และบรรยายในงานประชุมนักเรียนไทย ATSA 2022 Annual Conference Schedule “Developing Sustainability for Thailand”

- การเข้าเยี่ยมคารวะและมอบทุนการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของ สปป.ลาว ร่วมกับ อว. ณ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว วันที่ 28 – 31 ส.ค. 2565 โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิน ระวังวงศ์ ผู้อำนวยการ เข้าร่วมและหารือความร่วมมือด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

- การประชุม Association of Science and Technology Centers (ASTC) 2022 Annual Conference ณ เมืองฟิตต์สเบิร์ก รัฐเพนซิลเวเนีย สหรัฐอเมริกา ระหว่างวันที่ 11 – 17 ก.ย. 2565 โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิน ระวังวงศ์ ผู้อำนวยการ นำเสนองานใน Lighting session หัวข้อ Curiosity Wins: Model To Manage and Inspire for Sustainability and Literacy. และ นายสุรงค์ วงษ์ศิริ รองผู้อำนวยการ นำเสนอผลงานหัวข้อ Responding Obstacles That Impacts on Strategy of Enhancing Museum Management in a Midsize Science Museum.

3. โครงการความร่วมมือกับหน่วยงานในประเทศและต่างประเทศ

- โครงการ University Students' Science, Technology and Innovation Talk (UniTi Talk)

อพวช. ได้รับการสนับสนุนจากสถานเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกา ประจำประเทศไทย จัดทำโครงการ University Students' Science, Technology and Innovation Talk (UniTi Talk) เพื่อให้นักศึกษาในมหาวิทยาลัยได้ฝึกฝนทักษะด้านการสื่อสารวิทยาศาสตร์ผ่านการเข้าร่วมการแข่งขันและการฝึกอบรม/กิจกรรมพัฒนาทักษะการสื่อสารวิทยาศาสตร์จากผู้เชี่ยวชาญ

- โครงการพัฒนาและเผยแพร่หลักสูตรการเรียนรู้ด้านนิเวศวิทยา (ทรัพยากรน้ำ) แบบ Problem - Based Learning (PBL)

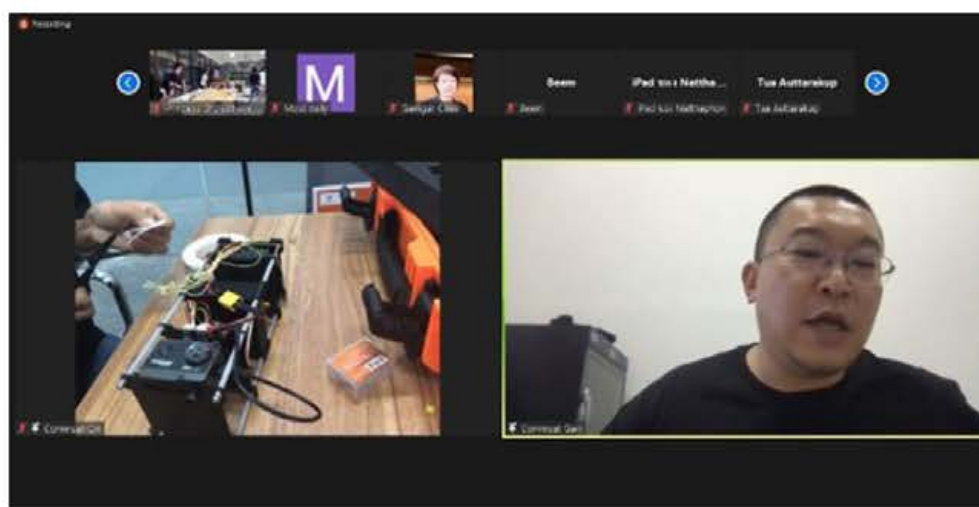
อพวช. ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากโครงการผลักดันความร่วมมือระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน สำนักงาน ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดย อพวช. ร่วมกับ Children and Youth Science Center (CYSC) , China Association for Science and Technology (CAST) ในการดำเนินโครงการพัฒนาและเผยแพร่หลักสูตรการเรียนรู้ด้านนิเวศวิทยา (ทรัพยากรน้ำ) แบบ Problem - Based Learning (PBL) เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้จากผู้เชี่ยวชาญในประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน และเผยแพร่หลักสูตรสำหรับครูได้นำไปใช้เป็นสื่อการเรียนรู้และประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยมีระยะเวลาดำเนินการ ระหว่างเดือนมิถุนายน – กันยายน 2565

- โครงการ ASEAN Enculturated ความร่วมมือด้านการสร้างความตระหนักรู้ด้านวิทยาศาสตร์ในเขตภูมิภาคอาเซียน จำนวน 6 โครงการ ได้แก่

การอบรมเชิงปฏิบัติการประกอบ Cubesat ภายใต้โครงการ The 5th Belt and Road Space Maker Camp Project

Children & Youth Science Center of CAST (CYSCC), China Association for Science and Technology (CAST) จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ The Belt and Road Space Maker Camp Project รูปแบบออนไลน์ ประกอบอุปกรณ์ดาวเทียมขนาดเล็ก (Cubesat) ภายใต้โครงการ The 5th Belt and Road Teenager Maker Camp & Teacher Workshop โดย อพ. ได้ส่งเยาวชนผู้แทน ประเทศไทยจำนวน 15 คน เข้าร่วมโครงการฯ และร่วมจัดกิจกรรมปล่อยดาวเทียมขนาดเล็ก ณ อพวช. ระหว่างวันที่ 13 - 15 ต.ค. 2564

โครงการ 11th ASEAN+3 Student Camp and 13th ASEAN+3 Teacher Workshop for the Gifted in Science

อพวช. ร่วมกับ สมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ส่งเยาวชนและครูเข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับนักเรียนและครูผู้มีความสามารถทางด้านวิทยาศาสตร์ 11th ASEAN+3 Student Camp and 13th ASEAN+3 Teacher Workshop for the Gifted in Science รูปแบบออนไลน์ ณ สาธารณรัฐเกาหลี ระหว่างวันที่ 8 - 9 และ 14 - 16 ม.ค. 2565 โดยเยาวชนไทยได้รับรางวัลจากการนำเสนอผลงาน รวมทั้งสิ้น 5 รางวัล

โครงการ The 9th ASEAN Plus Three Junior Science Odyssey (APT JSO-9) ภายใต้หัวข้อ “การสร้างอนาคตที่ยั่งยืนต่อสิ่งแวดล้อม (Building an Environmentally Sustainable Future)”

อพวช. ร่วมกับ สมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ส่งเยาวชนและครูเข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับนักเรียนและครูผู้มีความสามารถทางด้านวิทยาศาสตร์ รูปแบบออนไลน์ ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ระหว่างวันที่ 20 - 23 มิ.ย. 2565 โดยเยาวชนไทยได้รับรางวัลจากการนำเสนอผลงาน รวมทั้งสิ้น 2 รางวัล

การประกวดโครงงานวิทยาศาสตร์และวิศวกรรมสำหรับเยาวชน ระดับโลก Regeneron International Science and Engineering Fair (Regeneron ISEF) 2022

อพวช. ร่วมกับ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ และสมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ส่งเยาวชนเข้าร่วมการประกวดโครงงานวิทยาศาสตร์และวิศวกรรมสำหรับเยาวชน ระดับโลก Regeneron International Science and Engineering Fair (Regeneron ISEF) 2022 ณ เมืองแอตแลนตา รัฐจอร์เจีย ประเทศสหรัฐอเมริกา ระหว่างวันที่ 7 - 13 พฤษภาคม 2565 โดยเยาวชนได้รับรางวัล รวมทั้งสิ้น 9 รางวัล โดยมี ดร.พิรุณ กัณห์ติกุล และ ดร.วิลาสินี ไตรยราช ร่วมงาน

การประกวดแข่งขันละครวิทยาศาสตร์ระดับนานาชาติ (International Science Drama Competition 2022)

อพวช. ร่วมกับหน่วยงานเครือข่ายพิพิธภัณฑ์/ศูนย์วิทยาศาสตร์ ASPAC ในต่างประเทศได้แก่ The Oil and Gas Discovery Centre Brunei, Petrosians, the Discovery Center, Philippine Mind Museum, Questacon, The National Science and Technology Centre, Science Centre Singapore, Seria Energy Lab, Brunei และ Science Network Beijing จัดการประกวด International Science Drama Competition 2022 ภายใต้หัวข้อ Our Seas and Oceans for the Future เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนและประชาชนนำองค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์และศิลปะมาบูรณาการร่วมกันในการสร้างสรรค์ผลงานการสื่อสารในรูปแบบของละครวิทยาศาสตร์ โดยมีเยาวชนไทยได้รับรางวัล 6 รางวัล

The background is a solid blue color. It features faint, white architectural line art of buildings and structures. In the top center, there is a large, light blue circular shape. On the right side, there is a large, white, stylized letter 'E'. In the bottom left corner, there are two white circles of different sizes. The text 'ส่วนที่' is in a large, bold, white font, and 'PART 5' is in a smaller, white font below it.

ส่วนที่

PART 5

การบริหาร จัดการองค์กร

การดำเนินงานด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี

นโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Governance Policy)

องค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ (อพวช.) ตระหนักถึงความสำคัญในการกำกับดูแลกิจการที่ดี เพื่อมุ่งสู่การเป็นองค์กรที่โปร่งใส มีธรรมาภิบาลต่อผู้มีส่วนได้เสียทั้งภายนอกและภายใน โดยยึดมั่นในหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Governance : CG) และดำเนินงานโดยยึดถือตามหลักการพัฒนายั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) คณะกรรมการ อพวช. จึงได้กำหนดนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Governance Policy) ของ อพวช. โดยมีการทบทวนปรับปรุงนโยบายและคู่มือการกำกับดูแลกิจการที่ดีอย่างต่อเนื่องให้สอดคล้องกับภารกิจ รวมทั้งหลักการและแนวทางการกำกับดูแลที่ดีที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้กรรมการ ผู้บริหารและพนักงานทุกระดับให้ความร่วมมือยึดถือปฏิบัติในการทำงานอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี ดังนี้

1. ให้คณะกรรมการ อพวช. ผู้บริหาร พนักงานและลูกจ้าง ปฏิบัติตามหลักการ นโยบายและแนวทางตามคู่มือการกำกับดูแลกิจการที่ดี จริยธรรมและจรรยาบรรณอย่างเคร่งครัด รวมทั้งกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง ประกาศที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการทุจริตและความขัดแย้งทางผลประโยชน์
2. คณะกรรมการ อพวช. ให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยม กลยุทธ์ แผนยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติการประจำปี โดยผู้บริหาร พนักงานและลูกจ้างมุ่งมั่นปฏิบัติงานให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ที่กำหนดไว้
3. คณะกรรมการ อพวช. และผู้บริหาร ประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีจริยธรรมและแบบอย่างที่ดี (Role Model) ให้กับพนักงานและลูกจ้าง ปฏิบัติต่อพนักงานและลูกจ้างอย่างเป็นธรรมและเคารพสิทธิมนุษยชน และกำกับดูแลพนักงานและลูกจ้างให้ปฏิบัติตามกฎหมายและมีจริยธรรม
4. ให้มีระบบการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายในตามภารกิจของหน่วยงาน รวมทั้งกำกับดูแลให้มีการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง โดยมีการทบทวนนโยบายการบริหารความเสี่ยงเป็นประจำทุกปี
5. พัฒนาระบบควบคุมภายในโดยนําระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมภายในและตรวจสอบภายในที่คำนึงถึงการดำเนินงานอย่างยั่งยืน
6. ให้มีการเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับองค์กรต่อสาธารณะ เพื่อให้สาธารณชนและผู้มีส่วนได้เสียเข้าถึงข้อมูลขององค์กรได้อย่างสะดวก โปร่งใส ตรวจสอบได้ ตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
7. คณะกรรมการ อพวช. พนักงานและลูกจ้าง ตระหนักถึงความสำคัญต่อการต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชัน รวมทั้งปฏิบัติตามมาตรการต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชัน โดยหากพบเห็นพฤติการณ์การทุจริตหรือคอร์รัปชันใด ๆ จะต้องถูกดำเนินการตามกฎหมายอย่างจริงจัง

ในปีงบประมาณ 2565 อพวช. ได้ดำเนินงานกิจกรรมส่งเสริมด้านการรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ดังนี้

1. โครงการ “ศุภรสนุกวิทย์”

การดำเนินงานโดยกิจกรรมดังกล่าว ตามแผนการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคม ประจำปีงบประมาณ 2565 นั้น จัดดำเนินกิจกรรมศุภรสนุกวิทย์ในช่วงไตรมาสที่ 1 และ 2 ตามประกาศของ ศบค.มท. เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ทำให้โรงเรียนในพื้นที่ อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี ยังไม่สามารถเปิดเรียนได้ตามปกติ ทำให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมศุภรสนุกวิทย์ได้ และได้มีการจัดกิจกรรมการแสดงทางวิทยาศาสตร์ อพวช. สู่วิทยาลัยและชุมชน ดังนี้

1. โรงเรียนปิยวัฒนศาสตร์ เรือง วิทยาศาสตร์มหัศจรรย์ เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2565 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 179 คน ณ ห้องประชุม สำนักงานเทศบาลตำบลธัญบุรี จ.ปทุมธานี
2. โรงเรียนสารสาสน์วิเทศศรีสิต เรือง วิทยาศาสตร์มหัศจรรย์ เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2565 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 70 คน ณ ห้องประชุม สำนักงานเทศบาลตำบลธัญบุรี จ.ปทุมธานี
3. โรงเรียนอรัญรัตน์และโรงเรียนวัดอัยยการาม เรือง วิทยาศาสตร์มหัศจรรย์ เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2565 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 365 คน ณ ห้องประชุม สำนักงานเทศบาลตำบลธัญบุรี จ.ปทุมธานี
4. โรงเรียนโพธิ์นิมิตวิทยาคม เรือง วิทยาศาสตร์มหัศจรรย์ วันที่ 22 กรกฎาคม 2565 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 340 คน ณ โรงเรียนโพธิ์นิมิตวิทยาคม จ.นนทบุรี
5. โรงเรียนอัญญสิทธิศิลป์ เรือง ธรรมชาติอากาศโชว์ วันที่ 5 กันยายน 2565 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 1,854 คน ณ โรงเรียนอัญญสิทธิศิลป์ จ.ปทุมธานี

2. โครงการวิทยาศาสตร์ด้านภัยยาเสพติด

จัดขึ้นเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต พัฒนาความคิด คิดร่วมกันอย่างมีเหตุผล ตัดสินใจและแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ในเวลาจำกัด นำทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ใช้ในชีวิตประจำวัน ช่วยสร้างภูมิคุ้มกันทางร่างกาย และจิตใจให้กับเยาวชนด้วยวิทยาศาสตร์ รวมถึงให้เยาวชนที่หลงผิดได้รับรู้ และรับทราบถึงพิษภัยของยาเสพติด ลดการหวนกลับสู่วังวนของยาเสพติด มีการจัดกิจกรรมในรูปแบบ Online ดังนี้

อพวช. ได้มีการจัดกิจกรรมการแสดงผลทางวิทยาศาสตร์ เรื่อง โลกมหัศจรรย์แห่งความเย็น กิจกรรม วิศวกรรมหอคอย และกิจกรรม เรือมหาสมบัติ ให้กับเด็กและเยาวชนชายหญิง ศูนย์ฝึกฯ จ.สุราษฎร์ธานี โดยจัดกิจกรรมผ่านระบบออนไลน์ด้วยโปรแกรม (Microsoft Teams) เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2565 และได้จัดส่งหนังสือเข้าห้องสมุดให้แก่ ศูนย์ฝึกฯ จ.สุราษฎร์ธานี และ จ.ขอนแก่น เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2565

3. โครงการการจัดการขยะเหลือศูนย์

จัดขึ้นเพื่อรณรงค์ สร้างความเข้าใจ ก่อให้เกิดความตระหนักเรื่องการลดขยะภายในองค์กรและพื้นที่โดยรอบ อีกทั้งเป็นการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการลดปริมาณขยะให้เหลือศูนย์ให้กับบุคลากรของ อพวช. ได้มีการดำเนินการ ดังนี้

1. วันที่ 19 ตุลาคม 2564 อพวช. ดำเนินการลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการจัดการของเหลือใช้ผ่านแอปพลิเคชัน Recycle Day Application
2. วันที่ 26 พฤศจิกายน 2564 คณะทำงานดำเนินการจัดประชุมการจัดการความรู้ (Knowledge Management: KM) เรื่อง การจัดการขยะรีไซเคิล (Recycle Day) ผ่านระบบออนไลน์ มีผู้เข้าร่วมการประชุมทั้งสิ้น 49 คน
3. ระหว่างเดือนวันที่ 29 พฤศจิกายน 2564 – 27 มิถุนายน 2565 ดำเนินการขายขยะรีไซเคิลทั้งหมด 11 ครั้ง รวมทั้งสิ้น 2,474.44 กิโลกรัม
4. วันที่ 15 มีนาคม – 15 เมษายน 2565 ดำเนินการจัดกิจกรรมประกวดคลิปวิดีโอโครงการ NSM GO Zero Waste Award ครั้งที่ 2 ในหัวข้อ “รณรงค์การสร้างความรู้ด้านการแยกขยะให้ถูกต้อง” ซึ่งมีผลงานที่ได้รับรางวัล จำนวน 5 ทีม ได้ทำการมอบรางวัล และเผยแพร่คลิปวิดีโอของผู้เข้าประกวด

4. โครงการถ่ายทอดความรู้ “ภูมิปัญญา...วัยเก๋า”

จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมศักยภาพของผู้สูงอายุด้วยการถ่ายทอดความรู้ภูมิปัญญา ให้ตระหนักถึงคุณค่าของตนเอง กล้าแสดงออกต่อสาธารณชน สร้างประโยชน์ต่อสังคม รวมทั้งให้เด็ก เยาวชน และครอบครัว ได้ใกล้ชิด เรียนรู้ภูมิปัญญาจากผู้สูงอายุ ได้มีการดำเนินการดังนี้

1. วันที่ 21 พฤษภาคม 2565 ดำเนินกิจกรรมภายใต้หัวข้อ “ครีมวดสมุนไพร” จากบ้านแลงเปลี่ยนเรียนรู้ไทยแลนด์เมด โดยมีผู้สูงอายุร่วมเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ภูมิปัญญา จำนวน 7 คน และมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 61 คน
2. วันที่ 26 มิถุนายน 2565 ดำเนินกิจกรรมภายใต้หัวข้อ “กระดาษจากฟางข้าว” จากวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านแสงตะวัน โดยมีผู้สูงอายุร่วมเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ภูมิปัญญา จำนวน 9 คน และมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 79 คน
3. วันที่ 24 กรกฎาคม 2565 ดำเนินกิจกรรมภายใต้หัวข้อ “โองผ้าไหม” จากวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตภัณฑ์โองผ้าไหมประดิษฐ์ โดยมีผู้สูงอายุร่วมเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ภูมิปัญญา จำนวน 10 คน และมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 76 คน
4. วันที่ 31 สิงหาคม 2565 ดำเนินกิจกรรมภายใต้หัวข้อ “หางหงส์ธงตะขาบ” จากวิสาหกิจชุมชนกลุ่มสตรีบ้านศาลาแดงเหนือ อ.สามโคก จ.ปทุมธานี โดยมีผู้สูงอายุร่วมเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ภูมิปัญญา จำนวน 10 คน และมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 74 คน
5. วันที่ 14 กันยายน 2565 ดำเนินกิจกรรมภายใต้หัวข้อ “ลูกประคบสมุนไพร” จากวิสาหกิจชุมชนสมุนไพรบ้านต้นโพธิ์ อ.เมือง จ.ปทุมธานี โดยมีผู้สูงอายุร่วมเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ภูมิปัญญา จำนวน 6 คน และมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 78 คน

5. โครงการกิจกรรมเพื่อสังคม (เฉพาะกิจ)

5.1 วันที่ 28 ตุลาคม 2564 ดร.ชนินทร วรรณวิจิตร รองผู้อำนวยการองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ พร้อมด้วยพนักงาน และลูกจ้าง อพวช. มอบถุง “อพวช. ห่วงใย ใส่ใจด้วยรัก” จำนวน 200 กล่อง โดยมีนางสาวมยุรี ศรีวัตร ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล คลองหก เป็นผู้รับมอบ เพื่อนำไปมอบให้แก่ประชาชนในพื้นที่ต่อไป

5.2 วันที่ 3 พฤศจิกายน 2564 ดร.ชนินทร วรรณวิจิตร รองผู้อำนวยการองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ พร้อมด้วย นางสาวศิริรัตน์ เสริมวิฑูรย์ ผู้อำนวยการสำนักผู้อำนวยการ และคณะเจ้าหน้าที่ อพวช. ส่งมอบเครื่องปั๊มถุงลมช่วยหายใจ (Ambu bag) จำนวน 2 เครื่อง ให้แก่โรงพยาบาลคลองหลวง เพื่อนำไปใช้สำหรับดูแลผู้ป่วย โดยมีคุณวราณี แผลมภู หัวหน้างานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน และคุณพัชรนันท์ วงษ์ประเสริฐ หัวหน้ากลุ่มงานประกันสุขภาพยุทธศาสตร์และสารสนเทศทางการแพทย์ เป็นผู้รับมอบเครื่องปั๊มถุงลมมา ดังกล่าว ณ โรงพยาบาลคลองหลวง จ.ปทุมธานี

5.3 วันที่ 4 พฤศจิกายน 2564 นายสุรงค์ วงษ์ศิริ รองผู้อำนวยการ รักษาการแทนผู้อำนวยการองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ อพวช. เป็นตัวแทน มอบกล่อง “อพวช. ห่วงใย ใส่ใจด้วยรัก” โดยมี นายธนกร เอมสวัสดิ์ เจ้าหน้าที่ประจำกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม องค์การบริหารส่วนตำบลคลองสี เป็นผู้รับมอบ จำนวน 200 กล่อง องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ

5.4 วันที่ 5 พฤศจิกายน 2564 นายสุวรงค์ วงษ์ศิริ รองผู้อำนวยการ รักษาการแทนผู้อำนวยการองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ อพวช. เป็นตัวแทน มอบกล่อง “อพวช. ห่วงใย ใส่ใจด้วยรัก” โดยมี นางสาวรัตติกรณ์ มีอุส่าห์ ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม องค์การบริหารส่วนตำบลคลองห้า เป็นผู้รับมอบ จำนวน 400 กล่อง และนางบุญเรือน เนียมปาน ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม องค์การบริหารส่วนตำบลคลองเจ็ดเป็นผู้รับมอบ จำนวน 200 กล่อง ณ องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ

5.5 วันที่ 6 พฤศจิกายน 2564 ดร.ชนินทร วรรณวิจิตร รองผู้อำนวยการองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ เป็น ตัวแทน มอบถุง “อพวช. ห่วงใย ใส่ใจด้วยรัก” ซึ่งมีบัตรเข้าชมพิพิธภัณฑ์ฯ ฟรี หน้ากากอนามัย และสเปรย์แอลกอฮอล์ มอบให้แก่ประชาชนที่เข้ารับการฉีดวัคซีนโควิด-19 จำนวน 2,000 ชิ้น ณ ศูนย์ฉีดวัคซีนโควิด-19 อาคาร ยิมเนเซียม 4 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ศูนย์รังสิต

5.6 วันที่ 12 พฤศจิกายน 2564 ดร.ชนินทร วรรณวิจิตร รองผู้อำนวยการองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ เป็นตัวแทนมอบ ถุง “อพวช. ห่วงใย ใส่ใจด้วยรัก” ซึ่งมีบัตรเข้าชมพิพิธภัณฑ์ฯ ฟรี หน้ากากอนามัย และสเปรย์แอลกอฮอล์ มอบให้แก่ประชาชนที่เข้ารับการฉีดวัคซีนโควิด-19 จำนวน 2,000 ชิ้น ณ ศูนย์บริการฉีดวัคซีน KU สู้ COVID-19

5.7 วันที่ 23 ธันวาคม 2564 ดร.ชนินทร วรรณวิจิตร รองผู้อำนวยการองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ และ คณะเจ้าหน้าที่ อพวช. ส่งมอบชุด PPE จำนวน 50 ชุด ยาฟ้าทะลายโจร จำนวน 293 กล่อง ถุงมือยางแบบแบง์ จำนวน 10 กล่อง และเสื้อยืด จำนวน 30 ตัว มอบให้แก่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลคลองห้า เพื่อนำไปใช้สำหรับดูแลผู้ป่วย โดยมีนางลลิตา เสมกรหา ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบลคลองห้า และนางสาวชวิศา ทวีแสง พยาบาลวิชาชีพ เป็นผู้รับมอบ ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลคลองห้า

5.8 วันที่ 24 ธันวาคม 2564 ดร.ชนินทร วรรณวิจิตร รองผู้อำนวยการองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ และ คณะเจ้าหน้าที่ อพวช. ส่งมอบหน้ากากอนามัย จำนวน 210 ชิ้น และ เจลแอลกอฮอล์ 5,000 มล. จำนวน 10 แกลลอน มอบให้แก่โรงเรียน ลำสนุ่น เพื่อนำไปใช้ในการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส โควิด-19 โดยมีนางศิริกาญจน์ ภูริภัทรวิรุฬห์ ผู้อำนวยการโรงเรียนลำสนุ่น ณ โรงเรียนลำสนุ่น

5.9 วันที่ 4 มีนาคม 2565 ดร.ชนินทร วรรณวิจิตร รองผู้อำนวยการองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ และ คณะเจ้าหน้าที่ อพวช. เป็นผู้แทนส่งมอบหน้ากากอนามัย แอลกอฮอล์ 75% 5,000 มล. ชุด PPE และเครื่องวัดอุณหภูมิ ให้แก่โรงพยาบาลคลองหลวง และสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ คลองหลวง เพื่อนำไปใช้สำหรับดูแลผู้ป่วย โดยมีเจ้าหน้าที่จาก โรงพยาบาลคลองหลวง และสำนักงานสาธารณสุขอำเภอคลองหลวง เป็นผู้รับมอบ ณ อาคารสำนักงาน อพวช. คลองห้า จ.ปทุมธานี

5.10 วันที่ 15 มีนาคม 2565 อพวช. ร่วมกับโรงพยาบาล คลองหลวง และสาธารณสุขอำเภอคลองหลวง จัดพื้นที่ให้บริการฉีดวัคซีน ป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับนักเรียนที่มีอายุ 5 - 11 ปี ในอำเภอคลองหลวงจำนวน 388 คน ณ พิพิธภัณฑ์พระรามเก้า

5.11 วันที่ 15 มีนาคม 2565 นายสุวรงค์ วงษ์ศิริ รองผู้อำนวยการองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ พร้อมด้วย ดร.ชนินทร วรรณวิจิตร รองผู้อำนวยการองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ แห่งชาติ และดร.กรรณิการ์ เฉิน รองผู้อำนวยการองค์การพิพิธภัณฑ์ วิทยาศาสตร์แห่งชาติ ร่วมส่งมอบความรู้ ความสนุกด้านวิทยาศาสตร์ สู่ห้องสมุดทั่วประเทศ โดยมี คุณพีระ อุดมกิจสกุล กรรมการผู้จัดการ บริษัท ไปรษณีย์ไทยดิสทริบิวชั่น จำกัด เป็นผู้รับมอบ จำนวนทั้งหมด 272 กล่อง เพื่อส่งต่อการเรียนรู้ให้กับห้องสมุดประชาชนทั่วประเทศ และ หน่วยงานในเครือข่ายต่อไป

5.12 วันที่ 21 และ 31 มีนาคม 2565 อพวช. ร่วมกับโรงพยาบาลคลองหลวง และสาธารณสุขอำเภอกลองหลวง จัดพื้นที่ให้บริการฉีดวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับนักเรียนที่มีอายุ 5 - 11 ปี ในอำเภอกลองหลวงจำนวน 1,018 คน ณ พิพิธภัณฑ์พระรามเก้า

5.13 วันที่ 10, 16 และ 24 พฤษภาคม 2565 อพวช. ร่วมกับโรงพยาบาลคลองหลวง และสาธารณสุขอำเภอกลองหลวง จัดพื้นที่ให้บริการฉีดวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับนักเรียนที่มีอายุ 5 - 11 ปี ในอำเภอกลองหลวงจำนวน 1,235 คน ณ พิพิธภัณฑ์พระรามเก้า

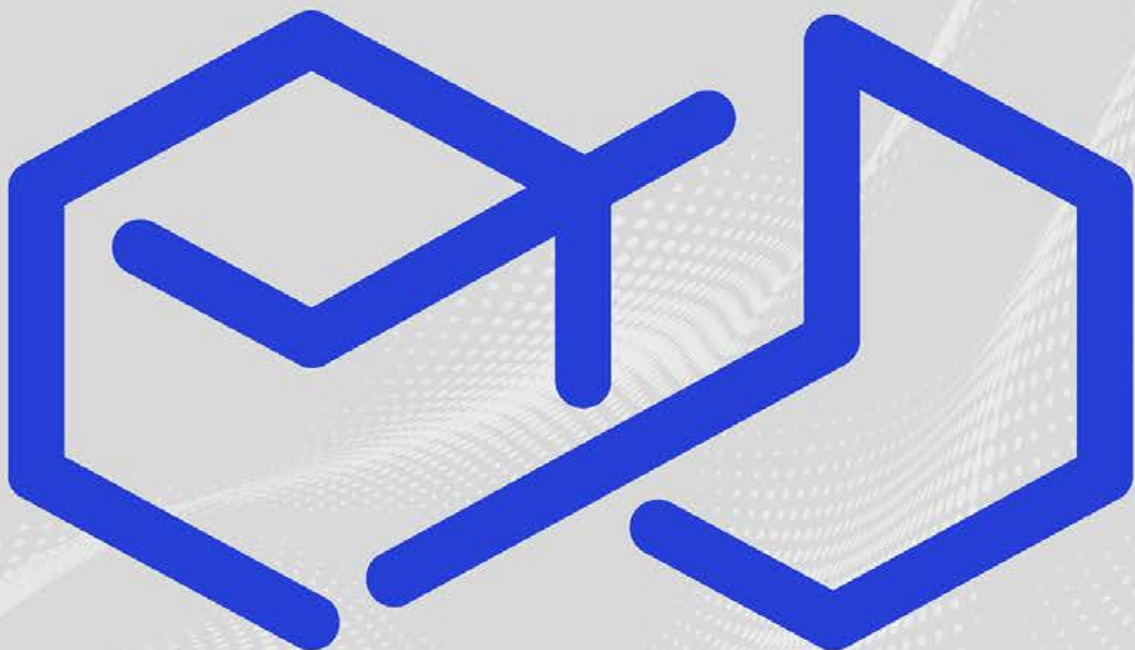
5.14 วันที่ 26 พฤษภาคม 2565 ดร.ชนินทร วรรณวิจิตร รองผู้อำนวยการองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ (อพวช.) พร้อมด้วยคณะเจ้าหน้าที่ เป็นผู้แทนส่งมอบอุปกรณ์ทางการแพทย์ให้แก่โรงพยาบาลคลองหลวง และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลคลองห้า จังหวัดปทุมธานี เพื่อนำไปใช้สำหรับดูแลผู้ป่วย โดยมี นายอาณกร ศุภวรรณากูร นายแพทย์ชำนาญการ หัวหน้ากลุ่มงานการแพทย์ เจ้าหน้าที่จากโรงพยาบาลคลองหลวง และนางสาวสุภาพร สีสุมทร นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการเจ้าหน้าที่จากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลคลองห้าจังหวัดปทุมธานี เป็นผู้รับมอบ ณ พิพิธภัณฑ์พระรามเก้า อพวช.

5.15 วันที่ 27 พฤษภาคม 2565 ดร.ชนินทร วรรณวิจิตร รองผู้อำนวยการองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ (อพวช.) พร้อมด้วยคณะเจ้าหน้าที่ เป็นผู้แทนส่งมอบหน้ากากอนามัยและอุปกรณ์ทางการแพทย์ ให้แก่ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ จังหวัดปทุมธานี เพื่อนำไปใช้สำหรับดูแลผู้สูงอายุ โดยมีนายพีรพล สอนไข ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ จังหวัดปทุมธานี เป็นผู้รับมอบ ณ ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ จังหวัดปทุมธานี

5.16 วันที่ 6 กันยายน 2565 นางสาวศิริรัตน์ เสริมวิฑูรย์ ผอ.สบก. ได้มอบพัดลมจากงานสวดอภิธรรมศพคุณแม่ให้กับ อพวช. เพื่อนำไปใช้ในกิจกรรมเพื่อสังคมของ อพวช. โดยมี นางณัฐนันท์ พิพัฒน์นวกิจ รอง ผอ.สบก. เป็นตัวแทน อพวช. ส่งมอบให้กับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลคลองห้าและโรงเรียนคลองห้า เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

การบริหารสิทธิของหน่วยงานในกำกับดูแล

องค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ (อพวช.) ตระหนักถึงความสำคัญของการดำเนินการตามหลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ รวมทั้งการปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้วยความโปร่งใส มีคุณธรรม จริยธรรม และสามารถตรวจสอบได้ โดยให้ถือเป็นหน้าที่ของกรรมการ ผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติงานทุกระดับ จะต้องดำเนินงานตามหลักการบริหารสิทธิของหน่วยกำกับดูแลอย่างเท่าเทียมกัน เพื่อประโยชน์ต่อการดำเนินงานตามภารกิจและสร้างคุณค่าให้แก่ องค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติอย่างยั่งยืน จึงกำหนดนโยบายการป้องกันการใช้อข้อมูลภายใน การป้องกันการเกิดรายการเกี่ยวโยง และการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ เพื่อให้กรรมการ ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน ยึดมั่นเป็นหลักการในการปฏิบัติหน้าที่ ดังต่อไปนี้

นโยบายการป้องกันการใช้อข้อมูลภายใน

เพื่อป้องกันมิให้มีการเปิดเผยข้อมูลอันเป็นความลับ รวมทั้งการป้องกันการใช้อข้อมูลภายใน เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ในทางมิชอบ หรือก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ อพวช. จึงกำหนดแนวปฏิบัติการเก็บรักษาข้อมูล การให้ข้อมูลข่าวสาร การป้องกันการเข้าถึงข้อมูล ดังนี้

“ข้อมูลภายใน” หมายถึง สิ่งที่มีสื่อความหมายให้รู้เรื่องราว ข้อมูล ข้อเท็จจริง ไม่ว่าจะจัดทำไว้ในรูปเอกสาร แฟ้ม รายงาน หนังสือ ภาพถ่าย การบันทึกภาพหรือเสียง การบันทึกโดยคอมพิวเตอร์หรือวิธีอื่นใด ที่ทำให้สิ่งบันทึกไว้ปรากฏได้ รวมทั้ง ข้อมูลที่ห้ามเปิดเผยในที่สาธารณะ และข้อมูลที่เตรียมเปิดเผยต่อสาธารณะ แต่ยังไม่มีการเปิดเผยอย่างเป็นทางการ

♦ การเก็บรักษาข้อมูล

ข้อมูลภายในเป็นข้อมูลที่ห้ามมิให้มีการเปิดเผยต่อบุคคลภายนอก โดยข้อมูลอาจมีความสำคัญหลายลำดับชั้น ได้แก่ ข้อมูลที่เปิดเผยได้ ข้อมูลปกปิด ข้อมูลลับ ทั้งนี้ การใช้ข้อมูลภายในร่วมกันต้องอยู่ในกรอบของหน้าที่และความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายเท่านั้น รวมทั้งข้อมูลสารสนเทศที่เป็นความลับของลูกค้าหรือคู่ค้า อพวช. จะไม่นำข้อมูลมาใช้เพื่อประโยชน์หรือเปิดเผยโดยมิชอบ เว้นแต่เป็นข้อมูลที่ต้องเปิดเผยตามกฎหมายกำหนด

♦ การให้ข้อมูลข่าวสาร

การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่อสาธารณะชนต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้อำนวยการหรือผู้ที่ผู้อำนวยการมอบหมาย โดยข้อมูลข่าวสารที่เผยแพร่ต้องเป็นข้อมูลภายในได้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ หรือหน่วยงานกำกับดูแลให้เปิดเผยเท่านั้น

♦ การป้องกันการเข้าถึงข้อมูล

การรักษาความปลอดภัยของข้อมูลในระบบสารสนเทศโดยควบคุมและป้องกันการเข้าถึงของข้อมูลจากบุคคลภายนอกและกำหนดสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลของผู้ปฏิบัติงานในระดับต่าง ๆ ตามหน้าที่ความรับผิดชอบ

ผู้รับผิดชอบ

- ▶ คณะกรรมการ ผู้บริหาร พนักงานและลูกจ้างจะต้องไม่ใช้ข้อมูลภายในของ อพวช. เปิดเผยต่อสาธารณะชนที่เป็นการเอื้อประโยชน์ต่อตนเองหรือผู้เกี่ยวข้องทั้งในลักษณะทางตรงหรือทางอ้อม ไม่ว่าจะได้รับสิ่งตอบแทนหรือไม่ก็ตาม
- ▶ คณะกรรมการ ผู้บริหาร พนักงานและลูกจ้าง มีหน้าที่เก็บรักษาความลับ/หรือข้อมูลภายในที่ตนได้รับทราบจากการปฏิบัติหน้าที่
- ▶ คณะกรรมการ ผู้บริหาร พนักงานและลูกจ้าง จะไม่เปิดเผยข้อมูลภายในของ อพวช. และจะไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่การงาน หรือนำข้อมูลภายในซึ่งได้รับรู้หรือรับทราบขณะปฏิบัติหน้าที่หรือเพราะเหตุปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งยังไม่ได้เปิดเผยต่อสาธารณะไปแสวงหาประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยทางมิชอบหรือเปิดเผยต่อบุคคลภายนอกเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือบุคคลอื่นโดยมิชอบ ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม โดยไม่คำนึงว่าจะได้รับผลประโยชน์ตอบแทนหรือไม่

นโยบายการป้องกันการเกิดรายการเกี่ยวโยงและความขัดแย้งทางผลประโยชน์

อพวช. ตระหนักถึงความสำคัญในการดำเนินงานด้วยความโปร่งใสและคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย จึงได้กำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติกรดำเนินการทำรายการที่เกี่ยวข้องกันเพื่อเป็นเครื่องมือและกลไกที่จะทำให้อพวช. มีการกำกับที่ดีเพื่อให้มั่นใจในการทำรายการของ อพวช. เป็นไปอย่างโปร่งใส ไม่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์หรือผลประโยชน์ทับซ้อนระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ขององค์การ ด้วยการใช้ตำแหน่งหน้าที่ของตนเองทั้งทางตรงและทางอ้อมในการแสวงหาผลประโยชน์ให้กับตนเอง บุคคลในครอบครัวญาติ หรือบุคคลอื่นใด โดยอาศัยการกระทำใด ๆ ที่มีกับองค์การหรือในนามองค์การ หรือการกระทำอันอาจก่อให้เกิดความไม่เที่ยงธรรมในการปฏิบัติหน้าที่หรือปฏิบัติงานไปในทางผลประโยชน์ส่วนตน ซึ่งอาจทำให้เกิดประโยชน์ได้เสียในการกระทำนั้น และขัดแย้งหรือมีผลกระทบต่อนโยบายขององค์การ จึงกำหนดแนวทางปฏิบัติไว้ดังนี้

แนวปฏิบัติการทำรายการที่เกี่ยวข้อง

- กรรมการ ผู้บริหาร ต้องแจ้งให้ อพวช. ทราบทุกครั้งหากมีความสัมพันธ์หรือรายการที่เกี่ยวข้องกัน ในกิจการที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์
- หลีกเลี่ยงการทำรายการที่เกี่ยวข้องกันกับ กรรมการ ผู้บริหาร หรือบุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง ที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์
- กรรมการ ผู้บริหาร ที่มีรายการเกี่ยวข้องกันจะไม่สามารถเป็นผู้พิจารณาเรื่องดังกล่าวได้
- ในกรณีกรรมการ ผู้บริหาร จะต้องทำรายการที่เกี่ยวข้องกันนั้นให้ดำเนินการ ดังนี้
 - (1) กรณีกรรมการเห็นเองว่าตนเป็นผู้มีรายการเกี่ยวข้องกัน ให้หยุดการพิจารณาเรื่องนั้นไว้ก่อนและให้แจ้งคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทราบ
 - (2) ผู้บริหารเห็นเองว่าตนเป็นผู้มีรายการเกี่ยวข้องกัน ให้หยุดการพิจารณาเรื่องนั้นไว้ก่อน และให้แจ้งผู้บังคับบัญชาเหนือชั้นตนขึ้นไปหนึ่งชั้นทราบ
 - (3) ผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นหรือคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาซึ่งผู้นั้นเป็นกรรมการอยู่ มีคำสั่งหรือมติโดยไม่ชักช้าแล้วแต่กรณีว่าให้ผู้นั้นมีอำนาจในการพิจารณาเรื่องนั้นหรือไม่
- ผู้ปฏิบัติงานต้องไม่กระทำการใด ๆ ในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ต่อ อพวช. หรือผลประโยชน์ทับซ้อนระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ขององค์กร เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความสุจริตและมีประสิทธิภาพ
- ผู้ปฏิบัติงานหรือบุคคลในครอบครัวของผู้ปฏิบัติงานต้องไม่เข้าเสนอราคาหรือเป็นคู่สัญญา หรือมีส่วนได้ส่วนเสียในสัญญา เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่เข้า เป็นคู่สัญญากับ อพวช. เว้นแต่การเป็นกรรมการ กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือเป็นผู้ถือหุ้น สำคัญ โดยได้รับมอบจาก อพวช.
- ผู้ปฏิบัติงานต้องไม่แสวงหาผลประโยชน์อันมิชอบจากการปฏิบัติงานที่ตนมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม สำหรับตนเองหรือผู้อื่น
- ผู้ปฏิบัติงานต้องไม่รับทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดจากบุคคลอื่นใด นอกเหนือจากทรัพย์สิน หรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมายหรือกฎข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติ แห่งกฎหมาย
- ผู้ปฏิบัติงานต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนให้เต็มความสามารถด้วยความระมัดระวัง เพื่อให้เกิด ประโยชน์สูงสุดต่อ อพวช. และปฏิบัติงานอย่างมีจริยธรรมตามแนวทางและหลักปฏิบัติที่ อพวช. กำหนดไว้
- การละเลยเพิกเฉยหรือละเว้นการกระทำใด ๆ และทำให้ อพวช. เสียประโยชน์เป็นการขาด จริยธรรม

ข้อมูลหลักทรัพย์ (หุ้น) ในนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของ อพวช.
และรายการที่เกี่ยวข้องกัน (Connected Transaction)
ประจำปีงบประมาณ 2564

คณะกรรมการ	นิติบุคคลที่เกี่ยวข้อง	การถือครองหลักทรัพย์ (หุ้น)	ตำแหน่งในองค์กรอื่น	
			กรรมการรัฐวิสาหกิจ	ผู้บริหาร
ศาสตราจารย์สิริฤกษ์ ทรงศิวิไล	-ไม่มี-	-ไม่มี-	-ไม่มี-	1
นพ.ปฐม สวรรค์ปัญญาเลิศ	-ไม่มี-	-ไม่มี-	-ไม่มี-	1
นางสาววิณา ลิ้มสวัสดิ์	-ไม่มี-	-ไม่มี-	1 (องค์การสุรา)	1
นายวัลลพ สงวนนาม				
รองศาสตราจารย์ธัญญ์คุณ มงคลอัครรัตน์				
นายพงศ์สุข หิรัญพฤกษ์	-ไม่มี-	-ไม่มี-	-ไม่มี-	1
นายสุเมธ ตั้งประเสริฐ	-ไม่มี-	-ไม่มี-	-ไม่มี-	1
นางสาวอณัฏฐา เวชชาชีวะ	-ไม่มี-	-ไม่มี-	-ไม่มี-	1
รองศาสตราจารย์พสุ เดชะรินทร์	-ไม่มี-	-ไม่มี-	-ไม่มี-	-ไม่มี-
ผู้ช่วยศาสตราจารย์วัน ระวีวงศ์	-ไม่มี-	-ไม่มี-	-ไม่มี-	-ไม่มี-

แนวปฏิบัติในการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์

- กรรมการ ผู้บริหาร พนักงานและลูกจ้าง ต้องมีจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่อันเป็นการรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม มากกว่าผลประโยชน์ส่วนตนอยู่เสมอ
- กรรมการ ผู้บริหาร พนักงานและลูกจ้าง ต้องเปิดเผยข้อมูลส่วนได้ส่วนเสียของตนและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้ทราบถึงความสัมพันธ์และการทำธุรกิจใดๆ นอก อพวช. ในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ทันทีที่มีการทำรายการหรือเมื่อได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ใด ๆ พร้อมทั้งต้องดำเนินการตรวจสอบตนเอง (Declare) ตามแบบรายงานความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่ อพวช. กำหนด
- กรรมการ ผู้บริหาร พนักงานและลูกจ้าง ต้องหลีกเลี่ยงการทำรายการเกี่ยวข้องกับตนเองและหรือผู้ที่เกี่ยวข้องที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์กับ อพวช. และไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นการขัดต่อผลประโยชน์ของ อพวช. หรือแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน และหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง

ผู้รับผิดชอบ

- คณะกรรมการและหรือคณะกรรมการการกำกับดูแลกิจการที่ดีและการนำองค์กร กำหนดให้มีนโยบายและแนวปฏิบัติการป้องกันการเกิดรายการเกี่ยวโยงกัน ที่จะนำไปสู่ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และกำกับดูแลให้มีการนำนโยบายไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม
- คณะกรรมการตรวจสอบ มีหน้าที่สอบทานรายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการระหว่างกันที่มีกำหนดนัยสำคัญ พิจารณาการเปิดเผยสารสนเทศของ อพวช. ในกรณีที่เกิดรายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ให้มีความถูกต้องและครบถ้วน
- ผู้บริหารระดับสูง มีหน้าที่กำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามนโยบายและแนวปฏิบัติ ตลอดจนให้มีการรายงานทันทีที่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และในกรณีที่ไม่มี ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ให้มีการรายงานเป็นประจำทุกสิ้นปี
- หน่วยงาน/บุคคลผู้รับผิดชอบ รับผิดชอบในการดำเนินงานให้เป็นไปตามระเบียบปฏิบัติ รายงานผลการปฏิบัติตามนโยบายต่อผู้บริหารระดับสูง คณะกรรมการและหรือคณะกรรมการการกำกับดูแลกิจการที่ดีและการนำองค์กร รับทราบเป็นประจำทุกปี

คณะกรรมการตรวจสอบและสำนักงานตรวจสอบภายในขององค์กร จะทำหน้าที่สอบทานและกำกับดูแลการปฏิบัติงาน พร้อมสรุปรายงานความขัดแย้งทางผลประโยชน์ขององค์กร เสนอคณะกรรมการ อพวช. เป็นประจำ ซึ่งในปีงบประมาณ 2565 ไม่พบว่ามีความขัดแย้งทางผลประโยชน์หรือรายการที่เกี่ยวข้องกันที่อาจนำไปสู่การถ่ายเทผลประโยชน์ในการดำเนินงานและกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างแต่ประการใด

การกำกับดูแลการปฏิบัติตามกฎหมาย ของ อพวช.

รายงานการกำกับกับการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ อพวช.

องค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ (อพวช.) ให้ความสำคัญต่อการดำเนินการด้านการกำกับกับการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ เพื่อส่งเสริมการกำกับดูแลที่ดีในรัฐวิสาหกิจ โดยมีการบริหารจัดการปรับปรุงการกำกับดูแลกิจการที่ดี การบริหารความเสี่ยง และการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ เพื่อสนับสนุนงานในทุกส่วนของบุคลากรทุกระดับ ตั้งแต่กรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน และลูกจ้าง ให้มีการดำเนินงานอย่างสอดคล้องเป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และนโยบายภาครัฐ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงาน รวมทั้งข้อกำหนดอื่นของหน่วยงานภาครัฐ ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการ อพวช.

อพวช. มีการกำหนดภารกิจในการดำเนินการกำกับกับการปฏิบัติตามกฎหมาย ซึ่งมีการกำหนดอยู่ในประกาศโครงสร้าง การจัดการองค์กร อำนาจหน้าที่ วิธีดำเนินงาน และสถานที่ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลข่าวสารขององค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยกำหนดให้กองกฎหมาย สำนักผู้อำนวยการ เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ เพื่อทำหน้าที่ดูแลการปฏิบัติงานของ อพวช. ให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ สอดคล้องกับนโยบายของสำนักคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) กระทรวงการคลัง และเป็นไปตามหลักเกณฑ์การประเมินกระบวนการปฏิบัติงานและการจัดการของรัฐวิสาหกิจตามระบบการประเมินผลรัฐวิสาหกิจ การกำกับดูแลที่ดีและการนำองค์กรที่กำหนดให้ “รัฐวิสาหกิจกำหนดผู้รับผิดชอบหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่สอดส่องดูแลและกำกับการปฏิบัติงานขององค์กรให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และมาตรฐานการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ”

สำหรับการกำกับกับการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และมาตรฐานการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของ อพวช. ในปี 2565 มีผลการดำเนินงานสำคัญสรุป ดังนี้

- ◆ กำหนดกรอบการดำเนินงานในการกำกับกับการปฏิบัติตามกฎหมาย โดยมีเป็นหน่วยงานให้คำปรึกษาเกี่ยวกับกฎหมาย โดยปีที่ผ่านมาได้มีการให้คำปรึกษาคณะกรรมการคณะต่างๆ ตอบข้อหารือ ตรวจสอบและบันทึกข้อตกลงทุกฉบับก่อนที่จะมีการลงนาม

- ◆ อพวช. มีการประกาศกำหนดนโยบายในด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ต่าง ๆ เพื่อความโปร่งใสในการดำเนินงาน และเพื่อย้ำให้บุคลากรภายในมีความตระหนักรู้ในการดำเนินงานให้สอดคล้องไม่ขัดต่อกฎหมาย อาทิ มีประกาศมาตรการดำเนินงานของ อพวช. เพื่อส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างมาตรการต่อต้านการให้/รับสินบนเพื่อป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบเรื่องมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบการส่งเสริมสร้างความโปร่งใสคุณธรรมจริยธรรม และธรรมาภิบาลของ อพวช. นโยบายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ขององค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ (อพวช.) เป็นต้น

♦ มีการให้ความรู้ความเข้าใจกับบุคลากรทั้งในรูปแบบการบรรยายเชิงให้ความคิดเห็นและเสนอแนะการดำเนินงานตามกฎหมาย และรวมถึงจัดทำในรูปแบบการสรุปเนื้อความในประเด็นข้อกฎหมายของข้อบังคับภายใน อพวช. และระเบียบที่มีการประกาศใช้ใหม่ รวมถึงหนังสือเวียนของกระทรวงการคลังที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจกับ บุคลากร ทราบและปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับที่กฎหมายกำหนด

♦ ด้วยมีพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 มีผลบังคับใช้ในวันที่ 1 มิถุนายน 2565 อพวช. ได้มีการให้ความรู้ความเข้าใจกับบุคลากรภายใน และรวมถึงมีการจัดทำนโยบายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และรวมถึงมีการแต่งตั้งคณะทำงานกำกับดูแลการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อกำกับดูแลควบคุมการปฏิบัติงานของบุคลากรให้เป็นไปตามข้อกำหนดในกฎหมายอีกด้วย

♦ อพวช. ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตและตอบสนองนโยบายภาครัฐในการจัดทำ การตรวจสอบเกี่ยวกับการดำเนินงานรายงานการเงิน โดยมีการจัดทำรายงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติ ตามกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องเงินขาดเกินบัญชี และเจ้าหน้าที่รัฐทุจริตส่งให้สำนักปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นประจำทุกรายไตรมาส โดยที่ผ่านมาไม่พบรายการเงินขาดบัญชีหรือ เจ้าหน้าที่ของ อพวช. ทุจริตแต่อย่างใด

♦ อพวช. มีการจัดทำรายงานผลประโยชน์ทับซ้อนทั้งในรูปของรายบุคคล กรณีที่ได้รับจัดตั้งเป็น คณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง และเป็นประจำทุกปี ซึ่งไม่ปรากฏว่ามีการรายงานเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน และในปี ๒๕๖๕ ไม่พบข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริต และไม่มีการถูกฟ้องร้องคดีหรือร้องเรียนแต่อย่างใด

♦ ในปี พ.ศ. 2564 สำนักตรวจสอบภายใน อพวช. ได้มีการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย โดยรายงานผลไม่พบการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายแต่อย่างใด คงเพียงให้ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะในการ ดำเนินงานในด้านกฎหมายว่า มีความเสี่ยงด้านกฎหมายในประเด็นว่า ด้วยปัจจุบันมีการออกกฎหมาย ระเบียบมาใหม่หลายฉบับ ควรได้รับพิจารณาประเด็นความเสี่ยงของการปรับปรุงระเบียบ ข้อบังคับ ฉบับต่าง ๆ ของ อพวช. และควรได้รับการทบทวนและปรับปรุงให้สอดคล้องกับกฎกระทรวง กฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นปัจจุบัน ซึ่ง กองกฎหมายได้รับประเด็นดังกล่าวมากำหนดเป็นกรอบในการดำเนินงาน ของปี 2566 โดยจัดทำบันทึกเวียนให้ทุกสำนักทำการทบทวนข้อบังคับและระเบียบในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ การปฏิบัติหน้าที่ เพื่อกองกฎหมายจะได้ดำเนินการปรับปรุงข้อบังคับและระเบียบที่บังคับใช้อยู่ให้เป็น กาลปัจจุบันสอดคล้องกับกฎหมายใหม่ ๆ ที่ประกาศกำหนด และร่วมมือกับสำนักยุทธศาสตร์และแผน ในการจัดทำความเสี่ยงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับข้อกฎหมายใหม่ คือ พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 และประสานกับกองบุคลากร สำนักบริการกลางเพื่อขอให้กำหนดเพิ่มเติมในแผนการอบรม บุคลากรในเรื่องที่เกี่ยวกับกฎหมายการจัดซื้อจัดจ้างต่อไปซึ่งกำหนดให้เป็นการดำเนินงานด้านพัฒนาบุคลากร เป็นประจำทุกปี

จากการดำเนินงานดังกล่าวที่ผ่านมา เป็นกรอบในการดำเนินงานด้านการกำกับดูแลการปฏิบัติ ตามกฎหมายในปีถัดไป คือ มีการกำหนดให้มีการทบทวนข้อบังคับ ระเบียบ วิธีปฏิบัติทั้งหมดของ อพวช. เพื่อให้เป็นกาลปัจจุบัน และรวมถึงเปิดช่องทางใหม่ๆ ในการให้คำปรึกษา แนะนำการปฏิบัติงานให้ถูกต้อง ตามกรอบที่กฎหมายกำหนด และกำหนดการให้ความรู้ความเข้าใจในด้านการปฏิบัติงานตามกฎหมายต่าง ๆ เป็นประจำเดือนละ 1 ครั้ง และสรุปข้อกฎหมาย หนังสือเวียนใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กองกฎหมายจะนำเทคโนโลยีเข้ามาในการตอบข้อหารือ ให้ความรู้ ทางกฎหมาย เพื่อให้บุคลากร อพวช. เข้าถึงและเข้าใจกฎหมายได้อย่างง่าย ๆ และสะดวกในการรับบริการ ด้านกฎหมาย และลดความเสี่ยงในการปฏิบัติหน้าที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายต่อไป ทั้งนี้เพื่อสร้างความมั่นใจ ต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มว่าภารกิจของ อพวช. จะบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมั่นคง และยังยืนยันสามารถปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงด้านกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ทั้งภายในและ ภายนอกองค์กรโดยปฏิบัติและเป็นไปตามกฎหมายข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง ประกาศ และนโยบายที่เกี่ยวข้อง กับการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ

การมุ่งเน้นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและลูกค้า

แผนยุทธศาสตร์ด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ของ อพวช. ปี 2564 - 2567 (ปรับปรุง ปี พ.ศ. 2565)

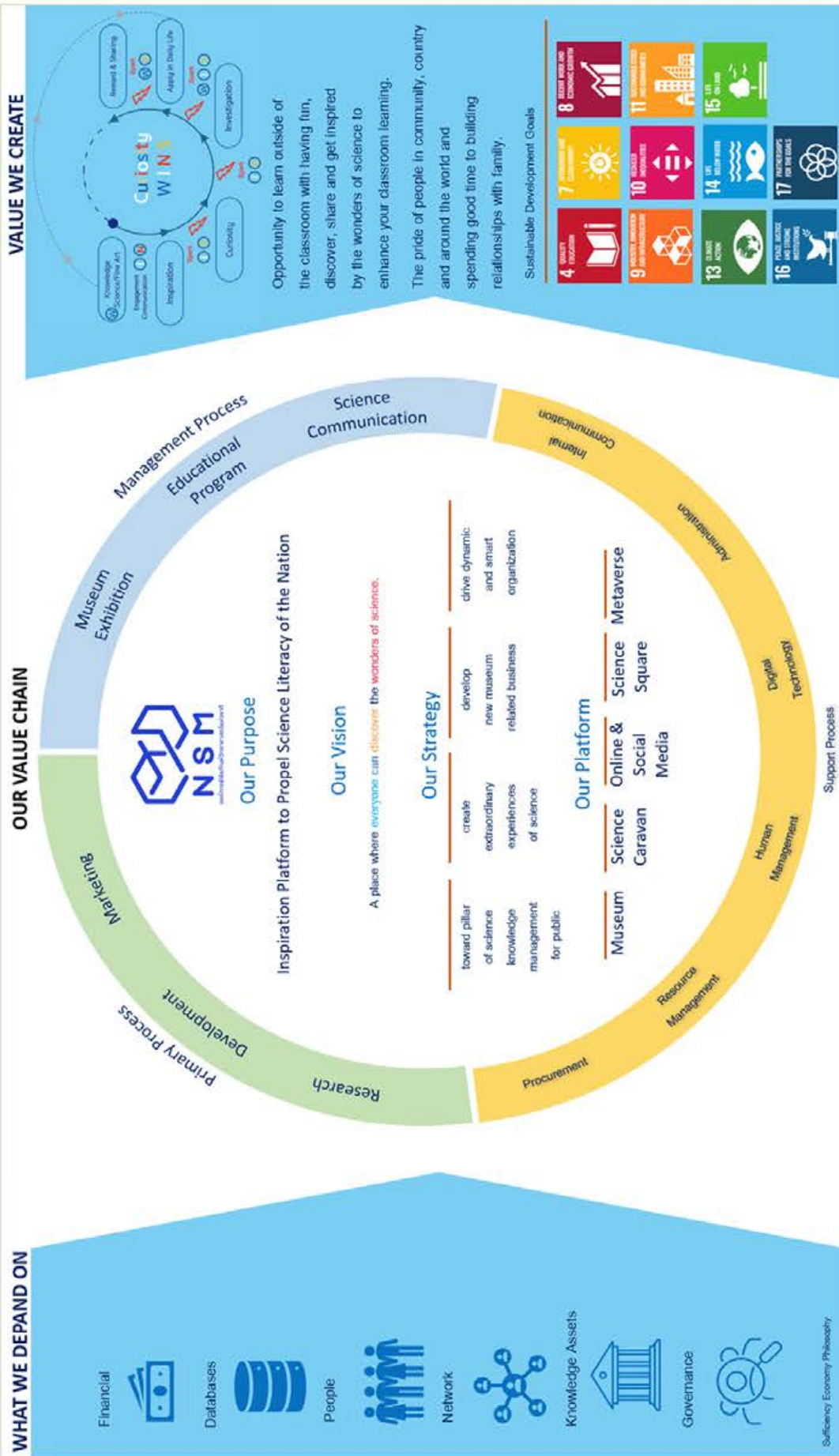
วิสัยทัศน์ขององค์กรด้าน การมุ่งเน้นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	"เป็นองค์กรที่สร้างความตระหนักรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมโดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ครอบคลุมทุกภาคส่วนอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ต่อสังคมอย่างยั่งยืน"
วัตถุประสงค์ (Purpose)	1. เพื่อให้ อพวช. เป็นองค์กรที่มีระบบบริหารจัดการความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีประสิทธิภาพ สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่องค์กรและประเทศ 2. เพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์กรในการปฏิบัติงานที่มุ่งเน้นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในทุกมิติ 3. เพื่อให้ อพวช. เป็นหน่วยงานที่ได้รับการยอมรับในการบริหารงานที่ให้ความสำคัญต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
ขอบเขต (Scope)	1. องค์กร/หน่วยงาน ชุมชน กลุ่มบุคคล ทั้งหมดในอดีตจนถึงปัจจุบันที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานของ อพวช. 2. องค์กร/หน่วยงาน ชุมชน กลุ่มบุคคล ทั้งหมดในอดีตจนถึงปัจจุบันที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานของ อพวช.
เป้าหมายของ แผนยุทธศาสตร์ ด้านการมุ่งเน้น ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	1. เพื่อให้เกิดภาคีเครือข่ายที่ร่วมสร้างความเข้มแข็งด้านวิชาการและเพิ่มโอกาสทางธุรกิจมากขึ้น 2. เพื่อรักษาความผูกพันและสร้างความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างต่อเนื่อง 3. เพื่อผลักดันสถานะการดำเนินงานของ อพ. ผู้การเป็นแหล่งท่องเที่ยวและเรียนรู้ชั้นนำระดับสากลที่เข้าถึงกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้อย่างยั่งยืน 4. เพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการ ระบบสารสนเทศและกระบวนการทำงานกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายและเพื่อต่อการดำเนินการด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 5. เพื่อสร้างวัฒนธรรมของการเป็นองค์กรที่คำนึงถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมากขึ้น และเน้นการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ครอบคลุมทุกภาคส่วน

ยุทธศาสตร์ด้านการมุ่งเน้นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ขยายภาคีเครือข่ายเพื่อสร้างความเข้มแข็งด้านวิชาการและโอกาสทางธุรกิจ กลยุทธ์ที่ 1 การใช้องค์ความรู้และข้อมูลการตลาดเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการที่ตรงความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (คำอธิบายกลยุทธ์: ศึกษาข้อมูลองค์ความรู้จากการจัดการความรู้ (KM) ซึ่งภายในและองค์ความรู้จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และศึกษาข้อมูลทางการตลาด วิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกด้วยการใช้ข้อมูล (Big Data) และ Marketing Information Analysis เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการที่ตรงใจตรงความต้องการ ความคาดหวังหรือลดความกังวลของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และสร้างให้เกิดความสนใจร่วม (Common interest)) กลยุทธ์ที่ 2 สร้างช่องทางทางการขายธุรกิจผ่านกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (คำอธิบายกลยุทธ์: คิด พัฒนา สร้างโครงการเชิงธุรกิจที่สามารถทำให้เกิดประโยชน์แบ่งปันประโยชน์ทางธุรกิจ การแบ่งรายได้ รายจ่าย Share Profit / Mutual benefit ทั้งในส่วนที่เป็น การแบ่งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน) กลยุทธ์ที่ 3 แสวงหาการสนับสนุนทรัพยากรจากกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (คำอธิบายกลยุทธ์: การขอรับบริจาค การขอรับทรัพยากร เช่น การให้งบประมาณ การให้ทุน การสนับสนุนพื้นที่ การให้เปล่า ทั้งในรูปแบบเงินและไม่ใช่เงิน (in cash/in kind))	ยุทธศาสตร์ที่ 2 สร้างความสัมพันธ์และความผูกพันกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย กลยุทธ์ที่ 1 สร้างภาพลักษณ์ขององค์กรที่ชัดเจนกับกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างทั่วถึง (คำอธิบายกลยุทธ์: นำเสนอภาพรวมของภาพลักษณ์องค์กร ประชาสัมพันธ์องค์กร สร้างการรับรู้ สื่อสารถึงคุณค่าของ อพวช. ผู้สังคมที่ชัดเจนและแตกต่างจากคู่แข่ง) กลยุทธ์ที่ 2 สร้างความเข้มแข็งในการสื่อสารกับกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างต่อเนื่อง (คำอธิบายกลยุทธ์: การสร้าง platform มีข้อมูลกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้ทราบและครอบคลุมทุกกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างการรับรู้และสร้างความสัมพันธ์กับองค์กร) กลยุทธ์ที่ 3 สร้างความพึงพอใจและความผูกพันระยะยาวกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (คำอธิบายกลยุทธ์: เพื่อให้บริการความคาดหวังและความต้องการ และลดความกังวลของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย) กลยุทธ์ที่ 4 สร้างวัฒนธรรมองค์กรให้เห็นถึงความสำคัญของการสร้างความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (คำอธิบายกลยุทธ์: เน้นด้าน ทุนมนุษย์ ทรัพยากรมนุษย์ บุคลากรขององค์กร)	ยุทธศาสตร์ที่ 3 ปรับปรุงกระบวนการและระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีประสิทธิภาพ กลยุทธ์ที่ 1 ปรับปรุงระเบียบข้อบังคับเพื่อการบริหารจัดการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (คำอธิบายกลยุทธ์: การปรับปรุง หลังบ้าน ภายในองค์กร) กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสารสนเทศเพื่อรองรับการบริหารจัดการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (คำอธิบายกลยุทธ์: ระบบการจัดการที่สามารถทำองค์ความรู้ ข้อมูลทางการตลาด ข้อมูลด้านลูกค้า มาใช้ในยุทธศาสตร์ที่ 1 และ 2 ได้)
---	--	--

	ยุทธศาสตร์ที่ 1 ขยายภาคีเครือข่ายเพื่อสร้าง ความเข้มแข็งด้านวิชาการและโอกาสทางธุรกิจ	ยุทธศาสตร์ที่ 2 สร้างความทันสมัยและ ความผูกพันกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ยุทธศาสตร์ที่ 3 ปรับปรุงกระบวนการและ ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีประสิทธิภาพ
ตัวชี้วัดความแนว ยุทธศาสตร์*	1. จำนวนเครือข่ายพันธมิตรทางธุรกิจที่เพิ่มขึ้น 2. จำนวนผลิตภัณฑ์และบริการ / แนวคิดรูปแบบธุรกิจ ใหม่ที่เกิดขึ้น 3. จำนวนกิจกรรมของเครือข่ายที่เกิดขึ้น 4. จำนวนกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ดำเนินการสำรวจข้อมูล 5. จำนวนผลงานความรู้ สื่อ หรือนวัตกรรมที่พัฒนาขึ้น จากองค์ความรู้ของ อพว. ร่วมกับพันธมิตร 6. หน่วยงานที่ร่วมการวิจัย พัฒนานวัตกรรม และแลกเปลี่ยน เรียนรู้ 7. จำนวนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ทำการสำรวจความพึงพอใจ ความต้องการ ความคาดหวัง	1. ความเร็วในการพัฒนา website 2. จำนวนกิจกรรมที่ร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 3. จำนวนคู่มือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	1. จำนวนฐานข้อมูล/กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 2. ระดับความสำเร็จในการพัฒนาระบบ CRM และการนำไปใช้ 3. ความสำเร็จในการพัฒนา platform (ร้อยละ) 4. จำนวนระบบที่ถูกพัฒนา
*สอดคล้องกับแผน วิสัยทัศน์ อพว. ฉบับที่ 4			
ความเชื่อมโยงกับ ประเด็นยุทธศาสตร์ ความแนววิสาหกิจ อพ. ฉบับที่ 6	# 1. มุ่งสู่เสาหลักด้านการจัดการองค์ความรู้วิทยาศาสตร์ เพื่อพลเมือง # 3. พัฒนาธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับพิพิธภัณฑ์	# 2. สร้างประสบการณ์ที่ทึ่งจนสุดแสนแห่ง วิทยาศาสตร์ # 4. ขับเคลื่อนองค์การพลวัตที่ชาญฉลาด	# 4. ขับเคลื่อนองค์การพลวัตที่ชาญฉลาด
วัตถุประสงค์เชิง ยุทธศาสตร์ตาม แผนวิสาหกิจ อพ. ฉบับที่ 6	1. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีแรงบันดาลใจมากขึ้น 2. กระบวนการประสานงานกับเครือข่ายมีประสิทธิภาพ เพิ่มขึ้น 3. พัฒนารูปแบบธุรกิจใหม่เพื่อสร้างคุณค่าให้แก่ผู้รับบริการ 4. ผู้รับบริการมีความพึงพอใจต่อ อพว.	1. ประชาชนทุกช่วงวัยสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ ที่จะสร้างแรงบันดาลใจด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม 2. ผู้รับบริการได้รับความสุข สนุก ความพึงพอใจ ในการมีประสบการณ์ที่ อพว. 3. ประชาชนได้เกิดทัศนคติเชิงบวกในการท่องเที่ยว เชิงสาระ/การเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านวิทยาศาสตร์ 4. บุคลากรมีศักยภาพและแรงจูงใจเพิ่มขึ้น	1. บุคลากรมีศักยภาพและแรงจูงใจเพิ่มขึ้น 2. ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทันสมัย

ความเชื่อมโยงของแผนยุทธศาสตร์ด้านการมุ่งเน้นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อพวช. กับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

แผนยุทธศาสตร์ด้านลูกค้าและตลาด ของ อพวช. ปี 2564 - 2567 (ปรับปรุง ปี พ.ศ. 2565)

วิสัยทัศน์ขององค์กรด้าน
การมุ่งเน้นลูกค้าและตลาด

"เป็นองค์กรที่สร้างประสบการณ์และแรงบันดาลใจด้านวิทยาศาสตร์
ที่ใส่ใจความต้องการและสร้างความผูกพันกับลูกค้าอย่างยั่งยืน"

เป้าหมายของ
แผนยุทธศาสตร์
ด้านการมุ่งเน้น
ลูกค้าและตลาด

1. เพื่อให้ อพวช. เป็นที่รู้จักและได้รับการยอมรับในฐานะแหล่งเรียนรู้เชิงสาระบันเทิง (Eduainment) ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และด้านธรรมชาติวิทยาระดับอาเซียน
2. เพื่อเพิ่มการรับรู้และเพิ่มจำนวนผู้รับบริการของ อพวช. ให้มากขึ้น
3. เพื่อสร้างความพึงพอใจและตอบสนองความคาดหวังของผู้ใช้บริการให้มากขึ้น
4. เพื่อสร้างรายได้และลดภาระค่าใช้จ่ายให้กับองค์กร
5. เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงวิทยาศาสตร์ให้กับสังคมไทย

ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการมุ่งเน้นลูกค้าและตลาด

ยุทธศาสตร์ที่ 1
สร้างภาพลักษณ์ของ อพวช.
ในฐานะแหล่งเรียนรู้เชิง
สาระบันเทิงระดับอาเซียน

ยุทธศาสตร์ที่ 2
บริหารความสัมพันธ์กับลูกค้า
อย่างต่อเนื่อง

ยุทธศาสตร์ที่ 3
พัฒนาธุรกิจบนพื้นฐานความ
ต้องการของลูกค้าและตลาด

ยุทธศาสตร์ที่ 4
สร้างความร่วมมือกับพันธมิตร
ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์

ยุทธศาสตร์ที่ 1

สร้างภาพลักษณ์ของ อพวช.
ในฐานะแหล่งเรียนรู้เชิง
สาระบันเทิงระดับอาเซียน

กลยุทธ์ที่ 1: แสวงหาภาพลักษณ์ของ อพ. ตาม
แผนการจัดการ Rebranding ขององค์กร
(คำอธิบายเพิ่มเติมกลยุทธ์: โดยการเผยแพร่
กิจกรรม ผลิตภัณฑ์ บริการ การสื่อสารองค์กร
และการประชาสัมพันธ์ขององค์กรให้เป็นไปใน
ทิศทางเดียวกันและสอดคล้องกับอัตลักษณ์ของ
อพวช. ตามแผนการจัดการด้าน Rebranding)

กลยุทธ์ที่ 2 ประชาสัมพันธ์และทำการตลาด
เชิงรุกกับลูกค้าทั้งในและต่างประเทศ
(คำอธิบายเพิ่มเติมกลยุทธ์: ทำแผนการ
ประชาสัมพันธ์และการทำการตลาดเชิงรุก การ
เผยแพร่ผลิตภัณฑ์ที่จะกลุ่มเป้าหมายและตรง
ความต้องการ (Target Marketing) เพื่อสร้าง
การรับรู้และความสนใจ และเพิ่มอัตราการใช้
บริการของลูกค้ากลุ่มเป้าหมายทั้งใน
ระดับประเทศและนานาชาติ)

กลยุทธ์ที่ 3 สร้างจุดขายจากความเป็น
เอกลักษณ์ของ อพวช.
(คำอธิบายเพิ่มเติมกลยุทธ์: การนำจุดแข็งด้าน
วิชาการ กิจกรรม และผลิตภัณฑ์ มาพัฒนาต่อ
ออกเป็นจุดขายที่เป็นเอกลักษณ์ของ อพวช.
เช่นสร้างบุคคลต้นแบบ (Role Model) จาก
ผู้เยี่ยมชม อพวช.)

ยุทธศาสตร์ที่ 2

บริหารความสัมพันธ์กับลูกค้า
อย่างต่อเนื่อง

กลยุทธ์ที่ 1 ปรับปรุงและพัฒนาบริการ
บริการในทุกจุดสัมผัส (Touch Point) เพื่อ
สร้างความพึงพอใจและความประทับใจ
(คำอธิบายเพิ่มเติมกลยุทธ์: โดยพัฒนา ปรับปรุง
และให้ความสำคัญกับทุกจุดสัมผัสของลูกค้ทั้ง
ด้านการบริการและผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ของ อพวช.
เพื่อสร้างความมั่นใจว่าลูกค้าจะได้รับ ความพึง
พอใจในทุกจุดสัมผัสและการใช้บริการ
(Customer Journey))

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
เพื่อสนับสนุนการบริการ
(คำอธิบายเพิ่มเติมกลยุทธ์: โดยการพัฒนา
ปรับปรุงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อ
พัฒนาการให้บริการที่ทันสมัย และรวดเร็ว
ตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้า)

กลยุทธ์ที่ 3 สร้างวัฒนธรรมองค์กรและพัฒนา
บุคลากรที่มีลูกค้าเป็นสำคัญ (Customer
Centric)
(คำอธิบายเพิ่มเติมกลยุทธ์: โดยเน้นด้าน
มนุษย์ หรือชาวมนุษย์ บุคลากรขององค์กร
สร้างวัฒนธรรมและปลูกฝัง Service Mind
ให้แก่เจ้าหน้าที่ เพื่อสร้างความเข้าใจลูกค้าและ
ผู้ใช้บริการ (Empathy) และนำมาปรับปรุง
พัฒนาการดำเนินงานด้านการบริการและ
การตลาดที่ตอบโจทย์แก่ผู้ใช้บริการ)

ยุทธศาสตร์ที่ 3

พัฒนาธุรกิจบนพื้นฐานความต้องการของ
ลูกค้าและตลาด

กลยุทธ์ที่ 1 สำรวจและวิจัยข้อมูลด้านลูกค้า
และการตลาด
(คำอธิบายเพิ่มเติมกลยุทธ์: โดยการเก็บรวบรวม
วิเคราะห์ ศึกษา และรายงานข้อมูลทาง
การตลาดที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของ
อพวช. เพื่อนำมาใช้ประกอบการวางแผนและ
การตัดสินใจทางการตลาด ให้บรรลุเป้าหมาย
สูงสุดในการทำให้การดำเนินงานด้านธุรกิจของ
อพวช. รวมถึง สามารถตอบสนองความต้องการ
และสร้างความพึงพอใจสูงสุดให้แก่กลุ่มลูกค้า
เป้าหมายได้)

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนากลยุทธ์บนพื้นฐานความ
ต้องการของลูกค้าและตลาด
(คำอธิบายเพิ่มเติมกลยุทธ์: การต่อยอดจากการ
สำรวจและวิเคราะห์ตลาดในกลยุทธ์ที่ 1 โดย
นำมาปรับปรุง พัฒนากลยุทธ์และรูปแบบการ
ให้บริการ เพื่อตอบโจทย์ความต้องการของ
ลูกค้าและกลุ่มเป้าหมาย)

ยุทธศาสตร์ที่ 4

สร้างความร่วมมือกับพันธมิตร
ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์

กลยุทธ์ที่ 1 ขยายความร่วมมือกับหน่วยงาน
พันธมิตรด้านการตลาด
(คำอธิบายเพิ่มเติมกลยุทธ์: เน้นการสร้าง
ความสัมพันธ์ ส่งเสริมความร่วมมือกับหน่วยงาน
ภายนอกเพื่อขยายการดำเนินงานด้านการตลาด
การจัดซื้อวัสดุสาร และกิจกรรมขององค์กร
ให้กับหน่วยงานผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและการสร้าง
กิจกรรมการมีส่วนร่วมกับหน่วยงานพันธมิตร)

กลยุทธ์ที่ 2 ขยายความร่วมมือกับหน่วยงาน
พันธมิตร สื่อมวลชน ด้านการประชาสัมพันธ์
(คำอธิบายเพิ่มเติมกลยุทธ์: เน้นการสร้าง
ความสัมพันธ์ ขยายความร่วมมือกับหน่วยงาน
ด้านสื่อมวลชนและประชาสัมพันธ์ เพื่อส่งเสริม
การดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์
ร่วมกัน)

กลยุทธ์ที่ 3 ขยายความร่วมมือกับหน่วยงาน
พันธมิตรในการบริการ
(คำอธิบายเพิ่มเติมกลยุทธ์: เน้นสร้าง
ความสัมพันธ์ ส่งเสริมความร่วมมือกับ
หน่วยงานภายนอกเพื่อส่งเสริมการดำเนินงาน
ด้านการพัฒนาการบริการ การสร้างกิจกรรม
การมีส่วนร่วมกับหน่วยงานพันธมิตร การ
ให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก ร้านอาหาร
ร้านของที่ระลึก เป็นต้น)

	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างภาพลักษณ์ของ อพว. ในฐานะแหล่งเรียนรู้ เชิงสาธารณะในระดับอาเซียน	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 บริหารความเข้มแข็งกับลูกค้าอย่างต่อเนื่อง	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาธุรกิจบนพื้นฐานความต้องการ ของลูกค้าและตลาด	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างความร่วมมือกับพันธมิตรด้าน การตลาดและประชาสัมพันธ์
ตัวชี้วัดตามแผน ยุทธศาสตร์*	1. จำนวนสมาชิก อพว. ที่เพิ่มขึ้น 2. จำนวนหน่วยงานพันธมิตร 3. จำนวนลูกค้าที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี 4. จำนวนผู้ให้บริการที่กลับมาใช้ซ้ำ 5. รายได้จากกิจกรรม	1. จำนวนลูกค้าที่เพิ่มขึ้น 2. จำนวนพื้นที่ที่ถูกปรับปรุง 3. จำนวนผู้เข้าร่วมอบรม 4. จำนวนข้อมูลที่มีมาใช้ประโยชน์	1. โครงการสำรวจความต้องการของลูกค้า 2. จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม 3. จำนวนนวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นใหม่ 4. จำนวนของเล่นวิทยาศาสตร์ที่พัฒนาขึ้นใหม่	1. จำนวนหน่วยงานพันธมิตร
*สอดคล้องกับแผน วิสัยทัศน์ อพว. ฉบับที่ 3				
ความเชื่อมโยงกับ ประเด็นยุทธศาสตร์ ตามแผนวิสัยทัศน์ อพว. ฉบับที่ 6	# 1. มุ่งสู่เป้าหมายด้านการจัดการองค์ความรู้ วิทยาศาสตร์เพื่อพลเมือง # 3. พัฒนากิจการที่เกี่ยวข้องกับพิพิธภัณฑ์	# 2. สร้างประสบการณ์แก่ผู้ชมที่ดียิ่งที่สุด สำหรับวิทยาศาสตร์ # 4. ขับเคลื่อนองค์การพลวัตที่ยั่งยืน	# 2. สร้างประสบการณ์แก่ผู้ชมที่ดียิ่งที่สุด สำหรับวิทยาศาสตร์ # 3. พัฒนากิจการที่เกี่ยวข้องกับ พิพิธภัณฑ์	# 1. มุ่งสู่เป้าหมายด้านการจัดการองค์ ความรู้วิทยาศาสตร์เพื่อพลเมือง
วัตถุประสงค์เชิง ยุทธศาสตร์ตาม แผนวิสัยทัศน์ อพ. ฉบับที่ 6	1. เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย มี มาตรฐานสากล 2. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีแรงบันดาลใจมากขึ้น 3. พัฒนารูปแบบธุรกิจใหม่เพื่อสร้างคุณค่า ให้แก่ผู้รับบริการ 4. ผู้รับบริการมีความพึงพอใจต่อ อพว.	1. ประชาชนทุกช่วงวัยสามารถเข้าถึง แหล่งเรียนรู้ที่จะสร้างแรงบันดาลใจ ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และ นวัตกรรม 2. ผู้รับบริการได้รับความสุข สนุก ความ พึงพอใจ ในการมีประสบการณ์ที่ ประทับใจ 3. ประชาชนได้เกิดทัศนคติเชิงบวกในการ ท่องเที่ยวเชิงสาระ/การเรียนรู้ ตลอดชีวิตด้านวิทยาศาสตร์	1. ประชาชนทุกช่วงวัยสามารถเข้าถึงแหล่ง เรียนรู้ที่จะสร้างแรงบันดาลใจด้าน วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม 2. ผู้รับบริการได้รับความสุข สนุก ความ พึงพอใจ ในการมีประสบการณ์ที่ ประทับใจ 3. ประชาชนได้เกิดทัศนคติเชิงบวกในการ ท่องเที่ยวเชิงสาระ/การเรียนรู้ตลอดชีวิต ด้านวิทยาศาสตร์ 4. ระบบการบริหารและบริการทันสมัยใน ยุคดิจิทัล 5. พัฒนารูปแบบธุรกิจใหม่เพื่อสร้างคุณค่า ให้แก่ผู้รับบริการ 6. ผู้รับบริการมีความพึงพอใจต่อ อพว. 7. กฎ ระเบียบ แบบแผน ได้รับการทบทวน ปรับปรุงให้สอดคล้องกับธุรกิจรูปแบบ ใหม่	1. เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย มี มาตรฐานสากล 2. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีแรงบันดาลใจ มากขึ้น 3. กระบวนการประสานงานกับ เครือข่ายมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น 4. กระบวนการจัดการองค์ความรู้ที่มี ประสิทธิภาพ

แผนยุทธศาสตร์ด้านการมุ่งเน้นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและลูกค้าฉบับเต็ม :

<https://www.nsm.or.th/nsm/th/list-download/Document1>

แผนปฏิบัติการด้านการมุ่งเน้นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ปี 2565

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 ขยายภาคีเครือข่ายเพื่อสร้างความเข้มแข็งด้านวิชาการและโอกาสทางธุรกิจ

กลยุทธ์ที่ 1 การใช้ข้อมูลความรู้และข้อมูลการตลาดเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการที่ตรงตามความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

- โครงการสำรวจข้อมูลความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก
- โครงการสำรวจข้อมูลความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในองค์กร
- โครงการพัฒนากลยุทธ์การสื่อสารและการบริการวิชาการ

กลยุทธ์ที่ 2 สร้างช่องทางกระจายธุรกิจผ่านกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

- โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการของ อพวช. ร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อหารายได้ / โครงการการพัฒนาผลิตภัณฑ์/บริการใหม่เพื่อสร้างมูลค่าธุรกิจ และการพัฒนารูปแบบธุรกิจใหม่
- โครงการแสวงหาพันธมิตรที่ครอบคลุมทุกกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์
- โครงการร่วมประชาสัมพันธ์และการตลาดกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- โครงการสร้างพันธมิตรทางธุรกิจ
- โครงการ CO-CREATION การพัฒนาองค์ความรู้ หรือผลิตภัณฑ์ใหม่ร่วมกับพันธมิตร
- โครงการความร่วมมือในระดับนานาชาติ
- โครงการพัฒนาทรัพยากรเพื่อสร้างประสบการณ์ใหม่ (กิจกรรมการพัฒนาทรัพยากรกับหน่วยงานเครือข่าย องค์กร พิพิธภัณฑ์ ต่างประเทศ นานาชาติ)
- โครงการ SCIENCE & MEDIA CENTER
- โครงการเครือข่ายสื่อสารวิทยาศาสตร์

กลยุทธ์ที่ 3 แสวงหาการสนับสนุนทรัพยากรจากกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

- โครงการพัฒนาสื่อวิทยาศาสตร์ร่วมกับหน่วยวิจัย เช่น หนังสือนิยาย
- โครงการ AEC SCIENCE ENCULTURATION NETWORK การปลูกฝังวัฒนธรรมวิทยาศาสตร์ในกลุ่มประเทศอาเซียน
- โครงการพัฒนากิจกรรมร่วมกับหน่วยงานภายนอก เช่น แข่งขันทะลิวน้ำ
- โครงการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- โครงการพัฒนาเครือข่ายแหล่งเรียนรู้วิทยาศาสตร์ในภูมิภาค พิพิธภัณฑ์ในพื้นที่

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 สร้างความมั่นคงและความผูกพันกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

กลยุทธ์ที่ 1 สร้างภาพลักษณ์ขององค์กรที่ชัดเจนกับกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างทั่วถึง

- โครงการประชาสัมพันธ์องค์กรและสร้างความสัมพันธ์กับกลุ่มนโยบายและจังหวัดปทุมธานี และกระทรวง อว.
- โครงการวิทยาศาสตร์สู่ชุมชน

กลยุทธ์ที่ 2 สร้างความเข้มแข็งในการสื่อสารกับกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างต่อเนื่อง

- โครงการพัฒนาระบบ WEBSITE
- โครงการจดหมายข่าว NSM ถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

กลยุทธ์ที่ 3 สร้างความพึงพอใจและความผูกพันระยะยาวกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

- โครงการพัฒนาระบบ (คู่มือ) และสร้างความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- โครงการสำรวจความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 5 กลุ่มหลัก
- โครงการเพื่อนพิพิธภัณฑสถาน (ผู้ทรงคุณวุฒิที่ยินดีเป็นที่ปรึกษาหรือทำงานร่วมกับพิพิธภัณฑสถาน) / ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร
- โครงการสร้างความผูกพันกับชุมชนในจังหวัดปทุมธานี

กลยุทธ์ที่ 4 สร้างวัฒนธรรมองค์กรให้เห็นถึงความสำคัญของการสร้างความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

- โครงการฝึกอบรมพนักงานด้าน SCM
- โครงการรางวัล ชัยภูมิทอง / อาสาสมัครชัยภูมิทอง
- โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านวิชาการ ด้านบริหารธุรกิจ การตลาด การผลิตสื่อ การออกแบบ และการซ่อมบำรุง
- โครงการพัฒนาแผนบริหารจัดการสมรรถนะและศักยภาพของบุคลากรทุกระดับ ทุกส่วนงาน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 ปรับปรุงกระบวนการและระบบสารสนเทศเพื่อบริหารจัดการผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ที่ 1 ปรับปรุงระเบียบข้อบังคับเพื่อการบริหารจัดการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

- โครงการศึกษาและยกย่องระเบียบข้อบังคับเรื่องความร่วมมือ
- โครงการศึกษาและยกย่องระเบียบข้อบังคับเรื่องการตอบแทนผู้ทรงคุณวุฒิ
- โครงการ ศึกษาและยกย่องการปรับปรุงระเบียบข้อบังคับเรื่องการตอบแทนทรัพย์สินทางปัญญา
- โครงการศึกษาและยกย่องการปรับปรุงข้อบังคับเรื่องการบริจาคทรัพย์สิน

กิจกรรมปรับปรุงกฎระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับงานด้านวิสัยทัศน์ทางวิทยาศาสตร์ และวิสัยทัศน์ทางธรรมชาติ

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสารสนเทศเพื่อรองรับการบริหารจัดการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

- โครงการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและกลไกเพื่อการจัดการฐานข้อมูลผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- โครงการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและกลไกเพื่อการสื่อสารกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญหลัก (CRM)
- โครงการ CROWD SOURCING สร้างช่องทางความร่วมมือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- โครงการพัฒนาระบบบุคลากรด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล
- โครงการ NATIONAL ONLINE SCIENCE COMMUNICATION PLATFORM
- โครงการพัฒนากลยุทธ์ด้วยข้อมูล
- โครงการพัฒนาองค์ความรู้ด้วยดิจิทัล
- โครงการ CITIZEN SCIENCE
- โครงการการพัฒนาแบบห้องสมุด (รับบริจาคหนังสือ)

ผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ ด้านการมุ่งเน้นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประจำปี 2565

ยุทธศาสตร์	จำนวนกลยุทธ์	จำนวนโครงการ	ผลการดำเนินการ		
			ยังไม่ได้ดำเนินการ	อยู่ในระหว่างดำเนินการ	ดำเนินการแล้วเสร็จตามเป้าหมาย
ยุทธศาสตร์ที่ 1	3	17	0	1	16
ยุทธศาสตร์ที่ 2	4	12	0	1	11
ยุทธศาสตร์ที่ 3	2	14	0	8	6

จากการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการด้านการมุ่งเน้นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พบว่าการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ที่ 1 มีจำนวน 17 โครงการ อยู่ในระหว่างดำเนินการ 1 โครงการ ดำเนินการแล้วเสร็จตามเป้าหมาย 16 โครงการ ยุทธศาสตร์ที่ 2 มีจำนวน 12 โครงการ อยู่ในระหว่างดำเนินการ 1 โครงการ ดำเนินการแล้วเสร็จตามเป้าหมาย 11 โครงการ และยุทธศาสตร์ที่ 3 มีจำนวน 14 โครงการ อยู่ในระหว่างดำเนินการ 8 โครงการ ดำเนินการแล้วเสร็จตามเป้าหมาย 6 โครงการ โดยคิดเป็นร้อยละตามแผนปฏิบัติการฯ ดังนี้ อยู่ในระหว่างดำเนินการคิดเป็นร้อยละ 23 ดำเนินการแล้วเสร็จตามแผนคิดเป็นร้อยละ 77

แผนปฏิบัติการด้านการมุ่งเน้นลูกค้าและตลาด ปี 2565

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างภาพลักษณ์ของ อพวช. ในฐานะแหล่งเรียนรู้เชิงสาระบันเทิง (EDUTAINMENT) ระดับอาเซียน

กลยุทธ์ที่ 1 เผยแพร่ภาพลักษณ์ของ อพวช. ตามแผนการจัดการ REBRANDING ของ องค์การ

- โครงการ REBRANDING ปรับเปลี่ยนภาพลักษณ์

กลยุทธ์ที่ 2 ประชาสัมพันธ์และทำการตลาดเชิงรุกกับลูกค้าทั้งในและต่างประเทศ

- โครงการ NSM MEMBER CLUB
- โครงการขยายพื้นที่ TOUCH POINT จุดบริการกับหน่วยงานภายนอก เช่น ของที่ระลึก บัตรเข้าชม
- ส่งเสริมการตลาดเพื่อเพิ่มจำนวนลูกค้า
- การร่วมมือกับหน่วยงานพันธมิตรในการเพิ่มจำนวนลูกค้า
- ส่งเสริมการตลาดเพื่อรักษาฐานลูกค้าเดิม

กลยุทธ์ที่ 3 สร้างจุดขายจากความเป็นเอกลักษณ์ของ อพวช. (หารายได้จากการจัดการองค์ความรู้และนวัตกรรมของ อพวช.)

- โครงการ SCIENCE DELIVERY BY NSM
- โครงการหารายได้จากงาน TAXIDERMY ของ อพวช.
- โครงการ EXCLUSIVE TOUR
- โครงการหารายได้จากสื่อ และของที่ระลึก โดยใช้องค์ความรู้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 บริหารความสัมพันธ์กับลูกค้าอย่างต่อเนื่อง

กลยุทธ์ที่ 1 ปรับปรุงและพัฒนาด้านการบริการในทุกจุดสัมผัส (TOUCH POINT) เพื่อสร้างความพึงพอใจและความประทับใจ

- โครงการยกระดับการบริการสู่การเป็นแหล่งท่องเที่ยวในภูมิภาค
- โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์และพัฒนาพื้นที่ของ อพวช. เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสาระบันเทิง
- โครงการปรับปรุงและพัฒนาจุดสัมผัส ด้านโครงสร้างพื้นฐานและการให้บริการ
- โครงการสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้าอย่างยั่งยืน (NSM BRAND LOYALTY)
- การสร้างความทันสมัยในการจัดแสดง/ต้อนรับผู้เข้าชม เพื่อการสร้างประสบการณ์ที่ดีเยี่ยม (MUSEUM EXPERIENCE)
- โครงการพัฒนามาตรฐานการจัดการพิพิธภัณฑ์

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริการ

- โครงการยกระดับคุณภาพการให้บริการผู้เข้าชม (CUSTOMER FOCUS) ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

กลยุทธ์ที่ 3 สร้างวัฒนธรรมองค์กรและพัฒนาบุคลากรที่มีลูกค้าเป็นสำคัญ (CUSTOMER CENTRIC)

- โครงการพัฒนาศักยภาพ บุคลากร อพวช. (เจ้าหน้าที่และอาสาสมัคร) ด้านการบริการทางวิชาการ
- โครงการพัฒนาศักยภาพ บุคลากร อพวช. (เจ้าหน้าที่และอาสาสมัคร) ด้านการบริการ
- โครงการสร้างแรงบันดาลใจให้บุคลากรที่มีความโดดเด่นด้านการบริการลูกค้า

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนารูปแบบพื้นฐานความต้องการของลูกค้าและตลาด

กลยุทธ์ที่ 1 สำรวจและวิจัยข้อมูลด้านลูกค้าและการตลาด

- โครงการสำรวจและวิจัยตลาด ด้านความพึงพอใจ ความต้องการและความคาดหวังของลูกค้า
- โครงการสำรวจศึกษาวิจัยลูกค้าที่ให้บริการผลิตภัณฑ์หลักของ อพวช. เพื่อวางแผนและพัฒนา ปรับปรุงผลิตภัณฑ์
- การสำรวจความต้องการของลูกค้าเพื่อวางแผนเชิงรุกถึงปะเภทอื่น ๆ

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนากลยุทธ์พื้นฐานความต้องการของลูกค้าและตลาด

- โครงการพัฒนาวิธีการของผลิตภัณฑ์และบริการการเรียนรู้ในพิพิธภัณฑ์และวิทยาศาสตร์ ตามความต้องการของลูกค้าและตลาด ทั้ง ONSITE และ ONLINE
- โครงการพัฒนากิจกรรมวิทยาศาสตร์
- กิจกรรมการพัฒนาพิพิธภัณฑ์พิเศษ
- โครงการพัฒนาความสามารถในการให้บริการนิทรรศการบวงจรร

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างความร่วมมือกับพันธมิตรด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์

กลยุทธ์ที่ 1 ขยายความร่วมมือกับหน่วยงานพันธมิตรด้านการตลาด

- โครงการขยายความร่วมมือกับหน่วยงานพันธมิตรด้านการตลาดกับหน่วยงานเอกชน
- โครงการขยายความร่วมมือกับหน่วยงานพันธมิตรด้านการตลาดกับพันธมิตรท้องถิ่น

กลยุทธ์ที่ 2 ขยายความร่วมมือกับหน่วยงานพันธมิตร สื่อมวลชน ด้านการประชาสัมพันธ์

- โครงการจัดทำกลไกที่เป็นระบบเพื่อร่วมมือกับสื่อมวลชนเพื่อการประชาสัมพันธ์

กลยุทธ์ที่ 3 ขยายความร่วมมือกับหน่วยงานพันธมิตรในการให้บริการ

- โครงการร่วมมือกับหน่วยงานพันธมิตรในการให้บริการ (พันธมิตรใหม่)

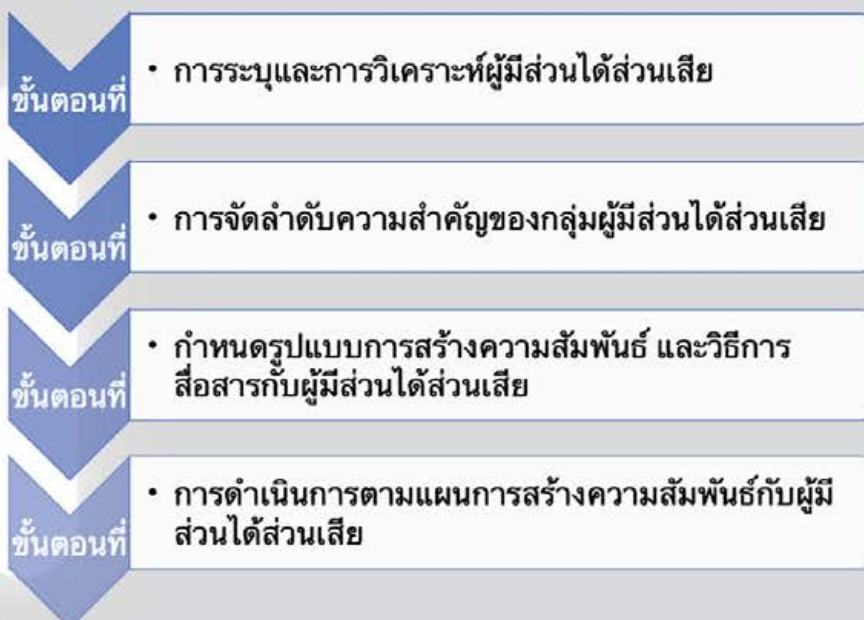
ผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ ด้านการมุ่งเน้นลูกค้าและตลาด ประจำปี 2565

ยุทธศาสตร์	จำนวนกลยุทธ์	จำนวนโครงการ	ผลการดำเนินการ		
			ยังไม่ได้ดำเนินการ	อยู่ในระหว่างดำเนินการ	ดำเนินการแล้วเสร็จตามเป้าหมาย
ยุทธศาสตร์ที่ 1	3	10	0	1	9
ยุทธศาสตร์ที่ 2	3	10	0	2	8
ยุทธศาสตร์ที่ 3	2	7	0	0	7
ยุทธศาสตร์ที่ 4	3	4	0	1	3

จากการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการด้านการมุ่งเน้นลูกค้าและตลาด พบว่าการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ที่ 1 มีจำนวน 10 โครงการ อยู่ในระหว่างดำเนินการ 1 โครงการ ดำเนินการแล้วเสร็จตามเป้าหมาย 9 โครงการ ยุทธศาสตร์ที่ 2 มีจำนวน 10 โครงการ อยู่ในระหว่างดำเนินการ 2 โครงการ ดำเนินการแล้วเสร็จตามเป้าหมาย 8 โครงการ ยุทธศาสตร์ที่ 3 มีจำนวน 7 โครงการ ดำเนินการแล้วเสร็จตามเป้าหมาย 7 โครงการ และยุทธศาสตร์ที่ 4 มีจำนวน 4 โครงการ อยู่ในระหว่างดำเนินการ 1 โครงการ ดำเนินการแล้วเสร็จตามเป้าหมาย 3 โครงการ โดยคิดเป็นร้อยละตามแผนปฏิบัติการฯ ดังนี้ อยู่ในระหว่างดำเนินการคิดเป็นร้อยละ 13 ดำเนินการแล้วเสร็จตามแผนคิดเป็นร้อยละ 87

การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder Engagement)

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหมายถึงผู้ที่ได้รับผลกระทบทั้งเชิงบวกและเชิงลบจากการดำเนินงานขององค์กร ทั้งบุคลากรภายในและภายนอกองค์กร อพวช. ได้วิเคราะห์และทบทวนการสร้างความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ตลอดจนตอบสนองความต้องการ ความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างเหมาะสม โดยได้กำหนดแนวทางและขั้นตอนการมีสร้างความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ดังนี้

3

การแข่งขันทางการตลาดที่เป็นธรรม

นโยบายและแนวปฏิบัติ

องค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ (อพพช.) มีความมุ่งมั่นและให้ความสำคัญต่อการดำเนินกิจการอย่างเป็นธรรม ภายใต้กรอบของกฎหมาย โดยคำนึงถึงหลักจริยธรรม ความโปร่งใส เพื่อสร้างสมดุลให้เกิดการแข่งขันทางการตลาดที่เป็นธรรม เพื่อประโยชน์ของลูกค้าและคู่ค้า รวมถึงความเป็นธรรมกับผู้เกี่ยวข้องทั่วทั้งองค์การ สอดคล้องกับหลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๖๒ ของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ จึงกำหนดให้มีนโยบายการแข่งขันทางการตลาดที่เป็นธรรม เพื่อเป็นแนวปฏิบัติแก่กรรมการ ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน ยึดมั่นเป็นหลักการในการปฏิบัติหน้าที่ ดังต่อไปนี้

แนวปฏิบัติการแข่งขันทางการตลาดที่เป็นธรรม ประกอบด้วย

► การรับมือข้อต่อคู่แข่งและเจ้าหนี้

> อพพช. ต้องปฏิบัติต่อคู่แข่ง ให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันทางการค้า ยึดถือถือถือการการแข่งขันอย่างเป็นธรรม ไม่แสวงหาความลับของคู่แข่งด้วยวิธีการไม่สุจริต รวมถึงไม่ทำลายชื่อเสียงของคู่แข่งด้วยการกล่าวหาโดยปราศจากข้อเท็จจริง หรือด้วยวิธีการที่ไม่เหมาะสม

> อพพช. ต้องปฏิบัติต่อเจ้าหนี้ตามสัญญา ข้อตกลงและเงื่อนไขที่มีต่อเจ้าหนี้อย่างเคร่งครัด ชำระหนี้ตรงเวลา และแจ้งหนี้ให้เจ้าหนี้ทราบล่วงหน้า หากไม่ปฏิบัติตามข้อผูกพันในสัญญา เพื่อร่วมกันหาแนวทางแก้ไขและป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหาย ทั้งนี้ เพื่อรักษาความเชื่อมั่นต่อเจ้าหนี้

► การส่งเสริมการแข่งขันที่เป็นธรรม โดยต่อต้านการผูกขาดและการเลือกปฏิบัติทางการค้า

อพพช. จะดำเนินกิจการภายใต้กรอบกติกาการแข่งขันที่เป็นธรรม มีจริยธรรมและปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันอย่างเคร่งครัด ไม่กระทำการใด ๆ ที่ขัดขวางการแข่งขันอย่างเสรี ก่อให้เกิดการกีดกันทางการค้า อันส่งผลให้เกิดความไม่เป็นธรรมและไม่ผูกขาดทางการค้า กีดกันขัดขวางหรือจำกัดการประกอบกิจการของผู้อื่น

► การบริหารจัดการทางการเงินตามเงื่อนไขตลาด ประกอบด้วย

> แนวทางการเข้าถึงและจัดหาเงินทุนอย่างโปร่งใสและเป็นธรรม

อพพช. จัดหาเงินและขอรับการสนับสนุนทางการเงิน เพื่อใช้ในการลงทุนโครงการใหม่ การขยายธุรกิจ การปรับปรุงการดำเนินงาน ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยพิจารณาถึงความจำเป็นในการจัดหาเงินให้สอดคล้องกับความต้องการใช้เงิน และกำกับดูแลการบริหารการเงินอย่างโปร่งใสและเป็นธรรม

> การจัดทำบัญชีการเงินตามมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับ

อพวช. ต้องจัดทำบัญชีให้ถูกต้องตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปและจัดทำรายงานทางการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน (TFRS) โดยผู้ปฏิบัติงานทุกคนต้องให้ข้อมูลรายการทางธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการบัญชีและการเงิน และข้อมูลรายงานการปฏิบัติการตามข้อเท็จจริง

> การแยกบัญชีการเงินเชิงพาณิชย์และเชิงสังคม

อพวช. จัดให้มีระบบบัญชีซึ่งแสดงถึงการแยกรายได้และค่าใช้จ่ายของการให้บริการเชิงพาณิชย์และเชิงสังคม และต้นทุนการให้บริการเชิงสังคม ตามวิธีปฏิบัติทางบัญชี

► การกำหนดช่องทางรับข้อร้องเรียนและการชดเชย กรณีคู่แข่งและเจ้าหน้าที่ถูกละเมิดตามกฎหมาย

อพวช. จัดให้มีช่องทางการรับและบริหารจัดการข้อร้องเรียนสำหรับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมถึง คู่แข่งและเจ้าหน้าที่อย่างเพียงพอ เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ตามนโยบายที่เกี่ยวกับการจัดการข้อร้องเรียนของ อพวช. ผ่านทุกช่องทางการติดต่อ (Touch point) เช่น ไปรษณีย์ เว็บไซต์ Facebook NSM Thailand Call Center 02 577 9999 ต่อ 1899 2123

► การต่อต้านการทุจริตและรับสินบนที่จะนำไปสู่การสร้างรายได้เปรียบในการแข่งขันทางการตลาด

อพวช. ต่อต้านการทุจริตและการรับสินบนที่จะนำไปสู่การสร้างรายได้เปรียบในการแข่งขันทางการตลาด และถือปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการทุจริต รวมทั้งนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการทุจริตและการให้หรือการรับสินบนของ อพวช.

► การจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติกับกลุ่มลูกค้าและผู้ส่งมอบ

อพวช. ต้องคัดเลือกลูกค้าและผู้ส่งมอบอย่างเป็นระบบ เป็นธรรม โปร่งใส มีการควบคุมการปฏิบัติตามระบบอย่างรัดกุม และสนับสนุนลูกค้าและผู้ส่งมอบที่ดำเนินธุรกิจอย่างมีจริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม และเคารพสิทธิมนุษยชน รวมถึงปฏิบัติตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ

ผู้รับผิดชอบ

- ◆ คณะกรรมการและหรือคณะกรรมการการกำกับดูแลกิจการที่ดีและการนำองค์กร กำหนดให้มีนโยบายและแนวปฏิบัติการแข่งขันทางการตลาดที่เป็นธรรม และกำกับดูแลให้มีการนำนโยบายไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม
- ◆ ผู้บริหารระดับสูง กำหนดหน่วยงานหรือบุคคลผู้รับผิดชอบเพื่อดูแลและควบคุมให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างถูกต้อง กำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามนโยบายและแนวปฏิบัติ ตลอดจนหาแนวทางพัฒนาปรับปรุงเพื่อให้การนำไปปฏิบัติมีประสิทธิภาพมากขึ้น
- ◆ หน่วยงาน/บุคคลผู้รับผิดชอบ รับผิดชอบในการดำเนินงานให้เป็นไปตามระเบียบปฏิบัติ รายงานผลการปฏิบัติตามนโยบายต่อผู้บริหารระดับสูง คณะกรรมการและหรือคณะกรรมการการกำกับดูแลกิจการที่ดีและการนำองค์กร รับทราบเป็นประจำทุกปี

การดำเนินการด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืนของ อพวช. ประจำปีงบประมาณ 2565

นโยบายและแนวปฏิบัติ

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ (อพวช.) ตระหนักถึงความสำคัญในการกำกับดูแลกิจการที่ดี เพื่อมุ่งสู่การเป็นองค์กรที่โปร่งใส มีธรรมาภิบาลและดำเนินงานโดยยึดถือตามหลักการพัฒนายั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ตามกรอบการบริหารจัดการให้เป็นแนวปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกันตามมาตรฐานสากล เพื่อขับเคลื่อนองค์กรให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับการเติบโตเชิงเศรษฐกิจควบคู่กับการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม รวมถึงการนำนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนาหรือปรับปรุงกระบวนการทำงานและการบริหารจัดการภายในองค์กรให้มีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและส่งมอบคุณค่าตามความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ดังนี้

ด้านสิ่งแวดล้อม (Environment)

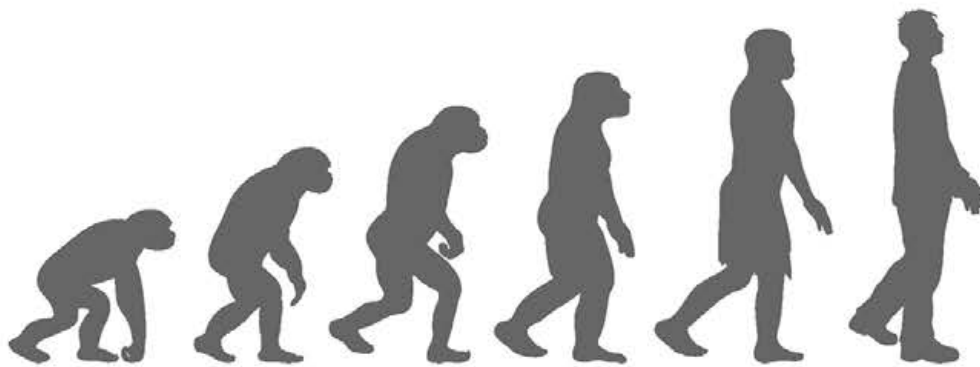
- ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า นำไปสู่ประสิทธิภาพเชิงนิเวศเศรษฐกิจของ อพวช.
- ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีขององค์กรในทุกระดับ จากองค์ความรู้และความเชี่ยวชาญ โดยคำนึงถึงความยั่งยืนภายใต้ฐานความคิดด้านเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียนและเศรษฐกิจ สีเขียว (BCG Model)
- เร่งพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน การดำเนินงานและกิจกรรมที่คำนึงถึงการลดผลกระทบต่อภาวะ โลกร้อน และก๊าซเรือนกระจก รวมทั้งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในด้านอื่น ๆ ด้วยการส่งเสริมการใช้พลังงานสะอาด การจัดการของเสีย โดยการมีส่วนร่วมของพนักงานและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน

ด้านสังคม (Social)

- สร้างความเข้มแข็งและการมีภูมิคุ้มกันของสังคมด้วยการสร้างความตระหนักรู้ด้านวิทยาศาสตร์และความยั่งยืน
- สนับสนุนโอกาสการเข้าถึงข้อมูลองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อให้ประชาชน ในทุกกลุ่ม ทุกวัย และทุกพื้นที่ สามารถเข้าถึงการเรียนรู้ได้อย่างเท่าทันและเท่าเทียม
- สร้างพันธมิตร และความร่วมมือ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนและผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย เพื่อประสานพลังในการสร้างประโยชน์แก่สังคม
- พัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการ โดยรับฟังและติดตามความต้องการ ความคาดหวังและเสียงของลูกค้าและผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย เพื่อส่งมอบบริการและผลิตภัณฑ์ที่นำไปสู่มูลค่าเพิ่มในการสร้างความเข้มแข็งของสังคมอย่างแท้จริงและยั่งยืน

ด้านธรรมาภิบาลและการจัดการองค์กร (Governance)

- ยึดหลักธรรมาภิบาล โปร่งใสและเป็นธรรมในการดำเนินกิจการและการปฏิบัติงานพร้อมทั้งปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ รวมทั้งเปิดเผยข้อมูลสารสนเทศของ อพวช. อย่างครบถ้วนเพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าถึงและตรวจสอบได้ตลอดจนให้ความสำคัญกับการบริหารและควบคุมภายในอย่างเป็นระบบ
- มุ่งเน้นการบริหารจัดการผลการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างความยั่งยืนขององค์กรและความมั่นคงทางการเงิน โดยมีการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง
- ส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการพัฒนาความรู้ ทักษะ และจิตสำนึก ด้านคุณธรรมความโปร่งใส และความยั่งยืน รวมทั้งนำไปใช้ปฏิบัติในการทำงาน การสนับสนุนสังคมและชุมชน
- ส่งเสริมการบริหารและพัฒนาทุนมนุษย์เพื่อยกระดับ ความผูกพัน ความพึงพอใจ และพัฒนาขีดความสามารถด้านความคิดสร้างสรรค์ในการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อเตรียมพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและการรองรับวิถีชีวิตใหม่ (New Normal)

อพวช. ดำเนินงานตามแผนวิสาหกิจ ฉบับที่ 6 ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาที่คำนึงถึงลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งในสังคมและชุมชนด้วยองค์ความรู้และทรัพยากรที่มีในองค์กร รวมทั้งความร่วมมือกับเครือข่ายพันธมิตร โดยแสวงหาการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริการหรือผลิตภัณฑ์ที่ตอบโจทย์ความต้องการของลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ด้านธรรมาภิบาล อพวช. ในปี พ.ศ. 2565 อพวช. ได้รับรางวัลในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) เป็นปีที่ 2 ติดต่อกัน ซึ่งสะท้อนถึงการกำกับดูแลองค์กรอย่างโปร่งใสและมีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยมีศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านทุจริต อพวช. เป็นหน่วยงานเฉพาะในการขับเคลื่อน รวมถึงมีการกำหนดแนวทางปฏิบัติเรื่องร้องเรียนอย่างเป็นรูปธรรมและสามารถปฏิบัติได้จริงสำหรับความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อพวช. คำนึงถึงสิทธิมนุษยชน เช่น การจ้างงานผู้มีความบกพร่องทางสายตา การจัดทำนิทรรศการและกิจกรรมเพื่อรองรับผู้มีความบกพร่องทางร่างกาย การพัฒนาพื้นที่ Universal design สำหรับรองรับผู้เข้าชม การเปิดเผยข้อมูลอย่างโปร่งใสและส่งเสริมการทำงานร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีการสื่อสารและสร้างการมีส่วนร่วมระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียผ่านโครงการ/กิจกรรมของ อพวช. โดยมีคณะกรรมการพัฒนาธุรกิจและเครือข่าย คณะทำงานการมุ่งเน้นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและลูกค้า ช่วยกำกับติดตามงานอย่างใกล้ชิด นอกจากนี้ อพวช. มีหน่วยงานตรวจสอบภายใน กระบวนการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงโดยดำเนินงานสอดคล้องกับข้อกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.)

ด้านนวัตกรรม อพวช. ได้รับรางวัลนวัตกรรมแห่งชาติ ด้านสื่อและการสื่อสาร ประจำปี 2565 ประเภทผู้สื่อสารนวัตกรรม (ระดับนิติบุคคล) จัดโดยสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน) เนื่องใน วันนวัตกรรมแห่งชาติ เพื่อเชิดชูเกียรติแก่นักนวัตกรรมไทยผู้ริเริ่มสร้างสรรค์ผลงานนวัตกรรมอันโดดเด่น และเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์นวัตกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร สังคมและประเทศ ขณะเดียวกัน อพวช. ให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรและองค์กรให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตามความต้องการของลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้วยการส่งเสริมวัฒนธรรมด้านนวัตกรรม เตรียมความพร้อมด้านโครงสร้างเพื่อผลักดันให้ผลงานนวัตกรรมในผลิตภัณฑ์และบริการเพื่อสร้างรายได้และตอบโจทย์ที่สำคัญของประเทศ

ด้านการสร้างคุณค่า อพวช. ร่วมสร้างพลเมืองที่ตระหนักถึงความยั่งยืนและลงมือสร้างการเปลี่ยนแปลง ภายในองค์กร มุ่งขับเคลื่อนบนพื้นฐานความพอเพียง ให้ความสำคัญกับการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า คำนึงถึงการดูแลสิ่งแวดล้อมพร้อมการสร้างประโยชน์แก่ชุมชนด้วยการมีส่วนร่วมของพนักงานทุกคนโดยดำเนินการใน 3 มิติที่เชื่อมโยงกัน ดังเช่นในปีที่ผ่านมา ดังนี้

มิติที่ 1 การสร้างสังคมวิทยาศาสตร์ที่ตระหนักถึงความยั่งยืน

อพวช. ส่งเสริมการจัดนิทรรศการและกิจกรรมเพื่อสร้างความตระหนักด้านสิ่งแวดล้อม โดยปลูกฝังเยาวชนและประชาชนให้ตระหนักถึงความสำคัญของความหลากหลายทางชีวภาพ การดูแลรักษาแหล่งน้ำและเรียนรู้การใช้น้ำอย่างมีคุณค่า การรักษาคุณภาพของดิน การลดมลภาวะ การประหยัดพลังงาน รวมไปถึงสร้างความตระหนักเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ผ่านนิทรรศการ กิจกรรม การจัดงาน special event ในวันสำคัญ รวมไปถึงการพัฒนาหลักสูตรสำหรับโรงเรียนเพื่อสร้างจิตสำนึก และความรู้พื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์เพื่อให้เกิดการคิดวิเคราะห์และความเข้าใจจนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในชีวิตประจำวัน ในปี พ.ศ. 2565 อพวช. ร่วมกับเครือข่ายจัดกิจกรรม City Nature Challenge 2022 เพื่อกระตุ้นให้เกิดวิทยาศาสตร์ภาคพลเมือง

ในปี พ.ศ. 2565 ยังคงให้ความสำคัญกับการสร้างเครือข่ายเชิง Partnership for sustainability โดยการทำงานกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อการสร้างความตระหนักรู้ที่ยั่งยืน ผ่านการจัดอบรมแลกเปลี่ยนความรู้หรือจัดกิจกรรมร่วมกัน โดยมีโครงการต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมา ได้แก่ Belt and Road Initiative พัฒนาหลักสูตรการศึกษาเกี่ยวกับความสำคัญของแหล่งน้ำในโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตรการเรียนรู้ด้านนิเวศวิทยา (ทรัพยากรน้ำ) แบบ Problem-Based Learning (PBL) ภายใต้โครงการผลักดันความร่วมมือระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน ประจำปี 2565 ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้จากหลักสูตรการเรียนรู้ด้านนิเวศวิทยา (ทรัพยากรน้ำ) แบบ Problem – Based Learning (PBL) ให้กับคุณครูหรือผู้สนใจในประเทศไทยได้นำไปใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ และเป็นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือการจัดการเรียนรู้ด้านนิเวศวิทยาและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งสร้างความตระหนักรู้ด้านนิเวศวิทยาด้านทรัพยากรน้ำ

กิจกรรมประกวดภาพถ่ายนานาชาติภายใต้หัวข้อความสำคัญของแม่น้ำและท้องทะเล เป็นกิจกรรมสร้างเวทีแลกเปลี่ยนมุมมองผ่านภาพถ่ายเพื่อส่งเสริมให้สาธารณชนตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติซึ่งสัมพันธ์กับชีวิตและร่วมแรงร่วมใจในการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อความยั่งยืน โดย อพวช. ร่วมมือกับหน่วยงานระดับนานาชาติ ได้แก่ Asia Pacific Network of Science & Technology Centres (ASPAC), International Union for Conservation of Nature (IUCN Thailand), Commission for Environmental Cooperation (CEC), and Thailand Biodiversity Network Alliance (B-DNA Thailand)

การจัดสัมมนาเพื่อสร้างความตระหนักรู้ด้าน SDGs กับหน่วยงานพันธมิตรซึ่งจัดอย่างต่อเนื่อง สำหรับปี 2565 นี้จัดกิจกรรมในชื่อ “Symposium on Science Festival 2022: The Sixth Symposium of ASEAN Plus Three on SDGs and Science Museums and Centers.” เพื่อแลกเปลี่ยนเรื่องบทบาทของพิพิธภัณฑ์ในการส่งเสริมความตระหนักรู้เรื่องวิทยาศาสตร์สำหรับประชาชนและวิทยาศาสตร์พลเมือง รวมถึงประเด็นผลกระทบต่อสังคมของโครงการด้านวิทยาศาสตร์ที่มีภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม

มติที่ 2 การสนับสนุนการพัฒนาสังคมเติบโตไปด้วยกันอย่างยั่งยืน

อพวช. ยังคงให้ความสำคัญเรื่องการสนับสนุนสังคมและชุมชนให้เติบโตไปพร้อมกัน การดูแลให้เกิดการพัฒนาอย่างทั่วถึงในทุกภาคส่วนของประเทศ ให้ความสำคัญกับกลุ่มเปราะบาง ผู้ด้อยโอกาส เพื่อช่วยลดความเหลื่อมล้ำด้านการศึกษา สร้างความเท่าเทียม รวมถึงให้โอกาสการเข้าถึงการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมคาราวานวิทยาศาสตร์สู่ภูมิภาคด้วยรูปแบบกระจายโอกาสการเรียนรู้ซึ่งดำเนินการมาตลอด 20 ปี สำหรับช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในปี พ.ศ. 2565 อพวช. ได้ส่งชุดการเรียนรู้สู่โรงเรียนในภูมิภาคและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมกับผู้นำกิจกรรมได้เรียนรู้ไปพร้อมกันอย่างไร้พรมแดน การจัดค่ายวัฒนธรรมวิทยาศาสตร์ในรูปแบบออนไลน์สำหรับศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนตามโครงการวิทยาศาสตร์ด้านภัยยาเสพติด ปี 2565

กิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุ เพื่อตอบสนองต่อสังคมสูงวัยในปัจจุบันโดยส่งเสริมให้ผู้สูงอายุและครอบครัวอยู่ร่วมกัน ด้วยความรักและความเข้าใจ สร้างคุณค่าและความมั่นใจในตัวเองของผู้สูงอายุในการดำเนินชีวิต รวมทั้งส่งเสริมสุขภาพกาย ผ่าน โครงการการพัฒนาผู้สูงอายุโดยใช้กิจกรรมและนิทรรศการในพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์เป็นฐาน

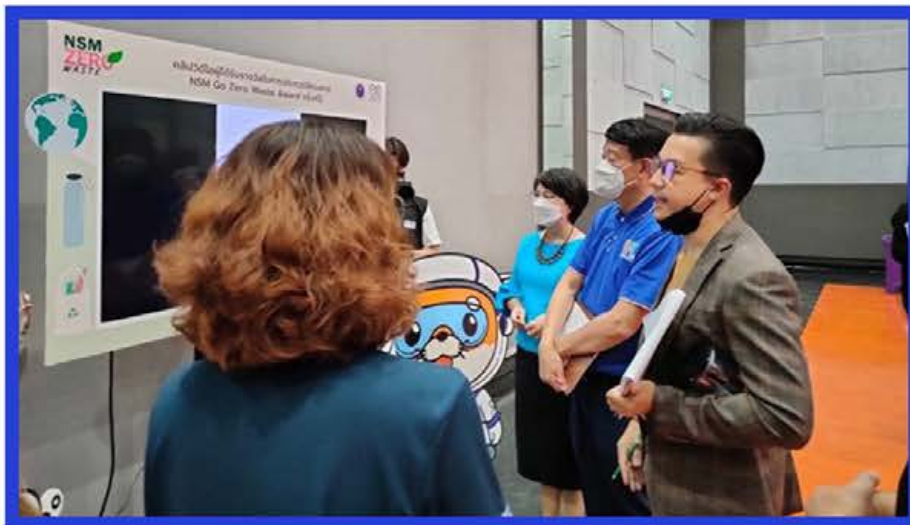
การแพร่ระบาดของ COVID-19 ยังไม่หมดไป อพวช. จึงมีโอกาเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนโดยรอบพิพิธภัณฑ์ในการ ส่งเสริมสุขภาพอนามัยร่วมกับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น โดยเปิดพิพิธภัณฑ์เป็นสถานที่ให้บริการฉีดวัคซีนป้องกันโรค

มิติที่ 3 การบริหารจัดการเพื่อความยั่งยืน

นอกจากมุ่งเน้นพัฒนาสังคมแล้ว อพวช. ยังเน้นการบริหารจัดการเจ้าหน้าที่และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทำงานและใช้ชีวิตโดยคำนึงถึงความยั่งยืน ส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม ลดการใช้ทรัพยากร ลดการสร้างมลภาวะหรือของเสียในกิจกรรมต่าง ๆ โดยมุ่งเน้นการลงมือทำแบบร่วมด้วยช่วยกัน เพื่อให้องค์กรที่เป็นผู้นำสู่การเปลี่ยนแปลงในประเด็น BCG ส่งเสริมให้อพวช. เป็นองค์กรสีเขียวผ่านโครงการ Zero Waste รมรณรงค์เรื่องการลดขยะภายในองค์กร กิจกรรมการคัดแยกขยะเพื่อจำหน่ายให้แก่ภาคเอกชนนำไปรีไซเคิล แปรลงขยะจากเศษอาหารให้กลายเป็นปุ๋ย การประกวดคลิปเพื่อเป็นสื่อลดขยะ รวมทั้งให้ความสำคัญกับการทำงานเรื่อง Eco-efficiency อย่างต่อเนื่อง

การพัฒนาเจ้าหน้าที่และสร้างทีมงานที่เข้มแข็ง ปลุกฝังเรื่องวัฒนธรรมและค่านิยมองค์กร ส่งเสริมเรื่องการจัดการความรู้และนวัตกรรม กระตุ้นให้เกิดการสื่อสารและมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่ในกิจกรรมเชิงวิชาการและสันตนาการผ่านช่องทางออนไลน์ ผู้บริหารสื่อสารกับเจ้าหน้าที่อย่างสม่ำเสมอในบรรยากาศที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ การดูแล/รักษาเจ้าหน้าที่ทั้งด้านร่างกายและจิตใจให้อยู่ในสภาพแวดล้อมการทำงานที่มีคุณภาพ เช่น สวัสดิการและสิทธิประโยชน์ ความปลอดภัยและอาชีวอนามัย สร้างความผูกพันระหว่างเจ้าหน้าที่กับองค์กร นอกจากนี้การสร้างฐานรากของการพัฒนาองค์กรในมิติต่าง ๆ ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่ ชุมชน การรับฟังความคิดเห็นของลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่นำไปสู่การสร้างนวัตกรรมเพื่อตอบโจทย์ในระยะสั้นและระยะยาวอย่างแท้จริง

รายงานการปฏิบัติงานตามแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดี

องค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ (อพวช.) ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารงานตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Governance : CG) ดำเนินงานด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีเพื่อขับเคลื่อนไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย โดยมีการพัฒนางานด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีอย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านนโยบาย แนวปฏิบัติที่ดี การป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน การสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) รวมถึงการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมธรรมาภิบาลต่างๆ มุ่งสู่การเป็นองค์กรที่โปร่งใส เพื่อยกระดับมาตรฐานการกำกับดูแลกิจการที่ดีเทียบมาตรฐานสากล ทั้งนี้ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม อันจะนำไปสู่การเติบโตร่วมกันอย่างยั่งยืน

โดยในปี 2565 องค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ได้มีการทบทวนและปรับปรุงแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี จัดทำคู่มือจริยธรรมและจรรยาบรรณ เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล ตามหลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๖๒ รวมทั้งเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจ และพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการกำกับดูแลที่ดีให้มีมาตรฐานทางคุณธรรม จริยธรรม และเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้บรรลุตามเจตนารมณ์และเป้าหมายในการดำเนินงานขององค์การอย่างโปร่งใส มีความรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม และคำนึงถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วนทั้งภายในและภายนอก

นโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี

คณะกรรมการองค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ มีเจตนารมณ์ที่จะส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการที่ดี มีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ และมีการพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับการปฏิบัติตามหลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจแนวปฏิบัติ ทั้ง ๙ หมวด ประกอบด้วย บทบาทของภาครัฐ สิทธิและความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น คณะกรรมการ บทบาทของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ความยั่งยืนและนวัตกรรม การเปิดเผยข้อมูล การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน จริยธรรม และจรรยาบรรณ และการติดตามผลการดำเนินงาน โดยมีการปฏิบัติงานตามแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดี ดังนี้

บทบาทของภาครัฐ

อพวช. ได้จัดทำรายงานผลการดำเนินงานด้านการเงินและไม่ใช้การเงิน รายงานการปฏิบัติตามแนวทางการกำกับดูแลที่ดีตามมาตรฐานสากล และรายงานการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องกับกิจการ โดยเปิดเผยข้อมูลที่มีสาระสำคัญอย่างโปร่งใส เหมาะสมกับการใช้งาน ถูกต้อง เชื่อถือได้ ทันเวลา ผ่านรายงานประจำปี และเว็บไซต์ขององค์การ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่หน่วยงานกำกับดูแล ซึ่งประกอบด้วย กระทรวง อว. สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง ทั้งนี้ คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะผู้บริหารระดับสูง มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน อย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนกำหนดให้รายงานมีรายละเอียดครบถ้วน มีคุณภาพ มีการระบุสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงหรือแสดงผลการดำเนินงานเปรียบเทียบกับเป้าหมาย ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงาน และมีการมอบข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ แนวทางการแก้ไขหรือปรับปรุงเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

สิทธิและความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น

อพวช. คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของผู้ถือหุ้น คือ กระทรวงการคลัง ซึ่งมีผู้แทนร่วมเป็นกรรมการ ในคณะกรรมการ อพวช. ในการกำกับดูแลให้ อพวช. ดำเนินงานได้บรรลุตามภารกิจ วัตถุประสงค์ นโยบายของภาครัฐ และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญจึงได้กำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยนโยบายการป้องกันการใช้ข้อมูลภายในเพื่อรักษาข้อมูลขององค์กรมิให้รั่วไหลไปยังบุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอก และไม่นำข้อมูลภายในซึ่งยังมิได้เปิดเผยต่อสาธารณชนหรือผู้มีอำนาจสั่งการยังไม่อนุญาตไปใช้แสวงหาผลประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่นในทางมิชอบ ตลอดจนรักษา ความปลอดภัยของข้อมูลภายใน โดยมีการควบคุมหรือป้องกันการเข้าถึงข้อมูลจากบุคคลภายนอก นโยบาย การป้องกันการเกิดรายการเกี่ยวโยง เพื่อเปิดเผยรายการเกี่ยวโยง เมื่อรับตำแหน่งใหม่หรือมีรายการเกี่ยวโยง รวมถึงการทบทวนการเปิดเผยข้อมูลรายการเกี่ยวโยงระหว่างปี และนโยบาย การป้องกันความขัดแย้งทาง ผลประโยชน์เพื่อป้องกันการแสวงหาประโยชน์ให้แก่ตนเอง ญาติหรือบุคคลในครอบครัวในทางมิชอบ

คณะกรรมการ

คณะกรรมการ อพวช. มีหน้าที่ในการกำกับดูแลการดำเนินงานของ อพวช. ให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ นโยบาย วัตถุประสงค์ และเป้าหมายขององค์กร คำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดขององค์กรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย โดยมีโครงสร้างที่มียกประกอบและคุณสมบัติตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ พ.ศ. 2538 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2547 พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2518 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการชุดย่อยหรือคณะอนุกรรมการ เพื่อช่วยพิจารณากลั่นกรองและเสนอความคิดเห็นแนวทางต่าง ๆ ที่เหมาะสม นอกจากนี้ อพวช. ยังได้มีการพิจารณาความหลากหลายในองค์ประกอบของคณะกรรมการ (Board Diversity) และจัดทำ Skill Matrix เพื่อกำหนดคุณสมบัติของกรรมการที่ต้องการสรรหา และมีขั้นตอนดำเนินการตามแนวทางการแต่งตั้งกรรมการรัฐวิสาหกิจ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2560 และคณะกรรมการเป็นผู้พิจารณานโยบายและหลักเกณฑ์ในการกำหนดโครงสร้างค่าตอบแทนของกรรมการตามกรอบอัตราที่กระทรวงการคลัง และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 24 เมษายน พ.ศ. 2562

ในปี 2565 คณะกรรมการ อพวช. ประกอบด้วย ประธานกรรมการ 1 คน ผู้แทนหน่วยงานภายนอก รวม 4 คน ได้แก่ ผู้แทนกระทรวงต้นสังกัด (อว.) ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ นายกสมาคมวิทยาศาสตร์ฯ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอิสระ 5 คน และผู้อำนวยการ อพวช. เป็นกรรมการและเลขานุการ รวมทั้งหมด 11 คน

คณะกรรมการ อพวช. แต่งตั้งคณะกรรมการชุดย่อยหรือคณะอนุกรรมการ เพื่อช่วยพิจารณากลั่นกรอง และเสนอความคิดเห็นแนวทางต่างๆ ที่เหมาะสม เพื่อให้การดำเนินกิจการของ อพวช. เป็นไปตามมาตรฐานที่น่าเชื่อถือ โปร่งใส ก่อนนำเสนอคณะกรรมการ ซึ่งคณะกรรมการชุดย่อยหรือคณะอนุกรรมการ รวม 9 คณะ ได้แก่

- ▶ คณะกรรมการตรวจสอบ
- ▶ คณะอนุกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีและการนำองค์กร
- ▶ คณะกรรมการกิจการสัมพันธ์
- ▶ คณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน
- ▶ คณะอนุกรรมการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล
- ▶ คณะอนุกรรมการจัดการความรู้และนวัตกรรม
- ▶ คณะอนุกรรมการพัฒนารัฐกิจและเครือข่าย
- ▶ คณะอนุกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานผู้อำนวยการ อพวช.
- ▶ คณะอนุกรรมการจัดทำร่างกฎหมาย ข้อบังคับและระเบียบ

สำหรับการประชุมในปี 2565 อพวช. มีการจัดประชุมคณะกรรมการ อพวช. รวมทั้งหมด 14 ครั้ง โดยมีจำนวนกรรมการเข้าร่วมการประชุม ร้อยละ 80 ขึ้นไป ทุกครั้ง ซึ่งมีการส่งวาระการประชุมและเอกสารการประชุมเฉลี่ย 7 วัน

การดำเนินงานของคณะกรรมการ

ประธานกรรมการในฐานะผู้นำกรรมการเป็นผู้นำกำกับดูแลและเสริมสร้างการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ อพวช. ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และกำกับดูแลให้ผู้บริหาร อพวช. ปฏิบัติตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ ระเบียบ ข้อบังคับของ อพวช. โดยไม่แทรกแซงการทำงานของฝ่ายบริหาร รวมทั้ง ส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมองค์กรที่มีจริยธรรม การกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยการกำหนดนโยบาย เป้าหมายการดำเนินงานขององค์กร และนโยบาย/แผนงานที่สำคัญของ อพวช. เพื่อเป็นทิศทางในการดำเนินงานขององค์กร รวมทั้งการติดตาม ประเมินผล และการดูแลผลการดำเนินงาน พร้อมทั้งพิจารณาและให้ความเห็น ในการดำเนินงานโครงการที่สำคัญและโครงการ

ตามนโยบายรัฐบาล

นอกจากนี้ การพัฒนาองค์กรต้องมุ่งเน้นและสนับสนุนการพัฒนาคน การพัฒนาเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (BCG Model) การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า การพัฒนาระบบการทำงานโดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาช่วย และความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ดูแลให้มีระบบการบริหารความเสี่ยงและการ ควบคุมภายในที่เหมาะสม เพื่อให้องค์กรบรรลุเป้าหมายหลักและพันธกิจขององค์กร ซึ่งผลการดำเนินงานในปี 2565 นับว่า อพวช. สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมาย

การพัฒนาคณะกรรมการ

คณะกรรมการ อพวช. มุ่งเน้นการพัฒนาคณะกรรมการทั้งการพัฒนาดตนเองและรายคณะ โดยส่งเสริมให้มีความรู้ ความสามารถ และมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับภารกิจที่ได้รับมอบหมายอย่าง ครบถ้วน โดยในปี 2565 กรรมการ อพวช. ได้เข้ารับการอบรมในหลักสูตร สำหรับกรรมการและผู้บริหารระดับสูง หลักสูตร DCP ของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย เพิ่มเติม 2 ท่าน และ วปอ. 1 ท่าน

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ทำให้เกิดข้อจำกัดในการจัดการศึกษาดูงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ จึงไม่สามารถจัดการศึกษาดูงานตามแผนได้ และได้จัดการศึกษาดูงานในประเทศ 2 ครั้ง คือ งานมหกรรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ที่อิมแพ็ค เมืองทองธานี และการศึกษาดูงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่จังหวัดนครนายก

การประเมินผลคณะกรรมการ

คณะกรรมการ อพวช. มีการประเมินตนเองทั้งแบบรายคณะและรายบุคคล รวม 1 ครั้ง เมื่อเดือนมิถุนายน 2565 โดยมีการทบทวนแบบประเมิน รายงานผลการประเมินต่อที่ประชุม และจัดทำแผนพัฒนาศักยภาพของคณะกรรมการ

บทบาทของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

อพวช. เป็นองค์กรที่สร้างความตระหนักด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ครอบคลุมทุกภาคส่วนอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ต่อสังคมอย่างยั่งยืน โดยมีนโยบายและแนวปฏิบัติการกำกับดูแลที่ดีด้านการบริหารจัดการผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม โดยยึดหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี มีจริยธรรม มีความรับผิดชอบและไม่ละเมิดสิทธิของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งประกอบด้วย ลูกค้าหรือผู้รับบริการ บุคลากร พันธมิตร ผู้สนับสนุน ชุมชน หน่วยงานกำกับดูแล สื่อมวลชน และสื่อ คู่ค้า คู่แข่งและอื่นๆ โดยคำนึงถึงสิทธิของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตามกฎหมายและเป็นไปตามข้อตกลงที่มีร่วมกัน มุ่งมั่นแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 26000 ในกระบวนการทำงานขององค์กร ตลอดจนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ส่งเสริมการแข่งขันทางการตลาดที่เป็นธรรม โดยมีแนวปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ดังนี้

ลูกค้าหรือผู้รับบริการ

อพวช. องค์กรไม่แสวงหากำไร และดำเนินกิจกรรมทางการตลาดและการสร้างความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดย อพวช. จะรับฟังเสียงของลูกค้า ผ่านช่องทางต่างๆ เช่น ช่องทางโทรศัพท์ (Voice Based) ผ่าน Call Center ช่องทางออนไลน์ (Online Channel Based) การสำรวจ (Survey Based) ทั้งนี้ อพวช. มีแนวทางการจัดการข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับลูกค้าปัจจุบันและผู้ที่อาจจะเป็นลูกค้าในอนาคต เพื่อสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้า และพัฒนาระบบการให้บริการผ่านระบบออนไลน์ การวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ รวมทั้ง มีระบบประเมินความพึงพอใจ ความไม่พึงพอใจ จากการสำรวจประจำปี และมีการรวบรวมและวิเคราะห์ความต้องการของลูกค้าผ่านการพบปะสมาชิก อพวช. เพื่อให้สามารถแก้ปัญหาความไม่พึงพอใจของลูกค้า ซึ่งผลสำรวจความพึงพอใจของลูกค้าหรือผู้รับบริการ ประจำปี 2563 พบว่า ระดับคะแนนความพึงพอใจการให้บริการอยู่ที่ระดับร้อยละ 87

อพวช. ได้พัฒนาระบบสนับสนุนเพื่อเพิ่มความสะดวกให้กับลูกค้าที่มาใช้บริการของ อพวช. อย่างต่อเนื่อง เช่น การจัดทำพิพิธภัณฑ์เสมือนจริง (Virtual Museum) บริการจัดกิจกรรมทางวิทยาศาสตร์ในรูปแบบ Online (Science Delivery) ระบบจองตั๋วและชำระค่าเข้าชมผ่านระบบออนไลน์ เพื่อเพิ่มความสะดวกให้กับลูกค้า นอกจากนี้ อพวช. มีช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนงานบริการที่หลากหลาย เช่น ติดต่อด้วยตนเอง โทรศัพท์ และช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ เช่น Application Email, Website, Facebook, Twitter, Line เป็นต้น พร้อมนี้ อพวช. มีการจัดทำ Service Charter จัดทำมาตรฐานการให้บริการและคู่มือปฏิบัติงานที่ครอบคลุมทุกช่องทาง

บุคลากร

อพวช. ถือว่าพนักงานเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าและเป็นปัจจัยสำคัญสู่ความสำเร็จขององค์กร จึงมุ่งมั่นพัฒนาศักยภาพของพนักงาน พัฒนาระบบบริหารทรัพยากรบุคคล และประเมินผลการปฏิบัติงานที่เป็นธรรม มีการสรรหาและรักษาพนักงานที่มีความสามารถและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน มีการพัฒนาและเพิ่มพูนความรู้และความสามารถของพนักงานอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งส่งเสริมให้พนักงานมีโอกาสในความก้าวหน้าและมั่นคงในอาชีพ ตลอดจนมีการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน และปฏิบัติต่อพนักงานทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน โดยมีแนวทางการปฏิบัติต่อพนักงานดังนี้

- จัดทำแผนกลยุทธ์ด้านทรัพยากรมนุษย์ ที่สอดคล้องรองรับกับแผนยุทธศาสตร์องค์กร ครอบคลุม ทั้งการจัดโครงสร้างผังแบ่งส่วนงานที่สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลง การกำหนดกรอบอัตรากำลังและการประเมินความต้องการด้านขีดความสามารถและอัตรากำลัง การสรรหา ว่าจ้าง การวางตำแหน่งงานที่ สอดคล้องกับความรู้ ความสามารถของพนักงาน
- จัดทำแผนสืบทอดตำแหน่งทางการบริหาร (Succession Plan) จัดทำคู่มือการพัฒนาคนเก่งเพื่อเตรียมความพร้อมบุคลากรคุณภาพ (Talent Management) ทั้งในระดับผู้บริหาร และตำแหน่งงานที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานตามภารกิจของ อพวช. สำหรับทดแทนการขาดช่วงของพนักงานในตำแหน่งงานหลัก (Key Position) และตำแหน่งงานสำคัญ (Critical Position) ร่วมกับแผนพัฒนาผู้นำในอนาคต เพื่อสนับสนุนให้พนักงานที่มีศักยภาพสูง ได้รับการเตรียมความพร้อมก่อนก้าวสู่การเป็นผู้บริหารหรือตำแหน่งงานสำคัญต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ
- ปรับปรุงรูปแบบการจัดการความก้าวหน้าในสายอาชีพ ปรับปรุง Competency Model และ Training Roadmap รวมถึงการทบทวนหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องการเชื่อมโยงกับแผนสืบทอดตำแหน่งงาน (Succession Plan) และการบริหารบุคลากรคุณภาพ (Talent Management)
- จัดกิจกรรมสร้างความสุขและความผูกพัน และกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อสร้างความพึงพอใจและยกระดับความผูกพันต่อองค์กรตลอดจนการต่อยอดการสร้างประสบการณ์ที่ดี
- จัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ที่เหมาะสม เช่น การตรวจสุขภาพประจำปีให้กับพนักงานทุกกลุ่ม การเบิกค่ารักษาพยาบาลและสวัสดิการตามกฎหมาย เป็นต้น
- สร้างสภาพแวดล้อมการทำงานให้มีบรรยากาศที่ดีและมีความปลอดภัย พร้อมทั้งมีการจัดกิจกรรมให้ความรู้ด้านความปลอดภัยในการทำงาน เนื่องจากในปี 2565 เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และมีการสำรวจความคิดเห็นของพนักงานเพื่อนำมาพัฒนา การดำเนินงานให้เกิดความคล่องตัว รวดเร็วและปลอดภัยมากยิ่งขึ้น

พันธมิตรความร่วมมือ

อพวช. ดำเนินการตามข้อตกลงที่ได้ทำไว้กับพันธมิตรความร่วมมือทั้งภาครัฐและเอกชน อย่างเคร่งครัด และเป็นไปอย่างส่งเสริมซึ่งกันและกัน เพื่อให้การดำเนินธุรกิจระหว่างกันเป็นไปอย่างยุติธรรม มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เสมอภาค และตรวจสอบได้ ยึดถือและปฏิบัติตามประกาศนโยบายการให้และรับของขวัญเพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติ

ผู้สนับสนุน

อพวช. ปฏิบัติตามเงื่อนไขบันทึกข้อตกลงและสัญญาอย่างเคร่งครัด เคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อแรงงานของตนเองอย่างเป็นธรรม รับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน หากมีกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อตกลงในกรณีใดได้ จะแจ้งให้ทราบล่วงหน้าเพื่อร่วมกันพิจารณาหาแนวทางแก้ไขทันที นอกจากนี้ พันธมิตรจะต้องยึดถือและปฏิบัติตามประกาศอพวช. เรื่อง นโยบายการให้และรับของขวัญ

ชุมชนและหน่วยงานในพื้นที่ให้บริการ

อพวช. สนับสนุนการสร้างประโยชน์แก่ชุมชนและสังคมโดยคำนึงถึงสภาพแวดล้อม เคารพความต้องการของชุมชน โดยคำนึงถึงความยั่งยืน เปิดโอกาสทางการเรียนรู้และการเข้าถึงโดยกระจายการเรียนรู้สู่ภาคประชาชน นอกเหนือจากในโรงเรียนสถานศึกษา และพื้นที่ของ อพวช. ในสำนักงานใหญ่ เพิ่มการเข้าถึงและโอกาสการเข้าร่วมกับกิจกรรม ข้อมูลข่าวสารด้านวิทยาศาสตร์ที่หลากหลายผ่านแหล่งเรียนรู้ ชุมชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ รวมทั้งสร้างความยั่งยืนให้กับกิจกรรมต่าง ๆ โดยมุ่งสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนสามารถดำเนินการเองได้แก่

- สนับสนุนสื่อการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เพิ่มการจัดกิจกรรมออกสู่ชุมชนในพื้นที่นอกเมือง เพื่อกระจายโอกาสการเรียนรู้และเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านวิทยาศาสตร์
- สนับสนุนและสร้างแรงจูงใจในการมีส่วนร่วมของชุมชนและท้องถิ่น ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค (เช่น องค์กรบริหารส่วนจังหวัด โรงเรียน ศูนย์เรียนรู้ หอสมุด สมาคม รวมทั้งภาคธุรกิจและภาคเอกชน หรือ Start-up) ในการเข้ามาช่วยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อสารและสร้างความตระหนักรู้ด้านวิทยาศาสตร์
- ส่งเสริมและสร้างความเข้มแข็งให้ผู้ปกครองและครอบครัวในการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ในครอบครัว
- แสวงหาความร่วมมือเพื่อการสนับสนุนระยะยาวจากท้องถิ่นหรือภาคเอกชนในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หรือสนับสนุนกิจกรรมการสื่อสารวิทยาศาสตร์แก่ชุมชนอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม

หน่วยงานกำกับดูแลเชิงนโยบาย

อพวช. มีการดำเนินงานตามนโยบายของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้แก่ การรับมอบนโยบายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวง การดำเนินการตามข้อสั่งการต่างๆ และจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน รวมทั้งดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล กระทรวงการคลัง ซึ่งกำกับดูแลผ่านสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) ได้แก่

- การดำเนินการให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในบันทึกข้อตกลงประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจของอพวช. ประจำปีบัญชี 2565 ซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วน คือ การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ ผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ และ Core Business Enablers โดยมีการจัดทำแผนปรับปรุงองค์กรในแต่ละ Core Business Enablers เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพองค์กร
- มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของตัวชี้วัดเป็นรายครึ่งปีและรายปี เพื่อให้ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) ใช้ในการติดตามผลการดำเนินงาน และกำกับดูแลให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้ อพวช. ได้ให้ความร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินงานต่างๆ เพื่อตอบสนองนโยบายของภาครัฐ

การดำเนินงานตามนโยบายของกระทรวงและคณะกรรมการ อพวช. ที่สำคัญ ได้แก่

- สนับสนุนการปฏิบัติงานหน่วยงานกำกับดูแล ทั้งงานเชิงนโยบาย (Agenda) และงานตามภารกิจ (Function)
- ปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานกำกับดูแลให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล เพื่อพัฒนา อพวช. ให้มีประสิทธิภาพ เพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับหน่วยงานกำกับดูแลในระยะยาว

- รายงานผลการดำเนินงานที่สำคัญแก่หน่วยงานกำกับดูแล เพื่อให้ใช้ในการติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานของ อพวช. (เช่น ฐานะการเงิน ผลการดำเนินการด้านเงินและไม่ใช้ด้านการเงิน)

- มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลและข้อคิดเห็นที่จะสามารถเตรียมการในเรื่องการวางแผนทรัพยากรทั้งในเรื่องทรัพยากรบุคคลและด้านการเงิน เพื่อรองรับการดำเนินการตามนโยบายได้อย่างบรรลุเป้าหมาย

สื่อมวลชนและสื่อ

อพวช. เป็นองค์กรที่จำเป็นต้องมีการสื่อสารองค์ความรู้และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวสารโครงการและกิจกรรมสู่กลุ่มเป้าหมายผู้ใช้บริการ ดำเนินการภายใต้กรอบที่กฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนด โดย อพวช. อำนาจความสะดวกในการจัดทำข่าว มีการให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเพียงพอ โดยมีแนวทางและรูปแบบความสัมพันธ์ ได้แก่ การส่งข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์โครงการและกิจกรรมพิเศษ จัดกิจกรรม Press tour การเชิญเข้าร่วมกิจกรรมและนิทรรศการพิเศษ เป็นต้น

ลูกค้า ผู้รับจ้างและผู้จัดหาทรัพยากร

อพวช. มีการประกาศนโยบายการแข่งขันทางการตลาดที่เป็นธรรม โดยยึดถือและปฏิบัติตามอย่างเป็นธรรมและเคร่งครัด ทั้งนี้ ในกรณีคู่แข่งขันถูกละเมิดสิทธิตามกฎหมาย สามารถร้องเรียนได้ตามช่องทาง ที่ อพวช. กำหนดตามคู่มือการจัดการข้อร้องเรียน ซึ่งได้กำหนดขอบเขต แนวทาง ช่องทางการรับข้อร้องเรียน ทั้งช่องทางของ อพวช. โดยตรง

บุคคลทั่วไปที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับ อพวช.

อพวช. คำนึงถึงผู้ได้รับผลกระทบในทางอ้อมจากการดำเนินงานของ อพวช. เป็นผู้อยู่ในสิ่งแวดล้อมของการประกอบการของ อพวช. ก็ถือว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญในการกำหนดทิศทางการทำงานของ อพวช. เนื่องจากรูปแบบการดำเนินชีวิตของคนในสังคมมีการเปลี่ยนแปลงตามกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก ซึ่งส่งผลกระทบเชิงลบต่อสภาพแวดล้อมในวงกว้าง ทั้งความต้องการใช้พลังงานและทรัพยากรต่างๆ ที่มีอยู่อย่างจำกัด โดยเฉพาะภาวะโลกร้อนอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศอย่างรวดเร็ว ขยะที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว อพวช. ตระหนักถึงความสำคัญของสังคมและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืน โดยได้ดำเนินการตามกลยุทธ์การดำเนินงาน ดังนี้

- ดำเนินงานตามกฎหมายแนวปฏิบัติด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง อาทิพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ ISO 26000 (มาตรฐานความรับผิดชอบต่อสังคม) เป็นต้น

- บูรณาการและยกระดับการดำเนินงานภายในองค์กรให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การลดการใช้กระดาษ และการบริหารจัดการของเสีย รวมทั้งการลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากกระบวนการดำเนินงานขององค์กร

- ดำเนินงานตามแนวทางการประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์ ขององค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)

- ปรับเปลี่ยนระบบไฟฟ้าส่องสว่างภายในองค์กร เพื่อการอนุรักษ์พลังงานและสนับสนุนการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ความยั่งยืนและนวัตกรรม

ความยั่งยืน

อพวช. มีนโยบายและแนวทางการพัฒนาความยั่งยืนของ อพวช. เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานในการขับเคลื่อน การพัฒนาการดำเนินงานขององค์กรอย่างยั่งยืน ซึ่งครอบคลุมมิติสำคัญ ได้แก่

มิติที่ ๑ การสร้างสังคมวิทยาศาสตร์ที่ตระหนักถึงความยั่งยืน **มิติที่ ๒** การสนับสนุนการพัฒนาสังคมเติบโตไปด้วยกันอย่างยั่งยืน และ **มิติที่ ๓** การบริหารจัดการเพื่อความยั่งยืน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพการบริการที่เป็นเลิศตามมาตรฐานสากล โดยสร้างการยอมรับและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทุกกลุ่ม ภายใต้หลักกำกับดูแลกิจการที่ดี โปร่งใส และรับผิดชอบต่อสังคม และสิ่งแวดล้อม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการพัฒนาสากลเพื่อตอบสนองต่อนโยบายภาครัฐ และเป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ขององค์การสหประชาชาติ” มีการเผยแพร่ข้อมูลองค์กร แนวบริหารจัดการ และผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้น จากกระบวนการทำงานของหน่วยงานภายในองค์กรให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มขององค์กรรับทราบ ครอบคลุมมิติเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ไม่รวมบริษัทร่วมทุนอื่น

นวัตกรรม

อพวช. มุ่งดำเนินงานตามเป้าหมายในการเป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านวิทยาศาสตร์ชั้นนำที่ส่งเสริมให้สังคมไทยตระหนักถึงความสำคัญของวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยให้ความสำคัญต่อการใช้ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรมในการสร้างมูลค่าเพิ่ม ต่อการดำเนินงานตามพันธ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ บริการและกระบวนการ ที่คำนึงถึงความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีการดำเนินกิจกรรมที่สำคัญเพื่อขับเคลื่อนนวัตกรรมให้เกิดขึ้น อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการความรู้และนวัตกรรม และคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง กำหนดนโยบายการจัดการนวัตกรรม แผนปฏิบัติประจำปี (IAP)

การเปิดเผยข้อมูล

อพวช. ตระหนักถึงความสำคัญของการเปิดเผยข้อมูลสารสนเทศสำคัญที่เกี่ยวข้องกับรัฐวิสาหกิจอย่างถูกต้อง เชื่อถือได้ ครบถ้วน เพียงพอ ทันกาล และเป็นไปตามกฎหมาย และกฎ ระเบียบ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถใช้ในการตัดสินใจอย่างเหมาะสม โดยจัดให้มีการเปิดเผยข้อมูล ที่สำคัญทั้งข้อมูลทางการเงินและมีใช้การเงินในรายงานประจำปีอย่างครบถ้วน เป็นไปตามแนวทางการเปิดเผย ข้อมูลของรัฐวิสาหกิจ ของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และกฎหมายหรือระเบียบอื่นที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนมีการนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการเผยแพร่ข้อมูลทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ผ่านช่องทางที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม สามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวก เช่น รายงานประจำปี เว็บไซต์ของ อพวช. (www.nsm.or.th)

การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน

การบริหารความเสี่ยง

อพวช. กำหนดนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีด้านการบริหารจัดการความเสี่ยงและการควบคุมภายใน และแผนการบริหารความเสี่ยงต่อเนื่องทางธุรกิจ ไว้ในคู่มือการบริหารความเสี่ยง และคู่มือการบริหารความเสี่ยงต่อเนื่องทางธุรกิจ ซึ่งมีการทบทวน/ปรับปรุงเป็นประจำทุกปีให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กรที่เปลี่ยนแปลงไป และเผยแพร่ที่อินเทอร์เน็ต และนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี การบริหารความเสี่ยง และการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ (GRC) โดยมีการบูรณาการบริหารความเสี่ยงกับการวางแผนยุทธศาสตร์ขององค์กร เพื่อจัดการผลกระทบเชิงลบต่อสังคม มีการปรับปรุงการประเมินความเสี่ยง และการกำหนด Risk Appetite ตามเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจตามระบบประเมินผลและมีการปรับปรุงระบบการบริหารความเสี่ยง เพื่อยกระดับการบริหารความเสี่ยงของ อพวช. ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล และสามารถจัดการความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในช่วงปี 2565 ยังคงเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) อพวช. ได้มีการติดตามสถานการณ์และรายงานแนวโน้มที่อาจเกิดขึ้น เพื่อพิจารณาแนวทางการป้องกันและรับมือกับการแพร่ระบาด และเพื่อจัดทำเป็นมาตรการรองรับสถานการณ์วิกฤต และปรับกระบวนการปฏิบัติงานวิถีใหม่ (New Normal) วิธีการทำงาน

การควบคุมภายใน

• การกำกับดูแลการควบคุมภายใน

หน่วยงานตรวจสอบภายในของอพวช. จะมีการจัดทำแผนการตรวจสอบ และมีการสอบทานกระบวนการปฏิบัติงานการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายใน และรายงานต่อผู้บริหารทราบเป็นประจำทุกปี นอกจากนี้ ยังมีการตรวจสอบกระบวนการที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต โดยแต่ละปีฝ่ายตรวจสอบภายในจะมีการคัดเลือกกระบวนการที่มีความเสี่ยงสูงที่อาจเกิดทุจริต เพื่อทำการตรวจสอบ โดยให้ความสำคัญกับประเด็นที่ตรวจพบความผิดปกติในกระบวนการที่ไปตรวจสอบ ซึ่งยังไม่พบความผิดปกติและไม่มีผู้ฝ่าฝืน ทั้งนี้ ในการตรวจติดตาม หากพบว่า มีบุคลากรประพฤติปฏิบัติฝ่าฝืนจริยธรรม จะมีการดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในประมวลคู่มือจริยธรรมและจรรยาบรรณ และระเบียบ ข้อบังคับของ อพวช. โดยฝ่ายกฎหมายจะรวบรวมข้อมูลการถูกลงโทษ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานที่มีลักษณะสุ่มเสี่ยงต่อการฝ่าฝืนจริยธรรม พร้อมทั้งหาวิธีการในการป้องกันมิให้เกิดเหตุซ้ำขึ้นอีก โดยหน่วยงานรับผิดชอบจะมีการทบทวนการดำเนินงานดังกล่าวทุกปี เพื่อนำไปวิเคราะห์และปรับปรุงแผนการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น และ ด้วยการดำเนินงานอย่างเป็นระบบทั้งในเชิงส่งเสริมและป้องกัน จึงทำให้มั่นใจได้ว่า บุคลากรทั่วทั้งองค์กรเกิดความตระหนักและปฏิบัติงานด้วยความยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม ด้วยความสุจริต และปฏิบัติหน้าที่ตาม กฎ ระเบียบที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด

• นโยบายการต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชัน

อพวช. ได้ประกาศนโยบายการป้องกันและต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน (Anti-Corruption Policy) นโยบายคุณธรรมและความโปร่งใส นโยบายการรับและให้ของขวัญ นโยบาย การแจ้งเบาะแสการกระทำผิด และนโยบายการคุ้มครองพนักงานผู้แจ้งเบาะแส และปฏิเสธการคอร์รัปชัน เพื่อแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นการป้องกันและต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันอย่างเป็นรูปธรรม ประกาศการแสดงเจตจำนงสุจริตในการบริหารงานอย่างโปร่งใสเป็นประจำทุกปี ซึ่งในปี 2565 คณะกรรมการและผู้บริหารของ อพวช. ร่วมกันแสดงเจตจำนงผ่านระบบออนไลน์ โดยได้สื่อสารให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในภายนอก ได้รับทราบ ผ่านการอบรม และสื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ

จริยธรรมและจรรยาบรรณ

อพวช. ได้จัดทำคู่มือจริยธรรมและจรรยาบรรณ อพวช. สำหรับคณะกรรมการ ผู้บริหารและพนักงาน เพื่อใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติ โดยคำนึงถึงหลักความซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรม ศีลธรรมอันดี ความบริสุทธิ์ใจ ความถูกต้อง รวมถึงเจตนารมณ์ของกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยมีการดำเนินการดังนี้

- การส่งเสริมบรรยากาศและพฤติกรรมที่ดีตามจริยธรรมและจรรยาบรรณ
- เปิดช่องทางการรับเรื่องร้องเรียน การทุจริตผ่าน 4 ช่องทาง ดังต่อไปนี้
 - > ช่องทางอินเทอร์เน็ต/อินทราเน็ต (MEA Whistle Blowing System)
 - > ช่องทางคณะกรรมการ อพวช.
 - > ช่องทางร้องเรียนด้วยตนเอง (Walk in) ผ่านศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต
 - > ช่องทางสายด่วนของรัฐบาล โดยกระบวนการจัดการข้อร้องเรียนของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต อพวช. (สปท.อพวช.) จะดำเนินการโดยเร็วที่สุด และปกปิดชื่อผู้ร้องเรียนและผู้ถูกกล่าวหาเป็นความลับ

การติดตามผลการดำเนินงาน

คณะกรรมการ อพวช. มีการกำกับและติดตามผลการดำเนินงานของตัวชี้วัดที่สำคัญ และพิจารณารายงานการเงินและมีใช้การเงินในประเด็นสำคัญ ได้แก่ สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงผลการดำเนินงานเปรียบเทียบกับเป้าหมาย ปัญหา/อุปสรรค รวมทั้งแนวทางแก้ไข/ปรับปรุงผลการดำเนินงาน ตลอดจน พิจารณาให้ความเห็นชอบแนวทางการปรับปรุงองค์กรตามประเด็นปัญหาและนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานของอพวช.

สภาพธุรกิจ แผนงานทางธุรกิจและกลยุทธ์

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ (อพวช.) เป็นรัฐวิสาหกิจประเภทส่งเสริมในสาขาสังคมและเทคโนโลยี สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) มีภารกิจในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความหลากหลายทางชีวภาพ ด้วยการสื่อสารทางวิทยาศาสตร์ การจัดกิจกรรม และการจัดการทุกรูปแบบ ตลอดจนงานวิจัยและพัฒนาที่มุ่งสร้างความรู้ ความเข้าใจ ทศนคติ ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และจิตวิทยาศาสตร์แก่สังคมไทย มีลักษณะของการประกอบกิจการให้บริการสาธารณะแบบไม่มุ่งผลกำไรโดยได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐ ปัจจุบัน อพวช. มีพิพิธภัณฑ์ที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบและเปิดให้บริการ 4 พิพิธภัณฑ์ ได้แก่ พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา พิพิธภัณฑ์เทคโนโลยีสารสนเทศ และพิพิธภัณฑ์พระรามเก้า ซึ่งตั้งอยู่ตำบลคลองห้า อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี และอยู่ระหว่างการก่อสร้างอีก 1 แห่ง คือ ศูนย์นวัตกรรมแห่งอนาคต (Futurium) จะแล้วเสร็จและเปิดให้บริการในปี 2568

สำหรับทิศทางการดำเนินงานของ อพวช. นับตั้งแต่ปี 2565 เป็นการดำเนินงานโดยมีเป้าหมายและทิศทางตามแผนวิสาหกิจ อพวช. ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2565-2569) ซึ่งมีวิสัยทัศน์ของการเป็น “ดินแดนแห่งการค้นพบความมหัศจรรย์ของวิทยาศาสตร์” อพวช. จึงมีความมุ่งหวังที่จะพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการต่างๆ เพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้ทุกคนสนุกกับการ ค้นพบ เรียนรู้ตลอดชีวิต ด้วยความมหัศจรรย์ของวิทยาศาสตร์ ผ่านแพลตฟอร์มหลักทั้ง 4 พิพิธภัณฑ์ ดังนี้

1. พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ หรือ อาคารพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์มหาราชินี จัดแสดงนิทรรศการและกิจกรรมที่มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เข้าชมกับชุดนิทรรศการ สามารถค้นพบ ทดลอง และเรียนรู้ได้ด้วยตนเองผ่านชิ้นงานวิทยาศาสตร์ สื่อผสม แผ่นภาพประกอบคำอธิบาย และวัตถุตัวอย่างรูปแบบต่าง ๆ ทำให้สามารถเข้าใจได้ง่าย โดยมีการจัดแสดงนิทรรศการเทคโนโลยี ภูมิปัญญาไทย นิทรรศการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในชีวิตประจำวัน นิทรรศการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในประเทศไทย นิทรรศการวิทยาศาสตร์พื้นฐานและพลังงาน นิทรรศการประวัติความเป็นมาของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นิทรรศการไฟฟ้าไทย กิจกรรม Enjoy Maker Space และโดมภาพยนตร์วิทยาศาสตร์ (Science Dome)
2. พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา หรือ อาคารธรรมชาติวิทยา บุญส่ง เลขะกุล จัดแสดงนิทรรศการเกี่ยวกับประวัติทางธรรมชาติวิทยา ตั้งแต่การกำเนิดโลก สิ่งมีชีวิตที่ต้องอาศัยวิวัฒนาการอันยาวนาน และความหลากหลายทางชีวภาพ รวมถึงการจัดแสดงตัวอย่าง สัตว์สตัฟฟ์ที่ได้ค้นพบทั้งในประเทศและต่างประเทศ
3. พิพิธภัณฑ์เทคโนโลยีสารสนเทศ จัดแสดงนิทรรศการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศผ่านสื่อการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ช่วยให้เกิดความเข้าใจและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดีผ่านนิทรรศการเทคโนโลยีสื่อสารยุคก่อนประวัติศาสตร์ เทคโนโลยีสื่อสารยุคใหม่ เทคโนโลยีการคำนวณ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต
4. พิพิธภัณฑ์พระรามเก้า จัดแสดงนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ภายใต้หัวข้อ “พระมหากษัตริย์นักพัฒนา การอยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืน” เพื่อแสดงหลักการคิด วิถีทรงงาน และกระบวนการค้นหาคำตอบตามวิธีการคิดทางวิทยาศาสตร์ของพระองค์ที่ทรงนำไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาให้แก่พสกนิกรในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศไทย

ทั้งนี้ อพวช. มุ่งมั่นที่จะยกระดับสังคมไทยให้เป็นสังคมวิทยาศาสตร์ จึงได้พัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ภายใต้โครงการ “จัดตั้งวิทยาศาสตร์ อพวช.” ถึง 3 แห่ง ในกรุงเทพมหานครและภูมิภาค ดังนี้

- จัดตั้งวิทยาศาสตร์ อพวช. ณ ชั้น 5 ศูนย์การค้า เดอะสตรีท รัชดา กรุงเทพมหานคร
- จัดตั้งวิทยาศาสตร์ อพวช. ณ อุทยานดาราศาสตร์สิรินธร จ.เชียงใหม่
- จัดตั้งวิทยาศาสตร์ อพวช. ณ อาคารกาญจนาภิเษก มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จ.นครราชสีมา

โดยจัดตั้งวิทยาศาสตร์ อพวช. ทั้ง 3 แห่ง เป็นแหล่งเรียนรู้มุ่งเน้นการสร้างเสริมประสบการณ์และแรงบันดาลใจให้แก่เด็กและเยาวชนด้านอาชีพทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม

นอกจากนี้ อพวช. ยังมีโครงการวิทยาศาสตร์สู่ชุมชน คาราวานวิทยาศาสตร์ เพื่อขยายโอกาสในการเรียนรู้ และรับรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์สู่ชุมชน เน้นสร้างความเพลิดเพลินและสร้างความตระหนักรู้ด้านวิทยาศาสตร์ให้กับเยาวชนในทุกภูมิภาค ผ่านการทดลองเล่น ค้นหาคำตอบด้วยตัวเองจากการแสดงนิทรรศการและกิจกรรมต่าง ๆ โดยคาราวานวิทยาศาสตร์ถือเป็นภารกิจสำคัญ ซึ่ง อพวช. มีกำหนดจัดทั่วประเทศเป็นประจำทุกปีประมาณปีละ 40 อำเภอ

นอกจากการให้บริการผ่านแพลตฟอร์มทั้ง 4 พืชภัณฑ์ จัดตั้งวิทยาศาสตร์ อพวช. ทั้ง 3 แห่ง และโครงการวิทยาศาสตร์สู่ชุมชน รวมถึงกิจกรรมคาราวานวิทยาศาสตร์แล้ว อพวช. ยังมีสื่อการเรียนรู้ Online ในโครงการ Science Delivery by NSM ตลอดจนได้พัฒนาผลิตภัณฑ์ชุดสื่อการเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยมุ่งให้เด็กและเยาวชนได้พัฒนาทักษะด้าน STEM Education สามารถเรียนรู้และทดลองค้นหาคำตอบด้วยตนเองกับเรื่องราวที่พบเห็นได้ในชีวิตประจำวัน โดยการสร้างโอกาสในการเข้าถึงการเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์ให้กับทุกเพศทุกวัย ได้แก่ ชุดสื่อ PLEARN MANKER (Discoverer, Explorer, Creator และ Innovator) ชุดสื่อ Smart kits (IoTree และ Extension) ชุดสื่อปริศนาความหนาแน่นเรียนรู้ และชุดสื่อตามรอยนักสืบ เป็นต้น

สำหรับการดำเนินงานนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2565 เป็นการดำเนินงานในก้าวอย่างเพื่อไปสู่วิสัยทัศน์องค์กรตามแผนวิสาหกิจ ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2565 - พ.ศ.2569) เป็นการมองภาพในอนาคต 5 ปี ข้างหน้าให้เป็นแหล่งสร้างแรงบันดาลใจให้คนพัฒนาและเติบโตด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยได้กำหนดวิสัยทัศน์เพื่อให้ อพวช. เป็น “ดินแดนแห่งการค้นพบความมหัศจรรย์ของวิทยาศาสตร์ (A place where everyone can discover the wonders of science)” ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นว่าทิศทางในการเติบโตและการทำงานเชิงรุกมากขึ้น สำหรับแผนปฏิบัติการประจำปี 2565 ถือเป็นระยะต้นของการขับเคลื่อนองค์กรภายใต้แผนวิสาหกิจ ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2565 - พ.ศ.2569) โดยในปี 2565 - 2566 อพวช. มุ่งเน้นไปที่การปรับปรุงเพื่อสร้างรากฐาน คือ “การปรับภาพลักษณ์และการปรับระบบการทำงาน ระยะที่ 1” (Rebranding + Re-Engineering Phase 1) ให้มีความมั่นคงเพื่อก้าวไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ในระยะกลางในปี 2568 คือ ได้รับการยอมรับการเป็นดินแดนแห่งการค้นพบความมหัศจรรย์ของวิทยาศาสตร์ในระดับอาเซียน จีน เกาหลี ญี่ปุ่น และระยะปลายในปี 2569 คือ ยกระดับการเป็นดินแดนแห่งการค้นพบความมหัศจรรย์ของวิทยาศาสตร์สู่เวทีโลก

ในปีที่ผ่านมา อพวช. ได้ดำเนินงานตามวิสัยทัศน์ “ดินแดนแห่งการค้นพบความมหัศจรรย์ของวิทยาศาสตร์” A place where EVERYONE CAN DISCOVER the WONDERS OF SCIENCE ซึ่ง EVERYONE = ทุกคน ประชาชนทุกกลุ่ม ทุกช่วงวัย กลุ่มนักเรียน กลุ่มนักศึกษา กลุ่มครอบครัว กลุ่มออนไลน์ CAN = สามารถ ความสามารถในการเข้าถึงทุกช่องทางครอบคลุมพื้นที่ทั้ง Online และ Onsite DISCOVER = ค้นพบ การนำเสนอและจัดแสดงผลงานวิทยาศาสตร์ สร้างแรงบันดาลใจ ความสนุกสนานและเพลิดเพลิน พร้อมให้ความสุข ทำให้เกิดความชอบและรักในวิทยาศาสตร์ WONDERS OF SCIENCE = ความมหัศจรรย์แห่งวิทยาศาสตร์ การได้มีโอกาสในการค้นพบสิ่งใหม่ ๆ ตามกระบวนการเรียนรู้ที่สนุกสนานและเพลิดเพลิน ผ่านการเรียนรู้ ตระหนักรู้ และได้รับทักษะเชิงวิทยาศาสตร์ เพื่อต่อยอดการเรียนรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ อีกทั้งการดำเนินงานตามพันธกิจ “สร้างแรงบันดาลใจให้ทุกคนสนุกกับการ ค้นพบ เรียนรู้ตลอดชีวิต ด้วยความมหัศจรรย์ของวิทยาศาสตร์” โดยการสร้างแรงบันดาลใจและความตระหนักด้านวิทยาศาสตร์ การให้บริการพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ด้วยมาตรฐานระดับโลก การวิจัย รวบรวมวัตถุตัวอย่างและจัดการองค์ความรู้เพื่อการสื่อสารวิทยาศาสตร์ พร้อมทั้งการพัฒนาธุรกิจและสร้างความร่วมมือระดับประเทศและนานาชาติเกี่ยวกับพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ ซึ่ง อพวช. ดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์ ทั้ง 4 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1

มุ่งสู่เสาหลักด้านการจัดการองค์ความรู้วิทยาศาสตร์เพื่อพลเมือง เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย มีมาตรฐานสากล แรงบันดาลใจด้านวิทยาศาสตร์ให้กับผู้รับบริการ รวมถึงมีกระบวนการประสานงานกับเครือข่ายและมีกระบวนการจัดการองค์ความรู้ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อยกระดับมาตรฐานระบบการจัดการองค์ความรู้และเชื่อมโยงฐานข้อมูลในระดับประเทศด้านการวิจัย พัฒนาการสื่อสารทางวิทยาศาสตร์เพื่อตอบโจทย์สังคม โดยการสร้างสื่อการเรียนรู้ และแพลตฟอร์มในการสื่อสารทางวิทยาศาสตร์ รวมถึงการสร้างพันธมิตรในการจัดการองค์ความรู้และการสื่อสารทางวิทยาศาสตร์ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 2

สร้างประสบการณ์ที่ประทับใจที่สุดสำหรับวิทยาศาสตร์ เพื่อให้ประชาชนทุกช่วงวัย สามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ที่จะสร้างแรงบันดาลใจด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ผู้รับบริการได้รับประสบการณ์ ความสุข สนุกสนานและเพลิดเพลิน ทำให้เกิดความพึงพอใจในการเข้ารับบริการ และเกิดทัศนคติเชิงบวกในการท่องเที่ยวเชิงสาระการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านวิทยาศาสตร์ รวมถึงการมีระบบการบริหารและบริการทันสมัยในยุคดิจิทัล โดยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการบริการของพิพิธภัณฑ์ที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งการพัฒนานิทรรศการหรือกิจกรรมเสริมศึกษาให้มีความหลากหลาย โดดเด่นครบวงจร เพื่อมุ่งสู่กลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย รวมถึงการพัฒนาความผูกพันระยะยาว เช่น โครงการระบบการให้บริการผู้เข้าชม (CRM)

ยุทธศาสตร์ที่ 3

พัฒนาธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับพิพิธภัณฑ์ การพัฒนารูปแบบธุรกิจใหม่เพื่อสร้างคุณค่าให้แก่ผู้รับบริการให้เกิดความพึงพอใจต่อ อพวช. และกฎ ระเบียบ แบบแผน ได้รับการทบทวน ปรับปรุงให้สอดคล้องกับธุรกิจรูปแบบใหม่ ขยายโอกาสทางธุรกิจและสร้างรายได้ด้วยนวัตกรรม ดำเนินการตลาดเชิงรุกเพื่อสร้างรายได้และเป็นประโยชน์ต่อสังคม รวมถึงจัดทำกฎหมายที่เอื้อต่อการพัฒนาธุรกิจ

ยุทธศาสตร์ที่ 4

ขับเคลื่อนองค์การพลวัตชาญฉลาด มีการเสริมสร้างศักยภาพทุนมนุษย์ให้พร้อมสำหรับศตวรรษที่ 21 และพัฒนาสู่การเป็นองค์กรแห่งความสุข พร้อมกับการพัฒนาระบบดิจิทัลให้รองรับภารกิจขององค์กรในการพัฒนาธุรกิจ เพื่อให้บุคลากรมีศักยภาพและทำให้เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทันสมัย สะดวกและทันกาล

ทั้งนี้ ปี 2565 อพวช. มีทิศทางการดำเนินงานที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ ตามกรอบนโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวกับการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในการเสริมสร้างขีดความสามารถกำลังคนด้าน วทน. รวมทั้งสร้างความตระหนักด้าน วทน. ให้กับประชาชน เพื่อเป็นการสนับสนุนการพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตระดับประเทศ รวมถึงการดำเนินงานตามภารกิจของ อพวช. ที่ได้ดำเนินงานเรียบร้อยแล้ว และจะดำเนินงานอย่างต่อเนื่องในอนาคต โดยการพัฒนามาตรฐานการจัดการพิพิธภัณฑ์ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ให้เทียบเท่าระดับสากล และจัดให้มีโครงการต่าง ๆ เพื่อให้ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์แก่ประชาชนทุกช่วงวัย ได้เรียนรู้ที่สนุกสนานและเพลิดเพลิน ส่งเสริมการเรียนรู้ ตระหนักรู้ และได้รับทักษะเชิงวิทยาศาสตร์ เพื่อต่อยอดการเรียนรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ เช่น โครงการวิทยาศาสตร์สู่ชุมชน คาราวานวิทยาศาสตร์ เพื่อขยายโอกาสในการเรียนรู้ รับรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์สู่ชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ นิทรรศการ “Make and Play” ทำเป็น-เล่น เพื่อการเรียนรู้หลักการของสะเต็มศึกษา โดยการทดลองเรียนรู้ด้วยตัวเอง พร้อมทำทายกระบวนการคิด วิเคราะห์ และการแก้ปัญหาได้อย่างสนุกสนาน นิทรรศการ “ดิจิทัลเทคโนโลยีเพื่อสังคมที่ยั่งยืน” (Digital Pops) เพื่อยกระดับทักษะองค์ความรู้ในด้านดิจิทัล ให้สามารถนำไป ต่อยอดและเกิดการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้ในอนาคต เปิดแหล่งเรียนรู้แห่งใหม่ “จัดรูส์วิทยาศาสตร์ อพวช. โคราช” เพื่อมุ่งเน้นการสร้างเสริมประสบการณ์และแรงบันดาลใจให้แก่เด็ก และเยาวชน ในด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ซึ่งเป็นแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียนแห่งใหม่ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นต้น

สำหรับแผนงานทางธุรกิจ และกลยุทธ์ที่สำคัญนับตั้งแต่ปี 2565 อพวช. ได้ให้ความสำคัญและมุ่งเน้นการดำเนินงานภายใต้นโยบาย Super Indicator ที่ว่า “ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วอย่างยั่งยืนในปี 2580” ผ่าน Platform NSM – X และ Curiosity Spark Model และนโยบายกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ที่ว่า “เข้าถึง เข้าใจ ใช้ประโยชน์” บนพื้นฐานการพัฒนาเศรษฐกิจแบบองค์รวม หรือ BCG เป็นหลัก ตลอดจนนโยบาย “ทิศทางการดำเนินงาน อพวช.” โดยคณะกรรมการ อพวช. รวมถึง การมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์การบริหารจัดการองค์กรให้มีประสิทธิภาพภายใต้มุมมองด้านการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ ด้านการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ และด้านกระบวนการปฏิบัติงานและการจัดการ Enablers รัฐวิสาหกิจ

นโยบาย Super Indicator สู่เป้าหมายประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วอย่างยั่งยืนในปี 2580

เป้าหมาย Super Indicator

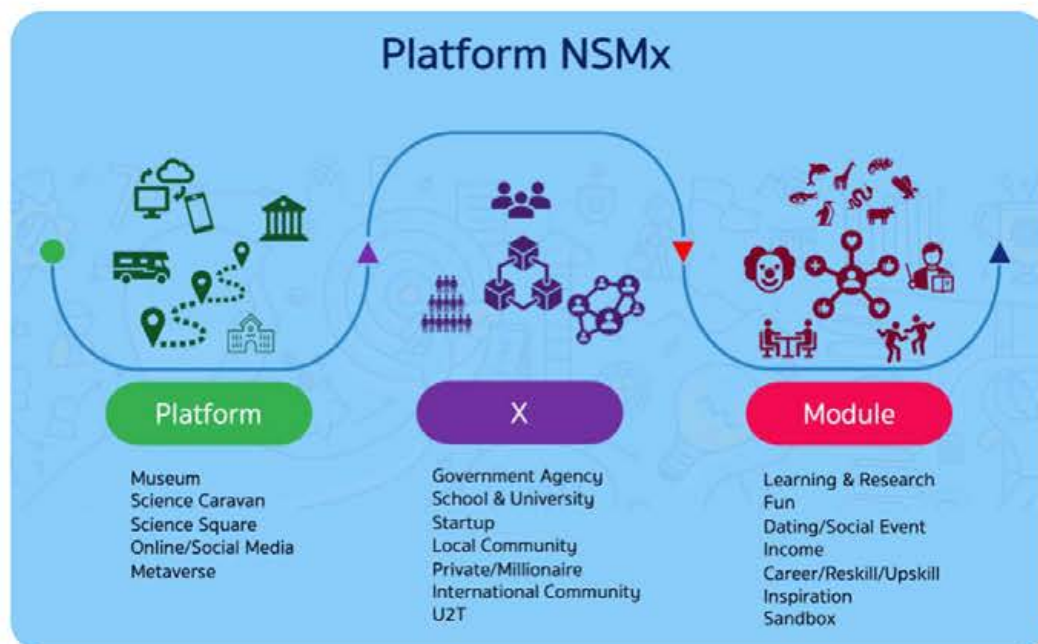
“ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วอย่างยั่งยืนในปี 2580”

			
บทบาทแห่งการสร้างความสุข ควบคู่กับ ใจ สร้างรอยยิ้ม	เป็นที่พึ่งของสังคม	เป็นองค์กรที่มี การบริหารงานที่เป็นระบบ โปร่งใส จบประมาณอย่างคุ้มค่า	เป็นองค์กรแห่งความสุข ด้วยความภาคภูมิใจ

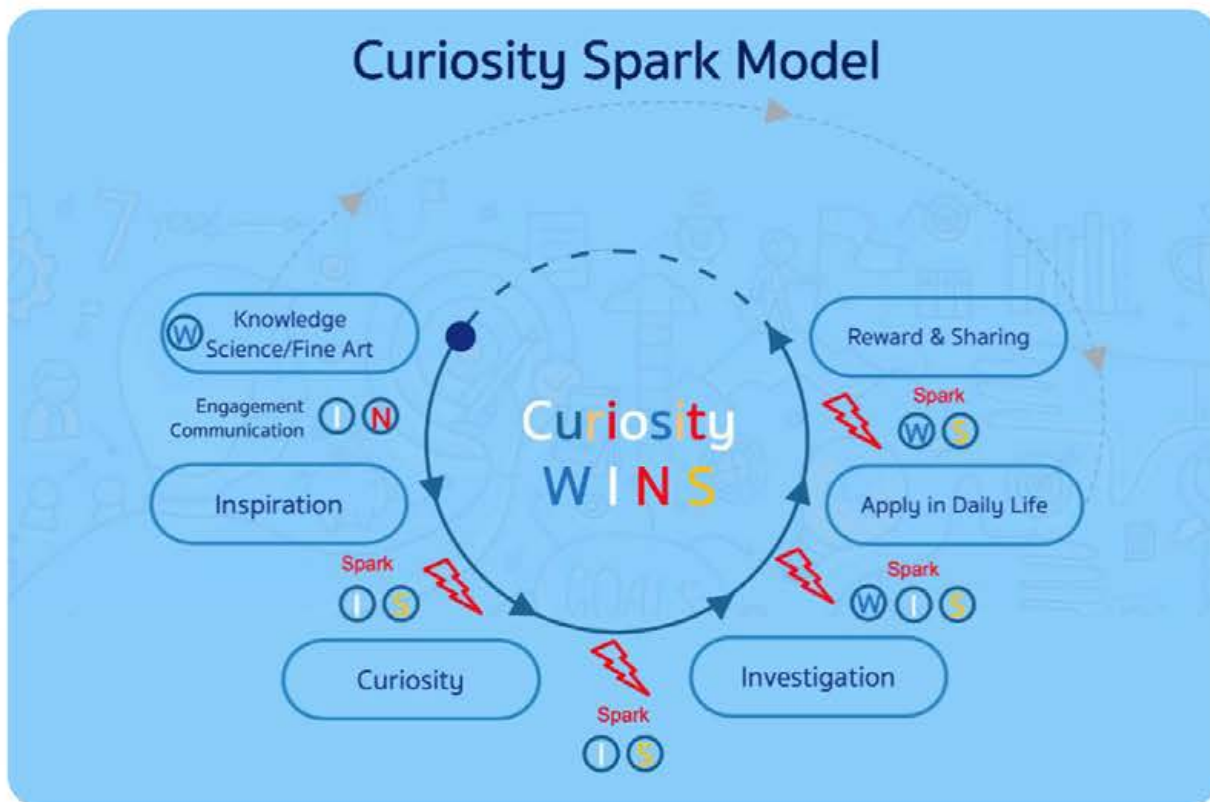
แนวทางในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์และบุคลากรเพื่อให้รองรับต่อเป้าหมายการพัฒนาของประเทศไทยว่า “ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วอย่างยั่งยืนในปี 2580” ด้วยบทบาทแห่งการสร้างความสุข ความประทับใจ สร้างรอยยิ้ม (อ้างอิงต้นแบบ Disneyland) เป็นที่พึ่งของสังคม (อ้างอิงต้นแบบ Smithsonian) เป็นองค์กรที่มีการบริหารงานที่เป็นระบบใช้จ่ายงบประมาณอย่างคุ้มค่า (อ้างอิงต้นแบบ NASA) และเป็นองค์กรแห่งความสุข มีความภาคภูมิใจ (อ้างอิงต้นแบบ Google) มุ่งหวังให้เยาวชนและสังคมไทยมี Scientific and Positive Mindset ด้านการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ผ่านโครงสร้างพื้นฐานพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ ทั้ง 5 แห่ง ณ คลองห้า ปทุมธานี รวมทั้งการปรับปรุงภูมิทัศน์ให้ผู้ชมสามารถใช้ประโยชน์การเรียนรู้ได้อย่างครบวงจร ทั้งภายนอกและภายในอาคารเพื่อตอบโจทย์การเป็นองค์กรแห่งการสร้างความสุข ความประทับใจ สร้างรอยยิ้มอีกทั้งจัดตั้งพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ 3 แห่ง ได้แก่ จัดตั้งพิพิธภัณฑ์อวกาศ, เดอะสตรีทรีดาคกรุงเทพฯจัดตั้งพิพิธภัณฑ์อวกาศ, เชียงใหม่ และ จัดตั้งพิพิธภัณฑ์ อวกาศ, โคราช และมีแผนการที่จะขยายไปสู่ภูมิภาคอื่น ๆ ได้แก่ ภาคตะวันออก (สทอภ.) และภาคใต้ (มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์)

นอกจากนี้ อพวช. ยังยกระดับบทบาทขององค์กรให้สอดคล้องและสร้างความสนใจให้กับกลุ่มเป้าหมายหลัก ได้แก่ นักเรียน นักศึกษา ครู อาจารย์ ผู้ปกครอง ซึ่งจะได้เรียนรู้และฝึกอาชีพในอนาคตที่ต้องใช้วิทยาศาสตร์เป็นพื้นฐาน ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างสังคมอุดมปัญญา สร้างแรงบันดาลใจ กระตุ้นความอยากรเรียนรู้ และมีความคิดอ่านแบบวิทยาศาสตร์ของประชาชนคนไทย โดยกำหนดเป้าหมายที่ยั่งยืนขององค์กรด้วย แพลตฟอร์มแห่งการสร้างแรงบันดาลใจเพื่อขับเคลื่อนความตื่นรู้ทางวิทยาศาสตร์แก่สังคมไทย (Inspiration Platform to Propel Science Literacy of the Nation) ดังนี้

Platform NSM – X แพลตฟอร์มดินแดนแห่งการค้นพบความมหัศจรรย์ของวิทยาศาสตร์ ทั้ง Onsite และ Online โดยมุ่งเน้นให้ อพวช. มีบทบาทเป็นผู้ร่วมสร้างและผู้ประสานงานในสร้างเวที/ชุมชนแห่งการสื่อสารวิทยาศาสตร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับภาคเอกชน ชุมชนและประชาชนเป็นสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นการร่วมงานกันภายใต้การสร้างบันทึกข้อตกลงหรือการร่วมลงทุนทางธุรกิจ อพวช. ต้องมีความสามารถเป็นแพลตฟอร์ม ในเชิงการแบ่งปันสู่ Regulator/Promotor

Curiosity Spark Model แพลตฟอร์มสร้างสังคมวิทยาศาสตร์อย่างจริงจังให้เป็นรูปธรรม กระตุ้นให้คนสนใจวิทยาศาสตร์ และนำหลักการทางวิทยาศาสตร์ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และสร้างกระบวนการให้เด็กนักเรียน เยาวชนมีแรงบันดาลใจ ที่ดีต่อวิทยาศาสตร์ สร้างพลังในการคิดสร้างสรรค์ ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ เน้นการสร้างและได้รับแรงบันดาลใจ มากกว่า การให้ความรู้ เพื่อสร้างกระบวนการให้เกิดความสนใจ ติดตาม แวดวงวิทยาศาสตร์ เปลี่ยนวิธีการในการสื่อสารวิทยาศาสตร์ในรูปแบบใหม่ ๆ ให้มีความสนุกสนาน บันเทิง ถูกจริตกับกลุ่มเป้าหมายในวงกว้าง เพื่อปรับเปลี่ยนแนวคิดและจุดประกาย Curiosity WINS หัดให้ตั้งคำถาม หาคำตอบ นำสิ่งที่ค้นพบไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน จากนั้นนำไปเผยแพร่แบ่งปันจนกลายเป็นองค์ความรู้ต่อไป

การบริหารความเสี่ยง และการควบคุมภายใน อพวช.

การบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน (Risk Management & Internal Control)

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ (อพวช.) มีการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายในเป็นส่วนหนึ่งในการกำกับดูแลการดำเนินงานของ อพวช. โดยสอดคล้องกับ

1. ระบบการบริหารความเสี่ยง ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐาน และหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2562
2. การควบคุมภายใน ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายใน สำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2561
3. หลักเกณฑ์การประเมินกระบวนการปฏิบัติงานและการจัดการ (Core Business Emblers) ของรัฐวิสาหกิจ ตามระบบประเมินผลรัฐวิสาหกิจ (State Enterprise Assessment Model : SE-AM)
4. หลักธรรมาภิบาลที่ดี (Good Governance) เพื่อยกระดับมาตรฐานการดำเนินงานให้ อพวช. มีประสิทธิภาพ ความโปร่งใส และตรวจสอบได้ อันจะนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการองค์กรให้มีความมั่นคงและยั่งยืน

นโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงและควบคุมภายใน อพวช.

เพื่อให้การบริหารจัดการ อพวช. เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์องค์กร คณะกรรมการ อพวช. กำหนดนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงและควบคุมภายใน อพวช. ตามประกาศคณะกรรมการองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ เรื่อง นโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีด้านการบริหารจัดการความเสี่ยงและควบคุมภายใน เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานทั้งในระดับสากลและระดับประเทศด้านการบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management) การควบคุมภายใน (Internal Control) ตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีและวัฒนธรรมองค์กร (Governance and Culture) มุ่งเน้นการพัฒนาประสิทธิภาพของการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายในอย่างต่อเนื่องเป็นรูปธรรม โดยบูรณาการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการติดตามดูแล เพื่อเป็นเครื่องมือในการเพิ่มมูลค่า (Value Enhancement) สร้างสรรค์มูลค่าเพิ่ม (Value Creation) รวมถึงการมองเห็นโอกาส (Opportunity) และสามารถบริหารความเสี่ยงที่เป็นโอกาสทางธุรกิจให้เกิดผลสำเร็จการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายในถือเป็นส่วนหนึ่งในวัฒนธรรมที่สำคัญของ อพวช. ที่จำเป็นต้องดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยถือเป็นหน้าที่ของทุกหน่วยงานและบุคลากรทุกคนในการดำเนินกิจกรรมควบคุมที่เพียงพอ เหมาะสม และบริหารจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของ อพวช. (Business Objective) ตลอดจนสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder) ต่อภารกิจของ อพวช. โดยความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อภารกิจและเป้าหมาย (Strategy & Objective Setting) จะต้องได้รับการจัดการให้ทันเวลา และต่อเนื่อง มีสารสนเทศ การสื่อสารและรายงานผลอย่างสม่ำเสมอ

3. ความเสี่ยงจากการไม่สามารถพัฒนามาตรฐานพิพิธภัณฑ์ตามยุทธศาสตร์องค์กร (SR03)

อพวช. เป็นแหล่งเรียนรู้และสร้างแรงบันดาลใจด้านวิทยาศาสตร์ ให้กับเยาวชนและประชาชนที่สำคัญระดับประเทศ ด้วยการให้บริการและถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ในรูปแบบต่าง ๆ ที่จะช่วยเสริมสร้างทักษะ ความสนใจ และความตระหนักด้านวิทยาศาสตร์สำหรับเยาวชนและประชาชนทั่วไปอีกทั้งอพวช.ยังเป็นแหล่งสะสมองค์ความรู้และวัตถุตัวอย่างด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี นวัตกรรม และธรรมชาติวิทยา ในระดับประเทศ ด้วยภารกิจที่สำคัญต่าง ๆ อพวช.จึงมียุทธศาสตร์องค์กรที่จะยกระดับคุณภาพ การบริหารจัดการ การดำเนินงานของพิพิธภัณฑ์ในด้านต่าง ๆ ให้ได้มาตรฐานในระดับสากล โดยได้มีการศึกษาเปรียบเทียบ (Benchmarking) มาตรฐานการดำเนินงานของพิพิธภัณฑ์และสถาบันที่เกี่ยวข้องการดำเนินงานด้านพิพิธภัณฑ์ชั้นนำในระดับสากล เช่น ICOM และจัดทำ เป็นคู่มือมาตรฐาน รวมถึงคู่มือการปฏิบัติงาน สำหรับการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของพิพิธภัณฑ์ และจัดทำแผนการยกระดับพิพิธภัณฑ์ โดยการนำมาตรฐานไปใช้ในการปฏิบัติงานจริง ดังนั้นหาก อพวช. ไม่สามารถดำเนินการจัดทำเอกสารมาตรฐานการดำเนินงานของ พิพิธภัณฑ์ คู่มือการปฏิบัติงาน หรือไม่สามารถนำมาตรฐานไปใช้ในการปฏิบัติงานได้จริงนั้น อพวช. ก็จะไม่สามารถยกระดับการดำเนินงาน ด้านพิพิธภัณฑ์ให้ก้าวไปสู่ระดับชาติ หรือระดับสากลได้ ความเสี่ยงดังกล่าวจึงถือเป็นความเสี่ยงจากการไม่สามารถพัฒนามาตรฐาน พิพิธภัณฑ์ตามยุทธศาสตร์องค์กรมาตรฐานระดับสากลของพิพิธภัณฑ์ หมายถึงมาตรฐานเพื่อให้พิพิธภัณฑ์สามารถพัฒนาการดำเนินงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพในระดับสากล เช่น มาตรฐานของสภาการพิพิธภัณฑ์ระหว่างชาติ (International Council of Museum (ICOM)

4. ความเสี่ยงจากรายได้นอกงบประมาณต่ำกว่าเป้าหมาย (FR01)

อพวช. เป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจที่ให้บริการทางสังคมโดยไม่มุ่งแสวงหากำไร แต่การหารายได้นอกงบประมาณเป็นหนทางหนึ่ง ที่ทำให้ อพวช. ดำเนินการตามภารกิจได้มากขึ้น การหารายได้นอกงบประมาณนั้นจึงเป็นหน้าที่หลักประการหนึ่งที่สามารถทำให้ อพวช. พึ่งพาตนเองได้มากขึ้น เพื่อนำเงินรายได้นอกงบประมาณนี้มาดำเนินงานนอกเหนือจากที่ได้รับจัดสรรงบประมาณประจำปี อพวช. ได้ดำเนินงานจากการจัดหารายได้นอกงบประมาณไม่เป็นไปตามเป้าหมายก็จะส่งผลกระทบต่อการทำงานตามโครงการใน ปีงบประมาณนั้น ๆ ความเสี่ยงจากรายได้นอกงบประมาณต่ำกว่าเป้าหมาย (FR01) จึงนับเป็นความเสี่ยงหนึ่งของ อพวช. ในความเสี่ยง ด้านการเงิน

5. ความเสี่ยงในการเบิกจ่ายงบลงทุนต่ำกว่าเป้าหมาย (FR02)

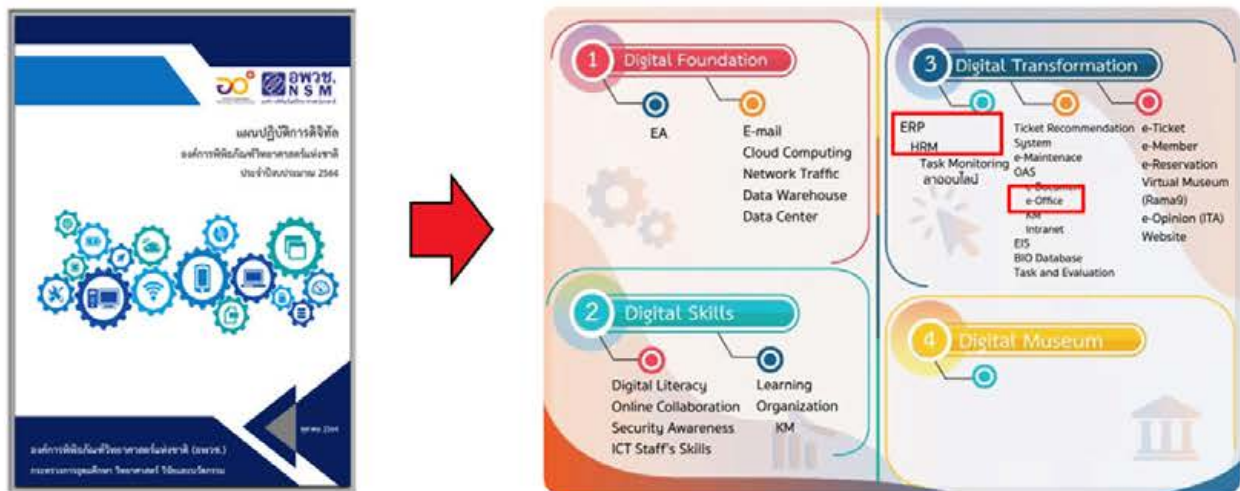
การเบิกจ่ายงบลงทุนของ อพวช. เป็นการวัดผลการดำเนินการเบิกจ่ายตามงบลงทุน และการบริหารงบลงทุนให้เป็นไปตาม เป้าหมายของ อพวช. ตามโครงการและกิจกรรม แล้วเสร็จในปีงบประมาณนั้น ๆ

สืบเนื่องจาก ในปีงบประมาณ 2564 อพวช. บริหารงบลงทุนที่ได้รับจัดสรรได้ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ส่งผลให้ในปีงบประมาณ 2565 ยังคงไว้ซึ่งความเสี่ยงนี้ ดังนั้น อพวช. จึงให้ความสำคัญของการเบิกจ่ายงบลงทุนให้เป็นไปตามเป้าหมายตามข้อกำหนดจากกระทรวง การคลัง และได้รับรู้ ความเสี่ยงจากการเบิกจ่ายงบลงทุนไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ให้เป็นหนึ่งในปัจจัยความเสี่ยงด้านการเงินที่จะบริหาร ในปีงบประมาณ 2565

6. ความเสี่ยงจากการไม่สามารถปรับเปลี่ยนองค์กรสู่ระบบการบริหาร จัดการด้วยระบบดิจิทัลทั้งองค์กรได้ (Digital transformation (OR03)

อพวช. มีการพัฒนาและจัดหาระบบสารสนเทศเพื่อนำมาใช้สนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ และรองรับการให้บริการ สำหรับผู้ใช้บริการ อพวช. ประกอบกับรัฐบาลมีนโยบายปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการหน่วยงานภาครัฐ โดยผลักดันให้ใช้ ระบบดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการองค์กรโดยในปี 2564 มีงานพัฒนาระบบ HR และระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งเป็นโครงการสำคัญ ในยุทธศาสตร์ที่ 3 ปรับเปลี่ยนองค์กรสู่ระบบการบริหารจัดการด้วยระบบดิจิทัลทั้งองค์กร (Digital transformation) ยังดำเนินการไม่ แล้วเสร็จตามแผน

ดังนั้น ในปี 2565 อพวช. จึงเห็นควรให้มีการพัฒนาระบบ HR และระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ให้แล้วเสร็จ เพื่อรองรับการเติบโตด้านเทคโนโลยีดิจิทัลในอนาคต ให้สามารถปรับเปลี่ยนองค์กรสู่ระบบการบริหารจัดการด้วยระบบดิจิทัลทั้งองค์กร (Digital transformation) หากไม่สามารถดำเนินการได้สำเร็จตามแผนถือเป็นความเสี่ยงที่สำคัญ จึงควรตั้งเป็นความเสี่ยงที่ต้องบริหารจัดการ

7. ความเสี่ยงเรื่องความปลอดภัยของผู้ใช้บริการ (OR02)

การคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ใช้บริการเป็นสิ่งสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นความปลอดภัยจากการใช้อาคาร สถานที่ ระบบจราจร ขึ้นงานนิทรรศการ และหรือระหว่างความร่วมมือกิจกรรมของ อพวช. รวมไปถึงความปลอดภัยของผู้ใช้บริการ ความปลอดภัยของผู้ใช้บริการมีความสำคัญเป็นอย่างสูง และมีผลต่อจำนวนผู้ให้บริการของ อพวช. กรณีเมื่อเกิดอุบัติเหตุกับผู้ให้บริการด้วยสาเหตุใดก็ตามล้วนแต่เป็นความเสี่ยงที่ไม่ควรให้เกิดขึ้น ความเสี่ยงเรื่องความปลอดภัยของผู้ใช้บริการ จึงถือเป็นความเสี่ยงทางด้านการปฏิบัติงาน ซึ่ง อพวช. ถือเป็นความเสี่ยงที่สำคัญจึงระบุเป็นความเสี่ยงทุกปี

8. ความเสี่ยงจากการไม่สามารถป้องกันการติดเชื้อ Covid-19 ของบุคลากร อพวช. (OR03)

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 (COVID-19) โดยพบการติดเชื้อในหลายประเทศมีความรุนแรงถึงขั้นมีผู้เสียชีวิต ทั้งนี้ กระทรวงสาธารณสุขได้มีการเฝ้าระวังการระบาดของโรคดังกล่าว เพื่อควบคุมสถานการณ์และป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อไวรัสโคโรนา

อพวช. เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีผู้ให้บริการมากกว่าปีละ 1 ล้านคน ซึ่งเล็งเห็นความสำคัญในการป้องกัน และเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ให้สอดคล้องกับมาตรการของกระทรวงสาธารณสุข และเพื่อมิให้ อพวช. เป็นสถานที่แพร่เชื้อและรับเชื้อ ของบุคลากร อพวช. โดยให้มีความปลอดภัยขั้นสูงสุด คณะกรรมการบริหาร อพวช. จึงเห็นควรปรับประเด็นความเสี่ยงนี้ จากเดิมที่เป็นความเสี่ยงด้านกฎหมายและข้อกำหนดผูกพันองค์กร (Compliance Risk) ให้เป็นความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk) ในเชิงปฏิบัติและมาตรการ เพื่อยกระดับการดำเนินงานอย่างเข้มงวดในการป้องกันมิให้บุคลากรติดเชื้อ COVID-19 ภายในสถานที่ อพวช. และเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ให้บริการของ อพวช. ว่าบุคลากรของ อพ. ทุกคนมีความปลอดภัยและความพร้อมให้บริการ

รายงานผลการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน อพวช. ประจำปีงบประมาณ 2565

โดยผลการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน อพวช. ประจำปี 2565 สามารถสรุปได้ ดังนี้

- ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงระดับต่ำ จำนวน 6 ประเด็น ประกอบด้วย

1. ความเสี่ยงจากจำนวนผู้ให้บริการต่ำกว่าเป้าหมาย (SR01)
2. ความเสี่ยงเรื่องความพึงพอใจในการใช้บริการของ อพวช. ผ่านช่องทางสื่อออนไลน์ต่ำกว่าเป้าหมาย (SR02)
3. ความเสี่ยงจากการไม่สามารถพัฒนามาตรฐานพิพิธภัณฑสถานตามยุทธศาสตร์องค์กร (SR03)
4. ความเสี่ยงจากรายได้นอกงบประมาณต่ำกว่าเป้าหมาย (FR01)
5. ความเสี่ยงเรื่องความปลอดภัยของผู้ใช้บริการ (OR02)
6. ความเสี่ยงจากการไม่สามารถป้องกันการติดเชื้อ Covid-19 ของบุคลากร อพวช. (OR03)

- ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงระดับปานกลาง จำนวน 1 ประเด็น คือ

ความเสี่ยงจากการไม่สามารถปรับเปลี่ยนองค์กรสู่ระบบการบริหารจัดการด้วยระบบดิจิทัลทั้งองค์กรได้ (Digital transformation) (OR01)

- ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงระดับสูงมาก จำนวน 1 ประเด็น คือ

ความเสี่ยงในการเบิกจ่ายงบประมาณต่ำกว่าเป้าหมาย (FR02)

ข้อมูลเพิ่มเติมการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน อพวช. สามารถ Download ได้ที่
<http://www.thai-science-museum.com/risk>

การบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัล

การดำเนินงานด้านการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล ปีงบประมาณ 2565

ได้มีการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการดิจิทัล ประจำปีงบประมาณ 2562 – 2567 โดยแบ่งประเด็นยุทธศาสตร์ออกเป็น 7 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 วางรากฐานเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อมุ่งเน้นการเตรียมความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งมีการปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อรองรับการเติบโตในอนาคตขององค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 สร้างทักษะดิจิทัลของบุคลากร เพื่อมุ่งเน้นการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร ทั้งผู้ใช้งาน และบุคลากรที่ดูแลระบบดิจิทัลขององค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติรวมทั้งพัฒนาความรู้ของบุคลากรเพื่อนำไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้

ยุทธศาสตร์ที่ 3 มุ่งสู่องค์กรดิจิทัล เพื่อมุ่งเน้นการเตรียมความพร้อมด้านการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล ที่เหมาะสมกับบริบทความต้องการขององค์กร และสอดคล้องกับทิศทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัลในปัจจุบันและอนาคต เพื่อยกระดับขีดความสามารถขององค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติสู่การเป็นองค์กรดิจิทัล

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยกระดับพิพิธภัณฑ์แห่งอนาคต เพื่อมุ่งเน้นการยกระดับองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ สู่การเป็นพิพิธภัณฑ์แห่งอนาคตโดยการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ สร้างการปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับคอมพิวเตอร์ โดยการนำ IoT เข้ามาประกอบในนิทรรศการ เพื่อให้ผู้เข้าชมรับรู้และเข้าใจถึงเนื้อหาที่สื่อออกไปโดยผ่านอุปกรณ์สมาร์ตโฟน ของผู้เข้าชม รวมถึงการนำเทคโนโลยีโลกเสมือนก้าวสู่โลกความจริง (Virtual Reality : VR), (Augmented Reality : AR) และ (Mixed Reality : MR) มาใช้ในการจัดแสดง

ในปีงบประมาณ 2565 มีผลการดำเนินงานดังนี้

งานกลยุทธ์และการปฏิบัติตามกฎระเบียบด้านไอที (IT Strategy and Compliance)

- โครงการเตรียมความพร้อมการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2565
- โครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง ทิศทางการดำเนินงานด้านการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล
- การสัมมนาทบทวนแผนปฏิบัติการดิจิทัล ระยะ 3-5 ปี
- การจ้างตรวจสอบการบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยเทคโนโลยีดิจิทัล
- ความเสี่ยงและควบคุมภายในด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ประจำปี 2565
- การประชุมคณะทำงานพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล
- การประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล
- การรายงานผลการดำเนินงานด้าน Core Business Enablers หัวข้อ การพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลแผนปฏิบัติการดิจิทัล 2566
- การจัดทำแนวปฏิบัติ/คำสั่ง ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาด้านเทคโนโลยีดิจิทัล
- การจัดทำคำของบประมาณประจำปี 2566
- การจัดทำสถาปัตยกรรมองค์กร ของ อพวช. (Enterprise Architecture)

งานระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่ายโครงสร้างพื้นฐาน (Computer System and Infrastructure Network)

- การให้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
- ดูแลระบบประมวลผลกลุ่มเมฆ (Cloud Computing)
- การบำรุงรักษาซอฟต์แวร์ระบบคอมพิวเตอร์ อพวช.
- ดูแลระบบเครือข่ายและระบบคอมพิวเตอร์ อพวช.
- การบำรุงรักษาอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ Hardware
- ดูแลระบบ Microsoft Office 365
- ทบทวน/ปรับปรุงแผนกู้คืนสารสนเทศ ให้เป็นปัจจุบัน เพื่อรับมือกับอุบัติเหตุที่เกิดขึ้น
- ดำเนินการการติดตั้ง Link UniNET

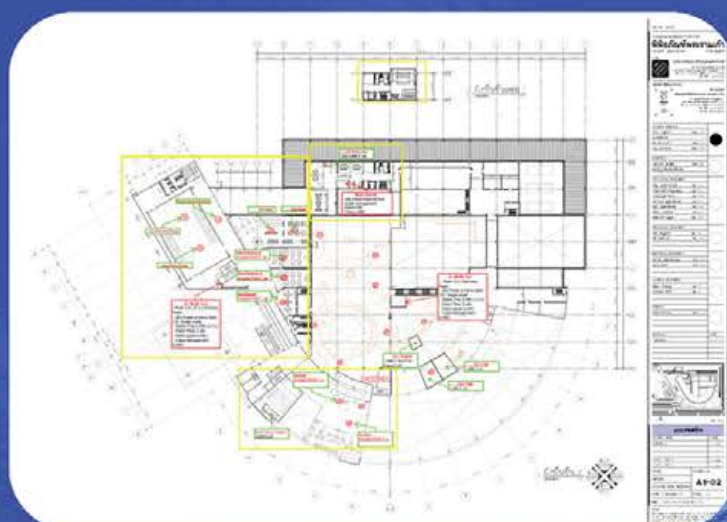
งาน IT Development and Service (การพัฒนาระบบและงานบริการด้านไอที)

- พัฒนาระบบลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์แล้วเสร็จ
- พัฒนาระบบกลางการแจ้งเตือนผ่านไลน์ (Line Notify Gateway) แล้วเสร็จ
- ดำเนินการระบบวารสารสำนักพิพิธภัณฑสถานชาติวิทยา
- งานบำรุงรักษาระบบสารสนเทศ
- พัฒนาระบบปลดล็อก AD User account แล้วเสร็จ
- พัฒนาระบบจัดการ Configuration แล้วเสร็จ
- อบรมด้านเทคโนโลยีดิจิทัลให้กับบุคลากรใน อพวช.

โครงการตามแผนงบประมาณ 2565

โครงการพัฒนาระบบเครือข่ายอาคารพิพิธภัณฑสถานพระรามเก้า

อาคารพิพิธภัณฑสถานพระรามเก้า ยังไม่มีระบบเครือข่ายสัญญาณไร้สาย สำหรับใช้งาน WIFI เพื่อรองรับ ผู้มาใช้บริการพิพิธภัณฑฯ จึงได้มีการจัดหาอุปกรณ์เครือข่ายสัญญาณไร้สาย เพื่อเป็นการรองรับและอำนวยความสะดวกให้กับผู้มาใช้บริการ ในการค้นคว้าหาข้อมูล ระหว่างเยี่ยมชมพิพิธภัณฑฯ เพื่อรองรับจำนวนผู้ใช้งานที่มากขึ้นในอนาคต และยังสามารถทำให้ทราบถึงจำนวนของผู้เข้าชมที่ให้ความสนใจในนิทรรศการต่าง ๆ ภายในพิพิธภัณฑฯอีกด้วย แต่เนื่องด้วยสถานการณ์ของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ขาดแคลน การดำเนินงานจึงหยุดชะงัก เป็นเหตุให้มีการขยายสัญญาโครงการพัฒนาระบบเครือข่าย พระรามเก้า ถึงวันที่ 15 มีนาคม 2566

โครงการพัฒนาระบบเครือข่ายไร้สาย

การบริหารระบบเครือข่ายไร้สายให้บริการกับพนักงาน และลูกจ้าง ผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์ อพวช. เพื่อเป็นการสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐาน ในการใช้งานระบบ Intranet และ Internet ทั้งทั้งองค์กร รวมถึงสนับสนุนการนำเอาระบบดิจิทัลมาสนับสนุนในการทำงานของพนักงาน และ ลูกจ้าง อพวช. ซึ่งระบบเครือข่ายไร้สายที่ทาง อพวช. ที่ใช้งานในปัจจุบันได้ดำเนินการติดตั้งใช้งานมาเป็นระยะเวลานาน ซึ่งได้ยุติการผลิต ไม่มีการรับประกัน และอะไหล่ทดแทน ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความเสี่ยงในการใช้งานระบบเครือข่ายไร้สายหากอุปกรณ์ระบบเครือข่ายไร้สายชำรุดหรือเสียหายจะส่งผลให้พนักงาน ลูกจ้าง ไม่สามารถใช้งานระบบ เครือข่ายไร้สายได้ จึงจัดหาระบบเครือข่ายไร้สายชุดใหม่เพื่อทดแทนระบบเดิม แต่เนื่องด้วยสถานการณ์ของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ขาดแคลน การดำเนินงานจึงหยุดชะงัก เป็นเหตุให้มีการขยายสัญญาโครงการพัฒนาระบบเครือข่าย พระรามเก้า ถึงวันที่ 15 มีนาคม 2566

อุปกรณ์ Next Generation Firewall

ได้มีการจัดซื้อระบบรักษาความปลอดภัย Firewall หลัก และ Firewall สำรอง โดยมีการออกแบบสถาปัตยกรรมโครงสร้างพื้นฐานรักษาความปลอดภัย Firewall ใหม่ให้มีการแยกและช่วยกันทำงานระหว่างเครือข่ายภายนอก (Internet Zone) จำนวน 2 ชุด และได้ดำเนินการติดตั้งทดแทนระบบเดิมแล้วเสร็จ และสามารถใช้งานได้ตามปกติ

อุปกรณ์จัดเก็บข้อมูล (สำหรับงานจัดเก็บค้นหาข้อมูล)

ในปัจจุบันรวมถึงแนวโน้มในอนาคต ปริมาณเอกสาร และข้อมูลที่ทาง อพวช. ต้องจัดเก็บไว้สำหรับอ้างอิงสืบค้น และใช้ประโยชน์มีปริมาณเพิ่มมากขึ้น ส่งผลทำให้ระบบงานจัดเก็บและค้นหาข้อมูล และอุปกรณ์จัดเก็บข้อมูลเดิม ไม่สามารถรองรับได้ รวมไปถึงการสำรองข้อมูลระบบ เพื่อป้องกันข้อมูลสูญหาย จากกรณีอุปกรณ์ชำรุดเสียหาย หรือเกิดความผิดพลาดจากการดำเนินการที่มีข้อจำกัดในด้านพื้นที่ และระยะเวลาที่ใช้สำรองข้อมูลไม่เพียงพอ ดังนั้น เพื่อสนับสนุนให้การบริการงานด้านการจัดเก็บและค้นหาข้อมูล สามารถให้บริการได้เต็มประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดประโยชน์จากการนำข้อมูลไปใช้งานด้านอื่น ๆ จึงต้องดำเนินการจัดหาอุปกรณ์จัดเก็บข้อมูล สำหรับงานจัดเก็บและค้นหาข้อมูล พร้อมระบบสำรองข้อมูล เพื่อให้สามารถรองรับงานจัดเก็บและค้นหาข้อมูลระบบใหม่ที่สามารถตอบสนองต่อการใช้งานด้านข้อมูลที่เพิ่มขึ้นในปัจจุบัน และในอนาคตได้อย่างเพียงพอ จึงได้ดำเนินการจัดจ้างซื้ออุปกรณ์ พร้อมติดตั้งแล้วเสร็จ และสามารถใช้งานได้ปกติ

อุปกรณ์กระจายสัญญาณเครือข่าย (Switch top of rack)

อพวช. ได้ทำการสร้างห้อง Data Center ใหม่ จึงต้องจัดหาอุปกรณ์ Top of Rack Switch เพื่อใช้ในการแยกโซนสำหรับอุปกรณ์ในตู้ Rack Server แต่ละตู้ ให้เหมาะสมกับการใช้งานของ อพวช. และยืดหยุ่นในการขยายเครือข่ายภายในห้อง Data Center ในอนาคตได้เป็นอย่างดีจึงได้จัดซื้ออุปกรณ์กระจายสัญญาณเครือข่าย (Switch top of rack) 7 ชุด ซึ่งได้ดำเนินการติดตั้งเรียบร้อยแล้วใช้งานได้ดี และในระยะต่อไปจะดำเนินการจัดซื้อ power supply เพิ่ม เพื่อลดความเสี่ยงของการ downtime ระบบด้วย

ระบบบริหารจัดการคอมพิวเตอร์ลูกข่าย

กองเทคโนโลยีดิจิทัล มีส่วนงานดูแลและบริหารจัดการเครื่องคอมพิวเตอร์ในองค์กร และยังขาดระบบบริหารจัดการเครื่องคอมพิวเตอร์ลูกข่าย เพื่อบริหารจัดการในการแจ้งซ่อม (ระบบ Help desk) การแก้ไขปัญหาเครื่องคอมพิวเตอร์ลูกข่าย (ระบบ StarCat) การจัดเก็บประวัติการแจ้งซ่อมที่เป็นมาตรฐาน การตรวจสอบการสูญหายของทรัพย์สินด้าน IT จึงได้จัดหาระบบบริหารจัดการคอมพิวเตอร์ลูกข่าย เพื่อให้มีการบริหารจัดการคอมพิวเตอร์ลูกข่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งได้ดำเนินการจัดจ้างทำระบบบริหารจัดการคอมพิวเตอร์ลูกข่าย รวมทั้งจัดได้อบรมออนไลน์การใช้งาน Help desk แก่บุคลากรใน อพวช. ทั้งในส่วนของผู้ดูแลระบบ (Admin) มีผู้เข้าอบรมทั้งหมด จำนวน 6 คน และผู้ใช้งานระบบ (User) มีผู้เข้าอบรมทั้งหมด จำนวน 65 คน ในวันที่ 29 กันยายน 2565

Helpdesk (14)

Filter:

	สถานะเคส	วันที่	ชื่อเคส	ผู้รายงาน	ผู้ดูแล	ผู้ให้บริการ	หน่วยงานผู้ให้บริการ	Time of case	สถานะ	วันที่			
☐	Info	Print	Delete	20220913-24	3. แก้ไขระบบอีเมล	Wanayut Maneevit	benjamas	Benjamas Ekakha	Wanayut M	IT Support	2022/09/13 12:45:00	Closed	2022/09/13
☐	Info	Print	Delete	20220913-23	2. แก้ไขระบบอีเมล	Wanayut Maneevit	Phattho.T	Phattho Thongjai	Wanayut M	IT Support	2022/09/13 12:40:00	Closed	2022/09/13
☐	Info	Print	Delete	20220913-22	2. แก้ไขระบบอีเมล	Wanayut Maneevit	Anonua M	Anonua Mahla	Wanayut M	IT Support	2022/09/13 12:40:00	Closed	2022/09/13
☐	Info	Print	Delete	20220913-21	2. แก้ไขระบบอีเมล	Wanayut Maneevit	Rapapat	Rapapat Sittak	Wanayut M	IT Support	2022/09/11 12:34:00	Closed	2022/09/11
☐	Info	Print	Delete	20220904-20	3. แก้ไขระบบอีเมล	Wanayut Maneevit	janayom	Janayom Apinuwat	Wanayut M	IT Support		Closed	2022/09/04
☐	Info	Print	Delete	20220906-19	3. แก้ไขระบบอีเมล	Wanayut Maneevit	prachai	Prachai Burinang	Wanayut M	IT Support		Closed	2022/09/06
☐	Info	Print	Delete	20220906-18	1. แก้ไขระบบอีเมล	Wanayut Maneevit	Arin	Arin Mochaki	Wanayut M	IT Support		Closed	2022/09/06
☐	Info	Print	Delete	20220906-17	2. แก้ไขระบบอีเมล	Wanayut Maneevit	Pornrat	Pornrat Boonratanee	Wanayut M	IT Support		Closed	2022/09/06
☐	Info	Print	Delete	20220907-16	1. แก้ไขระบบอีเมล	Wanayut Maneevit	Kittipong	Kittipong Romsang	Wanayut M	IT Support		Closed	2022/09/07
☐	Info	Print	Delete	20220906-15	2. แก้ไขระบบอีเมล	Sirachit Supparapatt	alanee	Alanee Sittak	Sirachit S	IT Support	2022/09/06 16:43:00	Closed	2022/09/06

Page 21 of 30 on page 44 (page)

First Previous 1 2 3 4 5 Next Last

โครงการพัฒนาระบบข้อมูลและสื่อดิจิทัล เพื่อการสื่อสารวิทยาศาสตร์

โครงการพัฒนาระบบข้อมูลและสื่อดิจิทัล อพวช. เป็นระบบสารสนเทศหลักในการสนับสนุนภารกิจสำหรับการเป็น ศูนย์ข้อมูลข่าวสารและสารสนเทศเพื่อการสื่อสารวิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นศูนย์กลางในการรวบรวม วิเคราะห์ และสังเคราะห์ รวมถึงการเผยแพร่ ข้อมูลข่าวสาร และสารสนเทศทางวิทยาศาสตร์ทั้งในและต่างประเทศ สู่สาธารณะอย่างถูกต้องและน่าเชื่อถือ เพื่อให้สาธารณชนมีความเข้าใจด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทั้งในระดับพื้นฐานและต่อยอดในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและพัฒนาประเทศชาติซึ่งในปัจจุบันอยู่ระหว่างดำเนินการพัฒนาระบบ

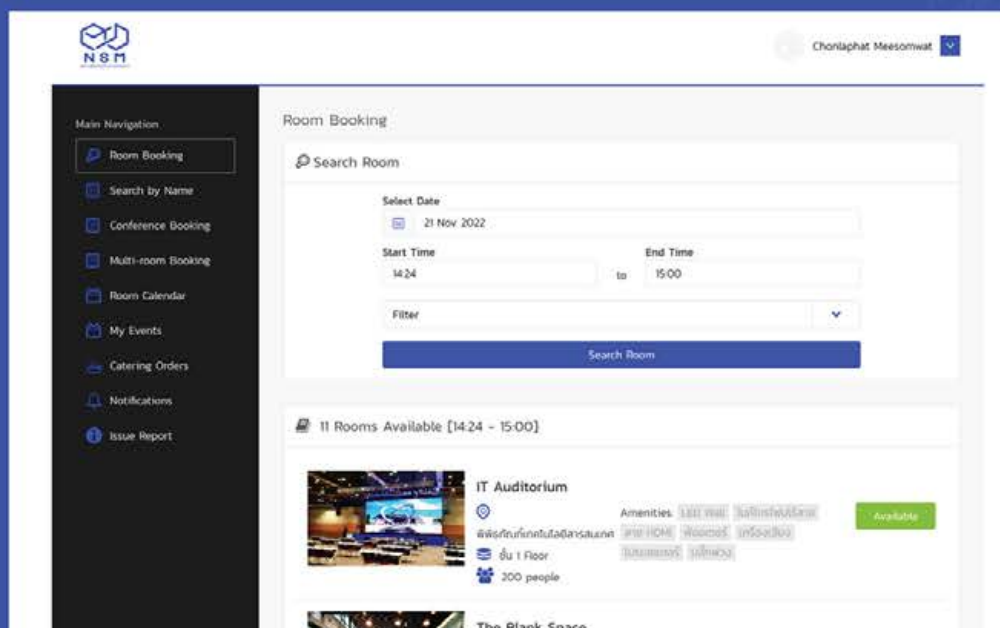
โครงการพัฒนาระบบ Virtual Museum พิพิธภัณฑ์พระรามเก้า

ระบบ Virtual Museum พิพิธภัณฑ์พระรามเก้า เป็นระบบพิพิธภัณฑ์เสมือนลำดับที่ 5 ที่ได้พัฒนาต่อจาก พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา พิพิธภัณฑ์เทคโนโลยีสารสนเทศ พิพิธภัณฑ์เสมือนของ Futurium พิพิธภัณฑ์เสมือนนี้จะให้ผู้เข้าชมสามารถเข้าชมผ่านระบบเว็บไซต์ได้เสมือนเข้าไปอยู่ในพิพิธภัณฑ์จริง และมีระบบนำทางให้สามารถเลือกชมชิ้นงานนิทรรศการ พร้อมรับข้อมูลองค์ความรู้ของชิ้นงาน ภายในพิพิธภัณฑ์

ระบบบริหารจัดการและบริการการจองห้องประชุม

ได้มีการจัดจ้างพัฒนาระบบบริหารจัดการและบริการจองห้องประชุม เพื่อเพิ่มศักยภาพ และยกระดับการทำงานของอพวช. ซึ่งเป็นระบบ Smart Meeting Room เพื่อเตรียมความพร้อมในการรองรับการบริหารจัดการห้องประชุมให้เพื่อความสะดวกรวดเร็วขึ้น และเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

ระบบสารสนเทศสนับสนุนการตรวจสอบภายใน

ได้มีการจัดจ้างพัฒนาระบบสารสนเทศสนับสนุนการตรวจสอบภายใน เพื่อให้องค์กร ในการก้าวไปสู่รูปแบบ Digital Transformation และสนับสนุนการปฏิบัติงานของ สำนักตรวจสอบภายใน (สตน.) การพัฒนาระบบจะนำกระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในให้อยู่ในรูปแบบระบบที่เป็นดิจิทัล จะครอบคลุมในส่วนของระบบปฏิบัติงานตรวจสอบภายในและระบบการประเมินผลการตรวจสอบภายใน ซึ่งอยู่ในระหว่างดำเนินการ โดยตามแผนจะแล้วเสร็จในเดือนมกราคม 2566

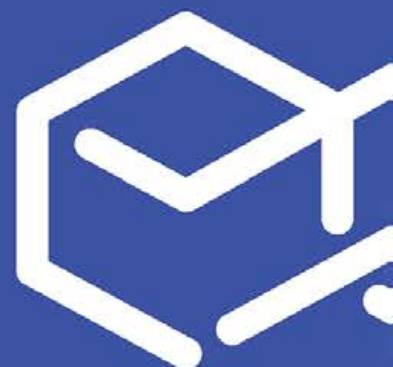
ระบบเว็บไซต์ อพวช.

การจัดทำเว็บไซต์เพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ อพวช. เป็นหน่วยงานหลักด้านการประชาสัมพันธ์ แหล่งให้ความรู้ เสริมสร้างความก้าวหน้าและนวัตกรรมใหม่ โดยเป็นแหล่งศึกษาด้านพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ โดยมีหน้าที่ให้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ประชาสัมพันธ์กิจกรรม ส่งเสริมพัฒนาการ ของพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ การเพิ่มช่องทางเพื่อให้ข่าวสารสามารถสื่อถึงเยาวชนและประชาชนได้ จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนารูปแบบการนำเสนอให้มีความสะดวก รวดเร็ว ทันสมัย และเพื่อปรับปรุงรูปแบบการนำเสนอให้มีความกระชับ ตรงประเด็น โดยคำนึงถึงความต้องการของผู้ใช้งานเป็นหลัก และเป็นแบบอย่างของมาตรฐานเว็บไซต์ของหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งได้ดำเนินการพัฒนาเว็บไซต์เสร็จเรียบร้อยแล้ว สามารถใช้งานได้ตามปกติ

ระบบคลังทรัพยากรชีวภาพ และวัสดุวิจัยเทคโนโลยีชีวภาพ

ได้จัดทำระบบคลังทรัพยากรชีวภาพ และวัสดุวิจัยเทคโนโลยีชีวภาพ เพื่อพัฒนาและปรับปรุงระบบฐานข้อมูลคลังตัวอย่างอ้างอิงทางธรรมชาติวิทยาให้ ตอบสนองต่อความต้องการและสนับสนุนการปฏิบัติงานให้สะดวกรวดเร็ว และเพิ่มประสิทธิภาพ ในการสืบค้นข้อมูล การออกรายงาน การนำเสนอข้อมูลในมุมมองหลายมิติ ตามความต้องการของผู้ใช้ รวมทั้งโอนย้ายระบบฐานข้อมูลคลังตัวอย่างอ้างอิงทางธรรมชาติวิทยาเดิม เข้าสู่ระบบ ฐานข้อมูลใหม่ที่ทางหน่วยงานจัดเตรียมไว้ให้ซึ่งได้ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว และสามารถใช้งานได้ปกติ

พิพิธภัณฑ์นวัตกรรม
MEGAWORLD : Innovation Museum

การบริหารจัดการความรู้และนวัตกรรม

การจัดการองค์ความรู้ (Knowledge Management : KM)

การจัดการองค์ความรู้ Knowledge Management (KM) เป็นวิธีการที่จะนำมาซึ่งประสิทธิภาพและการสร้างมูลค่าให้กับองค์กรและสังคม สู่การเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ สำหรับการจัดการความรู้ของ อพวช. ได้มีการกำหนดนโยบาย เพื่อเสริมสร้างวิสัยทัศน์และทัศนคติของบุคลากร ให้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการความรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับบุคคล หน่วยงาน และระหว่างองค์กร ให้ผู้บริหาร พนักงาน ได้เกิดแรงจูงใจ ในการจัดการความรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ บริการและระบบงานต่าง ๆ ขององค์กรอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

การจัดการความรู้คือแนวคิดที่ช่วยให้องค์กรเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน (Competitiveness) และเพิ่มผลผลิตในการทำงาน (Productivity) เนื่องจากเครื่องมือภายในการจัดการความรู้ประกอบด้วย “กระบวนการทำงาน” และ “จัดการอย่างเป็นระบบ” สามารถนำไปใช้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพพร้อมกับ “ต่อยอด” เป็นนวัตกรรมและ “ถ่ายทอดความรู้ได้” โดยใช้เวลาน้อยลง อีกทั้งยังทำให้ผู้ปฏิบัติงานปฏิบัติงานได้อย่างมีความสุขเพิ่มขึ้นด้วย

แนวคิดการจัดการความรู้มีจุดเน้นไม่เหมือนกัน ถ้าเป็นความรู้แบบชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) เน้น 2T คือ Tool & Technology เครื่องมือ และเทคโนโลยี แต่ถ้าเป็น ความรู้แบบฝังลึก (Tacit Knowledge) เน้น 2P Process & People กระบวนการและคน การจัดการความรู้ทั้ง 2 ส่วนมีจุดเชื่อมโยงที่สำคัญคือ การนำไปปรับใช้ ซึ่งจะช่วยให้การปรับความรู้ชัดแจ้งให้เกิดขึ้นในบุคคล และนำความรู้ที่มีอยู่ในตัวบุคคล ความรู้ฝังลึกนำมาปรับใช้ ทดสอบ หลายครั้งจนนำไปสู่ความรู้ที่ชัดแจ้ง จัดเก็บและเผยแพร่ได้ ยกตัวอย่างเช่น ในตำราบอกว่าการเป็นผู้บริหารที่ดี ต้องทำตามนี้ แต่ทุกคนที่นำไปใช้ปฏิบัติว่าจะสำเร็จทุกคน ต้องมีองค์ความรู้ที่มีอยู่ในตัวคน ประกอบด้วย การจัดการความรู้ทั้งสองส่วนต้องสมดุลกัน

ในปีงบประมาณ 2565 สรุปผลการดำเนินงานการจัดการองค์ความรู้ Knowledge Management (KM) ด้านการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพบุคลากร อพวช. ด้านงานวิจัยเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. เรื่อง “แลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำวิจัย”

การทำวิจัยทั้งทางวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์เป็นกระบวนการศึกษาซึ่งใช้หลักการพื้นฐานในส่วนของวิจัยทางธรรมชาติวิทยาวิทยาการชี้ให้เห็นพัฒนาการในการกำหนดกรอบการวิจัยที่แตกต่างในแต่ละระยะเวลาการทำงาน ด้วยการยกตัวอย่างจากความสำเร็จและการศึกษาวิจัยฐานราก การศึกษาทั้งระดับสัณฐานวิทยา ถิ่นอาศัย และมิติอื่น ๆ ในส่วนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพฤษศาสตร์วิทยาการกระตุ้นเตือนให้เห็นความสำคัญของการบูรณาการกับศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อเป็นประโยชน์กับชุมชนและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ตอบโจทย์เศรษฐกิจในสังคม

ในส่วนงานวิจัยทางด้านสังคมศาสตร์นั้น งานพิพิธภัณฑ์ที่มีกลุ่มผู้ใช้บริการเป็นศูนย์กลางจำเป็นต้องคำนึงถึงปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมให้ผู้ชมตระหนักถึงผลิตภัณฑ์ของพิพิธภัณฑ์ และการพัฒนาให้สอดคล้องกับความสนใจและความคาดหวังของกลุ่มผู้ชม สุดท้าย วิทยากรกล่าวถึงการวิจัยเชิงนโยบายที่มีความซับซ้อน เพราะเกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายและกลไกในการรองรับ จัดประชุมออนไลน์ผ่านโปรแกรม MS Teams เมื่อวันที่ 8 เมษายน 2565

2. เรื่อง “การกำหนดหัวข้องานวิจัย”

ได้รับเกียรติจาก ศ. เกียรติคุณ ดร.ทวิศักดิ์ บุญเกิด และ ผศ. ดร.ฐาศกร จันทรประเสริฐ เป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้ทำให้ผู้เข้าอบรมทราบถึงแนวคิด วิธีการ ตลอดจนหลักการในการหาหัวข้องานวิจัย ซึ่งการกำหนดหัวข้องานวิจัยที่ดีจะส่งผลถึงผลการวิจัยและระดับของการตีพิมพ์ผลงาน และได้ฝึกหัดกำหนดหัวข้อวิจัยและนำเสนอให้วิทยากรวิจารณ์ซึ่งทำให้รู้ถึงข้อผิดพลาดที่ควรปรับปรุงของผู้เข้ารับการอบรมแต่ละท่าน จัดประชุมเมื่อวันที่ 19 เมษายน 2565 ห้องแสงเดือน อาคารพิพิธภัณฑ์พระรามเก้า

3. เรื่อง “การขอทุนวิจัย”

ได้รับเกียรติจาก รศ. ดร.โยธิน แสงวดี, นายจิรวัฒน์ ใจอารีย์, ดร.ภานุมาศ จันทร์สุวรรณ, และ ดร.รุ่งทิพย์ วงศ์เลิศศักดิ์ เป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้ ขั้นตอน วิธีการ แนวทาง ตลอดจนช่องทางการเข้าถึงแหล่งทุนวิจัยในแต่ละสาขาทั้งสังคมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ทั้งจากหน่วยงานภายในประเทศและภายนอกประเทศ โดยแต่ละแหล่งทุนจะมีรอบเวลาการยื่นข้อเสนอขอรับทุนเป็นช่วงเดียวกันของทุกปี นอกจากนี้ ยังมีผู้แทนจากหน่วยงานที่ให้ทุน อธิบายถึงประเภทของทุนและระยะเวลาในการรับสมัครในแต่ละปี ผู้สนใจควรเตรียมแบบยื่นข้อเสนอเพื่อรับทุนล่วงหน้า การยื่นขอรับทุนมีขั้นตอนที่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงควรศึกษาคู่มือหรือรายละเอียดการขอทุนให้รอบคอบ เพื่อจะไม่พลาดโอกาสที่จะได้รับทุน จัดประชุมออนไลน์ผ่านโปรแกรม MS Teams เมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม 2565

4. เรื่อง “การพัฒนาโครงการวิจัย”

ได้รับเกียรติจาก ศ. ดร.ประนอม จันทรโณทัย และ รศ. ดร.โยธิน แสงวดี เป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้ เรื่องการเขียนโครงการวิจัยที่จะทำให้มีโอกาสได้รับทุนมากยิ่งขึ้น ดังนั้นการเขียนข้อเสนอในแต่ละหัวข้อต้องละเอียด ถูกต้อง ชัดเจน อ้างอิงข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหัวข้อ ที่มาและความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของโครงการต้องชัดเจนระบุให้เห็นถึงความสำคัญและเหตุจำเป็นที่ต้องทำโครงการนี้ ลักษณะการอบรมเชิงปฏิบัติการในสำนักงานสังคมศาสตร์ ได้ทดลองให้ผู้เข้าร่วมอบรมใช้กรอบการอุดหนุนทุนวิจัยนานาชาติ SMEO-SPAFA ที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการส่งเสริมความเท่าเทียมในการเข้าถึงการศึกษา จัดอบรมเมื่อวันที่ 19 เม.ย. 2565 ณ ห้องแสงเดือน อาคารพิพิธภัณฑสถานพระรามเก้า

5. เรื่อง “จริยธรรมงานวิจัยและระเบียบขั้นตอนในการเข้าพื้นที่อนุรักษ์”

ได้รับเกียรติจาก นายธิตี กนกทวีฐากร, ดร.จิรพรรณ โสภี, ผศ. ดร.วราณี อริยวิริยะนันท์, อ. ดร.ปณนุช อมรตลใจและ ดร.กฤติยา ทิพย์ากร เป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้ การทำวิจัยศึกษาทั้งในคนและสัตว์จำเป็นต้องขอจริยธรรมการทำวิจัยทุกครั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักวิจัยที่ศึกษากับสัตว์จะต้องขอรับใบอนุญาตใช้สัตว์ทดลอง จากสถาบันพัฒนาการดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ (สพสว.) จึงจะสามารถใช้สัตว์ทดลอง โดยต้องคำนึงถึงสุขภาพของสัตว์ และการปฏิบัติต่อสัตว์อย่างมีจริยธรรม นอกจากนี้ การจัดตั้งคณะกรรมการจริยธรรมงานวิจัยในคนและในสัตว์ มีความสำคัญอย่างยิ่งในการทำงานวิจัยในปัจจุบัน เพราะการดำเนินการต่าง ๆ และการเผยแพร่ผลงานวิจัยให้เป็นที่ยอมรับของสาธารณะ จะต้องมีการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรม เพื่อแสดงให้เห็นว่างานวิจัยนั้น ๆ ดำเนินการอยู่ในจริยธรรมและข้อกำหนด ที่ยอมรับในแวดวงวิชาการ และสาขาวิชาการ รวมถึงความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง

6. เรื่อง “ระบบบริหารงานวิจัย NARIIS และข้อคิดในการพัฒนาโครงการเพื่อรับทุนสนับสนุนการวิจัย”

ได้รับเกียรติจากนางสาววาสนา เสาร์ฤกษ์, นางสาวกริชญา ภู่วิจิตรวราภรณ์, ดร.ภาณุมาศ จันทร์สุวรรณ, ดร.วิลาสินี ไตรยราช และ นายอานุภาพ สกุลงาม เป็นวิทยากรให้ความรู้ ว่าแหล่งทุนแต่ละแหล่งต่างมีกำหนดการต่าง ๆ เช่น การรับสมัคร การยื่นเอกสาร การส่งรายงานความก้าวหน้า รวมถึงมีแบบแผน รูปแบบเอกสาร และข้อกำหนดที่แตกต่างกัน ดังนั้น ผู้ที่จะขอทุนจำเป็นต้องศึกษาละเอียดของทุนให้เข้าใจอย่างละเอียดถี่ถ้วน นอกจากนี้ วิทยากรบุคลากรภายในที่ติดตามงานวิจัยที่ได้รับทุนวิจัย สกสว. กล่าวถึงระบบติดตามงานวิจัย ที่ควรได้รับการพัฒนาขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดการเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานวิจัย

ส่วนที่
PART 6

รายงานของ ผู้สอบบัญชี

รายงานผลการดำเนินงาน คณะกรรมการตรวจสอบ

ประจำปีงบประมาณ 2565

ในปีงบประมาณ 2565 คณะกรรมการตรวจสอบองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ (อพวช.) มีจำนวน 3 คน ประกอบด้วย รองศาสตราจารย์พสุ เดชะรินทร์ เป็นประธานกรรมการ นายอภิสิทธิ์ ไส้สตรูไกล และผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ในคณะกรรมการองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ เป็นกรรมการ ต่อมากรรมการนายอภิสิทธิ์ ไส้สตรูไกล พ้นจากตำแหน่ง กรรมการองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ จึงมีคำสั่งแต่งตั้งนางสาวอ้นฟ้า เวชชาชีวะ เป็นกรรมการในคณะกรรมการตรวจสอบ ตามคำสั่งคณะกรรมการ อพวช. ที่ 7/2565 ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2565 ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการ อพวช. ตั้งแต่วันที่ 24 มิถุนายน 2565

คณะกรรมการตรวจสอบได้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ อพวช. โดยได้จัดให้มีการประชุม รวมทั้งสิ้น 9 ครั้ง โดยถือปฏิบัติตามแนวทางของคู่มือการปฏิบัติงานสำหรับคณะกรรมการตรวจสอบในรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง และกฎบัตรว่าด้วยการตรวจสอบภายในของคณะกรรมการตรวจสอบ อพวช. พ.ศ. 2564 ที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการ อพวช. ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

1. สอบทานความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงิน โดยประชุมปรึกษาหารือร่วมกับผู้ตรวจสอบบัญชี (สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สตง.)

มีความเห็นว่าการรายงานทางการเงินได้ปฏิบัติถูกต้องตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ตามหลักเกณฑ์ มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชี มีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอ รวมทั้งสอบทานรายการที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ประเด็นปัญหาจากการตรวจสอบงบการเงิน ให้สำนักตรวจสอบภายในนำข้อสังเกตจากการดำเนินงานของ สตง. ไปติดตามดำเนินการ และการเชิญเจ้าหน้าที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเข้าร่วมประชุมกับ คณะกรรมการตรวจสอบเพื่อหารือเกี่ยวกับขอบเขตแนวทางการปฏิบัติงาน การตรวจพบประเด็นความเสี่ยงที่สำคัญของ อพวช.

2. สอบทานผลการวิเคราะห์งบการเงิน โดยมีความเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

- 1) การรายงานผลการดำเนินงานให้สะท้อนภาพเป้าหมายกับผลการดำเนินงานที่ชัดเจน โดยเพิ่มรูปแบบการรายงานเปรียบเทียบระหว่างเป้าหมายกับผลการดำเนินงานเป็นรายไตรมาส
- 2) เรื่องการบริหารงบประมาณ ควรดำเนินการจัดทำแผนการบริหารการเงินในอนาคต เพื่อรองรับค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการเปิดให้บริการพื้นที่ที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคตให้เพียงพอต่อไป
- 3) การเบิกจ่ายงบประมาณประจำปีและงบประมาณกันเหลื่อมปี เป็นภารกิจทั้งด้านการเบิกจ่ายงบประมาณและความสามารถในการจัดกิจกรรมที่ควบคู่กันไป การบริหารภารกิจ ทั้ง 2 ด้าน ที่เพิ่มขึ้นอย่างมาก ส่งผลถึงความสามารถของบุคลากรที่มีอยู่เพียงพอหรือไม่ที่จะดำเนินงานตามแผนงาน/กิจกรรม และเงินงบประมาณ ควรให้ความสำคัญและติดตามอย่างต่อเนื่อง

4) ร้อยรายการได้ดำเนินงานและค่าใช้จ่ายดำเนินงานให้แยกรายการหลักรายการสำคัญจัดทำข้อมูลเปรียบเทียบย้อนหลัง การเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นลดลง เพื่อเป็นข้อมูลการบริหารจัดการต่อไป

5) การเบิกจ่ายงบประมาณงบลงทุนไม่รวมในส่วนของ Futurium เพื่อการสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่แท้จริง

3. สอบทานการกำกับดูแลที่ดี เกี่ยวกับกระบวนการควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยง และการดำเนินงาน คณะกรรมการตรวจสอบมีความเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

1) มีการติดตามผลการปฏิบัติงานและจัดการ (Enablers) โดยเชิญผู้รับผิดชอบ Enablers เข้าประชุมร่วมกับคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อสอบทานการดำเนินงานขององค์กรในด้านต่าง ๆ โดย ให้ความสำคัญ ดังนี้

- ด้านการมุ่งเน้นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เห็นว่า เรื่อง การปฏิบัติงานต่อกลุ่มลูกค้า ในรูปแบบออนไลน์ ควรติดตาม ดูแล อย่างต่อเนื่องไม่ให้เกิดปัญหา เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อการทำงาน

- ด้านการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล เห็นว่า เรื่อง การดำเนินการเกี่ยวกับ Cyber Security (ความปลอดภัยทางไซเบอร์) ควรพิจารณาการจ้างบุคคลภายนอกมาทดสอบโจมตีระบบของ อพวช. ว่าสามารถป้องกันการโจมตีจากภายนอกได้มากน้อยอย่างไร

- เรื่อง Digital Transformation ควรพิจารณาว่าระบบต่าง ๆ สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง และปฏิบัติงานได้ง่าย สะดวก ประหยัดเวลา มีคุณภาพมากขึ้น รวมถึงไม่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการงานทั้งองค์กร

2) มีการประชุมร่วมกับผู้บริหาร เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ การดำเนินงาน การบริหาร ความเสี่ยง ระบบการควบคุมภายใน และประสิทธิผลของการดำเนินงาน รวมทั้งปัญหา อุปสรรค สาเหตุ ผลกระทบใน การดำเนินงาน และแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข

3) ปัจจัยเสี่ยงของ อพวช. ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ คณะกรรมการตรวจสอบ ให้ความเห็น ดังนี้

- ประเด็นความเสี่ยงจากจำนวนผู้ใช้บริการต่ำกว่าเป้าหมาย (SR01) ผลกระทบจากการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (Covid-19) ทำให้ อพวช. ไม่สามารถเปิดบริการได้อย่างเต็มที่ และประชาชนที่เข้ามาใช้บริการลดลง อพวช. ควรพิจารณาทบทวนตัวชี้วัดในประเด็นความเสี่ยงดังกล่าวว่ามีตัวชี้วัดเรื่องใด ที่สามารถนำมาทดแทนได้

- เรื่องการก่อสร้างศูนย์นวัตกรรมแห่งอนาคต (Futurium) ที่ดำเนินการไม่เป็นไปตามกระบวนการที่กำหนดนำมาเป็นประเด็นความเสี่ยงและจะดำเนินการอย่างไรให้เป็นไปตามแผน โดยมี การปรับปรุงแผนงานให้ชัดเจน เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามแผนที่กำหนด

4. การกำกับดูแลให้มีระบบการตรวจสอบภายในที่ดี คณะกรรมการตรวจสอบได้ปฏิบัติงานและมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

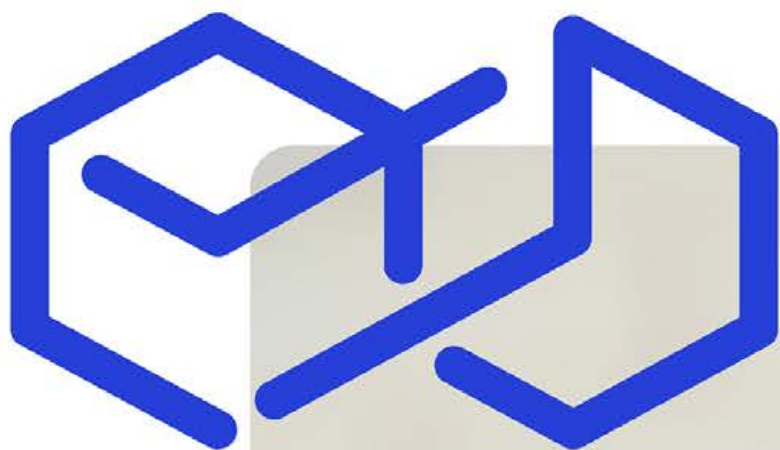
- 1) การสอบทานแนวทางการกำกับดูแลที่ดีของคณะกรรมการตรวจสอบ ในการสอบทานให้ อพวช. มีระบบการตรวจสอบภายในที่ดี และพิจารณาความเป็นอิสระของสำนักตรวจสอบภายใน ประจำปีงบประมาณ 2565
- 2) มีการทบทวนคู่มือการปฏิบัติงานของสำนักตรวจสอบภายใน สำหรับปีงบประมาณ 2565
- 3) พิจารณาและเห็นชอบแผนการตรวจสอบภายใน ประจำปีงบประมาณ 2566 และแผนการตรวจสอบเชิงกลยุทธ์ 5 ปี
- 4) ทบทวนกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบ และกฎบัตรของสำนักตรวจสอบภายใน
- 5) ทบทวนแบบประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบ และสำนักตรวจสอบภายใน ประจำปีงบประมาณ 2565
- 6) สนับสนุนการพัฒนาประสิทธิภาพของสำนักตรวจสอบภายใน โดยได้อนุมัติแผนพัฒนาบุคลากรสำนักตรวจสอบภายในประจำปี เพื่อส่งเสริมวิชาชีพการตรวจสอบภายในอย่างต่อเนื่อง ในการสร้างมูลค่าเพิ่มและเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการตรวจสอบภายใน
- 7) พิจารณาและอนุมัติแผนการตรวจสอบเชิงกลยุทธ์ ปีงบประมาณ 2566 ของสำนักตรวจสอบภายใน โดยให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการให้คำปรึกษาเชิงรุก (Consulting Services) และจัดทำช่องทางการให้คำปรึกษาแบบไม่เป็นทางการอีกทางหนึ่งด้วย เพื่อให้ผู้ขอคำปรึกษาสามารถเข้าถึงการ ให้คำปรึกษาได้สะดวกยิ่งขึ้น รวมถึงการให้ความสำคัญต่อการสอบทานรายงานผลการตรวจสอบรายไตรมาสและประจำปี และติดตามผลการปรับปรุงแก้ไขในสิ่งที่ตรวจพบจากการตรวจสอบ และจากข้อเสนอแนะของคณะกรรมการตรวจสอบและผู้ตรวจสอบภายนอก เพื่อช่วยการดำเนินงานของ อพวช. มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

คณะกรรมการตรวจสอบเห็นว่า การบริหารและการดำเนินงานของ อพวช. มีการพัฒนาด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีอย่างต่อเนื่อง มีการบริหารจัดการความเสี่ยง มีการจัดวางระบบการควบคุมภายในที่ดี มีความพยายามในการดำเนินงานให้เป็นไปตามเกณฑ์การประเมินกระบวนการปฏิบัติงานและการจัดการ Enablers ของรัฐวิสาหกิจ รายงานทางการเงินมีการเปิดเผยข้อมูลครบถ้วน เพียงพอ มีการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งปฏิบัติตามจริยธรรมและจรรยาบรรณขององค์กร และไม่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ (Conflict of Interest)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ
(รองศาสตราจารย์สุ เดชะรินทร์)

ประธานกรรมการตรวจสอบ
องค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ
วันที่ กันยายน ๒๕๖๕

รายงานของผู้สอบบัญชี

รายงานของผู้สอบบัญชี

เสนอ คณะกรรมการองค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

ความเห็น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบงบการเงินขององค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ซึ่งประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 30 กันยายน 2565 งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น และงบกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันและหมายเหตุประกอบงบการเงิน รวมถึงสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินขององค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ณ วันที่ 30 กันยายน 2565 และผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติงานตรวจสอบตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินในรายงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีความเป็นอิสระจากหน่วยงานตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินที่กำหนดโดยคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและประมวลจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี รวมถึง มาตรฐานเรื่องความเป็นอิสระ ที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชี (ประมวลจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงิน และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณอื่น ๆ ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและประมวลจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ข้อมูลอื่นประกอบด้วย ข้อมูลซึ่งรวมอยู่ในรายงานประจำปี แต่ไม่รวมถึงงบการเงินและรายงานของผู้สอบบัญชีที่อยู่ในรายงานประจำปีนั้น สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินคาดว่า สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะได้รับรายงานประจำปีภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีนี้

ความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องการเงินไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไม่ได้ให้ความเชื่อมั่นต่อข้อมูลอื่น

น.

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ความรับผิดชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงิน คือ การอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับงบการเงินหรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

เมื่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้อ่านรายงานประจำปี หากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินสรุปได้ว่าการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องสื่อสารเรื่องดังกล่าวกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต่องบการเงิน

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงิน ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของหน่วยงานในการดำเนินงานต่อเนื่อง เปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่องตามความเหมาะสม และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่อง เว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกหน่วยงานหรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการกำกับดูแลกระบวนการในการจัดทำงบการเงินของหน่วยงาน

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงิน

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่า งบการเงินโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินจากการใช้งบการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชี สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินรวมถึง

- ระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงิน ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติงานตามวิธีการตรวจสอบเพื่อ

๑๒

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงผลข้อมูล การแสดงผลข้อมูลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน

- ทำความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของหน่วยงาน

- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร

- สรุปเกี่ยวกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหารและจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ สรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของหน่วยงานในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ ถ้าสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องกล่าวไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินโดยให้ข้อสังเกตถึงการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินที่เกี่ยวข้อง หรือถ้าการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวไม่เพียงพอ ความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะเปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้หน่วยงานต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่อง

- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลว่างบการเงินแสดงรายการและเหตุการณ์ในรูปแบบที่ทำให้มีการนำเสนอข้อมูลโดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้สื่อสารกับผู้มีส่วนได้ในการกำกับดูแลในเรื่องต่าง ๆ ที่สำคัญ ซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบ รวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในหากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้พบในระหว่างการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

พุทธชาติ ตันหยง

(นางสาวพุทธชาติ ตันหยง)

ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบการเงินและบริหารพัสดุที่ 15

นิพนธ์

(นางสาวนิพนธ์ กรดศรีใหม่)

นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการพิเศษ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

วันที่ 21 มีนาคม 2566

งบแสดงฐานะทางการเงิน

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2565

หน่วย : บาท

	หมายเหตุ	30 กันยายน 2565	30 กันยายน 2564
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	5	263,038,281.57	386,625,558.27
เงินลงทุนระยะสั้น	6	5,441,450.12	2,715,634.35
ลูกหนี้เงินยืมโดยตรง		1,813,176.84	135,433.09
วัสดุคงเหลือ		2,235,465.42	4,795,912.23
รายได้ค้างรับ	7	7,785,043.30	18,496,394.46
เงินจ่ายล่วงหน้าค่าก่อสร้าง - ระยะสั้น	8	108,089,359.20	102,808,288.80
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	9	4,063,000.93	4,850,378.60
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		392,465,777.38	520,427,599.80
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
เงินจ่ายล่วงหน้าค่าก่อสร้าง - ระยะยาว	8	4,797,835.20	50,135,652.00
อาคารและอุปกรณ์	10	3,274,116,849.77	2,950,107,617.54
สินทรัพย์สิทธิการใช้	11	535,570.29	964,026.57
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	12	53,610,153.64	44,579,103.13
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		3,333,060,408.90	3,045,786,399.24
รวมสินทรัพย์		3,725,526,186.28	3,566,213,999.04

๑%

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2565

หน่วย : บาท

	หมายเหตุ	30 กันยายน 2565	30 กันยายน 2564
หนี้สินและส่วนของทุน			
หนี้สินหมุนเวียน			
เจ้าหนี้	13	93,669,467.20	89,384,799.50
ส่วนของหนี้สินตามสัญญาเช่า ที่ถึงกำหนดภายในหนึ่งปี	17	275,751.87	274,149.68
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	14	54,062,472.44	28,852,198.30
รายได้แผ่นดินรอนำส่ง	15	9,797,600.52	18,464,851.59
รายได้รอการรับรู้	16	43,286,462.04	217,330,677.22
หนี้สินหมุนเวียนอื่น			
เงินรับฝาก		896,805.68	753,039.08
ภาษีหัก ณ ที่จ่าย		1,046,081.89	768,764.08
รายได้รับล่วงหน้า		-	5,871.59
รวมหนี้สินหมุนเวียน		203,034,641.64	355,834,351.04
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
หนี้สินตามสัญญาเช่า	17	92,273.25	460,366.43
รายได้จากการรับบริจาคหรือการรับรู้	18	180,421,743.27	193,351,728.85
รายได้เงินอุดหนุนจากรัฐบาลหรือการรับรู้	19	3,049,522,630.40	2,747,159,583.26
ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน	20	61,123,575.22	62,129,262.12
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		3,291,160,222.14	3,003,100,940.66
รวมหนี้สิน		3,494,194,863.78	3,358,935,291.70
ส่วนของทุน			
ทุนประเดิม		10,000,000.00	10,000,000.00
กำไรสะสม		221,331,322.50	197,278,707.34
รวมส่วนของทุน		231,331,322.50	207,278,707.34
รวมหนี้สินและส่วนของทุน		3,725,526,186.28	3,566,213,999.04

๑๖

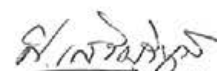
หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิน ระวังค์)

ผู้อำนวยการ

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ

(นางสาวศิริรัตน์ เสริมวิฑูรย์)

ผู้อำนวยการสำนักบริการกลาง

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2565

	หมายเหตุ	2565	หน่วย : บาท 2564
รายได้			
รายได้เงินงบประมาณรับจากรัฐบาล	21	890,628,166.97	844,527,306.31
รายได้จากการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์		49,575,755.41	22,011,095.04
รายได้อื่น			
รายได้ดอกเบี้ย		1,492,304.67	978,005.89
รายได้อื่น ๆ	22	18,905,645.26	16,385,422.50
รวมรายได้		960,601,872.31	883,901,829.74
ค่าใช้จ่าย			
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	23	163,288,452.05	153,175,393.40
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	24	300,358,274.62	280,969,643.55
ค่าใช้จ่ายจัดงานมหกรรมวิทยาศาสตร์		205,750,455.72	142,730,754.88
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	25	262,638,454.91	238,025,759.25
ต้นทุนทางการเงิน		2,172.09	3,202.33
รวมค่าใช้จ่าย		932,037,809.39	814,904,753.41
กำไรสำหรับปี		28,564,062.92	68,997,076.33
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่น			
รายการที่จะได้รับการจัดประเภทใหม่เข้าไปในกำไรหรือขาดทุนภายหลัง		-	-
รายการที่จะไม่ได้รับการจัดประเภทใหม่เข้าไปในกำไรหรือขาดทุนภายหลัง			
กำไรจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย		5,321,301.17	-
กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี		33,885,364.09	68,997,076.33

๑๖

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2565

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	ทุนประเดิม	กำไรสะสม	รวมส่วนของทุน
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2563	10,000,000.00	147,695,798.61	157,695,798.61
กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	68,997,076.33	68,997,076.33
หัก เงินรายได้แผ่นดินรอนำส่งคลังปี 2563	15	(949,316.01)	(949,316.01)
หัก เงินรายได้แผ่นดินรอนำส่งคลังปี 2564	15	(18,464,851.59)	(18,464,851.59)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2564	10,000,000.00	197,278,707.34	207,278,707.34
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2564	10,000,000.00	197,278,707.34	207,278,707.34
กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	33,885,364.09	33,885,364.09
หัก เงินรายได้แผ่นดินรอนำส่งคลังปี 2564	15	(35,148.41)	(35,148.41)
หัก เงินรายได้แผ่นดินรอนำส่งคลังปี 2565	15	(9,797,600.52)	(9,797,600.52)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2565	10,000,000.00	221,331,322.50	231,331,322.50

๗

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ
งบกระแสเงินสด
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2565

	2565	หน่วย : บาท 2564
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน		
กำไรสำหรับปี	28,564,062.92	68,997,076.33
รายการปรับกระทบกำไรสำหรับปีเป็นเงินสดรับ (จ่าย)		
จากกิจกรรมดำเนินงาน		
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	262,638,454.91	238,025,759.25
ขาดทุนจากการตัดจำหน่ายสินทรัพย์	-	2.00
ขาดทุนจากสัญญาเช่าการเงิน	85.15	-
รายได้จากการรับรู้โอนเป็นรายได้	(215,938,532.68)	(210,363,790.84)
ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงาน	5,539,880.93	5,460,015.51
รายได้เงินอุดหนุนจากรัฐบาลหมวดลงทุน	(232,384,053.37)	(214,341,361.29)
รายได้จากการรับบริจาค	(12,929,985.58)	(12,931,841.26)
ดอกเบี้ยรับสูงกว่าดอกเบี้ยจ่าย	(1,490,132.58)	(974,803.56)
กำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลง	(166,000,220.30)	(126,128,943.86)
ในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน		
สินทรัพย์ดำเนินงาน (เพิ่มขึ้น) ลดลง		
ลูกหนี้เงินยืมตรง	(1,677,743.75)	3,002,804.04
วัสดุคงเหลือ	2,560,446.81	(365,676.66)
รายได้ค้างรับ	10,759,748.96	349,724.08
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	787,377.67	10,858,175.01
เงินจ่ายล่วงหน้าค่าก่อสร้าง	40,056,746.40	21,611,097.08
หนี้สินดำเนินงาน เพิ่มขึ้น (ลดลง)		
เจ้าหนี้	32,345,457.06	29,476,373.48
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	25,210,274.14	1,407,785.37
รายได้รอการรับรู้	41,894,317.50	209,456,039.82
เงินรับฝาก	143,766.60	7,893.87
ภาษีหัก ณ ที่จ่าย	277,317.81	(191,056.67)
รายได้รับล่วงหน้า	(5,871.59)	5,871.59
รายได้เงินอุดหนุนจากรัฐบาลรอการรับรู้	534,747,100.51	383,062,892.80
ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน	(1,224,266.66)	(1,707,866.67)
เงินสดรับดอกเบี้ย	1,433,725.45	896,532.20
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน	521,308,176.61	531,741,645.48

๗

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ
งบกระแสเงินสด
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2565

	2565	หน่วย : บาท 2564
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน		
เงินสดจ่ายลงทุนในเงินลงทุนระยะสั้น	(2,725,815.77)	(2,715,634.35)
เงินสดจ่ายเพื่อซื้ออาคารและอุปกรณ์	(599,170,027.92)	(445,251,447.39)
เงินสดจ่ายเพื่อซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(24,232,766.04)	(16,798,028.94)
เงินสดรับจากดอกเบี้ยเงินลงทุน	10,181.42	-
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน	(626,118,428.31)	(464,765,110.68)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน		
เงินสดจ่ายชำระหนี้สั้นตามสัญญาเช่า	(277,025.00)	(554,055.00)
เงินสดจ่ายรายได้แผ่นดินนำส่งคลัง	(18,500,000.00)	(1,800,000.00)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน	(18,777,025.00)	(2,354,055.00)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด (ลดลง) เพิ่มขึ้น สุทธิ	(123,587,276.70)	64,622,479.80
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันต้นปี	386,625,558.27	322,003,078.47
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันสิ้นปี	263,038,281.57	386,625,558.27
ข้อมูลเพิ่มเติมประกอบกระแสเงินสด		
ซื้อสินทรัพย์ถาวรที่ยังมิได้มีการจ่ายชำระเงินสด	20,216,059.70	48,276,849.06

๗๖

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของการงบการเงินนี้

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2565
(หน่วย : ล้านบาท ยกเว้นตามที่ระบุไว้)

1. ข้อมูลทั่วไป

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ (อพวช.) จัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ พ.ศ. 2538 เพื่อดำเนินงานด้านพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จัดทำขึ้นเป็นโครงการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ เนื่องในมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 5 รอบ โดยได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2534 มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 1.1 ดำเนินการส่งเสริมและแสดงกิจกรรมหรือผลงานสิ่งประดิษฐ์ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อให้ความรู้และความบันเทิงแก่ประชาชน
- 1.2 ดำเนินการรวบรวมวัตถุ จำแนกประเภทวัตถุ จัดทำบันทึกหลักฐานและสงวนรักษามูลค่าของสิ่งประดิษฐ์ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัย และความก้าวหน้าทางวิชาการ
- 1.3 ดำเนินการส่งเสริมการวิจัย การให้บริการด้านวิชาการและนิทรรศการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แก่หน่วยงานของรัฐและเอกชน
- 1.4 จัดนิทรรศการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีรวมทั้งกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- 1.5 เป็นศูนย์รวมทางด้านข้อมูลและวิชาการเกี่ยวกับพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และให้บริการที่เกี่ยวข้องแก่หน่วยงานของรัฐและเอกชนตามความเหมาะสม
- 1.6 ร่วมมือกับองค์กรอื่นทั้งในและต่างประเทศเพื่อประโยชน์ในด้านการพัฒนาพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์
- 1.7 ดำเนินกิจกรรมหรือธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องกับกิจการพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์

2. เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน

งบการเงินได้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกภายใต้พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 รวมถึงการตีความแนวปฏิบัติทางการบัญชีที่ประกาศใช้โดยสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ งบการเงินนี้ได้จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิมในการวัดมูลค่าขององค์ประกอบของงบการเงิน ยกเว้นรายการบัญชีบางประเภทที่เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ 4 สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

๗

3. มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง

■ มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่เริ่มมีผลบังคับใช้ในปีปัจจุบัน

อพวช. ได้นำมาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2564 มาถือปฏิบัติ มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการอธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติทางการบัญชีและการให้แนวปฏิบัติทางการบัญชีกับผู้ใช้มาตรฐาน

การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวมาถือปฏิบัตินี้ไม่มีผลกระทบอย่างเป็นทางการเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินของ อพวช.

■ มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่จะมีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2565

สภาวิชาชีพบัญชีได้ประกาศใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุงหลายฉบับ ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2565 มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการอธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติทางการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินบางฉบับมีการให้ข้อเสนอแนะในทางปฏิบัติหรือข้อยกเว้นชั่วคราวกับผู้ใช้มาตรฐาน

ผู้บริหารของ อพวช. เชื่อว่าการปรับปรุงมาตรฐานนี้ไม่มีผลกระทบอย่างเป็นทางการเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินที่นำเสนอ

4. สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

4.1 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ประกอบด้วย เงินสดในมือ เงินฝากธนาคารและเงินฝากธนาคารที่มีระยะเวลาครบกำหนดไม่เกิน 3 เดือน

4.2 เงินลงทุนระยะสั้น

เงินลงทุนระยะสั้น หมายถึง เงินฝากธนาคารประเภทฝากประจำซึ่งมีอายุเกิน 3 เดือนแต่ไม่เกิน 12 เดือน

4.3 วัสดุคงเหลือ

วัสดุคงเหลือ แสดงมูลค่าด้วยราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิที่คาดว่าจะได้รับแล้วแต่มูลค่าใดจะต่ำกว่าราคาทุนของวัสดุคงเหลือคำนวณโดยวิธีเข้าก่อน ออกก่อน

4.4 อาคารและอุปกรณ์

อาคารและอุปกรณ์ แสดงตามราคาทุนหักด้วยค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

สินทรัพย์รับโอนจากสำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสินทรัพย์ที่เกิดจากการรับบริจาคจะบันทึกเป็นสินทรัพย์ในแต่ละประเภทคู่กับรายได้จากการรับบริจาคหรือการรับรู้ และจะทยอยรับรู้เป็นรายได้จากการรับบริจาค ตามสัดส่วนค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ในแต่ละงวดบัญชีตลอดอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ดังกล่าว

ค่าเสื่อมราคา คำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามเกณฑ์อายุการให้ประโยชน์ โดยประมาณของสินทรัพย์แต่ละประเภท

ประมาณการอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์แต่ละประเภท แสดงได้ดังนี้

ประเภทของสินทรัพย์	อายุการให้ประโยชน์ (ปี)
อาคารและส่วนปรับปรุงอาคาร	3 - 40
ชิ้นงานวิทยาศาสตร์	4 - 15
ครุภัณฑ์สำนักงาน	5 - 10
ค่าตกแต่งภายใน	10
ยานพาหนะ	5

ต้นทุนที่เกิดขึ้นภายหลังจะรวมอยู่ในมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์หรือรับรู้แยกเป็นอีกสินทรัพย์หนึ่งตามความเหมาะสม เมื่อต้นทุนนั้นเกิดขึ้นและคาดว่าจะให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตแก่ อพวช. และต้นทุนดังกล่าวสามารถวัดมูลค่าได้อย่างน่าเชื่อถือ และจะตัดมูลค่าตามบัญชีของชิ้นส่วนที่ถูกเปลี่ยนแทน สำหรับค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษาอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นเป็นประจำ อพวช. จะรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จทันทีในงวดที่เกิดรายการ

สินทรัพย์ที่ซื้อมามีมูลค่าต่อหน่วยต่ำกว่า 10,000 บาท จะรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายทั้งจำนวนในปีที่ซื้อ

4.5 สินทรัพย์สิทธิการใช้

สินทรัพย์สิทธิการใช้รับรู้ ณ วันที่สัญญาเช่ามีผล โดยแสดงมูลค่าตามราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม ราคาทุนดังกล่าวประกอบด้วย จำนวนเงินของหนี้สินตามสัญญาเช่าจากการวัดมูลค่าเริ่มแรก ต้นทุนทางตรงที่เกิดขึ้น และการจ่ายชำระตามสัญญาเช่าใด ๆ ที่จ่ายชำระ ณ วันที่สัญญาเช่าเริ่มมีผลหรือก่อนวันที่สัญญาเริ่ม

ค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์สิทธิการใช้คำนวณจากราคาทุนของสินทรัพย์โดยวิธีเส้นตรงตรงตามอายุของสัญญาเช่า หรืออายุการให้ประโยชน์โดยประมาณของสินทรัพย์สิทธิการใช้แต่ละประเภท

4.6 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน รับรู้ด้วยราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่า

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน ประกอบด้วย ค่าโปรแกรมคอมพิวเตอร์และค่าลิขสิทธิ์ภาพยนตร์ เป็นต้น

ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน คำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ภายในระยะเวลา 3 - 5 ปี

4.7 รายได้รอการรับรู้

รายได้รอการรับรู้ เป็นรายได้เงินอุดหนุนจากรัฐบาลที่ได้รับจากงบประมาณประจำปี และยังไม่ได้นำมาใช้เป็นค่าใช้จ่ายตามแผนงาน หรือโครงการ เนื่องจากการดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการยังไม่แล้วเสร็จในงบประมาณที่ได้รับเงินอุดหนุน

4.8 หนี้สินตามสัญญาเช่า

หนี้สินตามสัญญาเช่า แสดงมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินที่ต้องจ่ายชำระตามสัญญาเช่า คิดลดด้วย อัตราดอกเบี้ยตามนัยของสัญญาเช่า หลังจากวันที่สัญญาเช่าเริ่มมีผล หากอัตราดอกเบี้ยตามนัยของ หนี้สินสัญญาเช่าไม่สามารถกำหนดได้ จะอ้างอิงจากอัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาลปรับด้วย ค่าความเสี่ยงที่เหมาะสมตามระยะเวลาของสัญญาเช่านั้น

สัญญาเช่าระยะสั้นและสัญญาเช่าซึ่งสินทรัพย์อ้างอิงมีมูลค่าต่ำ

จำนวนเงินที่ต้องจ่ายชำระตามสัญญาเช่าที่มีอายุสัญญาเช่าไม่เกิน 12 เดือนนับจากวันที่สัญญาเช่ามีผล หรือสัญญาเช่าซึ่งสินทรัพย์อ้างอิงมีมูลค่าต่ำ จะถูกรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายตามวิธีเส้นตรงตลอดอายุ สัญญาเช่า

4.9 ผลประโยชน์ของพนักงาน

ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงานที่จ่ายให้แก่พนักงานหลังจากออกจากงานกรณีเกษียณอายุ ได้บันทึกในงบการเงินด้วยวิธีคิดลดประมาณการ ซึ่งคำนวณโดยนักคณิตศาสตร์ประกันภัย

พนักงาน อพวช. จะได้รับเงินตอบแทนเมื่อเกษียณอายุภายใต้พระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจ สัมพันธ์ พ.ศ. 2543 เมื่อมีการดำเนินงานหรือเมื่ออยู่ครบวาระการทำงานตามข้อตกลง หนี้สิน ผลประโยชน์พนักงานเป็นหนี้สินประเภทโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ (Defined benefit obligation) ซึ่งคำนวณโดยวิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected unit credit method) ตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย (Actuarial basis) อันเป็นประมาณการจากมูลค่าปัจจุบันของกระแส เงินสดที่คาดว่าจะต้องจ่ายในอนาคตคำนวณคิดลดโดยใช้อัตราดอกเบี้ยของพันธบัตรรัฐบาลที่มีกำหนด ระยะเวลาของหนี้สินดังกล่าว

กำไรหรือขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยสำหรับโครงการผลประโยชน์ พนักงานที่เกิดขึ้นจากการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงข้อสมมติฐานจะรับรู้ในส่วนของผู้ถือหุ้นผ่าน กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในงวดที่เกิดขึ้น

4.10 กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

อพวช. จัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงาน โดยจดทะเบียนเข้าร่วมกองทุนกับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ศุภสิน ซึ่งจดทะเบียนแล้ว เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2540 และเปลี่ยนเป็นกองทุนสำรองเลี้ยงชีพธนาชาติทวีค่า ซึ่งจดทะเบียนแล้ว เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2551 ทั้งนี้การสมัครเข้าร่วมกองทุนพนักงานสามารถเลือกได้ ตามความสมัครใจ โดย อพวช. จ่ายเงินสมทบให้ร้อยละ 9 ของค่าจ้างสำหรับพนักงานที่มีอายุงานไม่ เกิน 20 ปี และร้อยละ 10 ของค่าจ้าง สำหรับพนักงานที่มีอายุงาน 20 ปีขึ้นไป เงินสมทบที่จ่ายให้ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงวดที่เกิดรายการ

4.11 การรับรู้รายได้และค่าใช้จ่าย

รายได้และค่าใช้จ่ายรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

รายได้เงินงบประมาณรับจากรัฐบาล

(1) รายได้เงินงบประมาณที่ได้จากเงินอุดหนุนจากรัฐบาลหมวดครุภัณฑ์ อาคารและอุปกรณ์ ที่มีมูลค่า ตั้งแต่ 10,000 บาท บันทึกในบัญชีรายได้เงินอุดหนุนจากรัฐบาลรอการรับรู้ และทยอยรับรู้เป็นรายได้ เงินงบประมาณรับจากรัฐบาลอย่างเป็นระบบตลอดอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ที่เกี่ยวข้อง

น

(2) รายได้เงินงบประมาณที่ได้รับจากเงินอุดหนุนจากรัฐบาลเพื่อการดำเนินงาน รับรู้เป็นรายได้เงินงบประมาณรับจากรัฐบาลทั้งจำนวนในงวดที่ได้รับเงินอุดหนุน เว้นแต่เป็นเงินอุดหนุนตามแผนงานหรือโครงการที่ยังไม่ดำเนินการภายในปีงบประมาณจะรับรู้เท่ากับค่าใช้จ่ายเงินอุดหนุนที่เกี่ยวข้อง

ดอกเบี้ยรับ รับรู้ตามเกณฑ์สัดส่วนของเวลา โดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริงของสินทรัพย์

5. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ประกอบด้วย

	30 ก.ย. 2565	30 ก.ย. 2564
เงินสด	0.28	0.52
เงินฝากธนาคาร		
- เงินฝากกระแสรายวัน	12.69	0.01
- เงินฝากออมทรัพย์	116.13	252.76
- เงินฝากประจำ	133.94	133.33
รวม	263.04	386.62

เงินฝากธนาคารประเภทออมทรัพย์ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2565 มีอัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 0.25 - 0.40 ต่อปี (ในระหว่างปี 2564 : อัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 0.00 - 0.40 ต่อปี)

เงินฝากธนาคารประเภทประจำ สำหรับงวดปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2565 มีอัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 0.375 - 0.45 ต่อปี (ในระหว่างปี 2564 : อัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 0.30 - 0.60 ต่อปี)

6. เงินลงทุนระยะสั้น

	30 ก.ย. 2565	30 ก.ย. 2564
เงินลงทุนระยะสั้น	5.44	2.72
รวม	5.44	2.72

เงินลงทุนระยะสั้น จำนวน 2.72 ล้านบาท เป็นเงินฝากธนาคารที่มีการผูกพันค้ำประกันสัญญาเช่าและสัญญาบริการพื้นที่โครงการ เดอะสตรีท รัชดา

7. รายได้ค้างรับ ประกอบด้วย

	30 ก.ย. 2565	30 ก.ย. 2564
รายได้เงินอุดหนุนจากรัฐบาลค้างรับ	6.83	17.94
รายได้ดอกเบี้ยค้างรับ	0.35	0.30
รายได้ดำเนินงานค้างรับ	0.57	0.06
รายได้อื่นค้างรับ	0.04	0.20
รวม	7.79	18.50

๗๕

8. เงินจ่ายล่วงหน้าค่าก่อสร้าง ประกอบด้วย

รายการจ้างก่อสร้างศูนย์นวัตกรรมแห่งอนาคต (Futurium) ตามสัญญาเลขที่ จ.36/2563 ลงวันที่ 29 กรกฎาคม 2563 จำนวนเงิน 1,725.84 ล้านบาท อพวช.จ่ายเงินล่วงหน้าร้อยละ 10 ของค่าจ้างเป็นเงินจำนวน 172.58 ล้านบาท ณ วันที่ 30 กันยายน 2565 คงเหลือเงินจ่ายล่วงหน้าก่อสร้าง จำนวน 112.89 ล้านบาท

9. สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย

	30 ก.ย. 2565	30 ก.ย. 2564
ค่าเบี้ยประกันภัยจ่ายล่วงหน้า	0.86	0.90
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า	2.68	3.60
เงินรองจ่าย	0.20	0.20
อื่น ๆ	0.32	0.15
รวม	4.06	4.85

10. อาคารและอุปกรณ์ ประกอบด้วย

	อาคารและ ส่วนปรับปรุง อาคาร	ชิ้นงาน วิทยาศาสตร์	ค่าตกแต่ง ภายใน	ครุภัณฑ์	ยานพาหนะ	งานระหว่าง ก่อสร้าง	รวม
ราคาทุน							
ณ วันที่ 1 ต.ค. 2563	1,630.37	2,516.74	298.83	320.46	33.93	111.25	4,911.58
ซื้อ	9.85	3.68	23.40	31.59	1.45	371.39	441.36
รับโอน/ปรับปรุง	-	133.83	79.15	-	-	-	212.98
โอนออก	-	-	-	-	-	(212.98)	(212.98)
จำหน่าย	-	(6.88)	-	-	-	-	(6.88)
ณ วันที่ 30 ก.ย. 2564	1,640.22	2,647.37	401.38	352.05	35.38	269.66	5,346.06
ซื้อ	0.34	-	7.33	21.75	-	541.69	571.11
รับโอน/ปรับปรุง	9.61	29.79	89.29	7.74	-	-	136.43
โอนออก	-	-	-	-	-	(136.43)	(136.43)
ณ วันที่ 30 ก.ย. 2565	1,650.17	2,677.16	498.00	381.54	35.38	674.92	5,917.17
ค่าเสื่อมราคาสะสม							
ณ วันที่ 1 ต.ค. 2563	440.52	1,386.81	187.57	136.83	24.54	-	2,176.27
เพิ่มขึ้น	43.28	126.77	20.49	33.07	2.95	-	226.56
ลดลง	-	(6.88)	-	-	-	-	(6.88)
ณ วันที่ 30 ก.ย. 2564	483.80	1,506.70	208.06	169.90	27.49	-	2,395.95
เพิ่มขึ้น	44.22	139.90	26.74	33.22	3.02	-	247.10
ณ วันที่ 30 ก.ย. 2565	528.02	1,646.60	234.80	203.12	30.51	-	2,643.05
ราคาตามบัญชี							
ณ วันที่ 30 ก.ย. 2564	1,156.42	1,140.67	193.32	182.15	7.89	269.66	2,950.11
ณ วันที่ 30 ก.ย. 2565	1,122.15	1,030.56	263.20	178.42	4.87	674.92	3,274.12

๗๖

ค่าเสื่อมราคาที่อยู่ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2565 จำนวน 247.10 ล้านบาท ประกอบด้วย

- ค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ที่ได้มาจากเงินอุดหนุนจากรัฐบาล จำนวน 220.10 ล้านบาท
- ค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ที่ได้มาจากเงินรายได้ จำนวน 14.07 ล้านบาท
- ค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ที่ได้มาจากการรับบริจาค จำนวน 12.93 ล้านบาท

11. สินทรัพย์สิทธิการใช้ ประกอบด้วย

	ที่ดิน	รวม
ราคาทุน		
ณ วันที่ 1 ต.ค. 2563	-	-
ซื้อ	1.29	1.29
ลดลง/จำหน่าย	-	-
ณ วันที่ 30 ก.ย. 2564	1.29	1.29
ซื้อ	-	-
ลดลง/จำหน่าย	-	-
ณ วันที่ 30 ก.ย. 2565	1.29	1.29
ค่าเสื่อมราคา		
ณ วันที่ 1 ต.ค. 2563	-	-
เพิ่มขึ้น	0.32	0.32
ณ วันที่ 30 ก.ย. 2564	0.32	0.32
เพิ่มขึ้น	0.43	0.43
ณ วันที่ 30 ก.ย. 2565	0.75	0.75
ราคาตามบัญชี		
ณ วันที่ 30 ก.ย. 2564	0.97	0.97
ณ วันที่ 30 ก.ย. 2565	0.54	0.54

๑๖

12. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน ประกอบด้วย

	โปรแกรมคอมพิวเตอร์	ค่าลิขสิทธิ์ภาพยนตร์	ภาพยนตร์	งานระหว่างทำ	รวม
ราคาทุน					
ณ วันที่ 1 ต.ค. 2563	82.02	8.16	1.10	4.67	95.95
ซื้อ	1.25	-	-	15.55	16.80
รับโอน/ปรับปรุง	16.50	-	-	-	16.50
โอนออก	-	-	-	(16.50)	(16.50)
ณ วันที่ 30 ก.ย. 2564	99.77	8.16	1.10	3.72	112.75
ซื้อ	6.07	-	-	18.16	24.23
รับโอน/ปรับปรุง	11.62	-	-	-	11.62
โอนออก	-	-	-	(11.62)	(11.62)
ณ วันที่ 30 ก.ย. 2565	117.46	8.16	1.10	10.26	136.98
ค่าตัดจำหน่ายสะสม					
ณ วันที่ 1 ต.ค. 2563	50.85	5.07	1.10	-	57.02
เพิ่มขึ้น	10.43	0.72	-	-	11.15
ณ วันที่ 30 ก.ย. 2564	61.28	5.79	1.10	-	68.17
เพิ่มขึ้น	14.48	0.72	-	-	15.20
ณ วันที่ 30 ก.ย. 2565	75.76	6.51	1.10	-	83.37
ราคาตามบัญชี					
ณ วันที่ 30 ก.ย. 2564	38.49	2.37	-	3.72	44.58
ณ วันที่ 30 ก.ย. 2565	41.70	1.65	-	10.26	53.61

ค่าตัดจำหน่ายที่อยู่ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2565 จำนวน 15.20 ล้านบาท ประกอบด้วย

- ค่าตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ได้มาจากเงินอุดหนุนรัฐบาล จำนวน 10.45 ล้านบาท
- ค่าตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ได้มาจากเงินรายได้ จำนวน 4.75 ล้านบาท

13. เจ้าหนี้ ประกอบด้วย

	30 ก.ย. 2565	30 ก.ย. 2564
เจ้าหนี้เงินประกันผลงาน	59.81	19.74
เจ้าหนี้เงินประกันของ/สัญญา	13.44	19.92
เจ้าหนี้งานก่อสร้าง	14.28	41.71
เจ้าหนี้ครุภัณฑ์	5.93	6.57
เจ้าหนี้อื่น ๆ	0.21	1.44
รวม	93.67	89.38

๙๖

14. ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย ประกอบด้วย

	30 ก.ย. 2565	30 ก.ย. 2564
ค่าใช้จ่ายในการจัดงานมหกรรมวิทยาศาสตร์	22.32	-
ค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ	9.37	5.55
ค่าจ้างเหมาบริการ	8.00	10.97
ค่าวัสดุ	0.97	0.55
ค่าสาธารณูปโภค	4.99	2.89
ค่าสอบบัญชี	0.70	0.70
โบนัสพนักงานและกรรมการ	5.42	4.97
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	2.29	3.22
รวม	54.06	28.85

15. รายได้แผ่นดินรอนำส่ง

	30 ก.ย. 2565	30 ก.ย. 2564
ยอดยกมา ณ วันต้นงวด	18.46	0.85
<u>บวก</u> ตั้งสำรองเงินรายได้แผ่นดิน		
- ปี 2563	-	0.95
- ปี 2564	0.04	18.46
- ปี 2565	9.80	-
<u>หัก</u> รายได้แผ่นดินนำส่งคลังระหว่างปี	(18.50)	(1.80)
ยอดคงเหลือ ณ วันสิ้นงวด	9.80	18.46

16. รายได้รอการรับรู้

การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับรายได้รอการรับรู้ มีรายละเอียดดังนี้

	30 ก.ย. 2565	30 ก.ย. 2564
ยอดยกมา ณ วันต้นงวด	217.33	218.24
<u>บวก</u> เพิ่มขึ้นระหว่างงวด	45.99	221.73
	263.32	439.97
<u>หัก</u> ลดลงระหว่างงวด	(220.03)	(222.64)
ยอดคงเหลือ ณ วันสิ้นงวด	43.29	217.33

17. หนี้สินตามสัญญาเช่า ประกอบด้วย

	30 ก.ย. 2565	30 ก.ย. 2564
ส่วนที่หมุนเวียน		
หนี้สินตามสัญญาเช่าที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	0.28	0.27
ส่วนที่ไม่หมุนเวียน		
หนี้สินตามสัญญาเช่า	0.09	0.46
รวมหนี้สินตามสัญญาเช่า	0.37	0.73

การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน มีดังนี้

	2565	2564
ยอดคงเหลือ ณ วันต้นงวด สุทธิ	0.73	-
กระแสเงินสด:		
การจ่ายคืนหนี้ตามสัญญาเช่า	(0.28)	-
การเปลี่ยนแปลงที่มีใช้เงินสด:		
ต้นทุนทางการเงินรอตตบัญชี	0.01	0.01
การเพิ่มขึ้นของหนี้สินตามสัญญาเช่า	-	0.72
การลดลงของหนี้สินตามสัญญาเช่า	(0.09)	-
หนี้สินตามสัญญาเช่า	0.37	0.73
หัก ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	(0.28)	(0.27)
ยอดคงเหลือปลายปี ณ วันสิ้นงวด สุทธิ	0.09	0.46

18. รายได้จากการรับบริการการรับรู้

การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับรายได้จากการบริการการรับรู้ มีรายละเอียดดังนี้

	30 ก.ย. 2565			30 ก.ย. 2564
	อาคาร	ครุภัณฑ์	รวม	รวม
ยอดยกมา ณ วันต้นงวด	193.11	0.24	193.35	206.28
บวก เพิ่มขึ้นระหว่างงวด	-	-	-	-
	193.11	0.24	193.35	206.28
หัก ลดลงระหว่างงวด	(12.87)	(0.06)	(12.93)	(12.93)
ยอดคงเหลือ ณ วันสิ้นงวด	180.24	0.18	180.42	193.35

๙๖

19. รายได้เงินอุดหนุนจากรัฐบาลรอการรับรู้

การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับรายได้เงินอุดหนุนจากรัฐบาลรอการรับรู้ มีรายละเอียดดังนี้

	30 ก.ย. 2565			30 ก.ย. 2564
	อาคารและ อุปกรณ์	สินทรัพย์ ไม่มีตัวตน	รวม	รวม
ยอดยกมา ณ วันต้นงวด	2,713.07	34.09	2,747.16	2,578.44
บวก รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาล	515.37	19.38	534.75	383.06
	3,228.44	53.47	3,281.91	2,961.50
หัก รับรู้เป็นรายได้ตามสัดส่วนค่าเสื่อมราคา และค่าตัดจำหน่าย	(220.10)	(10.45)	(230.55)	(205.51)
รับรู้เป็นค่าใช้จ่าย - ครุภัณฑ์ต่ำกว่าเกณฑ์	(1.84)	-	(1.84)	(8.83)
	(221.94)	(10.45)	(232.39)	(214.34)
ยอดคงเหลือ ณ วันสิ้นงวด	3,006.50	43.02	3,049.52	2,747.16

20. ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน

ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน มีรายละเอียด ดังนี้

	30 ก.ย. 2565	30 ก.ย. 2564
งบแสดงฐานะการเงิน		
ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน		
โครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้	61.12	62.13
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ		
โครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้	5.54	5.46

โครงการผลประโยชน์พนักงานที่กำหนดไว้

อพวช. จัดการโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ตามข้อกำหนดของพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. 2543 ในการให้ผลประโยชน์เมื่อเกษียณแก่พนักงานตามสิทธิและอายุงาน

รายการเคลื่อนไหวของประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงานที่กำหนดไว้ระหว่างปี มีดังนี้

	2565	2564
ณ วันที่ 1 ตุลาคม	62.13	58.38
ต้นทุนบริการปัจจุบัน	4.61	4.60
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	0.93	0.86
กำไรจากประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	(5.32)	-
ผลประโยชน์ที่จ่าย	(1.23)	(1.71)
ณ วันที่ 30 กันยายน	61.12	62.13

%

ค่าใช้จ่ายที่รับรู้ในงบกำไรขาดทุน มีดังนี้

	2565	2564
ต้นทุนบริการปัจจุบัน	4.61	4.60
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	0.93	0.86
รวม	5.54	5.46

(กำไร) ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น มีรายละเอียดดังนี้

	2565	2564
การเปลี่ยนแปลงข้อสมมติทางการเงิน	(15.29)	-
การปรับปรุงค่าประสบการณ์	9.97	-
รวม	(5.32)	-

ข้อสมมติหลักในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ที่ใช้เป็นดังนี้

	อัตราร้อยละต่อปี	
	2565	2564
อัตราคิดลด	4.11	1.55
อัตรการขึ้นเงินเดือน	6.50	6.50
อัตรการหมุนเวียนของพนักงาน	0.57 ถึง 6.88	0.57 ถึง 6.88

การวิเคราะห์ความอ่อนไหวของข้อสมมติหลักในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย เป็นดังนี้

	ผลกระทบต่อภาระผูกพันโครงการผลประโยชน์ พนักงานที่กำหนดไว้ เพิ่มขึ้น (ลดลง)	
	2565	2564
อัตราคิดลด		
อัตราเพิ่มขึ้น ร้อยละ 1	(6.94)	(6.78)
อัตราลดลง ร้อยละ 1	8.29	8.00
อัตรการขึ้นเงินเดือน		
อัตราเพิ่มขึ้น ร้อยละ 1	8.01	8.81
อัตราลดลง ร้อยละ 1	(6.86)	(7.56)
อัตรการหมุนเวียนของพนักงาน		
อัตราเพิ่มขึ้น ร้อยละ 20	(1.48)	(1.60)
อัตราลดลง ร้อยละ 20	1.55	1.67

การวิเคราะห์ความอ่อนไหวข้างต้นนี้อ้างอิงจากการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติใดข้อสมมติหนึ่ง ขณะที่ให้ข้อสมมติอื่นคงที่ ในทางปฏิบัติสถานการณ์ดังกล่าวยากที่จะเกิดขึ้น และการเปลี่ยนแปลงในข้อสมมติบางเรื่องอาจมีความสัมพันธ์กันในการคำนวณ การวิเคราะห์ความอ่อนไหวของภาระผูกพันผลประโยชน์

ที่กำหนดไว้ที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงในข้อสมมติหลักได้ใช้วิธีเดียวกันกับการคำนวณหนี้สินผลประโยชน์พนักงานเมื่อเกษียณอายุที่รับรู้ในงบแสดงฐานะการเงิน

วิธีการและประเภทของข้อสมมติที่ใช้ในการจัดทำการวิเคราะห์ความอ่อนไหวไม่ได้เปลี่ยนแปลงจากปีก่อน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2565 ระยะเวลาถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของการผูกพันตามโครงการผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุคือ 19 ปี (พ.ศ. 2564 : 18 ปี)

21. รายได้เงินงบประมาณรับจากรัฐบาล

อพวช. ได้รับเงินงบประมาณจากรัฐบาลประเภทเงินอุดหนุน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2565 จำนวนรวมทั้งสิ้น 890.63 ประกอบด้วย

	2565	2564
รายได้เงินงบประมาณรับจากรัฐบาล		
ประเภทอุดหนุนทั่วไป	650.68	626.03
เพื่อการลงทุน	232.39	214.34
เพื่อโครงการวิจัย	3.74	4.08
งบประมาณเบิกแทนกัน	3.82	0.08
รวม	890.63	844.53

22. รายได้อื่น ๆ ประกอบด้วย

	2565	2564
รายได้สิทธิประโยชน์รับบริจาค	12.93	12.93
รายได้สาธารณูปโภค	0.60	0.68
รายได้ค่าปรับ	3.91	1.72
รายได้อื่น ๆ	1.47	1.06
รวม	18.91	16.39

23. ค่าใช้จ่ายบุคลากร ประกอบด้วย

	2565	2564
เงินเดือนและค่าล่วงเวลาพนักงาน	86.45	81.79
เงินเดือนและค่าล่วงเวลาลูกจ้าง	46.93	44.35
โบนัสพนักงาน	3.68	4.93
ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงาน	5.54	5.46
เงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	7.72	7.29
ค่าตอบแทนผู้บริหาร	2.57	3.04
ค่าสวัสดิการพนักงานและลูกจ้าง	10.40	6.32
รวม	163.29	153.18

๓๖

24. ค่าใช้จ่ายในการบริหาร ประกอบด้วย

	2565	2564
ค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรม	86.06	89.69
ค่าสาธารณูปโภค	51.56	44.54
ค่าจ้างเหมาบริการ	65.10	70.00
ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปปฏิบัติงาน	12.84	6.73
ค่าวัสดุ	17.41	14.34
ค่าเช่า	11.30	9.26
ค่าซ่อมแซม	12.94	12.93
ค่าเบี้ยประชุมและค่าตอบแทนกรรมการ	3.08	3.04
โบนัสกรรมการ	0.05	0.11
ค่าตอบแทน	14.18	11.77
ค่าใช้จ่ายพัฒนาบุคลากร	5.38	1.46
ค่าเบี้ยประกันภัย	7.54	7.86
อื่น ๆ	12.92	9.24
รวม	300.36	280.97

25. ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย ประกอบด้วย

	2565	2564
ค่าเสื่อมราคา		
อาคารและส่วนปรับปรุงอาคาร	44.22	43.28
ชิ้นงานวิทยาศาสตร์	139.90	126.77
ค่าตกแต่งภายใน	26.74	20.49
อุปกรณ์และยานพาหนะ	36.24	36.02
	247.10	226.56
สิทธิการใช้สินทรัพย์ตัดจ่าย	0.34	0.32
ค่าตัดจำหน่าย		
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	14.48	10.43
ลิขสิทธิ์ภาพยนตร์	0.72	0.72
	15.20	11.15
รวม	262.64	238.03

26. การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับการอนุมัติให้ออกโดยผู้อำนวยการองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ เมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2566

๑๖

ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

ปัญหา / อุปสรรค

อพวช. ยังคงเผชิญปัญหาและอุปสรรคจากการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา (COVID-19) โดยเฉพาะในไตรมาสที่ 1 และ 2 ของปีงบประมาณ 2565 ทำให้เกิดข้อจำกัดของการเปิดให้บริการพิพิธภัณฑ์รวมถึงกิจกรรมต่างๆ ต่อสาธารณชนที่ต้องจำกัดพื้นที่การให้บริการและจำกัดจำนวนผู้เข้าชมในแต่ละรอบ ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายภาครัฐ และมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม โดยปรับเปลี่ยนรูปแบบของการให้บริการเป็นแบบ Onsite Online และแบบผสมผสาน (Hybrid) สำหรับการดำเนินงานภายใน อพวช. ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์แพร่ระบาดดังกล่าวเช่นเดียวกัน ได้แก่ กระบวนการการจัดซื้อ/จัดจ้าง การบริหารและเบิกจ่ายงบประมาณ ทำให้ อพวช. ต้องปรับปรุงกระบวนการทำงาน และใช้การบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน และคณะบุคคลดำเนินการติดตามความก้าวหน้าการบริหารและเบิกจ่ายงบประมาณ รวมถึงภารกิจสำคัญอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

ด้านการให้บริการ อพวช. ได้พัฒนากิจกรรม Science Delivery ซึ่งเป็นกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบ Online ที่มีหลากหลายรูปแบบสามารถเรียนรู้ได้ทั้งบุคคล และเป็นหมู่คณะ โดยกิจกรรมนี้มียอดผู้เข้าร่วมกิจกรรม (Engagement) มากกว่า 1.06 ล้านคน และเป็นกิจกรรมที่รับรางวัลชนะเลิศ ด้านสื่อและการสื่อสารประเภท ผู้สื่อสารนวัตกรรม ประจำปี 2022 จากสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ อีกด้วย ซึ่ง อพวช. ควรจะพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ Online แบบใหม่ที่ทันสมัยรองรับกลุ่มเป้าหมายใหม่ ๆ เช่น Virtual Museum ในรูปแบบ Metaverse ที่สามารถจำลองการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสร้างสรรค์พร้อมกับจินตนาการอีกด้วย สำหรับกระบวนการภายใน อพวช. ควรจัดทำแนวทางการพัฒนาแผนปฏิบัติการดิจิทัล ให้สอดคล้องเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์การดำเนินงานด้าน ICT ตามนโยบาย และแผนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินการพัฒนา อพวช. เป็นไปอย่างต่อเนื่อง เป็นองค์กรที่มีการบริหารจัดการที่ดี สามารถรองรับการทำงานของผู้เกี่ยวข้อง ทั้งฝ่ายปฏิบัติการ และฝ่ายบริหาร สามารถให้บริการเรียนรู้และการสื่อสารทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ โดยตระหนักถึงบทบาท ความสำคัญของการมีส่วนร่วมของบุคลากร และหน่วยงานต่าง ๆ ใน อพวช. ตลอดจนเครือข่ายพันธมิตรเพื่อการพัฒนา อพวช. ยกตัวอย่าง เช่น การนำการวางแผนทรัพยากรองค์กร (Enterprise Resource Planning) มาใช้ในการบริหารและจัดการกระบวนการภายใน เช่น การจัดซื้อจัดจ้าง การเก็บรวบรวมข้อมูล และงานสารบรรณ เป็นต้น

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ที่อยู่ : 39 หมู่ที่ 3 ต.คลองห้า อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี 12120
โทรศัพท์ : 02 577 9999
โทรสาร : 02 577 9900
เว็บไซต์ : www.nsm.or.th